המחיר: 6.5 שקלים (כולל מע"מ)

84 עמודים

מיספר 2242

ח' אלול תש"ם, 20.8.1980

העולם הזה

הממשלה
אישרה?
סירבה?
התחרטה?

תשלומת ביקור
הנשיא במצריים

כמו כן ניתן להשיג: בחנויות מצקין ירושלים, **תל-אביב**, חיפה. **בתל-אביב**, ג'ינס סנטר דיזנגוף 66; "בוב 2" דיזנגוף 185; מיי ג'ינס בן-יהודה 14; וויסט ג'ינס בן-יהודה 1; "סלון" שאול המלך 4; בוטיק 109 אבן-גבירול 109; **יפו** מזן שד' ירושלים 48, **בת-ים** "זה מה שיש" רוטשילד 27, **רחובות** סופר ג'ינס הרצל 181, **רמת-גן גבעתיים**, סופר ג'ינס ד"ר כהן 2; טופ ג'ינס ויצמן 23, **אשדוד** רוקי **פתח-תקוה**, "שאול" חיים עוזר 10, אופנת הג'ינס חיים עוזר 28, **רמת-השרון**, אפרל סוקול, 52; "לי" סוקולוב 64, **הרצליה**, "לי" סוקולוב 47; **חולון**, אופנת דבש סוקולוב 77 ו-66; פפיון אילת 36, **נתניה** "כיף" סמילנסקין 14, **חדרה** ג'ינס קראטה רוטשילד 17, **ירושלים**, ספורט רחביה קק"ל 29; ספורט אולימפיה כיכר הדוידקה; מחסן הג'ינס שץ 8; בוטיק הצהוב בניין רסקו; סקופ שמאי 8; חסיד יפו 65, **באר-שבע**, ג'ינס סנטר החלוץ 81, **קרית-מלאכי** רוקי, **חיפה**, בית הג'ינס הרצל 20; אור הג'ינס הרצל 7; הג'ינס שד' הנשיא 124, **קרית-ביאליק**, ג'ינס "לי", **צפת** בוטיק 72, **נהריה** מרכז הספורט שד' הגעתון 18, **עכו** "רובי".

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טל. 03-232262/3/4. תא־דואר 136 • מען מברקים: „עולמפרס" • העורך הראשי: אורי אבנרי • ראש המערכת: יוסי ינאי • עורך־תכנית: יוסי שנון • עורכת כיתוב: ענת ישראלי • צלמי מערכת: ציון צפריר וגילה רזין • ראש המינהלה: אברהם פיטון • מחלקת המודעות: רפי זכרוני • המו"ל: „העולם הזה" בע"מ • מודפס ב„הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רחוב בן־אביגדור • הפצה „גד" בע"מ • גזופות: צינקוגרפיה „כספי" בע"מ.

קרא יקר,

כל אחד יכול להיות חכם אחרי המעשה. החכמה היא להיות חכם לפני המעשה.

גאוותו של העולם הזה היא על יכולתו לנתח נכונה תהליכים ומאורעות, וללמוד מהם לגבי העתיד. אין זו נבואה, אלא הפעלה של ההגיון.

מעניין, על כן, מה אמר העולם הזה, לפני שלוש וחצי שנים, כאשר אך קמה תנועת ד"ש. לא מתוך שימחה לאיד ו„אמרנו לכם", אלא כדי לבחון באופן אובייקטיבי את טיב הניתוחים.

בשעתו, כאשר פורסמו הדברים, הם עוררו זעם רב בקרב אוהדי התנועה החדשה. מכיוון שאני עמדתי אז בראש רשימה שהשתתפה בבחירות (בטרם הקמת של"י), חשדו רבים שאני כותב את הדברים מתוך אינטרסים אישיים, כחלק ממאבק מדיני והתחרות על הקולות.

עתה, במרחק הזמן, יתכן כי הדברים נראים אחרת.

מבחינה זו כדאי לעיין מחדש בסידרת המאמרים שהופיעה במארס 1977 (העולם הזה 2061 והלאה) תחת הכותרת „אלוהים לשילטון בחרתנו".

הנה כמה קטעים:

...תנועה זו לא קמה כדי לנהל מאבק אופוזיציוני לשינוי פני המדינה ולשבירת המיפלגות המימסדיות, העומדות עתה בראש השילטון והאופוזיציה. אין לה זמן ואין לה חשק לכך. כל הרכב הנהגתה נוגד את האפשרות הזאת.

מבחינה זו אין ההרכב מיקרי: נמצאים בה כל הממונים על שירותי־הביטחון מאז קום המדינה ועד כה, שנותרו בחיים; ראשי המישטרה, ראשי החברות הציבוריות הגדולות, אלופים וקצינים אחרים. אין להעלות על הדעת את ייגאל ידין, מאיר עמית, מאיר זורע, דן טולקובסקי, צבי זמיר וחבריהם כחברי סיעה אופוזיציונית, המנהלת מאבק פרלמנטרי בכנסת. הם לא יידעו מה לעשות שם, ועצם התפקיד ישעמם אותם עד מוות.

עשרות אישי־הצמרת של המימסד הישן, שנהרו אל התנועה החדשה, באים אליה כדי להיות מיניסטרים, ומבחינת האמביציות יש בהם כדי לאייש שתי ממשלות.

■ ■ ■

...הדבר חייב להיאמר בבירור, בצורה חדה ונוקבת, כי הוא בנפש המדינה: אין שום דבר ב„מצעה" של ד"ש, בסיגנונה, בהרכבה ובזהות מנהיגיה, המונע ממנה להצטרף מחר לקואליציה עם הליכוד והמיפלגות הדתיות.

הדבר סביר לא פחות מאשר האפשרות של הצטרפות לקואליציה עם המערך. כפי שיסתבר בהמשך סידרה זו, הוא סביר עוד יותר.

„זרוע" זורע, הפטרון של גוש־אמונים, חסיד ארץ־ישראל השלימה והגורם ל„יום האדמה" העקוב־מדם, אמר זאת השבוע בפה־מלא. הוא פסל לחלוטין את הרעיון של הליכה עם המערך.

אמנון רובינשטיין, איש הימין בכל רמ"ח אבריו, שהקים בשעתו את תנועת־שינוי במגמה מוצהרת להקים אלטרנטיבה ימנית, אומנם אמר השבוע שהוא רוצה להרכיב את הממשלה בעצמו. אבל הוא הוסיף ואמר באותה נשימה עצמה כי המטרה העיקרית של ד"ש היא להוריד את המערך מן השילטון. נובע מכך כי בין שתי האלטרנטיבות המעשיות, הוא יבחר באלטרנטיבה של קואליציה עם הימין.

וזוהי הסכנה האמיתית, הנובעת מתנועת ד"ש: שהיא תקח בטעות־שווא קולות מן המערך ומן המרכז ותיצור בפעם הראשונה בתולדות המדינה אפשרות ריאלית של שילטון ימני.

אפילו תשיג ד"ש רק עשרה מנדאטים, יכול להיות בכך די כדי ליצור רוב יציב לקואליציה שתכלול את הליכוד ואת כל המיפלגות הדתיות. מיפלגות אלה זכו, בבחירות האחרונות, ב־54 מנדאטים. אם תקח ד"ש לפחות שיבעה מנדאטים מהמערך, ל"ע ור"צ — ייווצר רוב לקואליציה כזאת.

...אין שמץ של ספק שקואליציה כזאת תוכל לקום, אם חלוקת המנדאטים בכנסת התשיעית תאפשר זאת. כלומר: אם לא יהיה בידי סיעות־השלום הכוח למנוע זאת.

■ ■ ■

הדוגמה לחקמת ד"ש היתה מיפלגתו של פיאר פוז'אד.

איש לא הכיר שם זה לפני שהאיש הדהים את העולם, בשנות ה־50'.

כמה חנווני צרפתיים, בייחוד בערי השדה, סברו או שהם מקופחים. הם חששו מפני תרבות הסופר־מארקטים, שחדרה מארצות־הברית ליבשת אירופה. הם סברו כי הסוציאליסטים מבקשים להטיל עליהם מיסים כבדים מדי. הם התמרמרו.

בדעתו של פיאר פוז'אד עלה רעיון: אולי ניתן לנצל התמרמרות זו כדי לרכב עליה לפרלמנט? אחרי ככלות הכל, יש הרבה חנווני־ם בצרפת.

חשב ועשה. פוז'אד הקים רשימה, דיבר על עול המיסים, פנה אל פחדיהם הכמוסים של החנווני־ם, הבטיח להחזיר את צרפת אל דרך הישר.

התוצאה היתה מדהימה. הבורגנות הצרפתית הזעירה, שיכבה גדולה וחזקה, נהרה בהמוניה אל הקלפי והצביעה בעד פוז'אד. למחרת הבחירות נסתבר לפתע כי פוז'אד הכניס לפרלמנט סיעת־ענק, הפך אחד הגורמים המרכזיים בזירה המדינית.

ההמשך היה עגום. לסיעה זו לא היה מה לומר. חוץ מעניין המיסים של החנווני־ם, לא איחד אותה דבר. היא הפכה קאריקטורה מגוחכת של מיפלגה פוליטית, התפלגה והתרסקה. חלקים ממנה נדחפו אל היימן הקיצוני. קשה לדעת מה היה עלול לעלות בסופה, ולאילו ביזיונות היתה גורמת, לולא הופיע על הבמה הגנרל שארל דה־גול והכניס לכיסו את כל הרסיסים והפירורים שהיו פזורים בה.

■ ■ ■

...התנועה הדמוקראטית לשינוי מבטאת מצב־רוח כזה בצורה מושלמת.

היא דורשת שינוי, בתנאי ששום דבר לא ישתנה.

אין היא מציעה פיתרונות חדשים ונועזים, השונים מן הפיתרונות של המישטר הישן. בכל השטחים, היא מציעה בדיוק אותו הדבר המתגלם במישטר הישן. המצע שלה לענייני חוץ וביטחון, מילחמה ושלום, ערבים ושטחים, אינו אלא העתק קלוש של מצע המערך, שהוא כל־כולו מלאכת־טלאים של גוף עייף ושבור, אשר חבריו אינם יכולים להסכים ביניהם על שום דבר שהוא. הוא הדין לגבי המצע על ענייני דת ומדינה. הוא הדין לגבי עניינים סוציאליים — אלא שכאן דורשת ד"ש יד חזקה, בוררות־חובה, הפעלת המישטרה ובתי־המישפט ובתי־הסוהר נגד „מפירי מישמעת" — רעיונות המנסרים גם בחלל המישטר הקיים, מבלי שיהיה לו הכוח ליישמם.

אין ד"ש מציעה דרך חדשה כדי להפיח בעובדים חשק לעבוד. אין היא מציעה אידיאל חדש, שייטע בהם את הנכונות להקריב קורבנות במיסגרת אמנה חברתית חדשה וצודקת. אין היא מציעה לשתף אותם בבעלות, בהכרעות. היא מציעה רק דרך נוקשה יותר לשבירת שביתות.

ד"ש מבטאת את התחושה הסתומה הכלית שהמימסד אינו מתפקד, שחסרה מנהיגות. היא מבטאת את הכמיהה למנהיגות חזקה. למעשה, אין היא מחפשת מנהיגות חדשה — אלא מתגעגעת אל המנהיגות שהיתה פעם, מנהיגותו של בן־גוריון.

דש"אים ידין ותמיר
חכם לפני מעשה

ידין עצמו מגלם כמיהה זו יותר מכל אדם אחר.

האנשים הטובים, התמימים, בעלי הרצון הטוב, שהצטרפו לד"ש (ולפני־כן לתנועת שינוי) בלי חשבונות, שאינם מחפשים קאריירה, באו אליה ביגלל הכמיהה הזאת. הם אומרים: זה לא יכול להימשך ככה. הם רוצים שיחזרו הימים הטובים, כשהיתה קיימת מנהיגות סמכותית.

הם יודעים שנוצר חלל ריק — פוליטי, רעיוני, ערכי — והם רוצים במשהו שימלא את החלל.

אולם זוהי כמיהה שלילית בעיקרה. אין היא בונה כוח פוליטי חדש באמת, בעל ערכים חדשים ורעיונות חדשים, פיתרונות חדשים וגישה חדשה. להיפך: התהליך היכול להצמיח הנהגה כזאת, התהליך של בניית תנועה פוליטית חדשה המבקשת להפוך סידרי־חיים קיימים, זר לד"ש ומטיל מורא על חבריה.

■ ■ ■

...אוזם התרוממות מיפלגת־העבודה יצרה לא רק חלל ריק מבחינה פוליטית ורעיונית. היא יצרה גם חלל אישי.

כאשר מימסד קיים מתפרק, עשויות להתפנות עשרות, מאות, אלפי עמדות־מפתח פוליטיות וכלכליות. וכשם שפגר מושך אליו מכל עבר צבועים ותנים ונשרים ובזים השוחרים לטרף, כך מושכת התפרקותו של מימסד את רודפי־הקאריירה שנותרו מחוץ למעגל וחלוקת־השלל של המישטר הקיים.

■ ■ ■

...כל זה יכול היה להיות קוריוז. אפשר לחשוב שאין בכך כל רע. בסך־הכל מתנפח בועת־סבון, וכעבור זמן — יום אחרי הבחירות, או שנה לאחר־מכן — היא תתפוצץ, כמו הבועה של פוז'אד.

■ ■ ■

הסכנה היא שהתנועה הזאת תגרום, בלי־משים, להתפוכות הרת־סכנות, שסופה מי ישורנו. למשל: אם ד"ש תקים קואליציה עם הליכוד והדתיים, על־פי מיצוות אילי־הכספים המממנים אותה וששליחיהם חשובים מאד בצמרת התנועה, אף שרובם מציניעים את עצמם ולא הציגו את מועמדותם בבחירות הפנימיות.

נאמר כבר בסידרה זו: סכנה זו היא ריאלית, והיא עלולה להמיט אסון על המדינה, מפני שכיוון זה מוביל להתפוצצות כפולה — התפוצצות מילחמתית בין ישראל והעולם הערבי, והתפוצצות חברתית בתוך ישראל עמה.

זוהי סכנה. אך הנזק הכרוך בתנועה חורג גם מסכנה זו.

כי הצורך בשינוי הוא אמיתי. הכמיהה לשינוי היא נכס גדול. בכוחה להוליד את תנועת־ההתחדשות הגדולה, המשהרת, הדרושה כדי להפיח רוח חדשה במדינה.

תנועת ד"ש יוצרת קצר. היא מספקת אפיק כוזב למאווייי־השינוי — אפיק שלא יוביל לשינוי, אלא אך לביסוס המימסד הקיים, העייף, הכושל, חסר־הפיתרונות, במהדורה חדשה.

בכך היא תעכב את השינוי האמיתי בכמה שנים — שנים העלולות להיות גורליות.

היא מנטרלת את האנרגיה שיכלה להביא לשינוי מוקדם, תביא לחוסר־תזוזה.

כאשר יחלוף גל זה, ייתכן שהתפתחויות קטאסטרופליות במישור הפנימי ו/או הבין־חיצוני יהפכו את השינוי בלתי־אפשרי. והאכזבה שתשאיר תנועה זו אחריה, כאשר תתפרק, עלולה לרפות את הידיים ולסכל תנועת־שינוי אמיתית לזמן רב מאד.

מכל הסכנות הטמונות בד"ש, ייתכן שזו החמורה ביותר.

■ ■ ■

עד כאן הדברים שנכתבו לפני שלוש שנים וחצי. בחלקם הם נראים כאילו נכתבו רק השבוע.

איני יכול לבקש שכל מי שכעס עלינו אז, כאשר הדברים הופיעו לראשונה, יבקש את סליחתנו עתה, ולוא גם בסתר ליבו. אבל נדמה לי שאני יכול לבקש ממנו אמון רב יותר בעתיד.

שלי יחימי

העולם הזה
קרב חנשרים
ג'ה-א-בי

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

בגיליון „העולם הזה" שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, פורסמה כתבת־תחקיר בנושא צרכני, תחת הכותרת „האם הקפלן שלך רמאי ?" במהלך הכנתה של הכתבה נבדקו ההיבטים השונים של מיקצוע הקפלנות, הפרצות בחוק, ושאר מרכיבים, שגררו אורחים השואפים לשיכון להניח כספם על קרן הצבי. מדור־הכידור של השבועון הביא, תחת הכותרת „פופיה נגד גינה : קרב בין הבשרים", את כתבת־השעה, שתי־אהה את המאבק העיקש שבין שתי כוכבות הקולנוע האיטלקי. סיפורו של השבועון באירופה, עמוס קינו, פירסם במדורו „הספין המשוטט" את „שעת האמריטיף" — אחד מניסיונותיו במונאקו, שהפכוהו מאוחר יותר ל„האיש שבא לסעוד". במדור המדע הפופולארי פורסמה כתבה תחת הכותרת „ביצד להירדם". בכתבה הדגמות שונות של אופני היירדמות. בשער האחורי הובאו כמה המשירים מתוך „תחרות החמשיר" שאורגנה על־ידי השבועון.

בשער הגיליון : שחקנית הקולנוע האיטלקיה, סופיה לורן.

ד'מוקראטיה נוסח מפא"י ונשיאה ✱ האיש שקרע את שטרות הכסף ✱ הבדיחה הגרמנית שלא הצחיקה

„העולם הזה" 932
תאריך : 25.8.1955

מפלגות

כי שקט הוא רפש

כי שקט הוא רפש
הפקר דם ונפש
למען ההוד הנסתר...

כל אחד ממנהיגי חרות למד בנעוריו את המילים האלה של הימנון בית"ר, פרי עטו של זאב ז'בוטינסקי. כשחגגו את מסע־ניצחונם לתוך הכנסת השלישית, היה ברור להם כי השקט נשאר אוייבם העיקרי : אם ירצו להתמיד בעלייתם גם בבחירות הבאות, יהיה עליהם להוכיח לי־מונים שהם לוחמים מילחמה עקשנית ומתמדת.

לכל מילחמה דרושים שניים. חרות זקוקה במילחמתה לעזרת מפא"י. אם חששו אנשי חרות, שמפא"י לא תשתף פעולה, נרגעו השבוע. היה מנוי וגמור עם מפא"י לעזור לחרות על־ידי שרשרת של התגרויות טיפשיות.

תת־מיקדעים עד הכביש. נשיא המדינה הוא האיש המסמל את ריבונות המדינה, מעל לעסקי המיפלגות. לכבד את הנשיא פירושו לכבד את המדינה. מצידו חייב הנשיא — וחייבים יועציו ועוזריו — להקפיד שלא יתנגב לניהול ענייני הנשיאות אף שמץ של חשד בדבר משוא־פנים.

השבוע היה על הנשיא למלא תפקיד פורמאלי גרידא : להזמין את ראשי כל סיעות הכנסת, להתייעץ עימן בקשר להרכבת ממשלה. אין זה אלא טכס — לא הנשיא מרכיב את הממשלה אלא דויד בן־גוריון, ועוד לא נולד האיש שיתן לבן־גוריון עצות בעניינים מעין אלה. לא היתה כל סיבה מדוע לא ינהגו יועצי הנשיא בדרך הסבירה : להזמין את ראשי הסיעות לפי התור ; בהתאם לגודל הסיעות.

אולם היועצים התחכמו, התקינו לוח־זמנים שלא היתה לו כל מטרה אלא להשאיר את מנהיגי חרות, אנשי הסיעה השנייה בגודלה בכנסת, בסוף. היה זה עלבון ברור, מתקבל על דעת ההמונים, וראשי תנועת החרות קפצו עליו כפי שהיו חיילי האצ"ל קופצים בעבר על מיטען של תת־מיקלעים, שנשכח על־ידי הבריטים בכביש. הם לא הופיעו לפגישה.

ליגלג עסקן מחרות : „אנו מוכנים למיל־חמה. כל מה שאנו דורשים ממפא"י הוא לספק לנו את הנשק !"

דרכי אדם

סלע המחלוקת

אזרחים רבים נטלו לידם את שטרות הכסף החדשים, מיהרו לעקם את חוטמם, כולם נדהמו מצורתם. אדם אחד לא הסתפק בכך. הוא לא הסתכל בקנקן, אלא במה שכתוב בו.

מעולם לא היה הרופא ההרצליאני ד"ר יוסף אבן־אודם (רובינשטיין) הנדף בצע. אולם היה זה אדם בעל התעניינות גדולה במטבע של מדינת־ישראל. חמש שנים מחייו הקדיש אבן־אודם (84) למילחמה במטבע הקיים.

דינר, זוז כיכר. טוען אבן־אודם : השם הנכון למטבע הישראלית הוא סלע, לא לירה. שיא הגיחוך לדבריו הוא החלפת השם מיל דווקא בשם התנ"כי „פרוטה". דין לירה כדין מיל, דין סלע כדין פרוטה.

אולם לא על הסלע לבדו עומדת מילחמתו של אבן־אודם. הוא קבע שמות לכל מיני המטבעות : אלף פרוטה — סלע, חמש מאות פרוטה — שקל, מאתיים וחמישים פרוטה — בקע. מאה פרוטה — דינר, חמישים פרוטה — זוז, עשרים וחמש פרוטה — גירה, עשר פרוטה — אגורה, חמש פרוטה — מעה. וכן : ארבעה סלעים — פרס, עשרה סלעים — מנה, חמישים סלעים — ככר. מאה סלעים — ככריים.

בינתיים מתבטא היחס היחידי שבין ד"ר אבן־אודם למטבע, בסכום העצום (מאות סלעים) שעלו לו המיברקים, המיכתבים והחוזרים ששיגר לוועד הלשון, לסיעות בכנסת, לנשיא המדינה ולאחרים. תיקוותו נכזבה משהוצאו השטרות החדשים (העולם הזה 930). ד"ר אבן־אודם נטל אחד השטרות בן חצי לירה, קרע אותו לגזרים ושיגר אותו עם מיכתב מנמק אל נשיא־המדינה. כעבור ימים אחדים קיבל אבן־אודם תשובה מנומסת בלוויית אותו שטר, כשקרעין מודבקים זה לזה בנייר דבק שקוף.

עדים מעניינים מאוד. אבן־אודם לא נכנע. נטל שטר של עשר לירות, קרעו שוב לגזרים ושלח הפעם כמה מיכתבים : לנשיא־המדינה, לראש־הממשלה ולנגיד בנק ישראל. לכל מיכתב צירף קרע של השטר.

גם הפעם נשאר אבן־אדום בודד ב־מרומי שן־הסלע. ואמר : „אני מצטער שלא שלחתי עוד קרע לאיש נוסף — היועץ המישפטי, חיים כוהן. לו לא היתה כל ברירה אלא להעמידני לדין *, וזה בדיוק מה שאני רוצה, כי אני קורא לעדים מעניינים מאוד !"

גרמניה

תחיית המתים

אלמנת המילחמה לינה אגרט לא האמינה למישמע אוזניה. „השמעת, גברת אגרט, כי בעלך חזר ?" שאלה שכנתה. הבעל, אוטו אגרט, נפל בחזית הרוסית בשנת 1943.

השכנה עמדה על שלה. בהעדרה של לינה, ביקרה בדירתה גיסתה, והודיעה ש־הבעל הופיע. „דברים כאלה קורים !" סיכמה השכנה באדישות.

כשהיא מטורפת־למחצה רצה הגברת אגרט אל גיסתה. הבעל לא היה שם. אך הודיעה הגיסה : משמשע הבעל כי לינה מבלה עם גברים אחרים, הסתלק ונעלם. אולי הצטרף ללגיון־הזרים הצרפתי.

שלוש שנים. לינה אגרט נפלה למש־כב. קרוביה פתחו בחיפושים קדחתניים, חקרו בצלב־האדום, בממשלה, באירגון השבויים. איש לא שמע על אוטו אגרט. לבסוף פנו למישטרה הפלילית.

* קריעת שטר היא עבירה על החוק, כי חיסול המטבע עלול לגרום שינוי במחזור, מבלי שהשילטונות יוכלו בכך.

קולנוע

התנקשות בנשיא !

סאדנלי היא עיר קלאפורנית קטנה, אליה בא פושע בשם ג'ון בארון (פראנק סינאטרה) בלוויית שני עוזרים. מטרתם לרצוח את נשיא ארצות־הברית, העומד להגיע לשם ברכבתו, כדי לדוג דגים בי־אגם שבסביבה.

בארון פורש לאחד הבתים בעיר, לוקח בשבי את תושביו, והכל — שובים ושבויים — ממתינים להתנקשות הגדולה. זהו מצב היוצר מתח מסויים. אולם אף לרגע אין הסרט מתעלה ליותר ממה שהוא : סרט מתח קטן. תסריט טוב יותר יכול היה להופכו לניתוח פסיכולוגי מעניין. אולם המחבר, ריצ'ארד סייל, שיבץ בדי־אלוגים את כל ההברקות המוכרות מאז פני הצלקת ועד אלדוראדו, על ילדות ללא תינוך ועוד גורמים שחזקה עליהם שיהפכו את האדם לפושע. בהתחשב ב־נסיבות המקילות הללו, הרי שמישחקו של פראנק סינאטרה בהתנקשות בסאדנלי גראה עצבני, אך טוב למדי.

אנשים

● **יעל,** בתו בת ה־16 של הרמטכ"ל **משה דיין,** מטיילת עתה באירופה, לאחר סיום בית־הספר התיכון, בלוויית סבתה, המייצגת את ישראל בוועידה בינלאומית של בתי־הארחה הנערכת באוסלו. מתוך כתבה שפירסמה השבוע בדבר, מתברר כי את הרושם העז ביותר עשה עליה המאנקן־פיס — אותו פסל של הילד העושה את צרכיו והקבוע בכיכר רחוב בבריסל, בירת בלגיה, אותו תיארה ב־56 מילים...

● מעוללות מערכת הבחירות סיפר השבוע מנהיג חרות, ח"כ **מנחם בגין :** יום אחד היה צריך לנאום במעברה שבה קיים רק בית־קפה אחד, הנמצא תחת השפעת מפא"י. נהגו של בגין לא הניח לו לשתות את התה שהוגש לו שם, מחשש של הרעלה, ולגם בעצמו מהתה וחיכה עשר דקות. לא היו תוצאות כלשהן.

● העיתונאי **דן** (מה נשמע ?) **בן־אמוץ,** שניהל משא־ומתן עם קול־ישראל על כתיבת תוכנית שבועית, אך לא הסכים למחיר הירוד, הציע לבסוף לשידורות־השידור הצעה יעילה ווזולה. „קחו," אמר, „ילד קטן שירוץ אחרי וירשום כל מה שאני אומר, וזה יעלה לכם יותר בזול."

● כתובת על קיר חדר־האוכל באחד מבסיסי צה"ל, אי־שם : „זיעה חוסכת דם. שכל חוסך זיעה. הרצאה חוסכת שכל. שיגה חוסכת הרצאה. תישן בהרצאות !"

החוקרים התגייסו לפיענוח התעלומה. אחרי מאמץ־עליון שברו את הגיסה : היא הודתה שהכל היה מעשה־קונדס. חוץ מזה רצתה ללמד את לינה לקח, כי התנהגותה לא מצאה חן בעיניה.

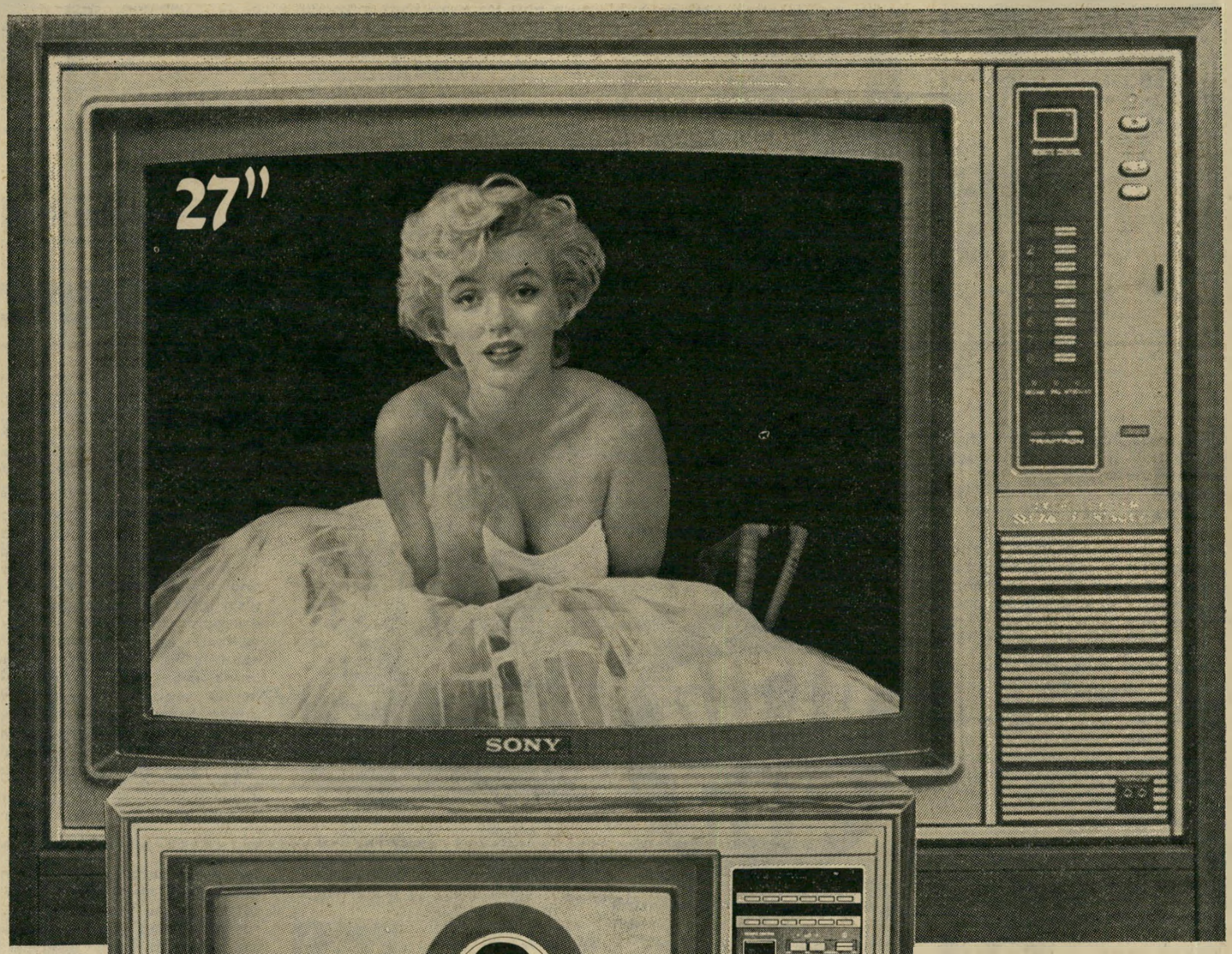
אולם עתה היתה זאת התנהגותה שלה שלא מצאה חן : היא הוזמנה למישפט, בעוון גרימת נזק לבריאות האלמנה. הערנש המכסימלי : שלוש שנות מאסר.

פולה בן־גוריון שונאת צלמים

אשת ראש־הממשלה דויד בן־גוריון, פו־לה, קוראה לעבר הצלמים שניסו לצלמה : „מה אתם שוברים עלי סתם פילמים ?"

למישהו מיוחד, משהו מיוחד...

רק בטלויזיות הציבעוניות של SONY תמצא את TRINITRON, השיטה הבלעדית המקרינה את התמונה בעזרת תותח חד־קנה וטכניקת מסך משוכללת, המאפשרת קבלת תמונה חדה ובעלת בהיקות גבוהה בצבעים טבעיים.

לבחירתך מספר דגמים חדישים בגדלים שונים ובעיצוב מרהיב:

CVM-2711 PS-27"

- 3 שיטות צבע:
  PAL/SECAM אוטומטי
  NTSC אוטומטי להקרנת סרטי וידיאו מארה"ב בשילוב מערכת וידיאו ביתית SONY דגם Betamax SL-T7
- יחידה בקרה משוכללת.
- בורר מתח אוטומטי למניעת קצר.
- כניסות ויציאות וידיאו ואודיו.
- מגבר פנימי בעל עוצמה של 8 ואט המאפשר חיבור רמקול חיצוני.
- יחידת בקרה מרחוק רב־תכליתית, בעלת אפשרות לקליטת 12 תחנות, צבע, בהירות, עוצמה, השתקת קול, ניוון אוטומטי, הדלקה וכיבוי.

KV-2032 ME-20"

- 3 שיטות צבע: PAL/SECAM/NTSC אוטומטי.
- לחצני מגע לבחירת תחנות.
- בורר מתח אוטומטי למניעת קצר.
- רמקול Two Way
- יחידת בקרה מרחוק רב־תכליתית.

KV-2020 ME-20"

- 3 שיטות צבע:
  PAL/SECAM – אוטומטי, NTSC – ידני.
- לחצני מגע לבחירת תחנות.
- בורר מתח אוטומטי למניעת קצר.

KV-1842 E-18"

- לחצני מגע לבחירת תחנות.
- אפשרות התאמה אוטומטית של בהירות המסך בהתאם לתנאי התאורה בחדר בו נמצא המכשיר.
- יחידת בקרה מרחוק.

KV-1400 E-14"

- מכשיר נייד.
- לחצני מגע לבחירת תחנות.
- אנטנה VHF/UHF

בוא לראות ולשמוע הדגמה באולמי התצוגה של סוני:
תל־אביב: מגדל שלום, רח' אחד העם 9.
חיפה: קרית אליעזר, ככר מאירהוף 35.
ירושלים: קרית משה, רח' ימין אבות 6.

Trinitron
Sony Color TV

... אין כמו סוני.

מאת
מרים
בנימיני

מזל החודש:
בתולה

מזל בתולה — מזל אדמה, נשלט על־ידי כוכב מרקורי. לעומת מרקורי — שליט מזל תאומים, מתבטא מרקורי בבתולה בצורה שונה. אחריות, מעשיות, שיטתיות, סדר והיגיון מופיעים בצורה מודגשת, בגלל הצירוף של מרקורי ה־אוירי עם מזל אדמה.

„איזהו חכם הרואה את הנולד" זו האימרה המתאימה לילידי המזל. הם צופים לטווח־ארוך, מתכננים ומחשבים את צעדיהם על־מנת להגיע לשלמות ול־דיוק מכסימלי, בכל שטח שבו הם עוס־קים. הם מבחינים בפרטי פרטים, ולצע־רם, אינם יכולים להתעלם ממשהו שאינו „בסדר". הביקורתיות היא חלק מ־אישיותם, ואם מתעלמים מהרצינות בה נאמרת הביקורת, אפשר אפילו להנות, לחייך ולסלוח להם. כוונתם טהורה, וכנה, גם מעצמם הם דורשים שלמות. כאשר הם שוגים, אינם יכולים לסלוח לעצמם, מנתחים את המקרה לעומקו, ודואגים שלעולם לא יחזרו עליו שנית.

לרובם גישה מעשית ושכלתנית לחיים. רגשותיהם מוצנעים והבויים עמוק בתו־כם. בגלל רגישותם הרבה אינם נוטים להתנהגות רגשנית. שליטה־עצמית, והי־מנעות מאשליות ודמיונות־שוא, משאירה רושם שהם קרי־מזג. קשה לתאר שאדם חסר־רגשות יתרגז ויכעס כפי שהם מסו־גלים להתרגז, כשעושים עוול למישהו. פעמים קשה להם להבדיל בין עיקר ל־תפל, מכיוון שהם נתפסים לפרטים, וכל פרט נראה להם חשוב באותה מידה.

הם צנועים, ביישנים, שקטים, מופנ־מים, ואינם אוהבים להתבלט. הם אוה־בים שתהיה להם פינה משלהם, ולא נותנים לאיש להתקרב אליהם קירבה יתירה, מחשש שיפגעו. כשכנים, הם ה־מתחשבים ביותר, מקפידים שבשעות־המנוחה הרגילות, לא ישמע כל רחש מביתם. שומרים על ניקיון ומדר בביתם, ומתרגזים כאשר שכנים אחרים לא משגי־חים על סביבה מטופחת ונקייה סביב בית־המגורים.

עבודה רבה מצפה לכם בחודש הקרוב, ידיד מארץ זרה יבהיר את המצב, ויגרום בדרך עקיפה לקידום־כם בעבודה. כשרונו־תיכם וחריצותכם ית־בלטו, קשה יהיה להתעלם מהצלחות קטנות שמצטרפות ל־סך־הכל משביע־רצון. יש להיזהר ממריבות עם בני־הזוג, מכיוון שחסר רק ניצוץ קטן להבעיר ריב גדול ומיותר. רצוי לחשוב על לימוד שפה חדשה, שעתידה לסייע לכם בעתיד.

* * *

לשוורים כדאי להכין מלאי של מרץ, מכיוון שהם עומדים בזמן הקרוב לשנות מעט את שיגרת־החיים. הרבה יותר בי־לויים ושימחה, ובעי־קר — החשוב מכל, רומנים חדשים. אהבות יסתיימו, וחדשות ית־חילו, מושכות, מלהי־בות, מסעירות ומדי־רות שינה מהעניינים. כדאי לנצל את התקו־פה ולהוריד מהמיש־קל, ההנאות ישכיחו מכם את ההנאה מהדברים הטובים והמתוקים. לעוס־קים במוסיקה, תקופה מצויינת במיוחד.

* * *

תאומים יתרכזו בשבוע זה בענייני הבית, הדירה והרכוש. הדאגות בעניינים כספיים עומדות להיפסק, כסף עשוי להגיע לידיכם בדרך מיקרית ומפתי־עה. הורים מבוגרים זקוקים לתשומת־לב, אתם תתייחסו אליהם ביתר רגשנות בתקופה זו. אלה שלא חשו עצ־מם בטוב, וחולשה גו־פנית גרמה להם לשי־בושים בעבודה, יתגב־רו, יתחזקו, וישובו לפעילות עירנית. אור־חים עשויים להגיע, ביקורים פתאומיים ובלתי־מתוכננים יפתיעו ויוסיפו עבודה.

טלה
21 בדצמבר - 19 בינואר

חדש!

הפתעה

קפה נמס מובחר

רק 197.60 ₪

כולל מ.ע.מ.

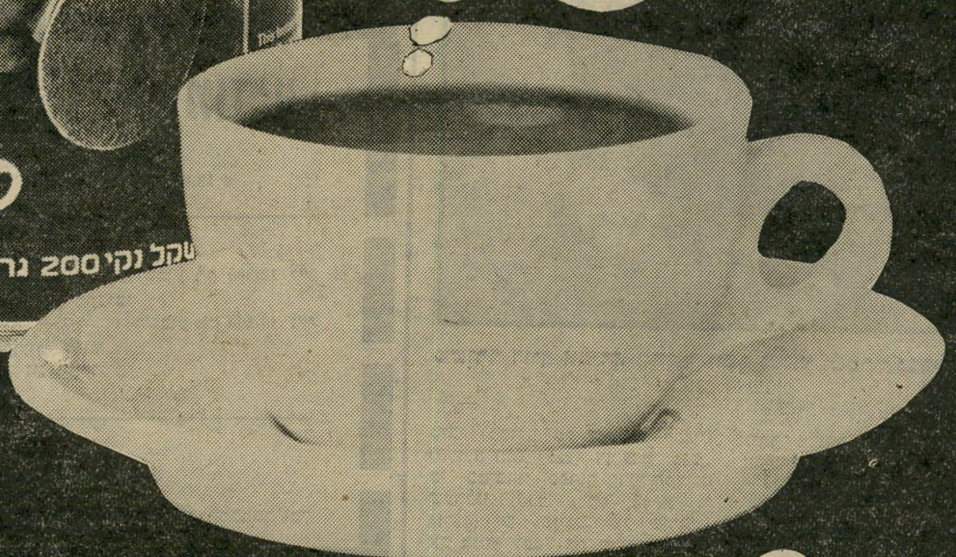

29.90 ₪

יותר לזול

מהמתחרה

הבא...

לייפר למי שמבין בקפה...

פרסום וימר יעקבסון

מכתבים

איש השנה

מי יהיה איש־השנה תש"ם? מי יהיו אנשי־השנה בשטחים השונים?

אני מקווה שאני הקורא הראשון המציע מועמד לתואר איש־השנה תש"ם.

אריק שרון!

יוסף אפשטיין, חיפה

...השליט האמיתי של המדינה:

נחמה ברג, רמת־גן

...ג'ימי קארטר, בגלל החרבון של הצלת בני־הערובה.

שמואל גולדמן, ירושלים

...אם יש לכם דם: האפיפיור, שליחה המעופף של הכנסייה.

חנן פז, תל־אביב

...לטוב או לרע, האיש הוא בגין.

אסתר שפירא, ירושלים

...לצערי ולצער כולנו, התואר מגיע לאחד היורדים. תמצאו מי שהו מתאים.

גור אברהמי, תל־אביב

● ● ●

„עכשיו" נגד נמר של נייר

במיכתב שחובא למערכת על־ידי הקורא גבריאל מוקד, תוקפת מערכת „עכשיו" את דן עומר, עורך „נמר של נייר".

נראה, כי „נמר של נייר" החליט שוב להגיב באופן בלתי־אובייקטיבי ומסולף על חוברות עכשיו (העולם הזה, 2239). דן עומר טוען, כי במיבחר ספרות דור־המדינה שערכנו (עכשיו מס' 42-41 ו־44-43) יש „פנינים של שירה"; אך מנסה לבטל את תרומת עכשיו בתחום הפרוזה. והנה, קודם־כל בשעתו הוא תקף אותן „פנינים של שירה" במוסף ספרותי של עיתון חירות ז"ל. כך שטוב לדעת, כי לפחות חזר בתשובה לגבי חלק מהשירה שפירסמנו. אבל גם בעניין הסיפורת דבריו הם דברי־הבל ב־מחילה. אילו נתפרסמו בהוצאת עכשיו רק ספריהם הראשונים של אהרון אפלפלד ויותם ראובני, דיינו. עתה שעכשיו פירסם גם יצירות־סיפורת חשובות של יצחק אורפז ויורם קניוק, א.ב. יהושע ועמוס עוז, וצעירי־הצעירים, נשמעת תלונתו של עומר נגד הפרוזה שבעכשיו מגוחכת. או שמא קשרין האמיצים עם העיתון פרוזה בתקופה (הזמנית) שמוקד, רייך וקניוק יצאו בה לחופשה מעריכת הביטאון הנ"ל, נסכה בו עוז לתקוף את הפרוזה שבעכשיו, הנראה לו בטעות כביטאון מתחרה? תמיהנו.

חוץ מזה, נציין כי עכשיו והמיבחר הנוכחי מחוברותיו הצטיינו ומצטיינים לא רק בפרוזה ובשירה, אלא גם בתחומי הביקורת, המחזה ותירגום. מאמרים של דן מירון, נתן זך ועדי צמח בתחום הביקורת, ומחזות כזה מסתובב של מונדי, המתפרסמים בחוברות שעומר תוקף, הם מנכסי צאן־ברזל של ספרות דור־המדינה שלנו. לא במקרה אמר סופר ידוע על המיבחר הנ"ל: „זו האנתולוגיה החזקה והייצוגית ביותר של הספרות העברית ב־עשורים האחרונים."

והערה אחרונה: עומר שם עצמו לצחוק כשהוא משגר את ימי־גדולתו של עכשיו לשנות־החמישים. בשנות־החמישים המאוחרות חולל עכשיו את המהפכה הבסיסית של דור־המדינה בספרותנו. בשנות־החמישים העלה עכשיו „מישמרת"־משוררים חדשה: וולך־שבתאי־הורוביץ־גלדמן־ויזלטיר־בן. ואילו במחצית השניה של שנות השבעים העלה עכשיו „מישמרת" חדשה של „צעירי־צעירים" בספרותנו, כגון: מאיה בז'ראנו, יותם ראובני, א. דורית, סיגלית דוי־דוביץ', ישראל ברמה, פרץ בנאי, רוני סומק, אלי בכר, ועוד (נוסף להעלאת חידושים חשובים בשירת אבידן, וולך ושבתאי, או שירה חברתית־פוליטית ולירית־ארוטית בנוסח אשר רייך ואחרים). אם עומר אינו מבין כל זאת, הוא נותר מצודד (ו' בשורוק) בשולי הספרות העברית של עכשיו.

נועה גורביץ, מערכת עכשיו, ירושלים

● ● ●

הנדון: צה"ל

משהו שראוי לחקור אותו.

אני חייל המשרת במחנה מטכ"ל בקריה וברצוני לספר לכם על תופעה מסויימת. בתאריך 27.7.80, בשעות הערב, נערכה על כר־הדשא הגדול של הבסיס מסיבת חתונה לבתו של רל"ש הרמטכ"ל.

(המשך בעמוד 10)

משורר דויד אבידן, מחזאי יוסף מונדי ומבקר גבריאל מוקד
צעירי הצעירים

מלניק

צחצחק עם טילאק

Teelak

טילאק
שומרת על בריאות השיניים ומגינה על אמאיל השן

טילאק
מסירה כתמי ניקוטין, תה וקפה, מסירה אבן שן ומונעת עששת

טילאק
לנשימה רעננה

טילאק
משחת השיניים לכל המשפחה
להשיג בכל בתי מרקחת, פרפומריות ורשתות שיווק
דיסקו בע"מ

מפעל „סטריאופון" מודיע:

פתוח במוצ"ש מ־17.00 עד 21.00 וכימי חול מ־8.00 עד 18.00

* **מערכת בחדקים** הכוללת מגבר 2×30W + פטיפון מקצועי + זוג רמקולים 40W×2. **השבוע רק 12,300 ל"י**
* **מערכתמקצועית** הכוללת רסיבר 2×30W + פטיפון מקצועי + זוג רמקולים 40W×2 **השבוע רק 16,100 ל"י**
* **זוג רמקולים** 40W רק 2,590 ל"י * זוג רמקולים 70W רק 6,490 ל"י * זוג רמקולים 50W רק 4,290 * זוג רמקולים 90W רק 8,900 ל"י.

* השוה מחירים ותיווכח שאנו היצרנים הזולים ביותר
* תעודת אחריות לשנתיים על כל מוצרינו

כתובתנו: רחוב שוקן וסלהמב וופגקר וסלהמ־ וווסלה וו וסלהמבבב וסל

תן טרמפ לחייל

TIME בחו"ל תענוג כפול

בצאתכם קחו אותה
באריזה המהודרת של-10 חפיסות. *

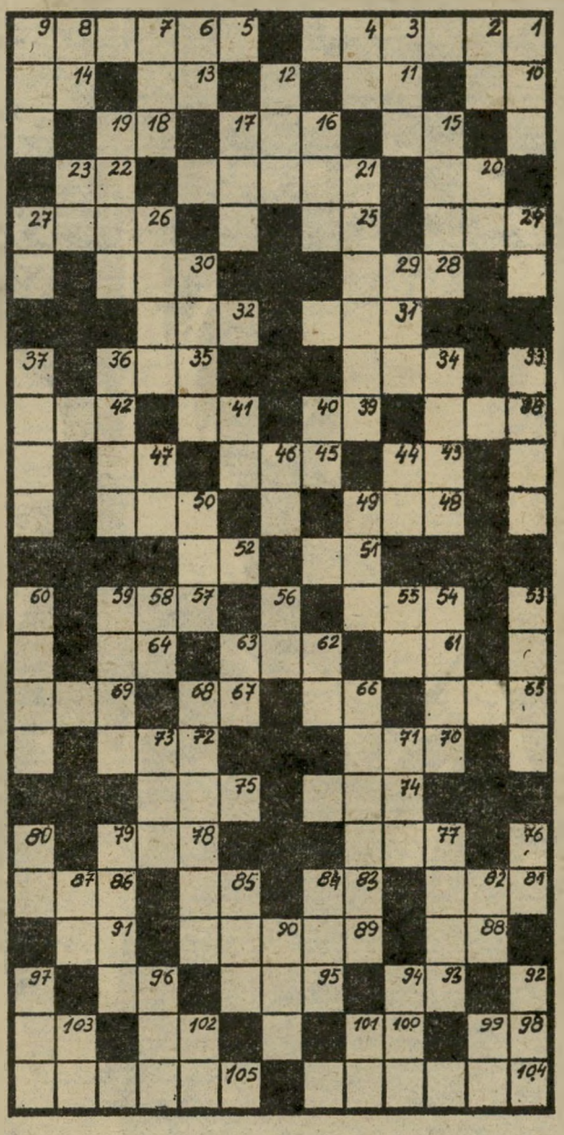

T-44

*להשיג בחנויות פטורות מכס.

פרסום וימר יעקבסון

תשבץ העולם הזה 2242

מאזן:

1) כינויו הספרותי של ז׳בוטינסקי — ושמה של ספינה; 5) שכונה ע״י רחובות, חוגגת יובל; 10) מילת תנאי; 11) בא בחידות; 13) אמונה; 14) זעיר, קטקטן; 15) אחד מ־ארבעה יסודות העולם — לפי הקדמונים; 16) מהר; 18) מזג־האוויר כאן — בחודשי הקיץ; 20) דר; 21) אריתמטיקה. וגם עיר תנ״כית עתיקה; 22) קרי־את־צער; 24) חמם את הגוף בפנימיותו; 25) רקב; 26) חי־חד־תאי; 28) הגיעו; 30) לבן (כתיב־חסר); 31) מיץ המופרש מן הכבד; 32) חפירה בקרקע, גומה; 34) נשיבת־רוח; 35) נוזל בחלל־הפה; 38) היא הגישה חלב במקום מים ושיבתה ההיסטוריה; 39) מכינויי האלוהות; 41) בסולם התווים; 42) יבש, חרב; 43) זז; 45) מאפה — לעשייתו — לוקחים חור ואופים עגול סביבו; 47) כנף־עוף, זרוע; 48) כבה לאיטו; 50) כינוי לירחי כנוס של תלמידי חכמים; 51) עני; 52) שישה סדרי משנה (ר״ת); 54) אנרגיה, פעילות! 57) סיפרה במערכת המיספרים שלנו; 61) בית לצפור; 62) אחיו של הבעל, או אחיה של האשה; 64) מן השיניים החדות בקדמת הפה; 65) ויתר, סלח; 66) זהב מובחר; 67) מישטר; 69) נטיה נפשית חזקה; 70) המקום הרחב בקורה; 72) צצצא, זרע; 74) באריגה — החלק הרחב לעומת המוארך; 75) זרח, האיר; 77) אביו של אהוד המקראי; 78) נחפז; 81) כתם; 83) תואר וקידומת לשם — בהולנד; 85) נצח; 86) המקום בו נייסד הרצל את מדינת היהודים; 88) מחפש; 89) מל־חין צ׳כי; 91) משפחת מלחינים גרמנים ידועה; 93) קיטור; 95) השעה היעודה לפעולה; 96) מלכסיקון הצאן; 98) אינו עובד; 100) צמח רענן; 102) דורון; 103) נורה מקשת; 104) משקה קר מפירות ואלכוהול; 105) עיר באוקראינה — עירו של ר׳ לוי יצחק.

מאונך:

1) ההוריקן שהשתולל לאחרונה בחופי אמריקה; 2) בשבילו; 3) דברי־השבעה של קוסמים; 4) עמוד נוזלים; 6) לך למטה; 7) אחד ממצבי הנפש; 8) אלא; 9) קצה־הציר; 12) ביטוי; 15) יונק מכרסם בעל אוזניים ארוכות ושפתו שסועה; 16) רצון עז; 17) שוחט ובודק (ר״ת); 19) מי שעבר מן היהדות לדת זרה; 20) הופיע לפתע ממחבואו; 21) מלך בבבל, ידוע בחוקים שחקק; 23) עיר עתיקה במצרים; 24) קח המשא; 26) קריאה ידועה המיוחסת לקציר ניצה״ל בשעת קרב; 27) כן; 29) אחמול בשעת־ערב; 30) שם של אחת התנועות בניקוד העברי; 32) גן־חיות; 34) מרדע לזירוז הבקר; 36) גחלת־אש; 37) מדבר גדול באפריקה; 10) תן מכה!; 41) עדין, לא קשה; 44) אציל, עשיר (כתיב חסר); 46) ענן; 47) ערימה של דברים; 49) תולעת טפילה; 50) רהיט, בכנסת ובממשלה — הוא סמל; 53) חכם מאד, מפוקח; 54) רובה אוטומטי; 55) עליז; 56) לא עוד; 58) כלי־קיבול; 59) אלים קטנים וחמדנים במיתולוגיה היוונית; 60) שרוי בדוחק, זקוק לעזרה; 62) חג לצאן; 63) אמר, סיפר; 66) עיר נמל ביוון; 68) היחס שבין מידה רשומה במפה — למציאות; 71) עם־הארץ; 73) כינוי לאשה ביחס לאחרת — בפוליגמיה; 76) נכרי; 77) גבר, איש; 79) עשרת־אלפים; 80) מעצמה גדולה; 82) מידה של נוזלים בימי קדם — בישראל; 84) נקודה כהה בעור; 85) מייסד דת־הקראים; 87) משורר ישראלי (ש״מ); 90) נשק מודרני ויעיל; 92) כינוס, אסיפה; 94) מוסד למשלוח מכתבים; 96) לאלתר; 97) פרח־בר גבוה ולבן שיפרח בסתיו; 99) חכמה נסתרה (ר״ת); 101), בתוכי 102) נורא משרה בממשלה; 103) נשק עתיק־יומין.

מכתבים

(המשך מעמוד 8)

במסיבה השתתפו עשרות, ואולי מאות מוזמנים, לאור מנורות צבעוניות, לצלילי תיזמורת וליד שולחנות אוכל.

גם אם נניח כולנו, שהאוכל והתיזמורת שולמו מכיסו הפרטי של בעל השימחה, ולא מכספי צה״ל (הרי השחיתות אינה כל כך גדולה, למרות שגם בהנחה זו ניתן לפקפק וראוי לחקור אותה), עדיין נשאלות כמה שאלות חמורות:

(א) ממתי נכללת בזכויותיו של קצין בכיר גם זכות השימוש בכרדשא ציבורי צה״לי, תחת לשכור אולם שעולה ממון רב בשוק האזרחי?

(ב) מי מימן את החשמל הרב שנצרך על־ידי המנורות הצבעוניות?

(ג) כמה חיילים הועסקו בסידור כר־הדשא לאחר השימחה — ניקיון, פירוק כל החגיגה?

(ד) כמה חיילים הועסקו בסידור כר־הדשא ביום שלפני השימחה — בגידור, סידור שולחנות, הנחת כבלי החשמל וכו׳?

(ה) מי בדיוק אישר לכל האורחים המוזמנים להיכנס למחנה מטכ״ל? כרגיל נדרשים גם חיילים להציג אישורי־כניסה כדי להיכנס למחנה זה.

נראה לי שפרשיה כגון זו ראויה לשאילתה וחקירה בכנסת, או לפירסום בעתונות.

לאחר הכרזתו של הרמטכ״ל ש־הוא „תנקם״ באותם שלא יתרמו „יום עבודה״, קצת קשה לדרוש ממני לחתום בשמי, למרות שהמידע הכתוב כאן הוא אמת לאמיתה.

חייך, מחנה מטכ״ל

● ● ●

כלב נובח אינו נושך

איחולי חיים־ארוכים למנחם בגין ולחברי ממשלתו.

כותב שורות אלה נמנה על מחנה היונים. אני מאמין בצורך בפשרה טריטוריאלית מכסימלית ואני חושש שלא יהיה מנוס מהקמת מדינה פלסטינית לצידה של ישראל, יהיה שמה אשר יהיה.

משום כך אצביע עבור מנחם בגין. פרדוכס? אולי. להלן כמה נימוקים.

במשך עשר שנות שילטון המערך, אחרי מילחמת ששת הימים, נמשך הכיבוש למרות הלחצים, שליחות גונאר יארינג, תוכנית רוג׳רס ומילחמת יום־הכיפורים. תרמו לכך דווקא הדימוי המתון ומדיניות הנכונות־לפשרה־טריטוריאלית של המערך. פשרה שהצד שכנגד לא יכול היה לקבלה.

הקונסטלציה שנוצרה עם עליית הליכוד היא שתרמה למיפנה. עצם דימויו של בגין כנץ וטרוריסט לשעבר, היעדר אופוזיציה מימין ויכולתו של הליכוד „לאגף את המערך משמאל״, כל אלה תרמו להסכם קמפ־דייוויד.

לאור זאת אינני מציע להתרגש ממדיניות התנחלות־הדמה ופעולות פרובוקטיביות בירושלים. מדיניות זו רק תחליש את כושר עמידתו של בגין בשאלת הגדה. אין לי ספק שבסופו של דבר יחזיר את הגדה ואת מיזרח־ירושלים בעזרת פיקציה מתאימה, למשל — ביקור המלך חוסיין בכנסת, ואולי פרס נובל שני.

האימרה „כלב נובח אינו נושך״ נכונה מאד במקרה של מר בגין. סביר להניח שהנביחה באה בעצם להעיד על היעדר שיניים. אני מאחל לראש־הממשלה ולממשלתו חיים ארוכים. לטובת עניין השלום.

אלי פייגנבאום, רמת־גן

● ● ●

גאולה היקרה,

מנחם הסנילי

ירחם השם על כלכלת ישראל.

מיהי האשה היקרה ביותר בעולם? — גאולה כהן. היא עוד תעלה לנו ביוקר. דן הלפרין, הציר הכלכלי של ישראל בוושינגטון, מבקש שם שלושה מיליארד דולר — קצת יותר מ־150 מיליארד לירות ישראליות — כסיוע לישראל לשנת־הכספים 1982.

האמריקאים אינם נלהבים להיכנס למשא־ומתן. „חוק ירושלים״ של הגברת גאולה כהן חיבל בהישג האחרון של נשיאותו של ג׳ימי קארטר: הסכם המיסגרת לשלום בין ישראל ומצריים, שהושג בקאמפ־דייוויד.

לפני זמן־מה הודיע ראש־הממשלה היקר שלנו, מנחם בגין, בוושינגטון — באחד מהתקפי־הסניליות שלו — כי ישראל „אינה מבקשת אף פרוטה מהאמריקאים.״ לפתע, נדמה שהאמריקאים נזכרו בכך. גאולה היקרה, מנחם הסנילי — ירחם השם על הכלכלה שלנו.

יוסף שריק, תל־אביב

● ● ●

עוד חזון למזעד

מתי תתקיימנה הבחירות לכנסת העשירית?

כתבי ידיעות אחרונות, אריה צימוקי ואריה אבנרי, גילו סוף־סוף את המועד שבו תיערכנה הבחירות לכנסת העשירית. עלינו להמתין בסבלנות 17,200 שנים, ואז נוכל להכריע, בעזרת פתק הבוחר, מי ינהל את המדינה — הליכוד או המערך.

חכו בסבלנות. נצלו את הזמן שנותר עד לבחירות, כדי להרהר במצב.

משה הוי, תל־אביב

● הקטע מידיעות אחרונות, המבשר על הבחירות באפריל־יוני 1981 — ראה גלופה.

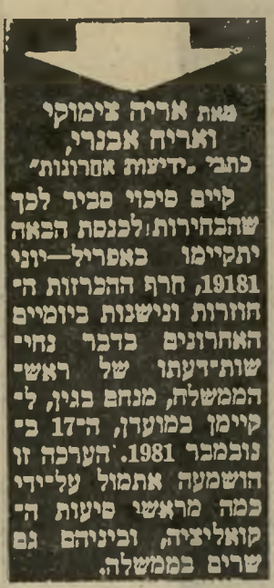
● ● ●

הפורום המזדאג

עיר השוכנת על גבולן של שלוש מדינות ערביות.

הכתבה שפורסמה בעיתון הארץ (6.8.80) והמתייחסת לנתוני „סקר

(המשך בעמוד 12)

„ידיעות אחרונות״ (5.8.80)
17,200 שנים

מבצע ללא תקדים!

CITROËN

מענק של עד 55,000 בקנית החסכוניות של סיטרואן.

לאחר עדכון הפרשי עלית שערי הפרנק הצרפתי בין 1.5.80 ל־1.8.80 (מ־10.25 ל"י ל־ 12.70 לכל פרנק) גדל גם המענק.
המחירים החדשים הם:

דגם המכונית	מחיר מכירה שנת ייצור 1980*	מחיר מכירה שנת ייצור 1979*	מחיר מכירה שנת ייצור 1979 * בתקופת המבצע	מענק בתקופת המבצע	הפרש בין־ דגמי 80־79
דיאן 6 DYANE	425,600	395,600	355,600	40.000	70,000
ויזה VISA		המלאי אזל			
ג'י.אס.ספציאל G.S. SPECIAL	635,940	585,940	535.940	50.000	100.000
ג'י.אס.פלאס G.S. PALLAS	703,370	648,370	593.370	55,000	110.000

הרוכש מכונית דגם 79 בתקופת המבצע זוכה במענק של 40,000—55,000 ל"י וחוסך הפרש ניכר בהשוואה למחיר הדגמים הזהים של שנת 80 (ראה טבלה). המבצע במשך חודש אוגוסט (עד גמר המלאי).

החסכוניות של סיטרואן מצויידות במנוע חדיש וחסכוני המעניק להן ביצועים מפתיעים וצריכת דלק נמוכה. לכולן אביזרי בטיחות ויציבות משוכללים, אמינות לאורך שנים ואחזקה חסכונית. הוצאות רישוי ובטוח מהזולים בישראל ומעל לכל, השרות האמין של סוכני סיטרואן בישראל.

נכון ליום 1.8.80 לפי שער 12.70 ל"י = 1FF, לא כולל מע"מ.
במידה ושער הפרנק יעלה או ירד יעדכן המחיר בהתאם.

53

דוד לובינסקי בע"מ
מפ"ץ סיטרואן בישראל

תל־אביב: רח' שונצינו 16 טל. 6־333214
ירושלים: רח' הס 3, טל. 222666, 228888
שוכנויות. תל־אביב: ב.נ. מוסכים ומפיצים בע"מ. רח' חרוץ 12, טל. 03־331339

חיפה: רכב הצפון בע"מ שד' בן גוריון 8 (שד' הכרמל) טל. 04־938228
באר־שבע אושנב הנגב, דרך חברון 3, טל. 057־33210.
נתניה לוינקופף הרמן, רח' שוהם 4, טל. 053־53081 37821.

CITROËN

מכתבים

(המשך מעמוד 10)

ממשלתי" אודות אוכלוסי העיר הדרומית, מעניינת מהיבט אחד לפחות: אותו פורום של מנכ"לים לעניין ההיערכות בנגב, מודאג מ־העובדה, ששליש מאוכלוסי אילת הם ערבים.

הרושם הנוצר הוא, כי הערבי בישראל הוא איש מסוכן אשר יש לעקוב אחריו תמיד. הוא מסוכן שבעתיים כשמדובר בעיר "השוכ־נת על גבול שלוש מדינות ערביות.

סופר הארץ ידע גם לספר, ש־גורמי התיירות באילת מתריעים על התלות "המוחלטת" של ענף המלונאות שם בעובדים הערביים. לדעתי, דאגה זו של כל הגורמים הנ"ל גובלת בהסתה ובגזענות; שכן אם תושב ערבי הוא אזרח שווה־זכויות בישראל, למה להצר את צעדיו?

נסאר צדיק, טורעאן

● ● ●

פראנויה ורוח בצידה

בין הקיסר אוגוסטוס לבין אשתו ליוויה שררו חילוקי־דעות מהותיים בענייני ניהול המדינה — הקיס־רות הרומית (ראה אני קלאודיוס). אוגוסטוס סבר, כי אין סכנה של מילחמת־אזרחים מאיימת על ה־קיסרות וכי האזרחים הרומיים ישארו מאוחדים, בטוב וברע, מאחורי הקיסר. ליוויה גרסה, כי בהיסטוריה הרומית היו גם היו מילחמות־אזרחים ויש להישמר מפ־ניהן. בדיעבד הסתבר שהצדק היה עם אוגוסטוס, אף כי הוא עצמו נפל קורבן בידי אשתו השאפתנית.

מה מקור הפראנויה של ליוויה? מסתבר כי לא היתה זו פראנויה, כי אם מישחק־פראנויה מחושב, שנועד להבטיח את כס הקיסר לבנה, טיבריוס. זוהי אלגוריה היס־טורית מוצלחת מאוד. אם מחפשים את הנמשל במציאות הפוליטית שלנו. כל זועקי הגוועאלד — עמ־לק עומד להשמידנו! — בין אם הם אנשי הליכוד, המערך או ה־מפד"ל, הם בעלי אינטרסים ברו־רים: לקדם את ענייני הכיסאות שלהם בממשלה. ויתרה מזאת: כל המתריעים בשער בפני מילחמת־אזרחים (בין אשכנזים וספרדים; בין חילוניים ודתיים...) נימנים על אותה הקטיגוריה. הם מחפשים דרך להגיע אל אבוס הזהב. אכן, פרא־נויה ורוח בצידה.

יצחק סיבוב, תל־אביב

● ● ●

פניני ספרות

על מיכתביו של הקורא ירחמיאל מנדל פוקס ("העולם הזה" 2234, 2239).

המיכתבים שאתם מפרסמים מ־פרי עטו הם ממש פניני ספרו־תיות. הסיגנון הוא של תלמידי־חכמים למדנים־בדחנים, בנוסח י"ל, ביאליק וסוקולוב.

זהו מצב־רוח רענן בים הפולי־טיקה העכור. הרבו במיכתבים כאלה. הם מעלים את הרמה ה־רוחנית־תרבותית של עיתונותנו.

משה מנחם בן־עמי, האוניברסיטה העברית, ירושלים

● ● ●

הו, טבריה!

בעיקבות הכתבה "טבריה נגד חיל־האוויר" ("העולם הזה" 2239).

יש היכן לבלות בטבריה, כך נאמר לכתבכם. כדי להעמיד דב־רים על דיוקם, הדגשתי ואמרתי: "תייר יכול לשהות שבוע ימים ללא שיעמום — שייט בכנרת ו־ביקור בעין־גב, סיור באל־חמה והסביבה, רמת־הגולן והגדר הטו־בה, טיול סביב הכנרת, חוות הסו־סים, עמק־הירדן, ולצליינים כפרי־נחום ונצרת. בערבים — ערבי־פולקלור, ואפשר לבלות גם בדיס־קוטקים." זוהי תמצית דברי.

מהכתבה הובן, שחטיפת התיקים הינה תופעה יום־יומית — ואין הדבר כך. האמת היא שמאות רבות של תיירים וסטודנטים לנים על שפת הים ובגנים הציבוריים, בביטחון ובשלווה. ישנן גניבות פה ושם, כמו בכל מקום, אך לא ב־ממדים גדולים.

א. ענתבי, מזכיר העיר, טבריה

● ● ●

שימוש בכספי ציבור?

בעיקבות מיכתבו של ח־קורא אהוד רונן ("העולם הזה" 2240), על סוד ח־קיום של "שערים", בי־טאון פועלי אגודת־ישראל.

רגע, רגע: קראתי את מיכתבו של רונן, בו הוא מתפלא על כך שמיפלגה קיקיונית (ועוד אופו־זיציונית!) כמו פועלי־אגודת־ישר־אל מצליחה להוציא־לאור ביטאון יומי משלה, ואילו מיפלגת השיל־טון אינה מצליחה להוציא אפילו עיתון־קיר. אני הולך רחוק יותר ושואל: איך זה קורה שהמיפלגה האופוזיציונית הגדולה ביותר ב־ישראל, המערך, מצליחה להוציא־לאור עיתון ענק כמו דבר, עם מוסף שבועי וצוות עובדים גדול. אגב: אל תשכחו שבששערים, עד כמה שידוע לי, כל הידיעות הן מעתי"ם וסופרים או עיתונאים המקבלים משכורת יש שלושה־אר־בעה ולא יותר. אלא שאין זה מוריד ממישקל שאלתו של הקורא הנכבד, איך בכל זאת מצליחה מיפלגה כה קטנה כמו פא"י, שאינה שותפה בקואליציה, להוציא עיתון יומי.

כדי להוציא עיתון כמו דבר צריכים משאבי־כסף ענקיים. מניין בא הכסף הזה? הבנתי זאת כש־המערך היה בשילטון... אבל עכ־שיו? האם ההסתדרות מעורבת במימון הזה? ואיך מצליחה מפ"ם להוציא עיתון יומי על המישמר? רבותי, משהו רקוב פה, ואני מבקש מהעולם הזה לחקור את העניין הגובל לדעתי בהרבה שחיתות, קרי: שימוש בכספי ציבור.

פינחס שמשי, נהריה

● ● ●

נשים נזכריות

והשפה העברית

התאומים דורשים התנצ־לות של דן עומר.

תודה על פירסום תגובתנו לדן עומר. צר מאוד שהתגובה פור־סמה בהשמטות רבות. באחת הפ־סקות רשמנו כך: "יותר משאנו תמהים על דן עומר, תמהים אנו על העולם הזה. עיתון זה נלחם לא אחת למען שיפור קלסתר פניה של החברה הישראלית. האין המע־רכת סבורה שיש בדבריו של עומר משום הסתה יהוצאת דיבה?"

רשמנו פסקה זו לא בכדי. קי־וינו שתראו בכך רמז: דבריו של עומר היו לא־הוגנים, כיוון שאת דעתנו בעניין הלעז והלשון העברית הבהרנו כבר בכל העיר. אך עכשיו, משנתפרסמו הדברים (גם אם במקוטע) בהעולם הזה, האין אתם סבורים שעומר חייב להתנצל על הדברים שהטיח בנו? כך, למשל, הוא כותב: "אין ספק שאחרי שיצליחו אנשי קל"ע הרצל ובלפור חקק לטהר את הלשון, הרי שהם יסתרו את מחננו מן הנשים הנוכריות ומן הגר היו־שב בתוכנו, כמינהג הגרמנים, שטענו כי היהודים מזהמים את הלשון ואת התרבות שלהם". האין אתם סבורים שדברים אלו מב־עיתים?

אנו פונים אליך כמי שרגיש לעניין זה וכמי שבעבר תבע מערכת עתון על תואר לא הוגן שסבעה בו. אנו מצפים להתנצ־לותו של עומר. אנו מבק־שים שיחזור בו מהאשמותיו.

הרצי ובידור חקק, ירושלים

מכון לעדשות מגע

איזו הרגשה נפלאה היא זו לראות טוב... להיראות יפה... ולהנות מכך.
ביקור במכון לעדשות מגע - נ.ס. מיכאלי
יעניק לך הרגשה זו.
המכון מעמיד לרשותך:
מיכשור חדיש ★ בדיקות כושר ראיה ★ ייעוץ מקצועי
נסיון וותק מקצועי מוסמך (25) באופטיקה ובאופטומטריה
סיסמתנו: העדשה הנכונה - לעין הנכונה

מכון לעדשות מגע - נ.ס.מיכאלי

בן יהודה 32 (בית אל־על) תל־אביב, קומה 5, חדר 529
לקביעת ראיון מראש טלפונים: 289363 - 292496

המכון הישראלי לספרות נשים קוסמטיקה ופדיקור

קורסים ספרות נשים - קוסמטיקה - פדיקור מניקור
הוצאת שער בחשמל (אפילציה)
* סלון ומכון יופי

תסרוקות, תספורות, החלקות, סלסול,
צביעה, פסים, טיפול פנים, איפור,
* הכנות כלות *
• מחירים עממיים • שרות מעולה •

תל־אביב יודפת 4 ליד דיזנגוף 190 226066 229388
רמת־גן הרצל 86 מול בנין אומזים "סלון אוה"

שוב ניתן לרכוש
את הספרים שאהבת...

שני ספריו האחרונים של

ארנון הדר

★ "בעקבות משאלה אחרת"
★ "עד כפות הרגליים, ובחזרה"

שיצאו לאור בשנה האחרונה אזלו ב"שבוע הספר העברי" הודפסו מחדש והופצו בין חנויות הספרים המובחרות.

לאותם שאוהבים ל"דלג" על פער התיווך — מוצע לשלוח המחאת דואר בת —.200 ל"י עבור כל ספר)

שירות אל "ריב", רח' וינסקר 13, תל־אביב.

כל המתמודדות הסופיות בתחרות

מלכת המים '80

תטוסנה לטיול משגע ביוון

במטוסי חברת

OLYMPIC

תמונות־צבע!

ופתוח סרטים ע"י המעבדות הגדולות והמשוכללות ביותר בארץ! על נייר קודק או נייר יפני, כבחירתך!
כל זאת תקבל אצל:
"פוטו־ברנר"!!
תקוני מצלמות עם חצי־שנה אחריות!
צלומי־פספורט, בן־רגע!
בימי שלישי, סגור כל היום!

פוטו־ברנר
חיפה, רחוב הח'לוץ 13

פתוח במוצ"ש זו

לקראת החגים חגיגה של מחירים ברהיטי "דירן"

במקום שהבנקים יהנו מריבית על המלאי, בוא ותהנה אתה!

התחות גדולות על מזומן

* תוכנית מיוחדת ל-8 תשלומים
* חיסול סופי של מחלקת השטיחים

כל הקודם זוכה!

- מבחר ענק של רהיטים מתוצרת חוץ ותוצרת הארץ
- פינות ישיבה
- חדרי שינה
- ארונות קיר
- מזנונים
- כסאות
- נורסאות
- ארונות טלויזיה
- ארונות קיר עם דלתות הזזה
- שולחנות אוכל
- פריטים בודדים
- מחלקה מיוחדת לתכנון ריהוט מלא לדירה

רהיטי

דירן

תל אביב- אבן גבירול 30
03-252470 (בניין נאות אביב)

ירושלים- יד החרוצים 14, איזור תעשיה
תלפיות 02-716368/9 (ע"י פולגת)

חיפה- טרומפלדור 56/54, נוה שאנן
04-229238

בוא לדברים היפים שבחיים בוא לדירן.

מאחרי סורג ובריח

„אני שוחה לעומק, בלי גלגל הצלה ובלי סירה, ואין אי באופק, אבל אני אמשיך לשחות כל עוד כוחי עמי, משום שהיבשה שהשארתי מאחורי אחוזת להבות, ואליה לא אחזור."

כך תיאר בפני עטיה סוארקה את מצבו, בתחילת השבוע הרביעי לשביתת־הרעב של אסירי כלא נפחא. עטיה הוא אחד מבין 79 האסירים שנשלחו לכלא נפחא מ־16 בתי־כלא, שבהם מוחזקים אסירים פולי־טיים. הם נחשבים לשמנה וסלתה של אוכלוסיית ה־אסירים הפוליטיים.

כאשר נפתח הכלא, ב־2 במאי 1980, הבינו האסי־רים, כדבריהם, שנפלו מן הפח אל הפחת. רובם מוותיקי הכלא, שפוטים לתקופות ממושכות, ועליהם לרצות עוד שנים רבות בתאיהם. „במקום להטיל גזר דין־מוות, שולחים אותנו להינמק פה. זהו גזר דין־מוות בתשלו־מים חודשיים," הצהירו. במיכתב ארוך לשר־הפנים ולוועדת־הפנים של הכנסת, פירטו את דרישותיהם: יותר איוורור, פחות צפיפות בתא, שולחן, כיסא ומיטה, פיקוח רפואי ראוי לשמו, מזון מתקבל על הדעת וכיו"ב. הם אינם דורשים יותר מאשר השוואת תנאיהם לתנאי אסירים פליליים רגילים, הגרועים במילא; דרישה צנועה ביותר, לכל הדיעות.

שילטונות הכלא לא הגיבו, וב־14 ביולי פתחו ה־אסירים בשביתת־רעב. העובדה כי שלושה אסירים, הנחשבים למנהיגים, הועברו לכלא־שאטה שלושה ימים לפני פרוץ השביתה, לא מנעה אותה.

■ ■ ■

כעבור שבוע פתח שירות־בתי־הסוהר במיתקפה. 26 מבין אסירי נפחא הועברו בערב (21.7.80) לבית־המעצר ברמלה. מייד עם הגיעם למקום, ובעודם כבו־לים בידיהם וברגליהם, הוכו נמרצות על־ידי סגל בית־המעצר. כל אחד הוכה בתא. בבידוד. במשך כל אותו הלילה הוצאו האסירים אחד אחד מתאיהם. הוצע להם לאכול אוכל ואחלב. כולם כאחד סירבו לאכול. יש לציין כי הם הסכימו, בלא התנגדות, עוד בחיותם בכלא נפחא, לשתות בכוסות את „מנת השביתה" של כל אסיר. כולם כאחד הוכו, כשהחובש הוא המוביל והמנחה, קציני בית־המעצר עושים את דבריו, ומנהל בית־המעצר, רוני ניצן, צופה בהם ממקום מושבו, ליד הדלת. התערבותו היחידה של מנהל בית־המעצר היתה ההוראה „אל תרביצו להם בפרצוף". כל האסירים נצטוו להתפשט ולהישאר בתחתוניהם בילבד.

„המכות הקטלניות נמשכו זמן רב. נפלתי על חריצפה, ואמרו לי, קום' ולא יכולתי. כשהייתי על הריצפה היו דורכים עלי ברגליים, בצוואר ועל הפנים. אחד מרח את סוליות נעלי הגומי על פני (ברקתו הימנית פצע נפוח ואדום). פניתי אליהם ואמרתי: ,עברתי ניתוח בבטן (מראה צלקת) ויש לי בעיות בלב.' שאל אותי החובש: ,איפה הלב שלך?' ונתן לי אגרוף בחזה (מראה סימן בצלע שמאל). פניתי אליהם ושאלתי: ,אין לכם ילדים? איך יחיו הילדים שלכם בעתיד עם הערבים?' וזה כנראה הרגיז אותם, כי היכו עוד ועוד (מראה סימני אלות ומכות בצורת כתמים ופסים אדומים על גבו)." זהו קטע מעדותו של יעקוב דואנה*.

לאחר מכן הוזן דואנה ב„מנת האסיר השובת", בצינורית ובכוח. פה המקום לציין שוב, שאסירי נפחא הסכימו מרצונם לשתות בכוסות את „מנת האסיר השובת" עוד בהיותם בכלא נפחא. תיאור ההזנה בכוח, בצינורית דווקא, מתוארת בפי האסיר איסחאק מארג'ה:

„החובש ושני קצינים הושיבו אותי בכוח על כיסא.. קיללו והחזיקו אותי. אמרתי להם שאני מעדיף למות ולא לאכול, ובאמת, באותו רגע השתוקקתי למות. החובש אמר לי: ,תמות, יא מניוק, תמות!' שם הצינור בנחיריי האף, וכשירד החומר התחלתי לזעוק. היסורים היו לא־נורמליים, כמו רימון שמתפוצץ בפנים. התעלפ־תי על הריצפה. החומר שהכניסו לי לא היה חלב. הוא היה כמו מים עם מלח, ולא יודע מה עוד.. פעם שנייה שוב עשו כמו בראשונה — צעקתי, נפלתי על הריצפה, התעלפתי, היקאתי דם..."

■ ■ ■

איסחאק מראג'ה אושפז למחרת היום באסף־הרופא, ואובחן כסובל מדלקת־ריאות חמורה עם סי־בוכים. שני אסירים, עלי אל־ג'עפרי וראסם חלאווה, מתו כתוצאה מאותו טיפול. הזנה־בכוח, פחות אלימה, בוצעה באותו הלילה גם בכלא נפחא עצמו.

מישפחות האסירים דרשו את הגוויות. מישפחתו של רסאם חלאווה בעזה, קיבלה את גוויית האסיר בתנאי שלא תדבר עם עיתונאים, לא תציג את הגוויה ולא תיתן את תמונותיו. מישפחתו של האסיר עלי אל־ג'עפרי לא זכתה לקבל את גוויית הבן. הודיעו לה סתמית מהמימשל הצבאי, כי הוא „נקבר בבית־קברות למחבלים", הנמצא באיזור יריחו.

■ ■ ■

מותם של השניים חולל סערה בכל בתי־הכלא, ולשביתה הצטרפו אסירים נוספים מכלא אשקלון, הנשים הכלואות בנווה־תרצה, אסירים פוליטיים מכלא רמלה, ואסירי שכם ובאר־שבע. כמה מבין אמהות האסירים מקיימות בעת כתיבת שורות אלה שביתת־רעב במישרדי הצלב־האדום בירושלים.

בשם מישפחת ההרוג אל־ג'עפרי ובשם האסירים תבעתי להשעות את מנהל בית־המעצר, קציניו וחובש בית־המעצר, ולהעמידם לדין כאחראים למותם של שני האסירים ולתקיפת האחרים. דבר לא נעשה בעניין. רוני ניצן עודנו מנהל בית־המעצר, והחובש עדיין מודד לחץ־דם לאסירי נפחא המצויים ברמלה.

שירות בתי־הסוהר פתח במיתקפה הסברתית. עיתו־נאים ישראליים ועיתונאי־חוץ הוזמנו לכלא נפחא לאחר שהתחייבו לא לשוחח עם האסירים. חלקם פירסמו כי ראו את האסירים בתאים, מכוסים בשמיכות והביעו את פליאתם שהאסירים מתלוננים על חום המידבר. לו היו שואלים היו האסירים עונים, כי אדם שלא אוכל שלושה שבועות סובל מקור. את ההוכחה הניצחת לכך שתנאי האסירים „כשורה", מצא חלק מאותם עיתונאים בהצהרת קצין־הביטחון של בתי־הכלא, כי אלה כולם רוצחי ילדים, המטילים אימה גם על חבריהם בכלא.

שר־הפנים, הד"ר יוסף בורג, שהוא גם שר־המישטרה הממונה על שירות בתי־הסוהר, מינה ועדה לחקירת נסיבות מותם של שני האסירים. ככל הידוע לי, אחיו של הרמטכ"ל עומד בראשה של הוועדה. מידת נכונותה של הוועדה לחקור את נסיבות מותם של האסירים מתוארת בשיחה שהיתה לחברי הוועדה עם האסיר עטיה סוארקה, כפי שסופרה לי מפיו.

יו"ר הוועדה: בוא ונדבר כחייל אל חייל. נכון שיאסר עראפאת נתן את ההוראה לשבות?

האסיר: יאסר עראפאת וג'ורג' חבש אינם חיים בנפחא. אני חי בנפחא ואני שובת נגד התנאים השוררים שם.

יו"ר הוועדה: נכון שאתה פוחד מהמנהיגים ולכן אתה ממשיך לשבות?

האסיר: אין מנהיגים. בוא איתי ותראה את שימחתם של חברי אם אכריז שאני מסיים את השביתה. הם יברכו אותי כי הם יודעים שאני חולה אולקוס.

יו"ר הוועדה: נכון שאתם שובתים רק מסיבות פוליטיות?

האסיר: תבחון אותנו. תמלאו את דרישותינו, תנהיגו תנאים אנושיים מינימאליים, ותיווכחו לדעת כי נפסיק את השביתה מייד.

יו"ר הוועדה: אם אתה מתחיל לאכול מייד, אני מוריד לך שנתיים מאסר.

האסיר: אתחיל לאכול כאשר תמלאו את דרי־שותינו.

■ ■ ■

האסירים מרבים לצטט את דברי נשיא־המדינה, יצחק נבון, שהכריז לאחר ביקורו בכלא, כי יש לשפר את תנאי האסירים הללו ולהידבר איתם, כי הם יטלו חלק בהנהגה העתידית של העם הפלסטיני.

סולידאריות של תושבי ישראל עם מאבקם הנואש של האסירים השובתים תהווה לא רק חגורת־הצלה לשוחים בים, אלא תתרום, ללא ספק, איכות חיובית ליחסים בינינו, למען הילדים הישראלים והפלסטינים, שיצטרכו לחיות בעתיד בצוותא.

לאה צמל, ירושלים

---

* לדברי פרקליטת השובתים, עורכת־דין לאה צמל, נערכו השיחות עם האסירים בנוכחות סוהרים, בתוך בתי־הכלא. גם הצלקות וסימני הפגיעות הוצגו על־ידי האסירים בנוכחות סוהרים.

או"ם־שמום

בזמנו התבטא ראש־ממשלתה הראשון של מדינת־ישראל בזילזול על מוסד האו"ם, והוא עשה זאת בנוסח „או"ם־שמום". אחרים אמרו שלא חשוב מה חושבים הגויים, העיקר הוא מה שיעשו היהודים. בימים אלה ממש נשקפת סכנה לקיומה של מדינת־ישראל כמדינת היהודים, בגלל גישות אלה, המתעלמות לחלוטין מן הכתובת על הקיר — האו"ם־שמום החליט ברוב קולות בניו־יורק, שעל ישראל לפנות ללא תנאי את השטחים עד לתאריך מסויים, ושיש לפלסטינים זכות למדינה משלהם. בוועידת הנשים בקופנהגן דנו עד לרגע האחרון בהצעה לקשור את שמה של הציונות עם המילה גזענות. קשה אמנם לראות את הקשר שבין שתי מילים אלה לבין מצבה של האשה בעולם, אך ככה זה — ישראל הופכת שעיר לעזאזל של העולם; לא רק 77 מדינות־הגוש הערבי־מזרחי־אפריקאי מרגישות חובה לגמור את חשבונם עם המדינה, חשבון הנפט או חשבון השינאה הבלתי־מרוסנת, כי אם גם אחרים. לא אחת ניתן היה לשמוע בפורוזדורי הוועידה בקופנהגן ש„הבעיה היא היהודים (ו/או ישראל). שאילו לא כן, היו הבעיות כבר נפתרות מזמן".

■ ■ ■

ובו־זמנית ממש דנה הכנסת בירושלים ב„חוק ירו־שלים" ומקבלת אותו ברוב גדול, המעיד כי המדובר בטירוף הולך ופושה. ואריק ה„גדול" חונך התנחלות אחרי התנחלות, מצפצף על כל העולם· ובראיונות טלוויזיה נראים אנשי גוש־אמונים כשהם מתראיינים ומשמיעים בדיוק את הנוסח השגור בפי קנאי האיר־גונים הפלסטיניים „הארץ הזו היא שלנו, וזכותנו עליה היא ללא עוררין."

הקנאות של הפלסטינים והפלסטיניות, החזרה כמו־תוכי על המילה „פלסטינים" בכל דיון בוועידת הנשים, היה בעוכריהם, שכן הדבר נמאס על רבים. אך הדבר לא הורגש באולמות הדיונים של ועידת הנשים. אך התמיהה והסתייגות מצעדיה של ישראל (קרי: ממשל־תה ונבחרי העם שלה) הם בעוכריה. רבים בעולם היו מעדיפים היום שאותו או"ם־שמום לא היה מחליט ב־29 בנובמבר 1947 מה שהחליט.

■ ■ ■

לנו, לישראלים וליהודים, אין ספק שזכותה של ישראל להתקיים היא מעל לכל ויכוח. עתה אין כבר כמעט אדם או ממשלה בעולם שיש להם ספק בדבר זכותו של העם הפלסטיני למדינה משלו. לא ניכנס כאן לוויכוח הפסבדו־היסטורי מיהו בכלל העם הפלס־טיני או מדוע לא שמעו על קיומו עד העת האחרונה. לא ניכנס גם לוויכוח מי הוא האשם האמיתי במצבם של האנשים המשייכים עצמם לעם הפלסטיני. לא נדון בעובדה שהקמתה של מדינת־ישראל הולידה בעצם חילופי־אוכלוסין בין ישראל ומדינות ערב, ושבעוד יש־ראל קלטה את הפליטים היהודים מארצות־ערב, הוח־זקו הפליטים מן השטח עליו הוקמה מדינת־ישראל כנשק פוליטי בידי אחיהם.

לא נטפל בשורות אלה בעוד עוולות ועיוותים היס־טוריים. היום ההתפתחות היא כזו, שהעולם כולו מצדד בזכותם של הפלסטינים למדינה משלהם, ולא כל העולם מצדד בזכות דומה של היהודים· כמה זמן תוכל ישראל „להישען על חרבה" ולסמוך על תמיכת ארצות־הברית? אסור לשכוח: ישראל היא מדינה לא מן הגדולות בעולם, גם לא מן העשירות בעולם (כמו דרום־אפריקה המוחרמת, למשל). מאידך, ישראל היא מדינת היהודים היחידה בעולם, ויש לשמור עליה מחורבן בית־שלישי. לכן יש להתייחס ביתר רצינות לכתובת שעל הקיר, אפילו אם האו"ם הוא שמום...!

עלי כהן, קופנהגן

איך משתיקים חמישה נודניקים צמאים?

טרופית גדולה.

כדי להשתיק חמישה נודניקים צמאים שחזרו כרגע ממגרש המשחקים צריך משהו שיהיה מרווה, טעים ובכמות מספיקה לכולם—זוהי טרופית גדולה.

האריזה החדשנית העליזה של טרופית גדולה נוחה לשימוש, קלה לנשיאה מהחנות ומכילה כמות של חמש טרופיות קטנות. טרופית גדולה בחמשת הטעמים האהובים: תפוזים, אשכוליות, תפוחים, ענבים ולימון.

פרס גדול–לכל שותה טרופית גדולה.

שלח 12 גזירי־פרי מאריזות טרופית גדולה לפי הכתובת: תשלובת תבורי, ת.ד. 33150 תל־אביב עבור טרופית גדולה. צרף את שמך וכתובתך ולביתך יגיע פוסטר צבעוני גדול ומצחיק.

ג'יליאן הומל,
אחות מוסמכת,
נולדה בדרום אפריקה.
בעלת תואר אקדמי בסיעוד
מטעם האוניברסיטה
של פרטוריה.
עלתה לישראל בשנת 1978.
עובדת במחלקת ניתוחי הלב
בבית החולים בתל־השומר.

במחלקה שלנו יש לגלות עירנות ואחריות בכל רגע.
חיי אדם נתונים בידינו פשוטו כמשמעו. כל טיפול
המבוצע במחלקה, מוערך ביסודיות ומבוצע "עם כל הלב" ממש
והוא תוצאה של מחקרים מעמיקים וממושכים.
אין כאן מקום להימורים. חיי אדם אינם משחק.
האופי המיוחד של עבודתי כאחות לימד אותי לקחים גם לגבי
תכנון חיי הפרטיים. איני משאירה דבר בידי המקרה.
השקעתי בצמודים כי ראיתי בהם תרופה בדוקה לשמירת ערך הכסף
והם הוכיחו את עצמם: עזרו לי להגיע לדירה קטנה משלי.
וגם היום כאשר יש לי יתרות כסף–אני שמה אותם בצמודים.
ניירות הערך של המדינה שלי. עליתי ארצה כי אני מאמינה בעתידי כאן
ואני רוצה להבטיח אותו.

השקל שלך שווה יותר בצמודים 100% –
ניירות הערך של המדינה שלך
עניין בטוח 100%.

"האני מאמין" של ג'יליאן הומל אחות:

"אני משקיעה בצמודים-ענין בטוח"

בנק ישראל

חשבון עובר ושב

מאת שלמה פרנקל

נאום חשוב בפני החונטה

יכול להיות שלא הייתי קונה מכונית משומשת משימעון פרס, אבל מיצחק רבין לא הייתי קונה אפילו מקל משומש של ארטיק, והכל בגלל ארגנטינה. כידוע לציבור הרחב, עומד ח"כ יצחק רבין לנאום בקרוב לפני קציני החונטה הצבאית של ארגנטינה. בעיקבות הסערה הציבורית שקמה, כשנודע על הכוונה הזאת, פירסם יצחק רבין, כמינהגו הנאליטי, את הקריטריונים שלו, לפני מי הוא מוכן לנאום, מתי ולמה. אמנם בין הקריטריונים האלה היה חסר לי קצת עניין המזומנים, ולא הבנתי אם רבין מוכן לנאום גם בחינם, אבל נניח לזה. נניח גם לכל הקריטריונים האחרים שמונה רבין, חוץ מאחד, חשוב מאוד, והוא: יחס המדינה שבה מתרחש הנאום ליהודיה. זה קריטריון חשוב, ובשנת בחירות — הכי חשוב. נתייחס אליו.

ובכן, בקשר לקריטריון הזה יש לי בשבילך סיפור מהחיים, חבר רבין. לפני כמה שנים טובות — שבע־שמונה — הכרתי בחיפה בחורה אחת ששמה היה פאולה. פאולה היתה ארגנטינית על־פי המיבטא ושטף הדיבור, ויהודיה על־פי מוצאה. פאולה היתה בחורה... אבל בוא נעזוב את כל הצד הזה של פאולה. כשהיתה פאולה בארגנטינה היה לה אח קטן, בן חמש־עשרה, שלמד בבית־ספר תיכון. פאולה לא יודעת מה בדיוק עשה האח שלה נגד המישטר. אולי חילק כרוזים? אולי קילל גנראל? אולי זרק אבנים? מה כבר יכול לעשות אחד בן חמש־עשרה נגד המישטר? לא חשוב מה שעשה, יום אחד באה המישטרה (או משהו דומה למישטרה) לבית של פאולה באמצע הלילה, ומאז לא ראתה פאולה את האח הקטן שלה.

האח הגדול של פאולה לא התעניין אף פעם בחיים שלו בפוליטיקה, אבל מאוד התעניין באח הקטן של פאולה. הוא ניסה לבדוק מה קרה לו, והתחיל לחזור הביתה עם סיפורים. מהסיפורים התברר שיש כמה אפשרויות: או שזרקו את האח הקטן של פאולה מגובה חמישה קילומטרים מעל הים בלי מצנח, או שעינו אותו עד מוות, או שסתם תקעו לו כדור בראש. אפשרויות טובות יותר לא היו.

אבל מה, התעניינותו של האח הגדול של פאולה באח הקטן של פאולה לא מצאה חן בעיני המישטרה (או משהו דומה למישטרה), וגם האח הגדול של פאולה נעלם בלילה אחד.

פאולה עצמה התחילה להתעניין בגורל האח הגדול שלה, והאח הקטן שלה, ויום אחד באה המישטרה (או משהו דומה למישטרה), ופאולה נעלמה. העובדה שפאולה התגלתה מחדש בישראל לא קשורה עם זה שהיתה יהודיה, אלא עם זה שהיתה אשה. פאולה לא סיפרה לי בדיוק איך זה עזר לה שהיתה אשה, אבל המבין יבין.

ועכשיו נחזור לקריטריון של מר רבין. גם פאולה, גם האח הקטן שלה וגם האח הגדול שלה היו יהודים. האם אפשר ללמוד מהמקרה המצער שלהם משהו על יחס החונטה הצבאית בארגנטינה ליהודים? לא, יאמר מייד חבר רבין עם מוחו האנליטי. מישפחת פאולה לא נרדפה בגלל יהדותה, אלא בגלל שמאלנותה, ולכן הכל בסדר גמור. היחידים בארגנטינה לא נרדפים בתור שכאלו, אלא רק בהופיעם כשמאלנים. כמו שמתייחסים לכל השמאלנים, ככה מתייחסים גם ליהודים. אין אפלייה בארגנטינה. בראבו, חבר רבין.

אבל אם זה המצב, מדוע לא היה החבר רבין יכול להופיע גם לפני קציני הס"ס הנאצי? גם הנאצים, אפשר להגיד, לא רדפו את היהודים בתור שכאלו, אלא רק מפני שהיהודים השתייכו לגזעים הנחותים המסכנים את הגזע האריי. עליון. גם הנאצים לא חיסלו רק יהודים. מתוך עשרים מיליון בני גזעים נחותים שחיסלו הנאצים במחנות־ריכוז, היו רק שישה מיליון יהודים. הנאצים חיסלו גזעים נחותים, החונטה מחסלת שמאלנים. מה אשם, חבר רבין, שגם פה וגם שם יש אחוז גבוה של יהודים? בגלל עובדה סטטיסטית מצערת כזאת צריך לבטל נאום חשוב?

אשת המועמד

המועמד ואשת המועמד

עם כל הסיפורים שהטלוויזיה מביאה לנו על הבחירות בארצות־הברית, סוף־סוף התחלתי להבחין בין המועמדים השונים. לכולם יש חיוך, אבל החיוך של קרטר הכי גדול. לכולם יש חליפות, אבל החליפה של מונדייל הכי נוצצת. ברגן אפשר להבחין לפי התיסרוקת, ואנדרסון הכי רזה.

אבל מה ששמתי לב הוא, שמה שלא יהיה, לכולם יש אותה אשה. כל פעם שמצלמים את אחד המועמדים נואם, לוחץ ידיים או מנופף לקהל, עומדת מעבר לכתפו הימנית אותה אשה בדיוק.

האשה נמוכה מהמועמד בחצי ראש. היא לא שמנה ולא רזה, לא יפה ולא מכוערת. פניה סגלגלים, ויש לה מין תסרוקת גלית של שיער בהיר. היא מחייכת חיוך רחב, ובזווית העין מתבוננת במועמד במבט מעריץ. האשה הזאת לובשת שימלה עם צבע אחד, מחשוף לא קטן מדי ולא גדול מדי, וחגורה במותניים. היא מחזיקה בידה תיק עור קטן, ועל ידה השנייה תלוייה פרווה חומה, יפה. כשהמועמד מנופף בידיים גם היא מנופפת. כשהקהל מוחא־כפיים גם היא מוחאת־כפיים. כשהמועמד מרצין, נמחק החיוך גם מפניה לרגע קט.

מכל זה אני מבין שני דברים: הראשון, שהמכונים לסיקרי דעת־קהל בארצות־הברית עוד לא הגיעו להחלטה סופית, איך צריך להיראות המועמד לנשיאות, ויש חילוקי־דיעות לא קלים בעניין החליפה, התיסרוקת ורוחב החיוך. והדבר השני שאני מבין: שהדיעה בקשר לאשת המועמד כבר גובשה סופית, וידוע בדיוק איך היא צריכה להיראות.

לפי מה שאני זוכר מהתמונות בספרי ההיסטוריה, ללינקולן ואשתו לא היה יכול להיות היום שום סיכוי לזכות בבחירות לנשיאות בארצות־הברית.

איך חירבנה הטלוויזיה הישראלית את המדינה

איך חירבנה הטלוויזיה את הכלכלה?

איך חירבנה הטלוויזיה את המדינה

כל יומיים בערך הביאה הטלוויזיה שר או מומחה כלכלי, שאמר שלמרות כל הנבכי מצב הכלכלה הישראלית הוא טוב. אם המצב הוא טוב, חשבו הפו־עלים, בשביל מה לעבוד קשה? התחילו הפועלים להתעצל. אם מצב הכלכלה בעצם טוב, חשבו העצמאים, בשביל מה לשלם מיסים? וככה התחרבנה הכלכלה.

איך חירבנה הטלוויזיה הישראלית את תהליך השלום?

הטלוויזיה דיווחה בעקשנות על כל תנועה, על כל ציפצוף ופיפס בתהליך הזה. לא נשארו שום סודות, וכל מיני אנשים שלא רצו את תהליך השלום התחילו להתערב ולהפריע. אם לא היתה הטלוויזיה מדווחת, בקושי היינו יודעים שהתחיל תהליך שלום, ובטוח שיהום כבר היה שלום בלי שנדע על זה אפילו.

איך חירבנה הטלוויזיה הישראלית את המוראל הלאומי?

בניגוד למקובל בעולם, מקדישה ה־טלוויזיה הישראלית בערך שמונים אחוז מזמן החדשות לסיקור עניינים מקומיים. אילו היתה הטלוויזיה מקדישה רק חמישה אחוזים בערך ממהדורת־החדשות לסיקור המתרחש בארץ, היו לנו פה אזרחים בעלי אופקים רחבים ומוראל גבוה. ההשתקעות הזאת בעניינים לוקא־ליים קטנוניים, זה מה שיהרוג אותנו.

איך חירבנה הטלוויזיה הישראלית את השר שרון?

הטלוויזיה עוד לא חירבנה את השר אריאל שרון. היא אפילו עוד לא גמרה לעכל אותו.

החקירה בעיצומה

אילו היו דוד הלוי וח"כ שמואל טולידאנו קוראים את המדור הזה לפני כמה שבועות, לא היו מסתבכים בכל העסק־ביש הזה של ה„וושינגטון סטאר". אני פעם שיקרתי אותם? איזה סיבה היתה להם לפקפק במה שכתבתי פה, שמתנהלת חקירה ענקית בהשתתפות אלפי כוחות ביטחון?

ולא רק שמתנהלת חקירה, אלא ש־אפילו יש תוצאות, שאני מפרסם אותן כאן לראשונה בעולם:

א. החוקרים הגיעו למסקנה שבניגוד לסברות אחרות שהתרוצצו בשטח, תמ־נקשים אכן היו בני־אדם, לפחות שלושה.

ב. המתנקשים הגיעו למקום ההת־נקשות ערב לפני הפיצוצים, והסתלקו כבר באותו הערב.

ג. לצורך ההתנקשות השתמשו תמ־נקשים בחומר נפץ ובמרעומים.

ד. ההתנקשות בוצעה על־ידי מילכוד מכוניותיהם של ראשי הערים.

ה. בין המתנקשים לא היו חברי ממשלה בפועל.

ו. רק המתנקשים ושותפיהם השתתפו בהתנקשות.

ז. המתנקשים היו או יהודים, או ערבים, או סיציליאנים, או קורסיקאים.

ח. כנראה שאין קשר בין המתנקשים בראשי הערים ובין המתנקשים באלדו מורו ובלורד מאונטבטן.

ט. רצוי לגרום ליצירת קשר כזה.

חילופי סחורות

לפני חודש בערך הגעתי למסקנה ש־העסק לא יכול להימשך בצורה כזאת, עם האינפלציה. כל הפתרונות כבר נוסו, ושום דבר לא עוזר. היא בשלה. בלי לספר לאף אחד, התחלתי לנבור בספרי ההיסטוריה, והגעתי למסקנה שאפשר לדבר בביטחון רק על תקופה אחת ב־היסטוריה הכלכלית של כדור־הארץ שבה לא שררה אינפלציה. בעיקבות המימצא הזה שלחתי תזכיר מפורט לשר־האוצר, ואני מביא כאן את קיצורו.

כדי להתגבר על האינפלציה בצורה יסודית וגם סופית — כתבתי לשר־האוצר — יש לגשת באומץ רב לביטול כל המטבעות, השטרות, איגרות־החוב, המניות ושאר אמצעי־תשלום הנהוגים במשק. כאשר „הילכים חוקיים" מסוג זה אינם קיימים, פשוט לא תיתכן אינ־פלציה, שישיעורה, כידוע, הוא כשיעור מהירות הכסף במחזור.

על ישראל לחזור במכה אחת לשיטת חילוף הסחורות הפשוט, הידועה גם ב־מקורות שלנו. כל מה שהממשלה צריכה לעשות לצורך זה, הוא לפרסם ביום ביטול הכסף לוח החלפות חד־פעמי, ואחר־כך יפעלו יפה חוקי ההיצע והבי־קוש.

להלן כמה דוגמות מהלוח:

- תמורת דירה בצפון תל־אביב ישלם הקונה מיליון גביעי לבן.
- תמורת כרטיס־קולנוע להצגה יו־מית — רדיו טרנזיסטור משומש.
- תמורת זוג נעליים חדשות — חליפה טוויד יד שנייה.
- תמורת כרטיס נסיעה לחו"ל — שש ארוחות במיסעדה סינית.

אני מניח שהיתרונות בהצעתי נראים לעין. הכלכלה הישראלית תתפתח במהי־רות מסחררת, כאשר העם יחליף סחו־רות ללא הרף. לצורך ביצועו של כשבעים פעולות־יומיומיות רגילות, יהיה צורך בכמה עשרות — ואולי מאות — טראי־סאקציות מיסחריות מעולות, וכל זה בלי חצי אחוז אינפלציה.

אם אתה חולם על מזגן שקט להפליא שאפשר להניח אותו אפילו על מדף הספרים...

טל-אריה

הכר את המזגן המפוצל החדש (דגם WS).

פריצת דרך במזגנים.

★כבר אין צורך לשבור קירות. אפשר להניחו או לתלותו בכל מקום בחדר.

★שקט. שקט. כי המדחס שלו נמצא במקום אחר.

אמקור
אך טוב להיות בבית.

מביצים **אמפא**
וסוחרים מורשים

הודו־סין: החמר־רוז' מאיים שוב

ג'ון פילג'ר נבחר ב־1979 לעיתונאי־השנה בבריטניה. פילג'ר, כתב דיילי מירור, זכה לשם עולמי כשחשף לראשונה את מימדי השואה הקמבודית. ביקורו בקמבודיה, בראש צוות של הטלוויזיה המסחרית, זכה לתהודה רבה ברחבי העולם, לזרם של תרומות ויוזמות להצלת רעבי־קמבודיה, שרידי הטבח וההרס של ה„נאצים של אסיה", החמר רוז'.

בחודש שעבר ביקר פילג'ר שוב בהודו־סין. גילויין גובשו לכתבת־ענק שהתפרסמה בניו־סטייטסמאן. הם מוכיחים, ללא צל של ספק, שרוב הסיוע המגיע לתאילנד מתועל על־ידי סוכנים אמריקאיים, גלויים וסמויים, לידי כוחות החמר רוז'. מרצחי פול פוט מפוטמים באורח שיטתי, כחלק מאיסטרטגיה מכוונת של יועץ נשיא

מתאם סיוע ליונס רוזנבלאט
אברמוביץ ורוזנבלאט זפול פוט הכשר

ארצות־הברית לביטחון לאומי, זביגנייב ז'יז'ינסקי. המטרה, המוגדרת בעגה קיסינג'רית טיפוסית, היא להביא ל„דה־סטאביליזציה" בהודו־סין, לנקום בוויאט־נאם על ניצחונם ההיסטורי על מעצמת־העל.

התוצאות עלולות להביא לחורבנה מחדש של קמבודיה, להרס ויאט־נאם. האמצעים הם מסורתיים: סיוע, „יועצים", הסלמה שיטתית, תעמולה מתוחכמת, טיהור השרץ הקרוי חמר רוז' ושימוש בצבא תאילנד בתפקיד שמילא צבא דרום־ויאט־נאם בשנות ה־60'.

מחוות מיזוזיות. כשנבחר ג'ימי קארטר לנשיא ב־1976, היתה בוושינגטון נטיה מסויימת לפעול למען נורמליזציה של היחסים עם ויאט־נאם. המצפון הרע כלפי הודו־סין, תיסמונת ויאט־נאם המפורסמת, והשאיפה הפוליטית הלגיטימית למנוע מארץ הרוסה ומדולדלת זו להפוך לגרורה סובייטית, יצרו לובי אמריקאי חזק למען סיוע מאסיבי לוויאט־נאם.

בהאנוי היו סימני היענות ברורים למחוות האמריקאיות, המילוליות בעיקר. ויאט־נאם הצטרפה לבנק העולמי, לקרן־המטבע הבינלאומית ולבנק לפיתוח אסיה. מדיניות הפגים והשיקום שלה היתה מתונה. היא גילתה פתיחות ונטיה לשיפור היחסים עם סין, ואפילו עם ארצות־הברית. ז'יז'ינסקי שם קץ לתהליכים אלה. הוא שיכנע את קארטר לחדש את האמברגו על ויאט־נאם, כולל מזון, סירב להכיר בשיחרור קמבודיה מפול פוט והחמר רוז', פתח במיתקפת־תעמולה נגד ויאט־נאם ובהכנת מילחמה חדשה בהודו־סין. צעדים אלה, והתוקפנות הסינית היזומה נגד ויאט־נאם לא הותירו ברירה לוויאט־נאמים, אלא להדק את שיתוף הפעולה הפוליטי והכלכלי שלהם עם הגוש הסובייטי.

צייד הצבאים. זביג נקט בשורה של צעדים נמרצים ושיטתיים. הוא החליף את שגריר ארצות־הברית בבנגקוק, שדגל בנורמליזציה עם ויאט־נאם, ושלח תחתיו מומחה של מישרד ההגנה לענייני סין, מורטון אברמוביץ. השגריר החדש, איש מודיעין מובהק, ארגן את קבוצת הסיוע לקאמפוצ'יאה (קמבודיה), הכפופה ישירות אליו. קבוצת הסיוע, החולשת על הסיוע האמריקאי העצום המגיע לגבול תאילנד־קמבודיה מפעילה לחצים גם על האירגונים הבינלאומיים הפועלים בסביבה, כמו הצלב־האדום, יוניצ"ף ואירגוני־צדקה דתיים, כדי לארגן, לחמש, לצייד ולשקם את החמר רוז', ולשלחו לכבוש מחדש את קמבודיה.

בראש קבוצת הסיוע עומד מייקל איילנד, ציייד־צבאים ותיק, שפקד אישית על המיבצע הסודי של הפצצת קמבודיה, בניצוחו של הנרי קיסינג'ר, תוך עקיפת הקונגרס. איילנד וג'ק ויליאמסון, אף הוא ותיק זוועות הודו־סין, מתאמים את שיתוף הפעולה בין אנשי פול־פוט וצבא תאילנד, ודואגים לכך ששמונים אחוז מהסיוע המערבי לקמבודיה, יחולק בפיקוח אנשי החמר רוז'.

אומר על כך בגילוי־לב המתאם לענייני פליטים בקבוצת הסיוע, איש סי־אי־איי לשעבר בשגרירות ארצות־הברית בדרום ויאט־נאם, ליונל רוזנבלאט:

„אני חש שתפקידנו עתה מהווה המשך חיוני של מילחמת ויאט־נאם. אנחנו חייבים להיות מעורבים, ואני צופה מעורבות אמריקאית הולכת וגוברת בהודו־סין לאורך כל שנות השמונים."

מישטר ביניים. מכונת התעמולה של ז'יז'ינסקי עושה הכל כדי לשפר את תדמיתם של החמר רוז'. בעצתם הוחלף פול פוט, לפחות למראית עין, ב„ראש־ממשלה" חדש, חין סאמפאן. למרבה האירוניה נבחר דווקא התי־אורטיקן הראשי של זוועות קמבודיה, האיש שפקד על רציחתם השיטתית של שני מיליון בני־אדם, על השמדת פנום־פן ועל הריסה מתוכננת של הציוויליזציה הקאמבודית. שמו של סאמפאן מעורר חלחלה בפנום־פן, הממשוקמת עתה בהדרגה על־ידי ויאט־נאם, אך התעמולה

טוב שיש
חוש הומור

בעצם היום שבו הגיע דיווחו המחריד של ג'ון פילג'ר, על הסיוע האמריקאי המאסיבי לחמר־רוז', למדור עולם קטן, הופיע סגן שר־החוץ האמריקאי במסיבת־עיתונאים בהונולולו שעסקה בזכויות־האדם.

„המאבק למען זכויות־האדם", הכריז הסגן, וארן כריסטופר, „הפך למסד מרכזי במדיניות־החוץ האמריקאית. נושא אנושי זה הונח על שולחן הדיפלומטי, והפך סעיף מרכזי בכל מגעינו עם אומות העולם. מכיוון שאנו בני־חורין, אין אנו יכולים להיות אדישים לזכויות האדם בכל אתר ואתר."

כדאי לספר זאת לפול פוט, או ל„מחליפו",

ח"כ שימעון פרס
בחיר האינטלקטואלים שסייע לסומוסה

אדריכל ההשמדה חין סאמפאן, כדי שנזכה לראות את מה שהטיים מכנה בשם „חיוכם המשובב".

*

מגיע צל"ש לפעילי חוג 77 במיפלגת העבודה על הביקורת הקשה שמתחו על ח"כ יצחק רבין. רבין מתעתד להופיע בהרצאה בפני פורום של צבא ארגנטינה, שידיו מגואלות בדמם של אלפי דמוקרטים, בכללם יהודים רבים.

עם זאת צודק רבין כשהוא דורש מפרופסורים נאורים באמת, בלי מרכאות, כמו זאב שטרנהל, דן הורביץ, אמנון סלע וגליה גולן, לפנות בכמה קושיות לבחירם, ח"כ שימעון פרס. חוג 77 יכול, למשל, לשאול את שר־הביטחון לשעבר על הנשק הרב שסיפק לדיקטטורים ימניים באמריקה־הלאטינית, בכללם אנסטסיו סומוסה, ועל הקשרים הפוליטיים, המסחריים והכלכליים שקיים בעבר הקרוב מאוד עם דרום־אפריקה.

האמריקאית שוקדת עתה להציגו באור חיובי, אפילו מעורר אהדה. כתב טיים בתאילנד, ניל קלי, מתאר את סאמפאן כ„איש חזק, צעיר למראה ובעל חיוך משובב, החותר למדיניות של חירות לקמבודיה, הרואה בארצות־הברית ידיד, והשואף לפלוראליזם אידיאולוגי, קומוניסטי, קפיטליסטי או מישטר־ביניים, אחרי ה'שיחרור'..."

בתוככי קמבודיה סיפרה אשה צעירה לפילג'ר, כיצד ביצעו כוחותיו של סאמפאן את שיחרור פנום־פן. האשה, שהיתה סטודנטית רדיקלית צעירה, יצאה עם דגלים אדומים כדי לקדם את כוחות החמר רוז' המנצחים. „תוך שנה," סיפרה האשה, „רצחו אנשי פול־פוט — סאמפאן, את אבי, אמי, ששת אחיי ואחותי, שהיתה בהריון. אני נמלטתי ליערות ביום שבו תלו אנשי החמר רוז' שני ילדים בני שבע בעוון גניבת מזון."

שני מיליון תושביה של פנום־פן גורשו על־ידי החמר רוז', כדי לבצע את האידיאולוגיה של סאמפאן, שגרסה הריסת כל התרבות הקמבודית, רצח כל משכיל או יודע שפות זרות, כדי לבנות את הכל מחדש. לפחות מחצית המגורשים נרצחו ישירות. רבים אחרים מתו מסבל, מרעב וממחלות קשות. הוויאט־נאמים ושותפיהם הקמבודיים עושים מאמצים על־אנושיים לשקם את קמבודיה. ג'ון פילג'ר קובע בוודאות, ומסתמך גם על צוות מומחים שגתלווה אליו, שהסיוע המגיע ישירות לפנום־פן מוסנה כולו לאוכלוסיה. בפנום־פן, שהיתה הרוסה לחלוטין לפני שנה, מצא פילג'ר 100 אלף תושבים, תחבורה, חנויות, שני שווקים שוקקים, חשמל, מים, פגודות פתוחות מחדש, טלפונים, שני קווי אוטובוס, ואפילו תיזמורת ג'אז וקבוצת כדורגל.

19 אלף מורים גוייסו ללמד מיליון ילדים קאמבודיים. בתי־הספר צויידו מחדש, בתי־החולים פועלים כסדרם. הרופא הצרפתי, ד"ר ז'אן־מישל וינו, שקונן באוזני פילג'ר בשנה שעברה, ששמונים אחוז מהנשים איבדו את המחזור החודשי שלהן כתוצאה מסבל ומתת־תזונה, מדווח הפעם על מחלקות־יולדות מלאות עד אפס מקום. בקרב העיתונאים המערביים שביקרו בקמבודיה שוררת תמימות־דעים מוחלטת, השוללת לחלוטין את התעמולה שמפיץ בז'יז'ינסקי נגד ויאט־נאם וקאמבודיה. כולם מודעים היטב לעובדה שוויאט־נאם מצילה ומשקמת את קמבודיה במאמץ הירואי, חסר תקדים בהיסטוריה של האיזור.

החרפה שנמנעה. בעת שהותו של ג'ון פילג'ר בקמבודיה, תקפו החמר רוז' רכבת קמבודית ורצחו 150 בני־אדם. הרוצחים יצאו מ„מחנה הפליטים" סא קאיו בתאילנד, המצוייד ונתמך בגלוי על־ידי קבוצת הסיוע האמריקאית.

חברת הסיוע אוקספאם הבריטית הסיקה את המסקנות, וחרף הלחץ של ממשלת מרגרט תאצ'ר, מסגה את כל המזון לשילטונות פנום־פן. אך בקמבודיה עצמה שורר פחד עצום שהחמר רוז' יחזרו. ג'ימי קארטר והיו"ר הוא גואה־פגג תיאמו בחודש שעבר בטוקיו מדיניות אסטרטגית הנשענת על החמר רוז'. בספטמבר יארגנו ארצות־הברית וסין תמיכה בהכרה בחמר רוז' כבממשלה הלגיטימית של קמבודיה. בשנה שעברה נמנעה מישראל החרפה של הצבעה למען פול פוט. הדיון נערך בעצם יום־הכיפורים.

כדאי לעקוב בסקרנות אחרי התנהגותה של ממשלת־ישראל בחודש הבא.

"אני יצרנית משקאות קלים..."

מאז שקנינו את "סודה סטרים", אני חוסכת כל כך הרבה כסף בחודש! לפני כן, הייתי קונה בקבוקים משפחתיים (צריך הרי לשתות בקיץ), הייתי סוחבת סלים (או ליתר דיוק—הסלים היו סוחבים אותי...) ומוציאה ממיטב כספי.

עכשיו, אני יצרנית משקאות קלים בזכות עצמי. שלוש לחיצות על מתקן "סודה סטרים" (אנחנו אוהבים סודה חזקה) שלוש לחיצות על משאבת הסירופ (יש לי לפחות עשרה טעמים) ו—למקרר.

על כל כוס משקה אני חוסכת יותר מלירה. בקיץ ארוך וחם כמו שלנו—זה משתלם, ועוד איך! את ההשקעה במתקן החזרתי בתוך שלושה חדשים.

אתה מייצר—אתה שותה.
סודה סטרים.

וזה הרווח שלי."

בלון גז ניתן להחלפה בכל סניפי השופרסל, השק"ם ובתחנות "סודה סטרים". לקבלת כתובת התחנה הקרובה לביתך, פנה אל:

"סודה סטרים".
רחוב גבעת שאול 24, ירושלים.
טל: 520375—02, 537724—02
מרכז שרות והדגמה בכל בו שלום.

סודה סטרים

סודה סטרים: משקה קל בשלוש לחיצות.

אנשים בעולם

המלך בודואן: תשומת־לב לנתין הקטן

בחיבה עמוקה מלטפים המלך בודואן והמלכה פאבליולה את הילדה שבאה לברך את המלך הבלגי ורעייתו בחגיגות־הקיץ שנערכו באנטונג, עיירה קטנה בבלגיה. למרות שהשניים חשוכי־ילדים, ידר־עים בני־הזוג בהרמוניה, ובאידיליה השוררים בנשואיהם. הם עומ־דים לחגוג את השנה העשרים בחייהם המשותפים.

רוזלין קארפר: הים סוער בבית והגלים רגועים בווניציה

מי אמר שווניציה שוקעת? קיץ 1980 הביא לארמונותיה את גדולי־העולם למה שכונה: שיחות־התיקווה. מי לא חתר אל האי של סן ג'ורג'יו מאג'יורה? פייר אליוט טרודו, והלמוט שמידט, מרגארט תאצ'ר, והנשיא קארטר, שלא ויתר על ההזדמנות האחרונה לנופש לפני הוועידה הדמוקרטית, ורגע לפני פרוץ משבר בילי—לוב. אבל התמונה שיש בכוחה להבליט את ההבדל בין מה שנשאר בבית לאשלייית־ונציה — היא זו המנציחה את רוזלין ואיימי קארטר משייטות בגונדולה רומנטית בתעלות־ונציה.

המלכה סילביה משוודיה: הצדעה כפרית נוסח צרפת

מלכת שוודיה, סילביה, זכתה לקבלות־פנים ססגוניות בביקורה בצרפת, ולא רק בבתי־האופנה הצר־פתיים הנהנים לספק לה מלתחה, שכן היא ידועה בטעמה המעולה, ובמידות גופה המשמשות פירסום מכובד לכל אופנאי. הכפריים קידמו אותה בביגדי־מסורת צבעוניים בכל מקום אליו הגיעה.

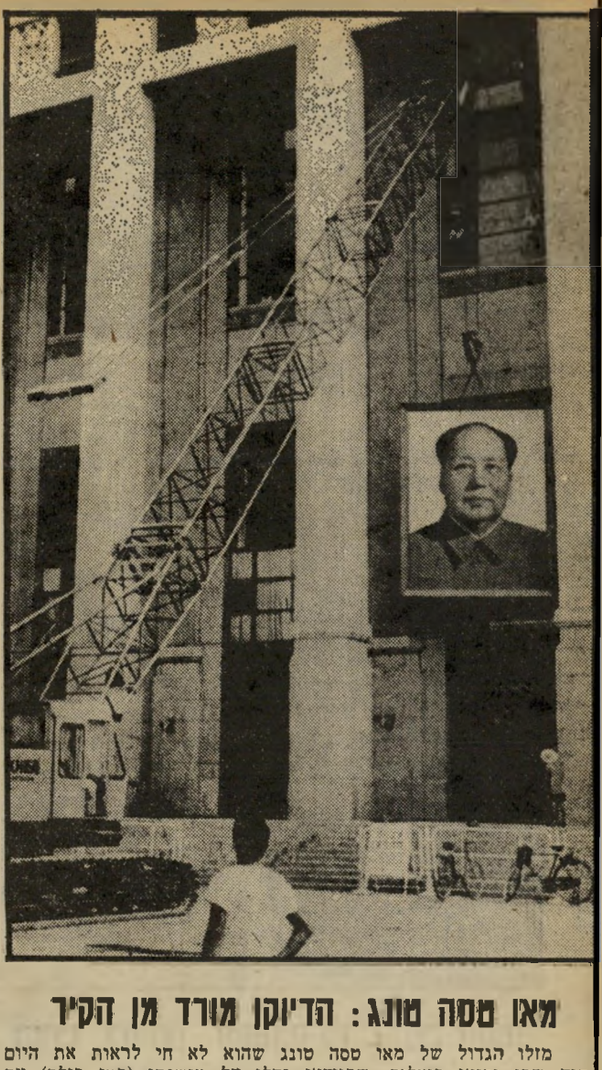
המלך קארל גוסאב ה־16 ורעייתו ניידים מאוד בזמן האחרון. הם הגיעו אפילו לארצות־הברית לחמישה ימים כדי לחזק את ידי נבחרת־שוודיה, המשתתפת במירוצי הגביע האמריקאי.

רוג'רז ריימונד: דון־ג'יובאני בפורמולה 1

פנים עשיריי־הבעה ויוצאי־דופן אלה שייכים לזמר־אופרה. אבל זה אינו זמר אופרה ככל האחרים: כי רוג'רז ריימונדי, הזמר הנושא על כתפיו את דון ג'יובאני המוסרט של ג'וזף לוסי, והמגלם את בוריס גודונוב בפאריס, אוהב לאכול, אוהב נשים, והפחות רגיל — משוגע לנהוג במכוניות־מירוץ. בפורמולה 1. לא פחות ולא יותר.

אנשים בעולם

מאו סטה טונג: הדיוקן מורד מן הקיר

מזלו הגדול של מאו סטה טונג שהוא לא חי לראות את היום הזה שבו יבואו פועלים, שבוודאי גדלו על מישנתו (כמו כולם) עם מגוף גדול (כזה שבתמונה העליונה מימין) ויורידו, כלאחר־כבוד, את דיוקנו הענקי מעל בית ברחוב שבפקינג. ומרחוב זה ינדוד המגוף לרחוב הבא. וכן הלאה וכן הלאה. זהו חלק ממיבצע קיעקוע המיתוס, הנערך בסין לאט ובעקביות, כשהספר האדום, שהיה קדוש מן התנ"ך, מפנה את מקומו למידרשים חדשים ומשונים, כמו תצוגות־אופנה צר־פתיות ברחובות פקינג, וקוקה־קולה אמריקאית בכל דוכן־משקאות. מי יאמין שרק אתמול היה זה כשמאו האחד והיחיד זכה להוד והדר (כמו בתמונה העליונה משמאל, כשההמונים מריעים לו ברחוב)?

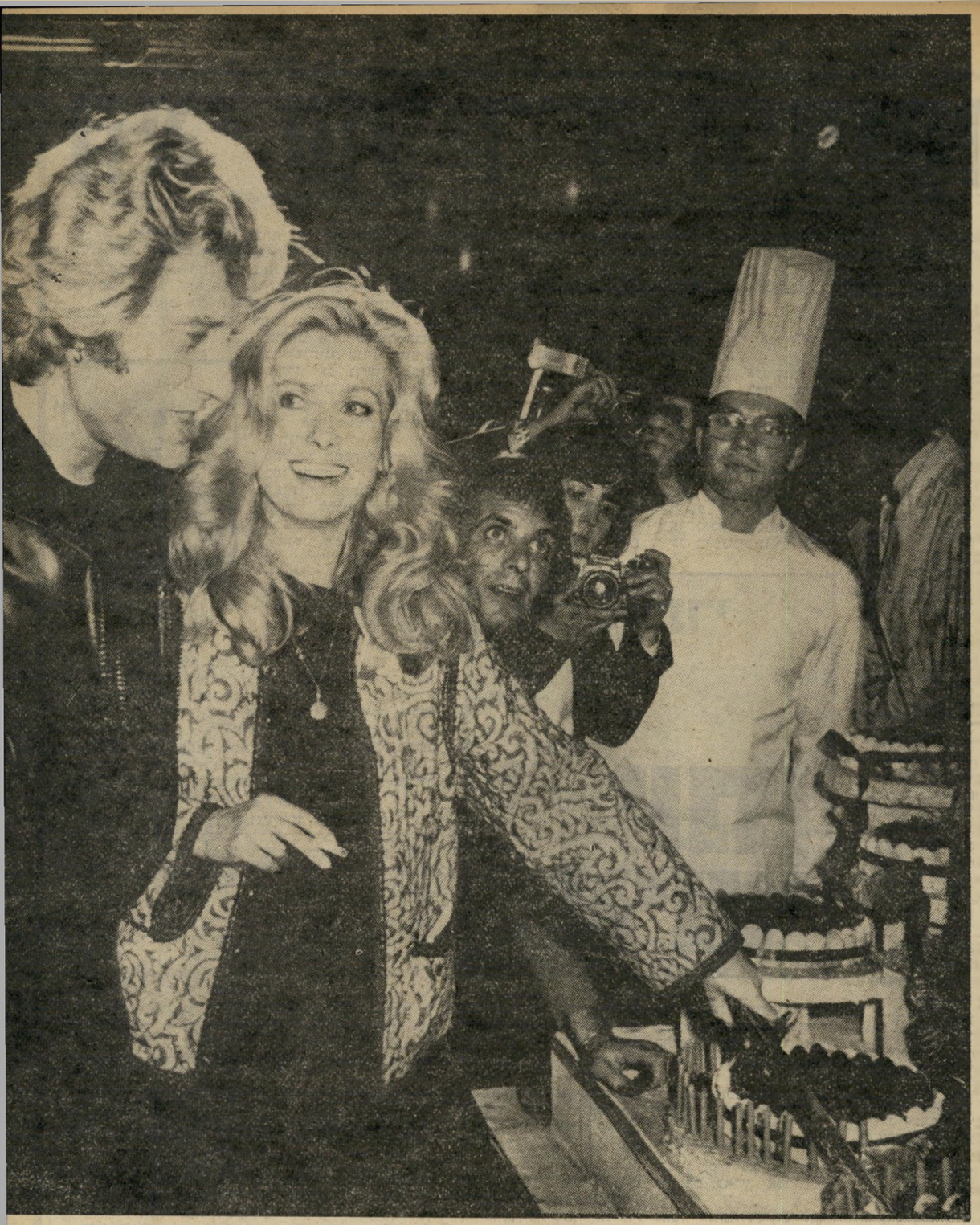
טשרינה: השנים חולפות, היופי נשאר

כבר שלושים ושבע שנים שפרס דיאן המוענק בשאנטיי, שבצרפת, למירוצי־סוסים, הוא אחד האירועים המצולמים המרהיבים ביותר הנערכים שם, ומזה השנה הרביעית שהוא נערך בפטרונותה המלאה של חברת־התמרוקים רבלון. לכן אין פלא, שלהכתרת המנצח הזמינה החברה יסהפיה, שהשנים לא יכולות לה: הפרימה לודמילה טשרינה. האם באמת בגלל תמרוקי־רבלון נשמר היופי — או שמא מדובר בתמרוקים לסוסים?

ביורן ומדיאנה בורג: לראשונה בועל־בית

חסל סדר מרגארט טרודו וקארולין ממונאקו, ולא מצטלמים יותר בתמונות־זוהר עם ביאנקה ג'גר. אין יותר סימיונסקו, והסתיים הרומן המותח ביותר בתולדות־הטניס. ישנו רק זוג כשר למהדרין היושב על השטיח בנעלי־בית, או אפילו בלעדיהם (כמו בתמונה זו) וצופה בטלוויזיה כמו כל זוג ישראלי ממוצע, כשהוא אוכל בכל פה. זהו זה, מישפחת־בורג בבית.

קתרין דנב

וג'וני האליידי:

עוגת יום־הולדת לכל החברים

אמנם חלפה עברה לה תקופת היותו כוכב מיספר אחד ותגלית הרוק־הצרפתי, אבל, בכל זאת, ג'וני האלידיי מצליח לשמור על מקום־כבוד בחדשות הלהיטניות בפאריס. בתוכניות־טלוויזיה, שבהן הוא ואשתו סילבי וארטן מופיעים בבגדים הנושאים את חותמו של בית־האופנה שלהם, שהכניס להם כבר הכנסה קבועה לכל ימי חיים וברשת של עסקים שבניהולם. ג'והני האלידיי יודע כיצד לש־מור על מתח בכל יום־הולדת נו־סף, אם כי בלי להדגיש יותר מדי את הגיל. ביום־הולדתו האחרון הזמין ידידה יסהפיה ומפורסמת לחתוך את העוגה לעיני הצלמים. המראה היה מסנוור בהחלט. הידי־דה היתה קתרין דנב.

קארלו פונטי:

התגלית החדשה

50 מיליון פראנק משקיע קארלו פונטי בסירטה הראשון של הגברת הצעירה העומדת לידו, ושמה מדלן קיין. אחרי מה שקרה לג'ינה לולוברדג'י־דה, לסילבנה מאנגנו ולסופיה לורן, תחת ידו, מבחינה מיק־צועית, אין־ספק שהוא יודע מה הוא עושה. שם ההרפתקה ה־קולנועית בכיכובה של הגברת מישחקה של הגברת, והפאר־טנר שלצידה — רוד שטייגר!

דנה ק': עם דרכו ביד אחת ועם בשנ"ה

לגברת הצעירה דנה קיי, שאינה אלא בתו של דני קיי, שתי תאוות בחיים: נסיעות וכתיבה. לאחר שסיפרה הראשון האשה הנוסעת הפך לרב־מכר, מודיעה דנה, שאין טוב יותר מאשר להיות רווקה, עיתונאית ובעיקר: „פרי לאנסר", גם בעבודה וגם לגבי גברים.

האי של ד"ר היפוקראתס

„זהו זה!" קראה רחל. עצרתי את האופנוע.

לרגלינו השתרע מראה מרהיב. מיפרץ קטן, סגור משלושה צדדים, ובמרכזו מתנשא סלע תלול וגבוה, כמו מיגדל. על אחד המדרונות עומדת כנסייה לבנה.

לפעמים אנחנו רואים מראה השובה את ליבנו מייד. למרות שאנו רואים אותו בפעם הראשונה, נדמה לנו שראינו אותו פעמים רבות בחלומותינו. אנחנו חוזרים, כאילו, אל גן־עדן אבוד, שבו שהינו זה מכבר.

היפוקראתס

המיפרץ שוכן בדרום האי קוס, אחד מאיי־דודקאניסה היווניים, מול חוף תורכיה. על המפה נראית קוס כמו נקניק ארוך בין מל־העות של התנין התורכי, העומד לבלוע אותו בכל רגע.

הגענו לאי בטיסת־שכר של ארקיע וחברת־נסיעות ישראלית, ששיכנו אותנו במחיר 450 דולר לנפש ב־כלון חלומי על שפת־הים. אך אחרי יומיים שכרתי אופנוע (כ־500 ל"י ליום) והתחלנו לחרוש את האי מקצה אל הקצה. כך גילינו את כפר־הדייגים קאמארי, לרגלי העיירה קפאלוס. נש־ארנו בו כמה ימים, גרנו אצל אשה יוונית בשם תיאודורוש (כ־350 ל"י ללילה) ולא לבשנו אלא בגדי־ים. הכפר כולו לא היה אלא שורה אחת של ביקתות לאורך החוף.

מכיוון שלא לקחנו עימנו דבר מהמלון, קנינו במקום מיברשת ומישחת־שיניים. הסתבר לנו כי אין אדם זקוק, בעצם, ליותר מזה. מעט הכסף הספיק לארוחות יווניות גדולות מאוד, עם יין מקומי בשפע.

החוף היה מלא צעירות וצעירים זהובי־שיער, דוברי גרמנית, שוודית ואנגלית. לא היה ביניהם איש שלא אהב את היוונים, ואכן, מלבד האיים והחופים, זהו הנכס הגדול ביותר של יוון כארץ־תיירות: היוונים עצמם.

הרחובות והבתים הלבנים בכפרים נקיים להפליא. גם הבית הפרימיטיבי ביותר נראה כאילו סוייד רק אתמול בסיד לבן ומבהיק, ובחזיתו מוריקים בתוך פחים שיחים ריחניים ופרחי יסמין. הרגשת־הביטחון היא מוח־לטת. אתה יכול להשאיר ארנק מלא־כסף בכל מקום, ללא שמץ של חשש. כלל לא יעלה על הדעת שתיירת תיאנס, או שאדם כלשהו יותקף.

כשאתה עובר ליד בית כפרי נידח, יגיש לך כמעט כל ילד פרח. ליד ביקתתו של איכר אחד ראה אותנו ילד כבן 10, חיפש פרח, לא מצא. קטף כמה עשבים והגישם לנו. במקום אחר היה, אולי, מצפה למטבע. ביוון אין זה כלל עולה על הדעת.

המלצר, המגיש לך אוכל בטאוורנה נידחת, כמעט לעולם לא יחייך. אך הוא ידידותי להפליא. כעבור־זמן תפסנו כי הגאווה היוונית מונעת בעד אנשים מלחייך בלי סיבה. אך כל אדם יעזור לך כדבר מובן מאליו — אם יש תקלה באופנוע, אם אתה שואל לכיוון, אם אתה מחפש חנות. פעם נסע עימי בעל־קפנוע מקומי קילומטר או שניים, כדי להראות לי את מקומה של תחנת־דלק. (היתה זאת חברת בחנות־מכולת.)

כמה כל זה רחוק מהארץ! יש לנו חופים שופעי־חול, אבל הם מלוכלכים, ולרוב מונחים. ציידי־התיירות מטי־לים את אימתם על האורחות, ומקרי־האונס הפכו מכת־המדינה. הונאת התיירים הפכה מיקצוע מקובל. התוק־פנות, אי־היושר, הגניבות, הליכלוך מקלקלים את חדוות התיירים. אין מישטרת־תיירות (כפי שישנה ביוון), אין רשות אמיתית לענייני תיירות.

התיירים הפיטנציאליים בחלקם הגדול עדיין לא שמעו על מכות אלה. אך במשך הזמן זה יודע בכל מקום. בינתיים הם חוששים בעיקר מפני הטרור. כפי שזה מצטייר בעיתוניהם, חייו של כל אדם נתונים בישראל בסכנה בכל עת ובכל מקום, וזה מפחיד.

יש הרבה מה לעשות אצלנו, אם רוצים באמת לאסוף את ביצי־הזהב של התיירות. בינתיים מכה אותנו יוון שוק על יריך, והתיירות שם מתפתחת במהירות. גם בקוס בונים בתי־מלון ענקיים.

קוס היא האי שבו נולד ופעל לפני 2500 שנים היפוקראתס, מייסד הרפואה הקלאסית. מוסד על שמו מפאר את האי, בקירבת שרידיהם של המיקדשים העתי־קים באסקלפיאון. למרות שהאי כולו אורכו כחמישים קילומטרים, רוחבו כעשרה קילומטרים. ותושביו אינם מונים אלא כ־18 אלף, יש בו מה לראות, אם מוכנים לנוע ברגל, באופניים או באופנוע.

אך נראה כי ישראלים רבים כבר הפכו צרכנים כה מאורגנים, עד כי אינם יכולים להנות באמת אלא מבי־דור מאורגן וקבוצתי. חבל. הם מחמיצים הרבה מן ההנאה המצפה להם בכל אי יווני.

אהבה מארוקאית

סיפור־האהבה שלי עם העדה המארוקאית — לפעמים אהבה נכזבת, לפעמים לא — התחיל בסתיו 1948, כשסיימתי את קורס המ"כ־פים החטיבתי של גיבעתי והוחזרתי לגדוד. עמדתי לקבל כיתה, ואמרו לי שאני יכול לבחור.

כמו כל חברי, בחרתי ביוגוסלבים או בבולגרים. היה להם השם הטוב ביותר בצה"ל החדש. אבל כל היוגוסלבים והבולגרים כבר נגמרו.

„מה נשאר?" שאלתי.

„פולנים, מארוקאים, ועוד כל מיני..." אמרו.

בחרתי במארוקאים. האתגר משך אותי.

קיבלתי כיתה של 15 איש (חסרו אז מם־כ"פים בגדוד), רובם מארוקאים, כמה לובים, כמה תורכים. היה להם מכנה משותף אחד. איש מהם לא ידע אף מילה אחת עברית. כולם באו ישר מן האוניות.

עמדו לרשותי שבועיים־שלושה כדי להדריכם, להנ־חיל להם את יסודות האימון האישי והאימון הכיתתי. המג"ד — זה היה צ'רה — ציין שכדאי לנו מאוד להדריכם היטב, כי אנחנו נובילם בעצמנו לפעולה.

לא זה בלבד שלא היתה לי כל שפה משותפת עם המארוקאים שלי (לא ידעתי אז מילה צרפתית), אלא שגם נוכחתי במהרה לדעת כי כל מושגינו שונים לחלו־

טין. יכולתי לנסות לכפות עליהם את המושגים שלי, ויכולתי לנסות להבין את המושגים שלהם. השתדלתי ללכת בדרך השנייה. בפעם הראשונה בחיי פיקדתי על בני־אדם, והיו לי בראש הרבה דיעות על טיבו של המפקד הקרבי האידיאלי.

הבחורים לא קיבלו סוודרים ומעילים. בגשם ובקור התהלכו בכותנות־קיץ. הם התמרמרו על הפלייה. לא לבשתי את הסוודר שלי.

המשבר בא באחד הימים, כששלחו אותנו להביא חול מן הדיונות של ראשון־לציון. כשירדו מהמשאית, סירבו לעבוד. הם התגדבו להילחם בארץ, אמרו, לא לעבוד כפועלים שחורים.

„אתם צודקים," אמרתי. „אבל אנחנו זקוקים לחול במחנה. אז תשבו בצד איפה שיש צל, ואל תפריעו."

כשישבו, נטלתי לידי את והתחלתי להעמיס חול על המשאית. כמוני עשה שלום כהן, שהיה מפקד הכיתה המקבילה. עבדנו כעשר דקות. אז קם אחד מהם, בהבעה מבויישת, לקח את והתחיל לחפור. אחריו קם שני, שלישי. בסוף עבדנו כולנו, התחלנו לשיר שירים צר־פתיים שלמדתי מהם („אבירי השולחן העגול...") ונהנינו.

היה נראה לי שהכל מסתדר, עד שחזרו הראשונים מחופשות בתל־אביב. בפיהם היה סיפור עגום. הבחו־רות הישראליות לא רצו לצאת עימם. בעיר נפוצה השמועה שכל המארוקאים שולפים סכינים, ושהם מסוכנים.

לנגד עיני החלה הבעייה של „ישראל השנייה".

קראו להם גח"ל (גיוס־חוץ־לארץ) להבדיל מן המח"ל (מתנדבי־חוץ־לארץ). זאת היתה שערורייה. המארוקאים התנדבו בדיוק כמו הבחורים שבאו מקנדה ומבריסניה. אבל המח"ל היה אשכנזי, והגח"ל היה „בני־עדות־המיזרח".

התחלתי להכיר את הבחורים, לראות כל אחד מהם כפי שהיה, על מעלותיו ומיגרעותיו. השתדלתי לנהוג כלפיהם כפי שהתנהגו כלפי, בהיותו טוראי, הטובים שבמפקדי. לא התחרטתי על כך. כאשר נפצעתי ונשארתי מוטל על גיבעה חשופה, תחת אש של מקלעים מצריים, באו הבחורים האלה והצילו את חיי, תוך חירוף נפשם.

אף אחד מהם לא נשאר בארץ אחרי המילחמה.

בשבוע האחרון קיבלתי ד"ש מאחד מהם, שיש לו מספרה משגשגת בניו־יורק.

נזכרתי בכך כשראיתי את סירטו המצויין של מיכה שגריר על מישפחת אלחדד, המפוזרת בין מארוקו, צרפת וישראל. דבריו של הצעיר הנחמד מבאר־שבע, שהישווה את היחס למארוקאים בארץ לאנטישמיות בחו"ל, נכונים לגמרי. המארוקאים הובאו לארץ בהמוניהם, לא מעט באמצעים של פיתוי והפחדה, וכאן נעזבו לנפשם.

כמו כל בני „עדות המיזרח" (ושוב: האם מארוקו היא מיזרח לארץ־ישראל?), סבלו המארוקאים מן הבוז התהומי שרחשו האירופים לערבים. אי־אפשר לבוז להי־גוי הערבי, למוסיקה הערבית, לתרבות הערבית, מבלי לבוז להיגוי, למוסיקה ולתרבות של יהודי מארוקו, שהם חלק מן העולם הרוחני הערבי, כשם שתרבות יהודי גרמניה היא חלק מן התרבות הגרמנית.

הסרט הראה כי צאצאיהם של העולים ממארוקו מת־חילים להתעניין בתרבות אבותיהם, וזה טוב. מי שאינו מכבד את עצמו, לא יזכה בכבוד מידי הזולת. למארוקו יש היסטוריה מפוארת ותרבות עשירה, ואין כל סיבה לכך שיהודי מארוקו יתגאו בהם פחות מכפי שמתגאים יהודי אירופה בהיסטוריה ובתרבות של ארצות־מוצאם.

יתכן כי הפנתרים השחורים, שהביאו לזיהוי העדה המארוקאית כולה עם אוכלוסיית השוליים של שכונות־מצוקה, עשו לה שרות־דוב. הם חיזקו את הסטריאוטי־פים הפסולים, היפנו את המבט אל עברייניים צעירים וחשכיחו את הדור החדש של אקדמאים ציירים, רופאים, עורכי־דין ומהנדסי־ציבור.

אני מסכים לגמרי עם דבריו של אחד מבני אלחדד: ישועת המארוקאים היא בהם עצמם. שום חסות של פטרונים אשכנזים לא תעזור להם, אלא להיפך. רק אחרי שהטובים והמתקדמים — תרתי משמע — של בני־העדה יקימו שיכבה של מנהיגים בעלי שיעור־קומה, יוכלו להביס את הדיעות הקדומות, להזקיף את קומת כל בני־עדתם.

אומה ישראלית חדשה, מאוחדת, תתגבש רק כאשר כ ל בניה יכבדו זה את זה, ולשם כך הם צריכים לכבד קודם כל את עצמם.

אשה בעת משבר

כימעט בנס ניצלתי השבוע מפאשלה נוראה.

בדרך חזרה מקוס, קראתי במטוס מודעה שבישרה את מות אלמנתו של ישראל בר ז"ל. הייתי בטוח שהכוונה לריבקה בר.

אני זוכר את ריבקה **בר** היטב. בעת הפרשה הגדולה למדתי להעריץ את כוח־עמידתה.

בר היה, בוודאי, אחד האנשים המרתקים ביותר שהכרתי בחיי. היו בפיו סיפורים מרתקים על ימיו בשוק־בונד (אירגון־ההגנה) של הפועלים בווינה, בעת מילחמת־האזרחים נגד צבא הממשלה הימנית; על שי־רותו כסגן־אלוף בבריגדה הבינלאומית במילחמת־האזר־חים הספרדית, שם הכיר את המרשל הסובייטי קונייב; ועוד ועוד. רק אחרי התפוצצות הפרשה הסתבר שכל הסיפורים האלה היו פרי הדמיון העשיר של האיש.

אין ספק כי בר היה שקרן פאתולוגי, בעל יכולת שגבלה בגאוניות. אך אין גם ספק בכך שהוא היה הוגה־דיעות מבריק, אף שלא למד מעולם באקדמיה צבאית, כפי שסיפר לכולנו, היו התיאוריות שלו בתחום המדע הצבאי מרשימות, והן ריתקו גם מומחים צבאיים זרים שלמדו באקדמיות שכאלה. לא כל מי ש־מסיים את חוק־לימודיו ב־אקדמיה הופך חכם, ולא כל מי שקורא ספרים כ־אות־נפשו נשאר הדיוט.

בר

(מכיוון שגם אני אוטו־דידקט גמור, לעיתים אני מתפתה לטעון, כי הספרים עדיפים על האקדמיה).

ביליתי שעות רבות בבי־תו של בר, בשיחה על צה"ל, מילחמותיו ובעיו־תיו. מכיוון שהיה ממקו־רביו של דויד בן־גוריון, היה בפיו שפע של מידע, והוא ניפץ את האלילים בלי־רחם. הוא היה הרא־שון שהסביר לי שמיבצע־סיני המהולל, שהפך את משה דיין ל„רומל הישראלי", היה כישלון טוטאלי מבחינה צבאית מיקצועית. הוא היה גם אחד הראשונים שהצביע על הסכנות הכרוכות בהת־גבשותה של קבוצת־הצעירים דאז (שימעון פרס, משה דיין, אהוד אבריאל וחבריהם.) כאשר פרצה פרשת־לבון, תבע ממני לתמוך בלבון, כדי לחסל את סכנת הדיקטטורה של בן־גוריון ונעריו חצרו. (באותם הימים היה הגבר האלגנטי, בעל ההיגוי הייקי המובהק, מרצה להיסטוריה צבאית ומקורב לראשי מערכת־הביטחון, למרות שהכל ידעו שהוא בעל דיעות שמאליות מאוד, ומייידד מאוד עם משה סנה.)

בכל השיחות האלה, בדירה שבקרבת הירקון, שקי־רותיה היו עטורים בכלי־נשק שונים ומשונים, נמצאה ריבקה, אישיות בזכות עצמה, בסביבה.

מה הרגישה כאשר התפוצץ העניין באפריל 1961, וכאשר הסתבר כי ישראל בר הוא בדאי חולני, ושהס־תבך בעיסקי־ריגול למען ברית־המועצות?

ריבקה לא נטשה את בעלה בעת משבר. תמכה בו, ביקרה אותו בכלא. היא לא נשברה.

עמדתי לכתוב הספד לריבקה, כאשר נתקלתי בעמיקם גורביץ, ידידו של בר, שנשאר נאמן לו. מסתבר כי מתה אלמנתו של ישראל בר אחר.

אני מאחל לריבקה בר חיים ארוכים וכל האושר שהיא ראוייה לו.

5,000 בתי עסק מכבדים את כרטיס האשראי ויזה ברחבי הארץ, ועוד 3- מיליון מחוצה לה.

בצאתך לחופשה השנה קח את ויזה לקניות, טיולים, בלויים, מסעדות, בתי מלון ותחנות דלק...
הצטרף גם אתה אל־150,000 מחזיקי כרטיס "ויזה" המרוצים.

עם ויזה כדאי לך

ויזה כרטיס האשראי של קבוצות בנק לאומי בנק דיסקונט

פרסום

צהוב בחוץ-
מלא אנרגיה בפנים:

בחוץ — בכבישים — רואים אותו יותר מכל צבע אחר.
בפנים — במנוע מכוניתך ובביתך — הוא נותן לך
כל אנרגיה שאתה זקוק לה:
דלקים, שמני־מנוע, חימום ביתי, אנרגיה מן השמש.
הצהוב של "פז".
הצבע של חברת האנרגיה הגדולה בישראל.

פז **שרותי אנרגיה.**

אריק שרון נושא את גלאי־השקר שלו בפניו

אף רוטט

ב אחת מהזיותיי בכנסת תיארתי לי גלאי־שקר מותקן, המחובר לדוכן־הנואמים באולם־המליאה. המיתקן קולט את תנועותיו של הנואם, את חום גופו, נימת קולו וכו'. כאשר הוא משקר, קופץ מחוג גדול, המותקן על־גבי לוח־ספרות, כמו של שעון. כך יוכלו חברי־הכנסת, העיתונאים והאורחים ביציע לעמוד בכל עת על מידת כנותו של הדובר.

(כאשר השמעתי רעיון זה באוזני כמה ח"כים במיזנון, קבע אחד מהם: „המחוג יישבר בעת הנאום הראשון!")

למרבה המזל של הפוליטיקאים, אין מיתקן כזה מצוי בכנסת, או בכל מוסד מדיני אחר. לכן הם יכולים לנאום באין מפריע. ובפוליטיקה, השקר הוא הנורמה המקובלת, ואמירת־האמת היא החריג.

מבחינה זו, אריק שרון הוא פוליטיקאי בישׂ־מזל. כי הוא נושא עימו גלאי־שקר קבוע.

הוא מותקן בחלק התחתון של האף שלו.

בכל פעם שאריק אומר ביודעין דבר שאינו אמת, מתכווץ קצה אפו. הדבר פועל כמו פוליגראף רגיל. מכונת־האמת רושמת תגובות גופניות, שהן תוצאה של מתח. אמירת־שקר מגבירה את המתח, והדבר מתבטא אוטומטית במהירותם של פעימות־הלב והדופק, בהזעה מוגברת ובתגובות בלתי־רצוניות דומות.

אצל אריק יוצר המתח המוגבר, שהוא תוצאה של אמירת־שקר, את הרטט באף.

לכן כל הופעה טלוויזיונית של אריק שרון היא חוויה. בשעה שהאיש מדבר, ניתן להבחין בקלות מתי הוא אומר אמת, על פי תפיסתו, ומתי הוא משקר ביודעין.

למרבה המזל אין לו שיטה על האף הזה.

■ ■ ■

ב שבוע שעבר הופיע אריק שרון בראיון בתוכנית מוקד בטלוויזיה.

במשך חלק ניכר של הראיון שבתו נחיריו. הם לא נעו ולא זעו.

זה היה כאשר דיבר על הרוויזיה הדרושה, לדעתו, במערכת־הביטחון, ועל הבעיות הקשות העומדות לפניה. גלאי־השקר הוכיח כי אריק באמת מאמין במה שהוא אומר.

וזה טיבעי. לאריק שרון יש דיעות חזקות בעניינים אלה. הוא סבור שיש לחולל שינוי יסודי בצה"ל, ובמערכת־הביטחון כולה. אין לו אמון כלשהו במנהיגים הביטחוניים של ישראל, לפחות מאז כהונתו של חיים בר־לב כרמטכ"ל.

ניתן בוודאי להתווכח על נכונות דיעותיו והערכותיו, ויימצאו להן מחייבים ושוללים. לא זה החשוב לעניין שלפנינו. חשוב שאריק עצמו מאמין שהוא צודק.

נחיריו הוכיחו.

בשיא דבריו דיבר אריק על השינוי הדרוש להצלת צה"ל ולהצלת המדינה. הוא פשוט בתכלית: מינויו של אריק שרון לתפקיד שר־הביטחון.

פניו של אריק מילאו באותו רגע את התמונה. הסתכלתי באף, והיה נדמה לי שהוא השתלט על המירקע.

וראה זה פלא: האף היה קפוא, כאילו נחצב מאבן.

אין כל ספק בכך: אריק שרון מאמין באמונה שלמה כי הוא המועמד הסביר היחידי לתפקיד זה, ושכל מועמד אחר הוא אסון למדינת־ישראל. הבריחה היא בין מינויו של אריק שרון כשר־הביטחון ובין חורבן־בית־שלישי.

בעיני אריק, זהו אמת צרופה, ואין אחרת.

האף אישר זאת.

■ ■ ■

כ עבור שניות מעטות בילבד התחיל גלאי־השקר לפעול.

האף כאילו התעורר לחיים. הנחיר קפץ כמחט של פוליגראף שיצא מדעתו.

על מה דיבר אריק באותן דקות?

על יחסיו עם מנחם בגין.

בגין יכול להיות שר־ביטחון מצויין אם אך יתמסר כולו לתפקיד זה, אמר אריק.

קצה אפו רטט.

היחסים שלו עם מנחם בגין הם בסדר גמור, הודיע אריק.

חנחיר רעד.

אני דמוקראט, אמר אריק. לא דמוקראט דגול, אבל דמוקראט.

האף כימעט נעקר ממקומו.

וכן הלאה. אריק אמר מה שהיה צריך לאמר, לדעתו, לצרכים טאקטיים. אך הוא ידע שאין בדבריו אף מילה אחת של אמת.

איני יודע אם מנחם בגין הוא קורא־נחיריים מיקצועי כמוני. מכיוון שסירב לחייב את השרים שלו להידבק בגלאי־השקר כדי לחשוף את המדליפים בממשלתו, בוודאי פסול בעיניו כל נסיון להסיק מסקנות מגלאי־השקר המותקן באפו של שר־החקלאות שלו.

אכן קשה לדעת מה חושב בגין בליבו על שרון כשעה זו.

במבט השיטחי נראה בגין כאילו הוא אדם נאיווי מאוד. הוא מודיע לשרון בכל הזדמנות שהוא היה רוצה למנותו כשר־הביטחון, אילו ניתן הדבר מבחינה קואליצ־יונית. אבל ייגאל ידין, המייצג כעת שלושה חברי־כנסת

אריק שרון בחוות־החיות (זאב ב„הארץ")

(ולמעשה רק אחד, כי שמואל תמיר ובנימין הלוי נמצאים כבר ברגל אחת בדרך לסיעה אחרת), אינו נותן. מה אפשר לעשות?

מי שמכיר את בגין יודע כי אינו נאיווי כלל וכלל. יתכן שהוא מרחף בענגים, כפי שזה נדמה. אך אם כן, הוא דומה לעיט, הרואה מגובה של מאות מטרים תולעת קטנה הזוחלת על הארץ.

לא במיקרה הפליט בגין כי אריק שרון מסוגל, אם יתמנה כשר־הביטחון, להקיף את מישרד ראש־הממשלה בטנקים. זאת היתה הלצה, חה־חה־חה.

ולא במיקרה אמר זה עתה כי אריק שרון דוגל בכלל שנקבע בספרו של ג'ורג' אורוול, האומר כי „כל החיות שוות, אבל כמה חיות שוות יותר."

■ ■ ■

ל אמירה זו יש היסטוריה, המטילה אור על כוונתו האמיתית של בגין. במיקרה הייתי מעורב בסיפור. כאשר אמר בגין את הדברים, העמיד פנים כאילו אינו יודע במה בדיוק מדובר. הוא טען כי האימרה לקוחה מספרי־האימים העתידני, 1984, בעוד שלמעשה הוא מופיע בספר אחר של אותו הסופר, חוות החיות.

כך ניקח בגין את עצמו מראש מכך חשד שמא ידע מי קבע את הכך הזה בספר: החזירים שהשתלטו על החווה.

(הרי לא יפה להשוות שר בישראל לחזיר, בייחוד כשהשר אחראי על ההתנחלויות, ועלול להיות מופקד מחר על כל מערכת־הביטחון. מנחם בגין, התגלמות ההדר הבית"רי, בוודאי לא היה עושה כדבר הזה. לא, לא!)

אבל בגין ידע בדיוק מניין לקוח הפסוק, ובמה דברים אמורים. כי אני עצמי אמרתי לו זאת בנאום שנאמתי בכנסת לפני שיבעה חודשים. קל להוכיח כי בגין היה נוכח, כי הוא קטע את הנאום בקריאות־ביניים, הרשומות בדיברי־הכנסת.

הנושא היה אז חוותו הפרטית של שרון. בוויכוח על שערוריה מתמשכת זו הושמע הנימוק כי אריק הוא גיבור לאומי, ולכן מגיע לו להיות חריג.

הגבתי על כך במלים: „...פרשה זו, פרשת החווה של השר שרון, מזכירה חווה אחרת — זו שעליה כתב הסופר ג'ורג' אורוול, בעל חזון־הבלהות של 1984, את ספרו חוות החיות. חוות החיות, שבה שולטים החזירים. והחזירים השולטים בחווה טבעו מטבע לשונית: כל החיות שוות, אך החזיר שווה יותר. מצב כזה קיים עתה בממשלת־ישראל. כל השרים שווים, יש שר אחד השווה יותר."*

בגין ידע, איפוא, היכן מופיע המשל, ולמי הוא ממשיל את הנמשל.

אם כן, הוא יודע היטב למי הוא מכטיח — כביכול — את הכהונה הביטחונית העליונה במדינת־ישראל.

■ ■ ■

מ היכין של אריק שרון אינם מובנים לרבים. נדמה כאילו הוא משתולל באין מטרה, מטיח האשמות פרועות, חוזר בו, מעליב ומתנצל, קורא לראש־הממשלה בשם „שאראמאן" ומתחנף אליו למחרת היום, קובע שבגין מקבל החלטות בלתי־אחראיות בענייני־ביטחון חיוניים ומכה על חטא.

אך כל מי שמכיר את אריק יודע שהוא פועל על פי שיטתו. אם ל'עבור מג'ורג' אורוול לוויליאם שקספיר: יש שיטה בשיגעון הזה.

אריק אינו איסטראטג — לא כאלוף ולא כפוליטיקאי. הוא טאקטיקן. יש האומרים שהוא טאקטיקן גאוני, ויש האומרים שהוא טאקטיקן גרוע. אך אין חולק על כך שכל ראייתו היא טאקטית.

פירוש הדבר הוא שאריק מתרכז תמיד כי־יעד המיידי. יש לו הכישרון לקבוע מהו יעד זה, ולשכוח את כל השאר. השגת היעד הזה היא ציר־המאמץ־העיקרי, ולמענו הוא מוכן לי־הקריב את הכל.

בכך נבדל אריק מרוב הפוליטיקאים, שאינם מסוגלים למחשבה טאקטית ברורה כזאת.

במשך שנים היה היעד המרכזי שלו תפקיד הרמטכ"ל. כאשר לא השיג מטרה זו, פרש מצה"ל ועבר לפוליטיקה. אך כאשר פרצה מילחמת יום־הכיפורים היה נדמה לו כי יעד זה הוא בהישג יד. עוד באמצע המילחמה פתח במילחמת־הגנרלים, שנועדה לחסל את כל המתחרים האפ־שריים ולהעביר לו את צה"ל על טס של עופרת.

ככך נכשל. מוטה גור ירש את דויד אלעזר.

אריק פשט את המדים, חזר לכנסת, התפטר ממנה בלב קל כדי להתמנות ליועץ ראש־הממשלה לענייני ביטחון, בעמדת־מפתח זו ניהל מילחמת־גרילה (או טרור) נגד שר־הביטחון שימעון פרס, כדי להכריח אותו למנותו לרמטכ"ל. שוב נכשל.

הוא התפטר גם מכהונה זו, הקים מיפלגה חדשה, נכשל, הצטרף לחרות ברגע שהליכוד ניצח בבחירות ושלח את ידו לעבר תיק הביטחון, אך התפקיד נמסר לעזר וייצמן.

מאז ישב בממשלה וריכז את כל פעולתו כמאמץ אחד: לחסל את וייצמן.

זה לא היה קל, והוא לא הצליח. אך וייצמן התפטר מסיבות אחרות. והנה, לבסוף, נמצא היעד בהישג־יד.

קל לתאר את תיסכולו של אריק, כאשר כמה אנשים שהוא בז להם מעומק ליבו — ייגאל ידין, יצחק מודעי ודומיהם — חוסמים את דרכו אל היעד. הרי זה כאילו שלח מפקד־האוגדה את ציי־הסנקים שלו קדימה, להס־תערות המכרעת — והם נחסמים על־ידי כמה אנשי־רגלים המצויידים בטילי־כתף. מרגיז.

רק פתי יאמין כי בזה הסתיים הסיפור. אריק לא ירפה. הוא יזרוק לקרב את כל העתודות שלו, ישתמש בכל כלי־הנשק האפשריים — הכל בנאפאלם וכלה בגאז מרעיל.

הוא איים בהתפטרות, ואולי אף יתפטר. מי שאינו מסכן בקרב את הכך, אינו זוכה. אריק מוכן לסכן.

■ ■ ■

מ ה יקרה אם אריק שרון יזכה בניצחון ויכבוש את היעד?

או אז יתחיל, בן רגע, קרב חדש. הקרב המכריע על היעד הסופי: ראשות הממשלה.

המטרה המיידית הכאה תהיה לסלק את מנחם בגין, ליצור אדמה חרוכה בצמרת הי־ליכוד, לתפוס את השילטון העליון.

באמצעים דמוקראטיים? אם אפשר, מדוע לא?

ואם אי־אפשר? יש גם דרכים אחרות.

מי שהקשיב היטב לדבריו של אריק בשבוע האחרון במוקד, שמע שתי מילים רבות־משמעות אלה מפיו: „דרכים אחרות".

לדמוקראט הבתי־דגול, על פי הגדרתו שלו עצמו, יש דרכים אחרות.

בגין התלוצץ: טנקים סביב מישרד ראש־הממשלה, חה־חה־חה.

שימחה ארליך לא התלוצץ: מחנות־מעצר ליריבים, וביניהם ארליך עצמו. הוא הודה לאחר מכן שהתכוון לאמר „מחנות־ריכוז", אך סבר כי לא נעים להשתמש במילים אלה במדינת־היהודים.

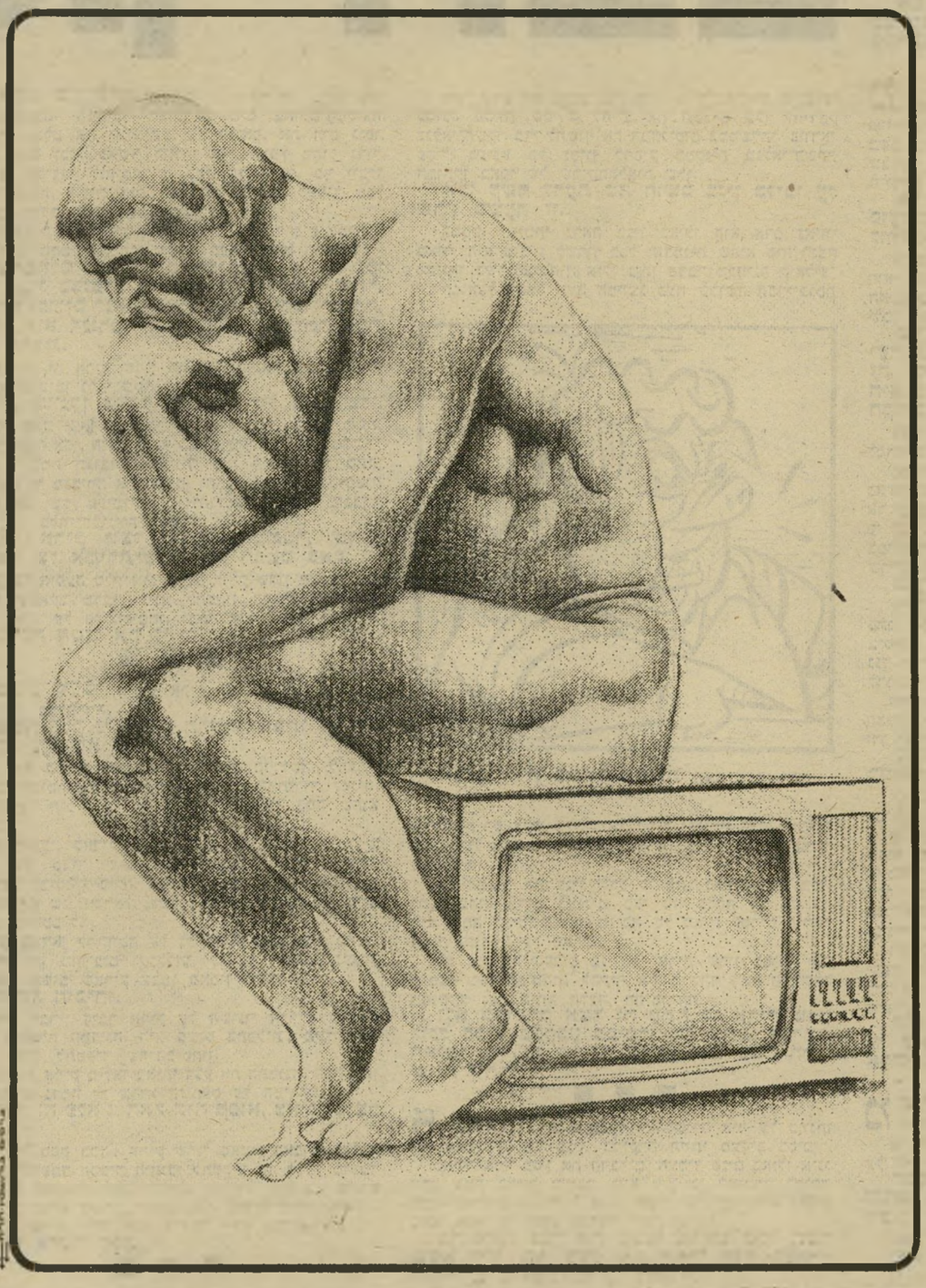
דבר אחד ברור לחלוטין: אם אריק שרון יהיה שר־הביטחון, שום כוח בעולם לא ימנע בעדו מלהשתמש בכל האמצעים כדי לכבוש את ראשות־הממשלה ולהקים שילטון־יחיד במדינה.

אני מקווה שמנחם בגין מכין זאת.

---

* הנאום פורסם מעל עמודי העולם הזה (2210) תחת הכותרת „חוות החיות של אריק".

האיש החושב...
אינו חוזר על אותה שגיאה פעמיים.

קנית בזמנו
טלויזיה שחור/לבן
עם הזמן למדת בוודאי
כי יש הבדל עצום
בין מכשיר למכשיר
באיכות התמונה והצליל
ובתכיפות התיקונים.

אתה עומד לרכוש
טלויזיה צבעונית.
זהו המכשיר המורכב
והמתוחכם ביותר
שברא האדם לשימוש ביתי.
כדאי לך לשלם
עכשיו מעט יותר בעד
ITT שאוב לורנץ
הטלויזיה הטובה בעולם
ולא להמנות על אלה
החוזרים
על אותה שגיאה פעמיים!

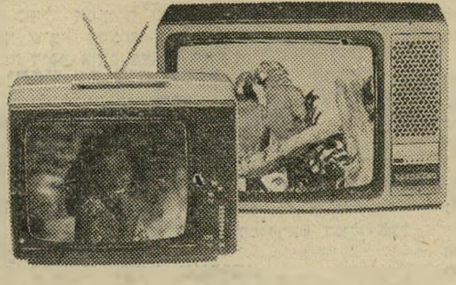
ITT

שאוב-לורנץ

היבואן הבלעדי כנר בע"מ

רחוב פרץ 4, תל-אביב, טלפון: 621984 624193.

הטלויזיה הטובה בעולם.

להשיג בחנויות האלקטרוניקה המובחרות

אנשים

ר' אורי זוהר מוכן להתפלל למען יצחק רבין
שלוש פעמים ביום, וגם ירוחם משל מוכן לעזור

■ עורך השבועון המצרי אוקטובר, **אנים מנצור**, רכש את הזכויות על סיפרו החדש של **עזר רוויצמן** על תהליך השלום, שכתיבתו טרם הושלמה. מנצור ידאג לתירגום הספר לערבית ולהפצתו במצריים.

■ מאמר על העיתון המצרי אל־גומהוריה („הקהיליה") התפרסם השבוע בעל המישמר. משום־מה לא הוזכר בו שאחד העיתונאים הראשונים בעיתון, שנוסד ב־53 על־ידי חברי־הקציניים־החופשיים, שהעלו אז לשילטון את **גמאל עבד־אל־נאצר**, היה **אנ־ור אל־סאדאת**. הנשיא המצרי מזכיר בגאווה, בכל פגישה עם עיתונאים, כי הוא מבין את התרגשות העיתונאי כאשר הוא מראיין נשיא, כי גם הוא היה פעם עיתונאי.

■ כאשר ביקר נשיא־המדינה, **יצחק נבון**, בשבוע שעבר בחיפה, הוא הזמין את ראש סיעת המערך בכנסת, **משה שחל**, לארוחת־ערב במיסעדה כשרה בחיפה. אך מאחר שהנשיא נקע את רגלו, הוא ביקש משחל שיבוא אליו לבית־המלון. הארוחה נמשכה עד שתיים אחרי־חצות, ואז העירה רעיית הנשיא, **איפי־רה**, לבעלה: „למה לא תשחרר כבר את שחל? הוא מתחיל לעבוד בכל בוקר בשעה חמש!" אמר לה הנשיא: „לו־לא ידעתי עובדה זו, הייתי מעסיק אותו כאן עד הבוקר."

■ כאשר הצביעה הכנסת למען מינוי **משה ניסים** כשר־המישפטים, בלטו בהעדרם ביציע־הכנסת אביו, **יצחק ניסים**, שהיה הרב־הראשי לישראל, וחותנו, סגן שר־האוצר לשעבר, **יצחק קורן**.

■ בגלל הצבעת חבריכנסת בשבוע שעבר על מינוי שר־המישפטים החדש הפסיד **ערן פדומין** בן ה־12, בנו של ח"כ **יחזקאל פדומין**, נסיעה ליוון. הבן, שהתבקש בבית־ספרו לכתוב עבודה על יוון, כתב 256 עמודים.

שלי וינטרס

(משמאל), השחקנית האמריקאית כתבה ספר אוטוביוגרפי שבו מוקדש פרק שלם לביקורה הראשון בישראל בשנת 51. בספר היא מזכירה את ידידיה הישראליים עזריה רפופורט ואשתו רותי, עימם הצטלמה בביקורה בארץ. אחרי שהספר הפך לרב־מכר בארצות־הברית, ערכה שלי מסיבה לכל אותם אנשים המופיעים בספר. היא גם שלחה הזמנה לעזריה ורותי אך „היא שכחה לשלוח לנו כרטיסים ולכן לא יכולנו לנסוע למסיבה," הסביר עזריה.

■ ח"כים רבים הבחינו השבוע כי סגן ראש־הממשלה, הפרופסור **ייגאל ידין**, משמש כדובר לראש־הממשלה. בכל פעם שבגין התכעס בעת ישיבת־הכנסת, הוא לחש לסגנו דברים, וזה השמיעם בקול רם, בליווי תנועות ידיים דרמתיות.

■ לכנס הפגרה בכנסת נקלע גם ר' **אורי זוהר**. בעוברו במיזנון הכנסת, ליד שולחנו של ח"כ **יצחק רבין**, אביו, שחילק לו מחמאות על שקדנותו, הבטיח לו נסיעה ליוון, כדי שלפחות יראה ארץ זו. אך בגלל ההצבעה בכנסת נאלץ הח"כ להישאר בארץ, ותוכניות־יוון השתבשו.

■ אמר לו אורי, שהיה בעבר אחד מרכזי את"ר (אזרחים תומכי־רבין): „יצחק, אני מוכן לעזור לך גם הפעם!" אמר לו רבין: „מה אתה יכול כבר לעשות?" השיב לו זוהר: „אני יכול להתפלל עבורך בוקר, צהריים וערב."

■ גם ספן־השלום **אייבי נתן** בא לכנס־הפגרה המיוחד והתיישב במיזנון עם אורי זוהר וחבורת מכרים. עבר לידם ח"כ **מנחם סבידור** והפטיר לעבר המלצרית **ליוה**: „הפסקתם את הכנסת לתיאטרון־רחוב?"

■ על מישחקם המשובח בפינג־פונג של חברי־הכנסת **שמואל טודרני** ו**יצחק יצחקי** העיר ח"כ **עוזי ברעם**: „אני בטוח שאיש משניהם לא יוכל להגן על תוארו בשנה הבאה."

■ בישיבת לישכת מיפלגת־העבודה, העיר מזכ"ל ה־הסתדרות ח"כ **ירוחם משל** שאם יסכים יצחק רבין שלא להתמודד עם **שמעון פרס**, יסכים הוא להתמודד עם ח"כ **זאב אמיר** מועמד מחנה רבין למזכ"ל ההסתדרות.

■ שגריר מצריים בישראל, **סעד מורתדא**, נכשל בהפתיע את מכריו ב־יעת השפה העברית. מאז שהגיע לישראל למד בכוחות עצמו את האלף־בית, ולפני כחודש פנה אל המורה **אברהם הביא**, שיש לו ניסיון רב ב־הוראת השפה העברית לשגרירים זרים בישראל. הוא לימד בעבר את שגריר צרפת בישראל, **פייר זילבר**, שדיבר עברית שוטפת, ואף נאם בשפה זו. גם השגריר הגרמני **קלאוס שיץ** עדיין לומד אצלו. מורתדא לומד שלוש פעמים בשבוע. „תוך שלושה חודשים ידבר השגריר המצרי עברית שוטפת," הבטיח המורה, יליד סבריה, שהתחיל בקאריירה שלו כמורה לערבית דווקא.

■ בתוכנית־הרדיו כל צבעו הרשת ראיין השחקן **יסי גרבר** את ח"כ **יוסי שריד**, במלאת חמש שנים למותו של שר־האוצר לשעבר, **פינחס ספיר**. כאשר נשאל שריד מה היה כתוב בפינקס־השחור הידוע של ספיר, שכולם כה חששו ממנו, סיפר. „בכל יום שבת בבוקר הייתי בא לכפר־סבא כדי לפגוש אותו. גם רופאו היה בא לבדוק אותו. בעת הבדיקה אני זכיתי בחדר השני. באחד הימים ראיתי את הפינקס־השחור על השולחן והחלטתי להציץ בו. מה שמצאתי שם הוא את מצבה הכלכלי של מדינת־ישראל. היו רשומים בו כל המקורות שמהם אפשר לקחת כסף, וכמה כסף מכל אחד מהם. דווקא שמות של אנשים לא מצאתי בו. האמת היא שהתביישתי מאוד במעשיו, ועד היום לא גיליתי זאת לאף אחד."

■ באותה תוכנית סיפר שריד גם איך נולד מיפעל פולגת בקרית־גת. סיפר פנה אל המיליונר **ישראל פולק**, וייעץ לו להקים מיפעל. פולק התעקש שהמיפעל יהיה בסביבות תל־אביב. ספיר קבע עימו פגישה בחמש בבוקר במלון דן בתל־אביב, ומשם נסעו השניים במכוניתו של השר, אחרי שהוא הורה לנהגו לנסוע במהירות מירבית. הוא כיסה את חלונות המכונית בווילון, ותוך עשרים דקות הגיעו השניים לקרית־גת. אמר ספיר לפולק: „הנה, כאן, ליד תל־אביב, תקים את המיפעל שלך." פולק, שאז לא ידע מהו המרחק בין קרית־גת לתל־אביב, שוכנע, ואכן הקים שם את מיפעלו.

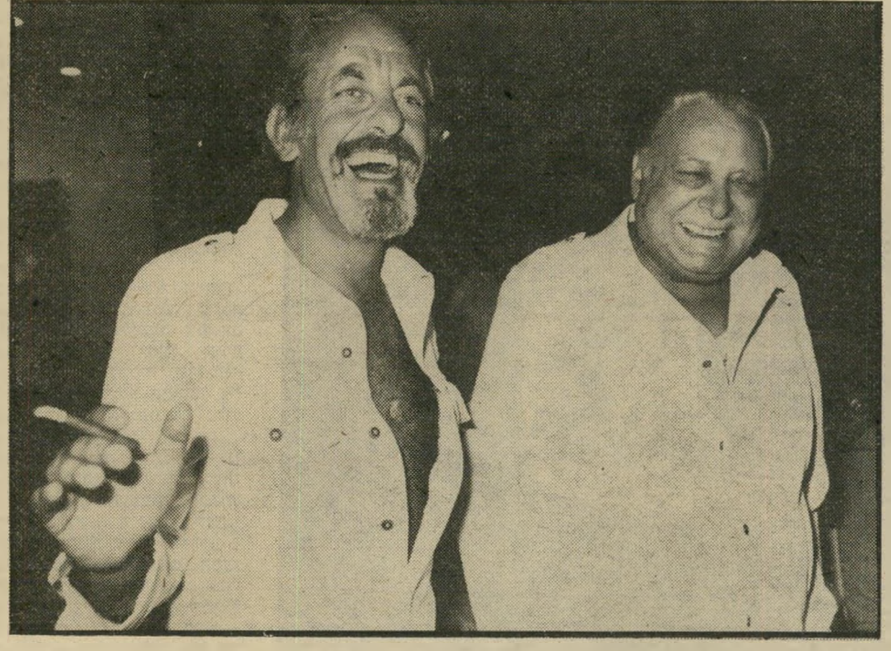
■ שופט־השלום־הראשי בתל־אביב, **חיים שפירא**, יושב במצב־רוח טוב במיזנון בית־המישפט, והתלוצץ עם עורכי־דין. הוא סיפר שאדם אחד שאל אם יש בתל־אביב עורכי־דין פליליים, והתשובה היתה: „יש, אבל אין הרכחות."

■ השביתה של איגוד אמני ישראל (אמ"י) אמנם הסתיימה, אך הדיה עדיין לא תמו. השחקנית **גילה אלמגור**, נפגעה מדבריו של מפיק התוכנית שעה טובה, **אהרון גולדפינגר**, שטען שאם יצעו לשחקנית להנחות את תוכנית־הטלוויזיה מסך גדול — מסך קטן, היא תפר שביתה (העולם הזה 2239). השבוע קיבלה ממנו מיכתב־התנצלות. כתב גולדפינגר לגילה: „בעיקבות הכתבה, שבה התפרסמו דברים שכאילו נאמרו מפי, הנני להודיע לך שהדברים לא נמסרו בעיתון במדויק. את הדברים שאמרתי אמרתי בבדיחות־הדעת, ולא היה לי כל יסוד לעובדתי או אחר לאמירה האמורה, ועל כך אני מתנצל בפניך."

רפאל איתן

הרמטכ"ל ביקר בשבוע שעבר, לראשונה מאז התגייס הוא עצמו לצה"ל, בבסיס הקליטה והמיון. איתן התעניין אצל החיילים לגבי רוח ההתנדבות שלהם. כשאחד החיילים אמר לו שהוא רוצה להיות „שוטר צבאי," נדהם רפול, רבן אליו כדי לשמוע את התשובה המשונה שוב.

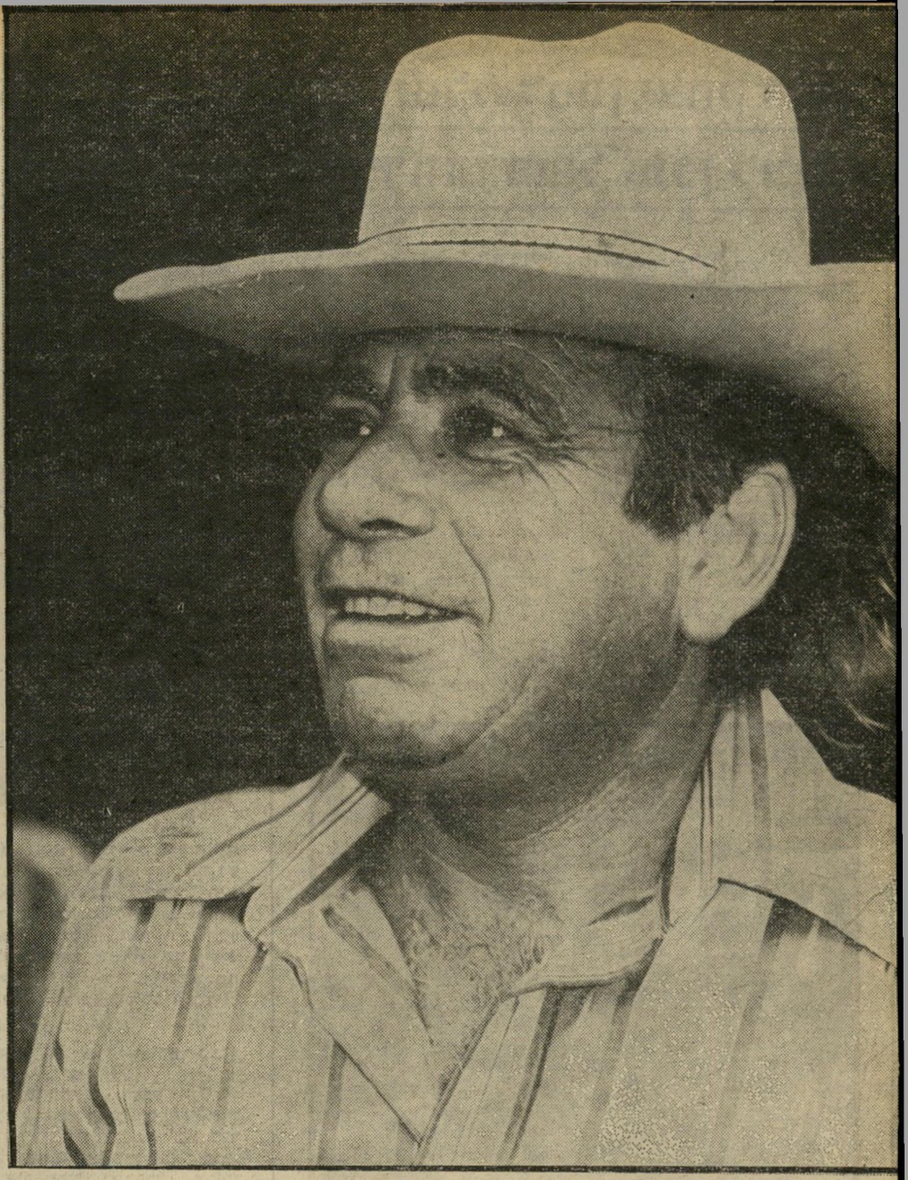

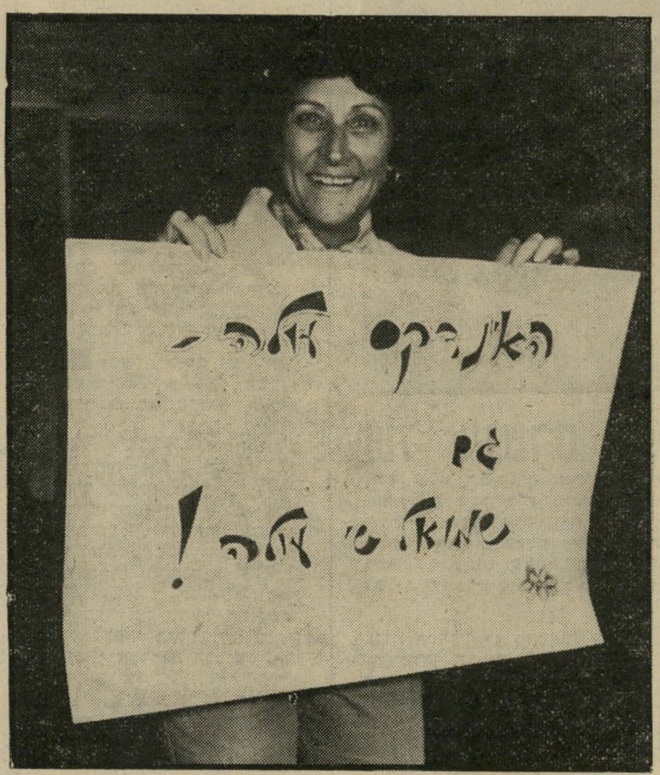
גימי לוי

איש־העסקים רצה להצטלם עם הבדרן יואל שר. יואל מיד הכריז: „אם אני מצטלם עם גימי יחשבו כולם שפתחנו חברה חדשה." גימי לעומת זאת אמר: „יכולים לכתוב עלי מה שרוצים, לי יש את עורכי־הדין שלי." לפי הנראה בתמונה הצטלמו השניים יחדיו.

שמואל שי הגיע מאמריקה חזרה לביתו - ושם המתינה לו אפתעה

אירוע השבוע

קאובוי של אחרי הצהרים הוא שמואל שי, שליח הסוכנות, שחזר ארצה אחרי שהות של שלוש שנים בארצות הברית, השבוע ביום חמישי אחר הצהרים. את הכובע רכש באמריקה ואמר: „באתי להראות לחברה כאן איך נראיתי בגלות. למרות ששם לא חבשתי כזה כובע.“

ועדת הקבלה אותה ייצגה יעל פתיר, אשתו של יועץ ראש הממשלה דן פתיר, אשר בביתו נערכה קבלת הפנים. „את השלט תכנתי מראש לכבוד שי,“ אמרת.

הלו וגוד־ביי אמר השדר מושיק טימור לנחמה שי. היה לו זמן להישאר למסיבה. „אני צריך לרוץ לעיר הנוער,“ אמר.

התיכנון היה מבריק. השחקנים מושיק טימור, שלמה בר־שביט, עדנה פלידל, חיים טופול ואורי לוי חברו יחד והחליטו שיש להפתיע את השליח החוזר, שמואל שי, בהגיעו לנמל־התעופה בן־גוריון.

„תיכננו שתחכה לו תיזמורת בת חמישה נגנים, אך הסתבר שזה עולה 5000 לירות, ולא רציגו להוציא כסף,“ הסביר טימור.

„כשזה ירד מן הפרק, תיכננו שאיש מאיתנו לא יחכה לו בנמל־התעופה, כדי שהוא יחשוב ששכחנו אותו, למרות שכשאנחנו ביקרנו בוושינגטון הוא המתין לנו תמיד בנמל־התעופה,“ סיפר בר־שביט.

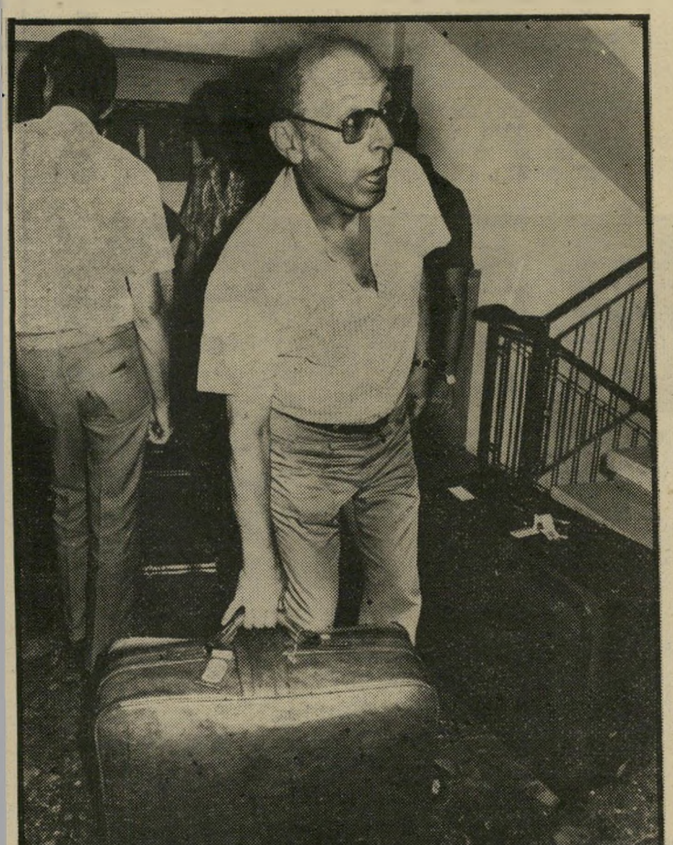
„כשגם זה ירד מן הפרק החלטנו לשים בדירתו התל־אביבית משהו שיפיץ עשן, כדי שיחשוב שהבית נשרף, כשיגיע הב־תה.“ הסביר טופול.

„מכיוון שגם זה לא הסתדר, החלטנו להסתפק בהפגנה שקטה ליד ביתו. תיכננו לעמוד שם עם שלטים, שהחברה שלנו, אורה בלסון, הבטיחה להכין, אך היא חזר, ואורה עדיין לא הראתה את עצמה,“ התנצלה העיתונאית טלי־לה בן־זכאי.

„ההנאה היחידה שנותרה לנו מכל העסק היתה כששמענו שהמכוניות שלו תתעכבנה בערך חודשיים בדרך. שיסבול קצת,“ הסבירה השחקנית עדנה פלידל.

למרות שכל התיכנונים המבריקים לא התבצעו, התאספה חבורה עליזה ליד ביתו של שמואל שי ברמת־אביב, וחיכתה לבואו.

שי, שהיה שליח־עליה של הסוכנות בוושינגטון, ושישב עם אשתו, נחמה, ובנו הצעיר, תומר, שלוש שנים בגלות, היה מופתע עד כדי דמעות, כשהגיע לביתו, וראה את כל ידידיו מצפים לו. שכנו, יועץ־ראש־הממשלה, דן

הסבלים שנשאו את המיזוודות של שמואל שי מן המכונית לדירה, עמלו קשה. השחקן שלמה בר־שביט התנדב ברצון לעזור לשמואל שי לסחוב את המיזוודות.

מ׳שפחה שכזאת

היא מיש־
פחת שי.
האם נחמה עומדת ליד בנה הבכור ניר, שנשאר
בארץ בעת שהותם בארצות הברית. משמואל ברקע
דלית, בתם הנשואה של נחמה ושמואל ולידם בן
הזקונים תומר, ששהה עם הוריו בשליחותם בארה״ב.

אסיר ציון

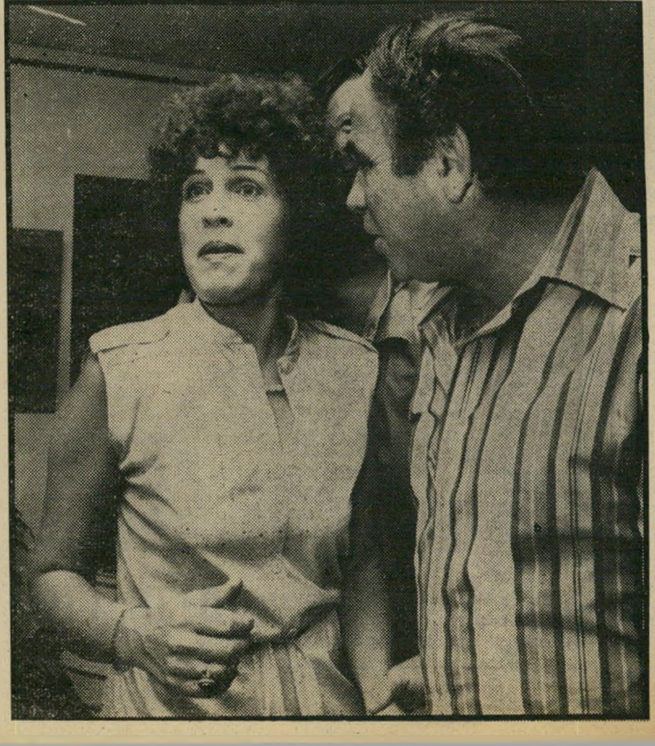
הוא שמואל שי שקיבל שלט
זה בארצות הברית באחת מ־
מסיבות הפרידה שערכו לו שם. ״אתם באתם עם
שלטים ולא ידעתם שגם לי יהיה אחד,״ התלוצצה
אשתו עם הידידים. בתמונה למטה גליה טופול,
אשתו של השחקן חיים טופול עם שמואל שי.

קריצה לבאים

שלחה רוני לוי, בתם של השחקן אורי
לוי והעתונאית טלילה בן־זכאי. רוני
התקבל גם בן בר־שביט, בנם של שלמה בר־שביט ואשתו דיתה

פתיר, המתגורר בקומה שמתחת־
תיו, נידב את דירתו, וכל אחד
מן החבורה הביא עימו כיבוד.
שמואל ונחמה הנדהמים יצאו
מן המכונית.
״הבנתי שקשה לחכות לבן־אדם
בנמל־התעופה, אבל על זה חלמ־
תי,״ אמר שמואל בהתרגשות.
״בחודש האחרון שלנו בוושינ־
גטון ערכו לנו ארבעים מסיבות־
פרידה, אך אף אחת מהן לא
היתה נוגעת ללב כמו זו,״ אמרה
נחמה.
אחרי סצינות של חיבוקים ו־
נשיקות, כשהגברים שבחבורה
עוזרים לשי להעלות את המזוו־
דות, נחתו כולם בדירה של יעל
ודן פתיר, ולא היה קץ לשימחה.
״בכל ערב־חג נהגנו לטלפן אליו
ולספר לו כמה טוב לנו פה,
שיסבול,״ סיפר חיים טופול.
כשגשאל שי כמה אנשים העלה
ארצה בהפקידו כשליח־עליו
השיב תחילה: ״מה, אני משוגע
אני רוצה שאנשים יסבלו?״ א
אחר־כך הרצין ואמר: ״אלף אנ
שים העליתי, אבל אין כמו הביח
איזה ילדים נפלאים יש לנו, אי
הם ניקו ושיפצו את הדירה לכ
בודנו! אני מאחל לכולם ילדי
כאלה!״
המוסיקאי רפי בן־משה, בעלן
של עדנה פלידל, סירב לנגן ע
האקורדיון שיריי־מולדת לכבו
שי. ״אסור שיהנה כל־כך,״ אמר
אך בלי שירים, בעזרת בדיחו
ורכילות מעודכנת, בידרו השח
קנים את שי, שהיה איש קול
ישראל עד צאתו לאמריקה.
נחמה ושמואל היו עדיין המו
מים מדי מכל ההפתעה הזאר
וציינו שוב ושוב: ״אמריקה הית
בסדר, אך לחברים האמיתיים שלנו
בארץ לא היה ולא יהיה תחליף.

טופול והעוגות

בחנינה בביתם של
דן פתיר ואשתו
יעל, (פתיר משמאל בתמונה). כל הנשים הביאו
עמן עוגות וכבוד. מימין נחמה שי מחזיקה בעוגו
לידה שלמה בר־שביט, יעל פתיר ובמרכז עם חו
לתמונה, תומר שי. משמאל שמואל שי עם עוגה ביד

אנשים

קצין ניהול האש של התותחנים לא הניח לכבאים להיכנס לבסיס, וחיים לסקוב התעלף כאשר הריח את התרופות

מזוג כרמליטה בכוסות עם קוביות קרח, הוסף פלחי לימון ומעט קינמון לפי הטעם. אתה תהנה ואורחיך יודו לך.

כרמליטה סנגריה עם קרח, היש טוב ממנה בקיץ?

כתב ידיעות אחרונות בפאריס, **אדווין איתן**, שמו הוזכר בקשר לפרשת **דיוד** („דודו") **הדוי**, בא אר־צה לחופשה. ידידיו, שראו אר־תו, תמהו ושאלו אותו כיצד הצליח להוריד ממשקלו 16 קילוגרמים מיותרים. הסביר איתן: „לפני שבאתי לכאן, נסעתי לשלושה שבועות לאר־צות־הברית ופשוט לא אכלתי. האוכל שם כל כך רע, שהח־לטתי להינזר ממנו."

נתן רועי, איש במח־נה, מספר כי בערב של ותיק־גדוד־התותחנים „רשף" סיפר אל"מ (מיל') **יצחק זיבון**, שהיה מג"ד בשנות ה־50, על שריפה שפרצה באחד הימים בשטח הגדוד. „הגיע מכונית לכיבוי אש, אך המ"ג סירב להכניסה לשטח הבסי"ס, בטענה שקצין־ניהול־אש של התותח־נים הורה לו שלא לפתוח את השער. משום כך הניחו הכב־אים הנדהמים לקצין לכבות את האש בכוחות עצמו."

העיתונאית עדה הוז, שהכינה כתבת־תחקיר על ני־תוחים פלאסטיים, באה ל־מישרדו של אחד הרופאים כדי לראיינו. שם הריחה את כל התרופות והתעלפה. אחרי ש־הרופא השיב את רוחה, אמר לה: „את נמצאת בחברה טו־בה. גם גנרלים גדולים מת־עלפים מריחות אלה. אני עצ־מי ראיתי לפני שנים כיצד הרמטכ"ל לשעבר, **חיים לס־קוב**, שערך סיור בבית־חו־לים, התעלף כאשר הריח ריח זה."

העיתונאית־סופרת רני כרמז, שכתבה ביחד עם בעלה **חזי כרמז** את הספר שגרירות, עמדה לנסוע לרומא, כדי להיפגש שם עם כתבי־חוץ המסקרים את בעיות ה־מרחב משם. רני עובדת על ספרה החדש, כתבת חוץ, המספר על כתבת אמריקאית הפועלת בישראל. ביום שעמדה לנסוע, טילפן אליה אחד מ־כתבי־החוץ ברומא וסיפר לה כי בגלל הפיצוץ בתחנת־הרכבת בבולוניה, הוא צריך לנסוע לשם ולשהות שבוע ימים ב־מקום. רני דחתה את נסיעתה.

שוש אביגל מבקרת התיאטרון של התוכנית שמונה וחצי בטלוויזיה, חגגה את יום־הולדתה השבוע ביחד עם ידידתה, הציירת (משמאל) אורה סטוקליצקי. „שתינו נפגשנו לפני כמה שנים בבית־מרקחת כשלכל אחת מאתנו היה חתול על הכתף. מיד התידדנו, ומאז אנחנו חוגגות בצוותא את יום־ההולדת שלנו, שחל באותו היום, פעם בביתה ופעם בביתי," הסבירה שוש, שעשתה את המסיבה בביתה.

באחת מתוכניות הרדיו התנהלה שיחה על ענייני ה־בורסה ואחר־כך על בעיות כיב־הקיבה (אולקוס). מאזינים טילפנו לאולפן ושאלו שאלות. כאשר היה הדיון על האולקוס, טילפן מאזין אחד אל המפיקה, **עידית בן־יאיר**, ואמר לה שהוא רוצה לדבר על הבורסה. אמרה לו זאת: „אבל עכשיו אנחנו דנים באולקוס." ענה לה המאזין: „זוהי בדיוק הבעיה שלי, יש לי אולקוס מהבורסה."

ראש־עיריית־גבעתיים, **יצחק רון**, חנך תחנת־מיש־טרה חדשה בעירו. הוא ביקש ממפק"ל המישטרה, **הרצל שפיר**, לבטל את כל דו"חות־החנייה שנרשמו באותו יום לאזרחי גבעתיים. ושפיר נענה לבקשתו.

שרה מילר האופנאית לא רק מעצבת בגדים לנשות־חברה אלא גם לעצמה. את השימלה שלבשה, העשוייה מבד תחרה ושוויה כ־7000 לירות, עיצבה במיוחד לדיסקוטקים. כדי להדגים עד כמה שימלה זו נוחה לריקוד, יצאה בריקוד סוער באחת המסיבות שנערכו בתל־אביב.

עודד מכנס שחקן הכדורגל בקבוצת מכבי נתניה, נתפס בקישרי מסטיק הדוקים עם ה־צעירה עליזה עמר, שבאה לראות ולשמוע אותו בבריכת־השחייה של קריית־שמונה. הוא היה שם במיסגרת מיבצע לקידום הספורט.

אילו יכולת לקבל חופש של חודש ימים ולבלות אותו כאוות נפשך, בלי שום הגבלה - כיצד היית רוצה לבלות אותו?

וינסטון צ'רצ'יל אמר פעם שהחופש האידיאלי עבורו הוא לעסוק במשהו שהוא לא עוסק בו יום יום. לכן עסק בימי חופשתו בבנאות ובציור. "העולם הזה" ערך מישאל־בזק בין כמה אנשי חברה ובוהמה, כיצד היו רוצים לבזות את החפש האידיאלי שלהם.

החופש האידיאלי

ח"כ ביטון
להקדיש לבנות

צייר ליפשיץ
רומבה בקובה

משורר יבי
וודקה במוסקבה

ח"כ פלומין
לחרוש בקאראוואן

שחקנית מרקס
חברה מובחרת

שחקנית אלמגור
לבלות לבדי

מעצבת דר
לישון שבוע

צייר לוקוב
עבודת־כפיים

היבר רפופורט
בעיקר לנוח

עוזר אפלבאום
לרכל ולשתות

שחקן שמר
מחזה ציוני

סופר גלאי
לוקסוס בארץ

כמאי לויתן
לימוזינות מאווררות

ספן־שלום נתן
מינזר בבנגקוק

סופר הדר
חוץ־לארץ

● **ח"כ צ'רלי ביטון:** „אם היתה לי אפשרות כזו הייתי רוצה לבלות עם שלושת ילדי, לא חשוב איפה. הייתי מבלה איתם בבית או בחוץ, לא בחוץ־לארץ, אך מקדיש להם את כל זמני. בתי, אנג'לה, בת שמונה וחצי, ליאת בת שלוש וחצי ואלי בן השנתיים לא רואים אותי הרבה בגלל עיסוקי, לכן הייתי רוצה להקדיש את זמני רק להם."

● **הצייר אורי ליפשיץ:** „מה שאני באמת רוצה זה רום, רומבה ולהיות בקובה עם ג'יין פונדה ובתי ליאורה. הייתי נוסע לשם, גר לי באיזו וילה, ו־פשוט נהנה מן החיים. ליאורה היא אמנם רק בת שנה ושמונה חודשים, אך כבר כדאי שתדע איפה באמת אפשר לבלות טוב."

● **המשורר יונה („יבי") בן־יהודה:** „אם היתה לי אפשרות, הייתי נוסע למוסקבה לבלות עם המשורר יבגני יבטושנקו, ושותה איתו את הוודקה סטאליצ'ניאה."

● **חבר־כנסת יחזקאל פלומין:** „הייתי רוצה פעם אחת לקחת את האשה ושלושת הילדים שלי לחרוש את הארץ בקאראוואן, ואחרי שאגמור את הטיול כאן, אסע לצרפת ולספרד באותו הרכב."

● **השחקנית אביבה מרקס:** „הייתי רוצה לבלות בחברה מובחרת בניו־יורק, עם אנשים כמו הבמאי מייק ניקולס והשחקנית דיאן קיטון. אני יודעת שהם מכירים את ניו־יורק כמו שצריך, לכן הייתי רוצה להיות איתם."

● **השחקנית גילה אלמגור:** „יש כמה פינות בעולם בהם הייתי רוצה לבלות לבדי, לבדי. אני לא רוצה אפילו לומר בקול רם את שם המקומות, אך העיקר להיות שם לבד."

● **המעצבת רותי דר:** „שבוע ראשון הייתי מקדישה לשינה. שבוע שני לבילוי סוער בלאס־וגאס, ואת השבועיים הנותרים הייתי מבלה במישחק עם בתי בת השנה־וחצי, אראל."

● **הצייר יורם לוקוב:** „האמת היא שכל השנה אני כמו בחופש. לכן בחודש כזה הייתי נוסע לקיבוץ־נען, ו־עובד עבודת־כפיים קשה באמת."

● **עזריה רפופורט, מנהל אגף ההסברה של בית־החולים „הד־סה":** „הייתי רוצה בעיקר לנוח, לא איכפת לי איפה, אך מנוחה זה משהו שלא יוצא לי אף פעם לבצע."

● **בועז אפלבאום, עוזרו של ח"כ שימעון פרס:** „הייתי יושב מהבוקר עד הערב בבתי־קפה, משחק שח־מת עם עצמי, מרכל, מחסל בהבל־פה את כל ריבוא ריבואות האויבים שלי, אוכל גלידות עם קצפת, ושותה פרנו בכוסות של בירה."

● **השחקן גידעון שמר:** „הייתי רוצה להתבודד באיזשהו מקום, ולכתוב את המחזה הציוני של המאה, חלום ש־אני נושא עמי כבר זמן רב, ועדיין לא יצא לי לבצע אותו."

● **הסופר יגאל גלאי:** „הייתי רוצה לטייל בארץ בלוקסוס, כמו שלא עשיתי אף פעם."

● **הבמאי נדב לויתן:** „הייתי רוצה לטייל בארץ כמו תייר, להתגורר בכל בתי־המלון היקרים והמפוארים, לנסוע בכל הלימוזינות המאווררות ולש־כוח את העובדה שאני תפרן."

● **ספן־השלום אייבי נתן:** „אני הייתי נוסע לבנקוק לאיזה מינזר, ומת־בודד במשך שבוע. האמת היא שאני פוחד שלא יהיה לי כוח לבצע את כל אותם דברים שאני באמת אוהב לעשות בעת חופשה."

● **הסופר ארנון הדר:** „הדבר היחידי שאני יכול לחשוב עליו הוא לנסוע לחוץ־לארץ."

ORIENT CHRONOGRAPH

אוריינט-קוורץ

הדיוק המרבי של טכנולוגיית הקוורץ

שעון-יד מעורר מוסיקלי, הנותן לך „אות זמן" לתזכורת

מבצע מיוחד לשנה החדשה

דגם 741104

שעון עצר מעורר; "אות-זמן" בכל שעה שלמה: כולו פלדת אל-חלד; זכוכית קריסטל: מצג שעות, דקות, שניות, תאריך, חודש, יום; תאורת-לילה; אחריות לשנתיים.

4,950.- ל"י

~~6,350.-~~

דגם 700104

שעון עצר MULTI-ALARM: מעורר מוסיקלי ומעורר אוטומטי: "אות-זמן" בכל שעה שלמה; טיימר; כולו פלדת אל-חלד; זכוכית קריסטל; מצג שעות, דקות, שניות, תאריך, חודש, יום; תאורת-לילה; אחריות לשנתיים.

6,590.- ל"י

~~8,380.-~~

דגם 720703

שעון עצר דק, נגד מים (עד 20 מ'); סטופר כפול; כולו פלדת אל-חלד; זכוכית קריסטל; מצג שעות, דקות, שניות, תאריך, חודש, יום; תאורת לילה; אחריות לשנתיים.

3,850.- ל"י

~~4,930.-~~

מחיר מבצע

להשיג בחנויות המובחרות בארץ

אוריינט - בדיוק בזמן הנכון.

מפעל הענק היפני לשעונים

יבוא, שיווק והפצה: בני משה קרסו בע"מ, סוכנים בלעדיים של ORIENT WATCH CO. JAPAN

מפקד חיל־האוויר הורה להתקין שני מסוקים לשימושו האישי

המסוקים הפרטיים של עברי

"המפקד, אי־אפשר לדבר על קי־מוצים וצימצומים כשיש הדובר היה קצין צעיר בחיל־האוויר, שקי־בל זה עתה ממפקד החיל, האלוף דויד עיברי, בשורת־איוב על קיצוצים נוספים בתנאי השירות של פקודיו.

עיברי לא השיב. הוא ידע למה כוונו דבריו של אותו קצין צעיר, הפנה את גבו והסתלק מהמקום. גם שאר הנוכחים בפגי־שה ידעו למה התכוון הקצין. פרשת צמד מסוקי של עיברי מעסיקה כבר כמה חודשים את חיל־האוויר.

מסוקי בשדות חיל־האוויר הישראלי, זכורים לטוב אצל ותיקי החיל. במשך שנים רבות שירתו המסוקים הקט־נים, את החיל, בעיקר בטיסות סיור ותצפית. המטוסים היו אהובים במיוחד על אורחי חיל־האוויר, בגלל תא־הטייס שלהם, ומאפשר התבוננות נוחה בנוף שמסביבו

אהבתו של המפקד

הסיב הבא במסלול היה הדרכה ב־בית־הספר לטיסה, ואחר כך היה בצוות יליד תל־אביב שהחל בקאריירה מזהירה בחיל־האוויר ביום גיוסו, בשנת 1952, כש־היה בן 18. שנתיים אחרי שהתגייס סיים קורס טייס, עבר קורס אימונים מיבצעיים על מטוסי ספיטפייר והוצב בטייסת מוס־טאנגים. שנה אחר־כך היה בין הראשונים שהוסבו למטוסי־סילון, עבר קורס הסבה על מטוס מטאור, וכשהוקמה טייסת האור־גנים הראשונה היה בין מייסדיה. עד שהחל מיבצע קדש, באוקטובר 1956, שבו השתתף עיברי כטייס אורגן, הספיק לעבור קורס בחיל־האוויר המלכותי הבריטי.

פלד. בחיל־האוויר לא אהבו את פלד. היו שטענו כי התנהגותו הגיעה לממדים מסוכנים. ההתפרצויות של פלד חרגו מגבול הטעם־הטוב אותו קבעו וייצמן והוד, ורבים נשמו לרווחה כשקיבל עיברי את הפיקוד תחתיו. כאשר טען תת־אלוף רן פקר כי לעיברי אין יכולת להחליט והוא חסר כושר לפקד על חיילים בקרב (העולם הזה 2222) התחלק החיל לשניים — למחנה תומכי עיברי ולמחנה תומכי פקר. מחנהו של פקר היה הקטן מבין השניים.

אולם דווקא עתה נדמה שאמינותו של עיברי נפגעה בקרב פקודיו, בעיקר בגלל פרשת טייסי החיל טוענים, שעיברי ביקש להשקיע מיליוני לירות בשיפוץ שני כדי שיהיה ב־רשותו מטוס פרטי אחד בשימוש ומטוס פרטי שני ברזרבה. לדבריהם אוהב עיברי להטיס מסוקים, אך למרות שהוסמך לכך, אין הוא יודע להטיס מסוקים אחרים, מסובכים יותר ולכן ביקש לשפץ אחד כזה. דובר צה"ל, תת־אלוף יעקוב אבן, מכחיש טענה זו. לדברי אבן: "מפקד חיל־האוויר מוסמך לטוס גם על מסוקים אחרים."

טוען אבן: "שעת הטיסה היא הזולה ביותר מבין המסוקים המצויים בחיל־האוויר, לכן מפקד חיל־האוויר מש־תמש בו, תוך ניצול ידיעותיו וניסיונו." הודעה זו של דובר צה"ל היא כמובן אמת, אך אינה כל האמת.

מבחינת הדלק הוא אכן הזול ביותר. אך העובדה שבחיל־האוויר אין הרבה מסוקים מסוג זה הופכת את אחזקתם ליקרה ביותר.

החיל צריך לרכוש במחיר יקר ביותר, כדי לשמור על המטוסים של עיברי במצב תקין. גם אם זוכה לאחזקה הטובה ביותר ולמזל הרב ביותר, גם אז יש להחליף את המנוע שלו אחרי 100 שעות־טיסה. לאחרונה נרכשו שני מנועים חדשים בהוצאה כספית של מיליוני לירות.

השיגעון הפרטי

"יש היתה טענת דובר צה"ל נכונה, על כל היבטיה, אין ספק שחיל־האוויר היה מחזיק במיספר רב יותר הוא היה מנצל מסוקים זולים אלה לכל טיסות־הטקסי שלו וגם לפעילות מיבצעית מסו־יימת. העובדה שחיל־האוויר מעידה על כך שגם אם צריכת הדלק שלהם נמוכה, הוצאות האחזקה שלהם גבוהות.

לפי טענה אחרת המושמעת בחיל־האוויר, מוקצב כוח־אדם יקר לצמד

לפני כשנה הופיעו לפתע שני בבסיס חיל־האוויר שדה דוב בתל־אביב. היה מי שמצא את שני המסוקים האלה הזרוקים אי־שם באחד ממיתקני התעשייה־האווירית, נתן הוראה לשפץ אותם, להכניס בהם מנועים חדשים ולהכינם לטיסה.

רק אחרי שהמסוקים היו כשירים, התברר גם מי נתן את ההוראה. היה זה מפקד חיל־האוויר, האלוף דויד עיברי. הוא מאוהב אישית במסוקים והח־ליט לאמץ לעצמו מסוק אחד, שבו יטוס לכל מקום, ושיהפוך סימלו המיסחרי, כמו הספיטפייר השחור של אחד מקודמיו ב־תפקיד — האלוף (מיל') עזר וייצמן.

קאריירה מזהירה

עיברי הוא מפקד חריג בחיל־האוויר. שלא כווייצמן ויורשו מוטי הוד, אין עיברי "אחד מהחברה". הופעתו החיצונית סולידית יותר והוא עצמו נראה שקול יותר. הוא אינו מתבדח עם טייסים, אינו מקלל, אינו מספר בדיחות עסיסיות ואף אינו טופח על השכם. שלא כמו עזר והוד, אינו זוכר את שמות נשות הטייסים ואת ימי־ההולדת שלהם. בעיני הטייסים הוא טיפוס של אינטלקטואל. שמו הטוב הולך לפניו כאדם ישר, רציני בעבודה, אם כי לא חברותי.

עיברי בן ה־46 נראה מבוגר מכפי גילו. ההקמה של טייסת הסופר־מיסטר. במשך שנה למד בפו"ם ואחר־כך חזר לבית־הספר לטיסה — הפעם כמפקד טייסת.

שוב נקרא דויד עיברי לקלוט מטוסים חדשים. הפעם היו אלה מיראז'ים. הוא נשלח לצרפת, וכששב לארץ פיקד על טייסת מיסטרים ואחר־כך על טייסת מירא־ז'ים.

בסעם השלישית חזר עיברי לבית־הספר לטיסה בשנת 1966 — הפעם כמפקד בית־הספר. הוא הקים מחדש את בית־הספר לטיסה של חיל־האוויר בבסיס חצרים, ליד באר־שבע. במילחמת ששת־הימים לחם בטייסת המיראז'ים. במילחמת־ההתשה היה ראש מחלקת־המיבצעים של חיל־האוויר, ואחר כך מונה מפקד בסיס־טיסה מיבצעי, שבו היו טייסות מטוסי־קרב ומסוקים. במילחמת יום־הכיפורים היה ראש אוויר של חיל־האוויר. שנתיים אחרי ה־מילחמה יצא לחופשת־לימודים בטכניון בחיפה. שם היה תלמיד מצטיין בפקולטה להנדסה אווירונאוטית.

עיברי הגיע לחיל־האוויר אחרי התקופה הסוערת שבה פיקד על החיל האלוף בני

על־פי טענה זו מופעל מערך תחזוקה מיוחד בשביל מסוקים אלה. דובר צה"ל, בשמו של מפקד חיל־האוויר, מכחיש זאת. בתשובה לשאלות כתב העולם הזה טען השבוע אבן: "אחזקת המטוס מבוצעת על־ידי אותו מערך אחזקה המתחזק גם את שאר מסוקי הטייסת, ולא מוקצה לשם כך שום כוח־אדם מיוחד או נוסף."

שוב אומרת ההודעה הרשמית את האמת, אך לא את כל האמת. אמנם מוצבים בטייסת של מסוקים אחרים, וצוות התחזוקה שלהם נימנה אף הוא על אותה טייסת, אך כדי למצוא צוות מתאים כזה היה צריך לאמן תחזוקאים בקורס

צה"ל כבר אינו מפנק את חיל־האוויר בתנאי שירות כפי שעשה בעבר, וחיל־האוויר כבר אינו מפנק את הטייסים שלו כפי שנהג לעשות. מדיניות הקיצוצים והצימצומים הביאה לכך ש"לא כולם אוכ־לים כל יום פריגוט בחיל־האוויר." על רקע זה נראית התסיסה של אנשי החיל נגד שיגעון הפרטי של מפקדם, מובנה ואולי אף מוצדקת.

במדינה

העם

הכרעה בירושלים

בית המישפט החמיץ הזדמנות גדולה לשפר את מעמדה של ישראל בעולם

החלטת בית־המישפט־הגבוה־לצדק, שדחתה את עתירת שלושת גורשי הר־חברון, הנחיתה מכה קשה על מעמדה של ישראל בעולם. אחרי המפולת שנגרמה על־ידי חוק ירושלים, יכלה החלטה חדשה להחזיר לישראל מעט מ־הקרקע הבינלאומית.

בדיון מסוג זה מתערבבים שיקולים מישפטיים טהורים עם שיקולים פוליטיים, בלי כל אפשרות להפריד ביניהם. פרקליטי שני הצדדים עירבבו אף הם נימוקי אלה.

תוצאות הדיון היו כמעט נתונות מראש, כאשר התברר ההרכב הסופי של בית־המישפט. בשמיעה הראשונה ישבו על כס־המישפט שופטים חיים כוהן, אהרון ברק וקדמה בן־עתו. היה ברור שלפחות שניים מהם — כוהן וברק — גורמים לקבלת עתירתם של המגורשים. בן־עתו לא גילתה, אף ברמז, את עמדתה.

בהפתח הדיון העיקרי השתנה הרכב. נשיא־בית־המישפט־העליון שמה לנדוי, השתמש בסמכותו ועל־פי לנדוי את ראשות־ההרכב, שלצידו מכהנים חיים כוהן ויצחק כהן. בכל מהלך הדיון היה ברור שחיים כוהן נוטה לקבלת העתירה, מפני שהגירוש בוצע בצורה בלתי־חוקית בעליל, ואילו יצחק כהן, בעל ההשקפה הדתית, נוטה יותר לנדוי — ואין ספק כי דבר זה היה נהיר לו כשהרכיב הרכב זה. במהלך הדיון גילה לנדוי את עמדתו בהערות רבות. הוא קיבל בהבנה את הטענה שצורת הגירוש שנקטה בלתי־חוקית, אך יחד עם זאת, היה ברור שהוא מושפע בצורה מכרעת מהמובאות מהעיתונות הערבית, שיכלו להתפרש, על־פי הדברים, כדברי הסתה נגד ישראל. דרושה מומחיות רבה בענינים ערביים כדי להעריך נכונה את משמעותם של מסוג אלה בעתונים אנטי־ישראלים קיצוניים, הרגילים לבטאות מובאות ולשים אותן בפי כל מיני אישיות בינלאומית וערבית עוברת־אורח.

אין ספק כי משה לנדוי שפט על פי מצפונו, בכנות האופיינית לו מאז ומתמיד. אך הנזק שבהחלטתו למדינת ישראל עולה בהרבה על התועלת שבה.

מדיניות

ראית הקנאים

„לולא היה אש"ף קיים, היו צריכים להמציא אותו," התלוצץ הדיפלומט הישראלי

שמרה ישנה, שנולדה עוד בימי קום המדינה, אומרת כי „הבעיה הערבית היא הנשק הסודי שלנו."

שבוע התאמתה תורה זו מחדש. הפעם — במועצת הבטחון, שהתכנסה בתגובה על חוק־ירושלים.

ראפאת המושיע. מדינות־ערב הפה הכינו הצעת־החלטה, שהידה מאין כמוה את הצמרת הבינית בירושלים. היא היתה, שרה, מתונה: קריאה לכל המדינות להוציא את שגרירויותיהן שלים.

לת החלטה כזאת היתה נוראה. הכשר מוסרי חד־משמעי לפעולות כמו הולנד והקהיליה האירופית, ניקאית ללכת בדרכי אורוגוואי ונסואלה, שכבר הוציאו את שגרירויותיהן. הדבר לא היה מתפרש עוד ככניעה לנפט הערבי, אלא כהיענות לגיטימית לדרישת הרוב המוחץ באו"ם.

רק כוח אחד יכול היה להציל את ממשלת־ישראל מביזיון כזה, שהיה מגלה לכל אזרח בישראל את הטימטום המחריד שבקבלת הצעת־החוק של גאולה כהן על־ידי הליכוד והמערך. כוח זה היה נתון בידי יאסר עראפאת.

אינטרס — של מי? אש"ף ובעלי־בריתו התנגדו להחלטה האירופית. היא נראתה להם מתונה מדי. הם הציעו תחתה החלטה שקראה להטלת עיצומים על ישראל.

היה בטוח מראש שהחלטה כזאת תיתקל בווטו אמריקאי, ועל כן לא תתקבל על־ידי המועצה. גם אש"ף הבין זאת היטב. אם כן, מדוע הציע אותה?

ההסבר הסביר ביותר: כדי לעשות טובה לבריתו־המועצות, שהיא כיום מעצמת־העל היחידה התומכת באש"ף. מוסקבה מעוניינת במצב שבו תטיל ארצות־הברית וטו על החלטה הנתמכת על־ידי רוב העולם. הדבר יבליט את בדידותה של וושינגטון באו"ם.

האינטרס הסובייטי ברור. פחות ברור איזה אינטרס יש לאש"ף בדיון שיסתיים באי־קבלת החלטה, ושיתן הכשר להמשך קיומן של השגרירויות בירושלים.

תיאטרון אבסורד. במשך השבוע נוצר מצב שגובל בהצגה של תיאטרון אבסורד. ישראל עשתה את הכל כדי שההצעה האירופית ה„מתונה" תיגנז, וכדי שתוצע דווקא ההצעה ה„קיצונית" של אש"ף. בפועל נוצר שיתוף־פעולה מלא בין ישראל ואש"ף. כרגיל, עזרו הקיצונים משני הצדדים זה לזה.

ממשלת ישראל לא נואשה גם מהאפשרות שהאמריקאים יטילו וטו, בשעת הצורך, על הצעת־ההחלטה האירופית. הבחירות האמריקאיות קרובות, וג'ימי קארטר אינו יכול להרשות לעצמו להרגיז גם בוחר יהודי אחד. אך איך יכולה ארצות־הברית להטיל וטו על הצעה של בעלות־בריתה הקרובות ביותר?

גם משום־כך היתה ממשלת־ישראל מעוניינת בניצחון אש"ף. „לולא היה אש"ף קיים, היו צריכים להמציא אותו," התלוצץ דיפלומט ישראלי צעיר.

מיפלגות

האיסטראטגיה של רבין

הרמטכ"ל של ששת הימים מציע איסטרטגיה ברורה למערך: לא להשיב מיבחמה

הבחירות לכנסת עדיין רחוקות, אך האיסטראטגיה של הכוחות העיקריים כבר מתבהרת.

הראשון שגילה את קלפיו היה שגרירויותיהן. הדבר לא היה מתפרש עוד ככניעה לנפט הערבי, אלא כהיענות לגיטימית לדרישת הרוב המוחץ באו"ם.

רק כוח אחד יכול היה להציל את ממשלת־ישראל מביזיון כזה, שהיה מגלה לכל אזרח בישראל את הטימטום המחריד שבקבלת הצעת־החוק של גאולה כהן על־ידי הליכוד והמערך. כוח זה היה נתון בידי יאסר עראפאת.

אינטרס — של מי? אש"ף ובעלי־בריתו התנגדו להחלטה האירופית. היא נראתה להם מתונה מדי. הם הציעו תחתה החלטה שקראה להטלת עיצומים על ישראל.

היה בטוח מראש שהחלטה כזאת תיתקל בווטו אמריקאי, ועל כן לא תתקבל על־ידי המועצה. גם אש"ף הבין זאת היטב. אם כן, מדוע הציע אותה?

ההסבר הסביר ביותר: כדי לעשות טובה לבריתו־המועצות, שהיא כיום מעצמת־העל היחידה התומכת באש"ף. מוסקבה מעוניינת במצב שבו תטיל ארצות־הברית וטו על החלטה הנתמכת על־ידי רוב העולם. הדבר יבליט את בדידותה של וושינגטון באו"ם.

האינטרס הסובייטי ברור. פחות ברור איזה אינטרס יש לאש"ף בדיון שיסתיים באי־קבלת החלטה, ושיתן הכשר להמשך קיומן של השגרירויות בירושלים.

תיאטרון אבסורד. במשך השבוע נוצר מצב שגובל בהצגה של תיאטרון אבסורד. ישראל עשתה את הכל כדי שההצעה האירופית ה„מתונה" תיגנז, וכדי שתוצע דווקא ההצעה ה„קיצונית" של אש"ף. בפועל נוצר שיתוף־פעולה מלא בין ישראל ואש"ף. כרגיל, עזרו הקיצונים משני הצדדים זה לזה.

ממשלת ישראל לא נואשה גם מהאפשרות שהאמריקאים יטילו וטו, בשעת הצורך, על הצעת־ההחלטה האירופית. הבחירות האמריקאיות קרובות, וג'ימי קארטר אינו יכול להרשות לעצמו להרגיז גם בוחר יהודי אחד. אך איך יכולה ארצות־הברית להטיל וטו על הצעה של בעלות־בריתה הקרובות ביותר?

גם משום־כך היתה ממשלת־ישראל מעוניינת בניצחון אש"ף. „לולא היה אש"ף קיים, היו צריכים להמציא אותו," התלוצץ דיפלומט ישראלי צעיר.

מיפלגות

האיסטראטגיה של רבין

הרמטכ"ל של ששת הימים מציע איסטרטגיה ברורה למערך: לא להשיב מיבחמה

הבחירות לכנסת עדיין רחוקות, אך האיסטראטגיה של הכוחות העיקריים כבר מתבהרת.

הראשון שגילה את קלפיו היה ראש־הממשלה יצחק רבין, שהודיע על כוונתו להתמודד בבחירות לראשות הממשלה. רבין הוא המועמד הטבעי של מפלגת העבודה, ואין ספק כי יזכה בתמיכה רחבה בקרב הבוחרים.

אך רבין מתמודד לא רק עם מתחרים פוליטיים, אלא גם עם עצמו. הוא יודע כי הבוחרים מצפים ממנו לא רק לנהל את המדינה, אלא גם לשנות את הדרכים שבהן היא מנוהלת. הוא יודע כי הבוחרים מצפים ממנו לא רק לנהל את המדינה, אלא גם לשנות את הדרכים שבהן היא מנוהלת.

ח"כ רבין
להגן מימין, לתקוף משמאל

רבין מציע, למעשה, שלא לעשות כלל לבגין בעניין השטחים המוחזקים, אלא לחזור בעקשנות על „ארבעה לאווים", שלגביהם קיימת הסכמה גמורה בין הליכוד והמערך: לא מדינה פלסטינית, לא משא־ומתן עם אש"ף, לא נסיגה לגבולות יוני 1967, לא חלוקה מחדש של ירושלים.

רבין רמז כי אל לו למערך להרבות בדברים על „פשרה טריטוריאלית" או על כל נושא אחר שבו נבדל המערך, כביכול, מהליכוד.

לעומת זאת מציע רבין לרכז את כל מילחמת־ההבחירות של המערך בעניינים סוציאליים וכלכליים, שבהם חשופה ממשלת־הליכוד שמציע רבין להכותה שוק על ירך.

קערה על פיה. אם תתקבל הצעה זו, תעמוד לפני הציבור הבחירה בין שני כוחות, שאין כיוצא בהם בין שני כוחות, שאין כיוצא בהם בעניינים הכי מכריעים את גורל המדינה. המאבק יתנהל על תוספת־היוקר ושיעור האינפלציה.

אולם בגין יודע כי זוהי סכנה חמורה. הוא יעשה את הכל כדי להפוך קערה זו על פיה.

מחתרת

הקונזיה

הם התכוונו לפוצץ מיסגדים. הם נגנבו לשם כך חומר־נפץ. אך התביעה מנעה את חשיפת הפרשה

הורי הנאשמים פרצו בקריאות־גיל. כמה מהם הזילו דמעות של שימחה. גם הנאשמים עצמם זרחו מאושר, התחבקו עם קרוביהם וידידיהם.

אין זו סצנה רגילה, כאשר נאשמים במישפט מורשעים בדין ונשלחים לכלא. אבל לממ"ק (ממ"לא־מקום־קצין) משה בן־אריה ולטוראי משה לייבוביץ היו הרבה סיבות לעלון ולשמות. הראשון נדון ל־19 חודשי המאסר, השני ל־13 חודשים.

רק לדמוקרטיה הישראלית היה זה יום עצוב.

הימים קבע תפיסה ברורה: מיגנה גמורה באגף הימני, מיתקפה באגף השמאלי.

רבין מציע, למעשה, שלא לעשות כלל לבגין בעניין השטחים המוחזקים, אלא לחזור בעקשנות על „ארבעה לאווים", שלגביהם קיימת הסכמה גמורה בין הליכוד והמערך: לא מדינה פלסטינית, לא משא־ומתן עם אש"ף, לא נסיגה לגבולות יוני 1967, לא חלוקה מחדש של ירושלים.

רבין רמז כי אל לו למערך להרבות בדברים על „פשרה טריטוריאלית" או על כל נושא אחר שבו נבדל המערך, כביכול, מהליכוד.

לעומת זאת מציע רבין לרכז את כל מילחמת־ההבחירות של המערך בעניינים סוציאליים וכלכליים, שבהם חשופה ממשלת־הליכוד שמציע רבין להכותה שוק על ירך.

קערה על פיה. אם תתקבל הצעה זו, תעמוד לפני הציבור הבחירה בין שני כוחות, שאין כיוצא בהם בעניינים הכי מכריעים את גורל המדינה. המאבק יתנהל על תוספת־היוקר ושיעור האינפלציה.

אולם בגין יודע כי זוהי סכנה חמורה. הוא יעשה את הכל כדי להפוך קערה זו על פיה.

מחתרת

הקונזיה

הם התכוונו לפוצץ מיסגדים. הם נגנבו לשם כך חומר־נפץ. אך התביעה מנעה את חשיפת הפרשה

הורי הנאשמים פרצו בקריאות־גיל. כמה מהם הזילו דמעות של שימחה. גם הנאשמים עצמם זרחו מאושר, התחבקו עם קרוביהם וידידיהם.

אין זו סצנה רגילה, כאשר נאשמים במישפט מורשעים בדין ונשלחים לכלא. אבל לממ"ק (ממ"לא־מקום־קצין) משה בן־אריה ולטוראי משה לייבוביץ היו הרבה סיבות לעלון ולשמות. הראשון נדון ל־19 חודשי המאסר, השני ל־13 חודשים.

רק לדמוקרטיה הישראלית היה זה יום עצוב.

הנשק שנמצא על חגג
להודות באחד, לגנוב השני

הורי הנאשמים העידו כי הבנים פעלו „מתוך מניעים אידיאולוגיים" ומתוך „אהבת ארץ־ישראל". שלוש מילים אלה — „אהבת ארץ־ישראל" — הסכו לי אחרונה סיסמת־ההיכר של הימין הקיצוני־קצינוי, ונראה כי לא רק הבנים, אלא גם ההורים שייכים לחוגים אלה.

הם העידו כי שניים מהרוגי חברון היה ידידים אישיים של הנאשמים. יש להניח, על כן, שהם היו שייכים לאותו האירגון. לא נאמר מי מבין ההרוגים היו ידידי השניים, ואם הם כללו את אלי חזאב, האמריקאי־המתגייר שהיה פעיל מרכזי בתנועתו הטרוריסטית של הרב כהנא. על כל פנים, יש כאן כיוון חשוב לחקירה.

סניגורם של השניים היה — ח"כ רוני מילוא, גם הוא איש הימין הקיצוני־הקיצוני, בשטח־ההפקר שבין חרות וגוש־אמונים. הוא הסביר כי רוב הציבור סבר שיש „לעשות משהו" אחרי ההתנקשות בחברון — הגדרה שיכלה להתאים יפה למבצעי ההתנקשויות בראשי־הערים.

פסק־הדין ניתן ימים מעטים בילבד אחרי שמנחם בגין דחה בהתרגשות את ההאשמות כאילו נתן הוראה שלא לנהל את החקירה נגד המתנקשים בראשי־הערים בכל האמצעים הדרושים.

הנאשמים יכלו לשמוח. לפי חנסיון בעבר לגבי חיילים שביצעו או תיכננו מעשי־טרור נגד ערבים, יכלו לקוות למאסר נוח, עם הרבה חופשות, בתנאים מועדפים — ולשיחרור מוקדם.

שגרירויותיהן. הדבר לא היה מתפרש עוד ככניעה לנפט הערבי, אלא כהיענות לגיטימית לדרישת הרוב המוחץ באו"ם.

רק כוח אחד יכול היה להציל את ממשלת־ישראל מביזיון כזה, שהיה מגלה לכל אזרח בישראל את הטימטום המחריד שבקבלת הצעת־החוק של גאולה כהן על־ידי הליכוד והמערך. כוח זה היה נתון בידי יאסר עראפאת.

אינטרס — של מי? אש"ף ובעלי־בריתו התנגדו להחלטה האירופית. היא נראתה להם מתונה מדי. הם הציעו תחתה החלטה שקראה להטלת עיצומים על ישראל.

היה בטוח מראש שהחלטה כזאת תיתקל בווטו אמריקאי, ועל כן לא תתקבל על־ידי המועצה. גם אש"ף הבין זאת היטב. אם כן, מדוע הציע אותה?

ההסבר הסביר ביותר: כדי לעשות טובה לבריתו־המועצות, שהיא כיום מעצמת־העל היחידה התומכת באש"ף. מוסקבה מעוניינת במצב שבו תטיל ארצות־הברית וטו על החלטה הנתמכת על־ידי רוב העולם. הדבר יבליט את בדידותה של וושינגטון באו"ם.

האינטרס הסובייטי ברור. פחות ברור איזה אינטרס יש לאש"ף בדיון שיסתיים באי־קבלת החלטה, ושיתן הכשר להמשך קיומן של השגרירויות בירושלים.

תיאטרון אבסורד. במשך השבוע נוצר מצב שגובל בהצגה של תיאטרון אבסורד. ישראל עשתה את הכל כדי שההצעה האירופית ה„מתונה" תיגנז, וכדי שתוצע דווקא ההצעה ה„קיצונית" של אש"ף. בפועל נוצר שיתוף־פעולה מלא בין ישראל ואש"ף. כרגיל, עזרו הקיצונים משני הצדדים זה לזה.

ממשלת ישראל לא נואשה גם מהאפשרות שהאמריקאים יטילו וטו, בשעת הצורך, על הצעת־ההחלטה האירופית. הבחירות האמריקאיות קרובות, וג'ימי קארטר אינו יכול להרשות לעצמו להרגיז גם בוחר יהודי אחד. אך איך יכולה ארצות־הברית להטיל וטו על הצעה של בעלות־בריתה הקרובות ביותר?

גם משום־כך היתה ממשלת־ישראל מעוניינת בניצחון אש"ף. „לולא היה אש"ף קיים, היו צריכים להמציא אותו," התלוצץ דיפלומט ישראלי צעיר.

מיפלגות

האיסטראטגיה של רבין

הרמטכ"ל של ששת הימים מציע איסטרטגיה ברורה למערך: לא להשיב מיבחמה

הבחירות לכנסת עדיין רחוקות, אך האיסטראטגיה של הכוחות העיקריים כבר מתבהרת.

הראשון שגילה את קלפיו היה ראש־הממשלה יצחק רבין, שהודיע על כוונתו להתמודד בבחירות לראשות הממשלה. רבין הוא המועמד הטבעי של מפלגת העבודה, ואין ספק כי יזכה בתמיכה רחבה בקרב הבוחרים.

אך רבין מתמודד לא רק עם מתחרים פוליטיים, אלא גם עם עצמו. הוא יודע כי הבוחרים מצפים ממנו לא רק לנהל את המדינה, אלא גם לשנות את הדרכים שבהן היא מנוהלת. הוא יודע כי הבוחרים מצפים ממנו לא רק לנהל את המדינה, אלא גם לשנות את הדרכים שבהן היא מנוהלת.

כך נוצר מצב עדין: שני הכוחות העיקריים מאשימים זה את זה בהקמת מדינה פלסטינית, שניהם מתארים אותה כסוף־העולם.

להכות משמאל. השבוע פירסם יצחק רבין סטנוגרמה של דבריו שאמר בישיבת צמרת מיפלגת־העבודה, ושבה היתוה איסטראטגיה שונה לגמרי.

הרמטכ"ל של מילחמת ששת הימים קבע תפיסה ברורה: מיגנה גמורה באגף הימני, מיתקפה באגף השמאלי.

רבין מציע, למעשה, שלא לעשות כלל לבגין בעניין השטחים המוחזקים, אלא לחזור בעקשנות על „ארבעה לאווים", שלגביהם קיימת הסכמה גמורה בין הליכוד והמערך: לא מדינה פלסטינית, לא משא־ומתן עם אש"ף, לא נסיגה לגבולות יוני 1967, לא חלוקה מחדש של ירושלים.

רבין רמז כי אל לו למערך להרבות בדברים על „פשרה טריטוריאלית" או על כל נושא אחר שבו נבדל המערך, כביכול, מהליכוד.

לעומת זאת מציע רבין לרכז את כל מילחמת־ההבחירות של המערך בעניינים סוציאליים וכלכליים, שבהם חשופה ממשלת־הליכוד שמציע רבין להכותה שוק על ירך.

קערה על פיה. אם תתקבל הצעה זו, תעמוד לפני הציבור הבחירה בין שני כוחות, שאין כיוצא בהם בעניינים הכי מכריעים את גורל המדינה. המאבק יתנהל על תוספת־היוקר ושיעור האינפלציה.

אולם בגין יודע כי זוהי סכנה חמורה. הוא יעשה את הכל כדי להפוך קערה זו על פיה.

שערוריה מישפטית. שני חיילים הם האנשים שגנבו מצה"ל את הנשק שהוטמן על־ידם על גג ישיבת־הכותל בירושלים. גילוי מצבור זה גרם לאחת הסנסציות הגדולות של השנה (העולם הזה 2232, 2228).

עם הגילוי סברו רבים כי הנה התגלה החוט הראשון של מחתרת מסוכנת. הדבר קרה סמוך לנסיגות־הרצה, שבהם איבדו את רגליהם ראשי־העיריות של שכם ורמאללה.

— פשעים שהיו עלולים להצית ג'יהאד כלל־מוסלמי נגד מדינת־ישראל, בפועל ולא רק בדיבורים.

לכן ציפו הכל בקוצר־רוח לעריכת המישפט. שם, כך האמינו רבים, תתברר האמת. סוף־סוף ייוודע לציבור, באופן מוסמך, אילו מחתרות קיימות בישראל, מה היו כוונותיהן.

כל זה לא קרה. באחד המעשים התמוהים והמחרידים ביותר של השנה, עשתה התביעה קנונית עם הנאשמים. הללו הודו בגניבת הנשק והתחמושת, והתביעה ויתרה על סעיף־האישום שעל פיו נאשמו השניים ב„קשירת קשר" — עבירה אשר בירורה היה חושף את הצדדים הפוליטיים של הפרשה.

עיסקות כאלה הן שכיחות במישפטים רגילים. אך במישפט כזה, בעל אופי ציבורי כה חשוב, היא מהווה שערורייה. אין מנוס מן המסקנה כי התביעה הצבאית קיבלה הוראה פוליטית לעשות את הכל כדי למנוע את חשיפת הדברים.

פיצוץ מיסגדים. מה שהתגלה בכתב־האישום עצמו, ובעדויות המעטות שהושמעו לגבי העונש, די בו כדי להצביע על הכיוון אשר טושטש.

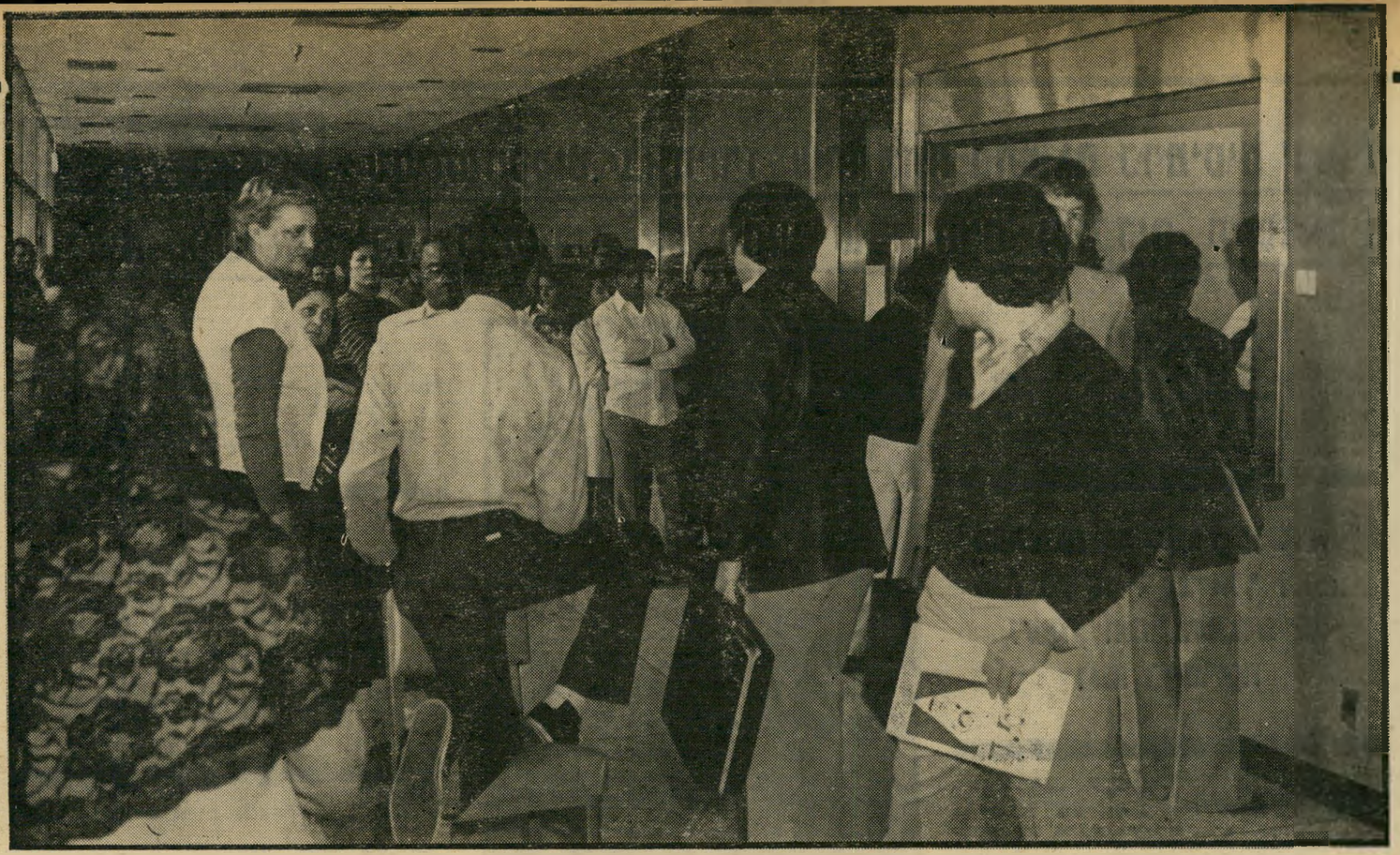
בכתב־האישום נאמר, בין השאר:

● השניים גנבו את הנשק, תוך זיוף והתחזות כקצינים, מייד אחרי ההתנקשות בחברון, שבה נהרגו חיילי ישיבת־ההסדר בפתח בית הדסה.

● השניים לקחו מהבונקר 120 ק"ג חומר־נפץ (ט־אן־ט), 150 מטרים של פתיל רועם, 15 רימוני־רובה, ארגז של תחמושת לרובי־סער. הרשימה מעידה על הכוונה לפוצץ בניינים גדולים.

● הנאשמים הודו בעת החקירה בכוונתם לפוצץ מיסגדים ומוסדות־ציבור בגדה המערבית, וגם מוסדות מיסיונריים בישראל.

התביעה לא פירטה אילו מיסגדים היו מועמדים לפיצוץ.

ישראלים, ערב"ם, מכסיקאים ופורטו־ריקאים נדחקים בלישכת מישרד־ההגירה בלוס־אנג'לס כדי לזכות ב„גרין קארד" המיוחל, משאת־נפשו של כל יורד. כרבע מיליון ישראלים נמצאים בעיר זו - כפי שמגלה בן היורד, עמירם קליין, שהפך מומחה להשגת רשיונות־העבודה

חלום הפרטים הירוק

הוא נוהג במכונית־ספורט מדגם מרצדס, שמחירה 40 אלף דולר, והיא הילה ברחוב וולשייר היוקרתי, במקום הטוב ביותר בעיר — על רצועת ווסטווד. הוא מחפש את בית מיליון הדולר שלו בבוורלי־הילס או ביל־איר, והוא רק בן שלושים ושלוש.

במישרדו, השוכן כמובן בבוורלי־הילס, מועסקות חמש פקידות, שתפקידן לספק שירותים לשמונה עורכי־דין, העובדים אצלו. על דלת המישרד הגדול כתוב: עמירם קליין מישרד עורכי־דין.

עמירם קליין הוא סיפור הצלחה. כמו כל סיפור אמריקאי ממוצע התחיל גם הוא את הקאריירה העצמאית שלו לפני שנה, תפס את הגל הנכון, ושיחק אותה. עמירם קליין הוא האיש המבוקש ביותר בקהילת הישראלים בלוס־אנג'לס, מבוקש תדתי משמע הן על־ידי אלה המבקשים את שירותיו כעורך־דין והן על־ידי רווקות הקהילה, שעמירם מהווה לגביהן רצפט לתתן שרשמה להן אמא לפני שנסעו לארצות־הברית: צעיר, עשיר ומצליח.

הצלחתו של עמירם קליין באה בן לילה. הוא יליד תל־אביב, שהגיע לארצות־הברית בגיל 13 עם הוריו, שירדו מהארץ והשתקעו בניו־יורק. בבית דיברו עברית, אך מה שקורה לכל ילדי היורדים, קרה גם לו, הוא שכח את השפה. למד בבתי־ספר אמריקאים, סיים קולג' בניו־יורק, ופרט לעובדה שבדרכונו האמריקאי היה רשום כי הוא יליד תל־אביב לא היה לו כל קשר לארץ.

עם סיום הקולג' נסע לבוסטון, שם למד הנדסת־מכונות, תקופה מסויימת עבד כמהנדס, ואז החליט לשנות כיוון וללמוד מישפטים. אחרי שסיים את לימודי המישפטים שלו יצא לחופשה ארוכה, ובמשך שנה וחצי חרש את העולם כהיפי לכל דבר. כשחזר, בחר לנסוע בעקבות השמש לקליפורניה, שם התקבל לעבודה במחלקת המישפטים של חברת הסרטים פוקס המאה העשרים. העבודה זו היא שחרצה את גורלו. עבודתו במחלקת המישפטים היתה שיגרתית: הכנת חוזים, הסכמים וכל הכרוך בזה. חברת פוקס המאה העשרים הביאה לאמריקה שחקנים זרים רבים, מישהו צריך היה לסדר להם אשרת־שהייה ורשיון־עבודה, מה שנקרא „גרין קארד".

עמירם הפך להיות המומחה לנושא זה. כשלב נוסף בהתפתחותו עזב את חברת הסרטים, והצטרף כעורך־דין למישרד עורכי־דין שהתמחה בהגירה. הצלחתו במישרד היתה מדהימה, ולאחר שרכש מוניטין החליט לפתוח מישרד עצמאי.

את מישרדו פתח באוגוסט 1979. היום, שנה לאחר הפתיחה, זהו אחד המישרדים המצליחים בלוס־אנג'לס. ידיו של עמירם קליין, מלאות עבודה, הוא עובד למעלה מ־16 שעות ביום. ואילמלא היה זקוק לכמה שעות־שינה, אין ספק ש־24 שעות היממה לא היו מספיקות לו.

במישרדו, עורך־דין לכל לאום. עורך־דין איראני המתעסק עם המהגרים האיראנים, עורך־דין אנגלי, המתעסק עם המהגרים האנגליים וכו'. הוא, כמובן, מומחה למהגרים ישראלים.

כשאני שואלת אותו איך הגיעו אליו הישראלים, הוא אומר בשמץ של מבוכה: „אני באמת לא יודע, אולי בגלל השם הישראלי שלי, אולי בגלל שנודע להם שאני דובר עברית, האמת היא ששכחתי לגמרי את העברית. בעזרת הלקוחות שלי התחלתי לשלוט שוב בשפת־האם שלי למרות שיש לי מעט מבטא אמריקאי."

■ ■ ■

עמירם הוא מומחה בנושא ההגירה, אך הוא אולי המומחה מיספר אחד בנושא ההגירה הישראלית ללוס־אנג'לס, שבשנים האחרונות נמצאת בקו עליה מתמיד ומדהים. הישראלים בלוס־אנג'לס מתגוררים בשני איזורים, בוואלי ובעיר. הוואלי הוא עמק סן־פרננדו, הנמצא מחוץ לעיר, יש בו ריכוז גדול מאוד של מישפחות ישראליות. מחיר הדיור בוואלי זול מזה שבעיר. הרבה מאוד ישראלים גרים באיזור זה בתנאי־מגורים טובים. לחלקם בתים פרטיים עם בריכות־שחייה וג'קוזי, חלקם גרים בשכר־חודשי בבתי־דירות קליפורניים אופייניים, עם בריכת־שחייה משותפת לכל השכנים. בעיר גרים הישראלים בשני איזורים: באיזור פרפקס המכונה כאן „תל־אביב טאואן", ובאיזור מערב־הוליבוד. פרפקס הוא איזור מגורים יהודי המזכיר במקצת את איזור ווסט האמפסטד שבלונדון, שגם הוא איזור יהודי. באיזור זה גרים בעיקר אותם שהגיעו מקרוב, והמחפשים את הישראליות בכל מקום. שם, בפרפקס, יש להם מיסעדת מי ומי, חנות הגרעינים־בוטנים, המיסעדה התימנית שולה ואסתר, חנות התקליטים התקליט, שבה ניתן למצוא תקליטים של אריק איינשטיין ושל להקת צלילי הכרם, וכמובן, עברית שאינה מפגרת אחרי האידיש והאנגלית.

קבוצה גדולה ובולטת של ישראל מתגוררת בבוורלי־הילס, רוב הישראלים מתגוררים בחלקה הדרומי של השכונה, שהוא החלק הפחות יוקרתי וכמובן — זול יותר. מיעוטם גרים צפונית לסנטה מוניקה, החלק הקטן ביותר גר צפונית לסנסט, שהוא האיזור היקר ביותר בבוורלי־הילס.

עמירם קליין מטפל בכולם. על לקוחותיו נמנים ישראלים מיליונרים, שהגיעו ל„עיר המלאכים", ומיד רכשו בית בשווי של חצי מיליון דולר בבוורלי־הילס, אנשי סרטים שהגיעו לכאן והקימו חברת־הפקה,

ראיון אישי

עם הפרקליט, בן היורד, שהתמחה בהשגת כרטיסים ירוקים ליורדים מישראל, והמכיר מקרוב את ההווי שבו חיים ועובדים הישראלים

(המשך מעמוד 37)

וישראלים שמשתכרים 200 דולר לשבוע, אך אינם רוצים ששהייתם בארצות־הברית תהיה בלתי־חוקית.

עמירם קליין מכיר את לקוחותיו, ובידיו אינפורמציה ממדרגה ראשונה על היורד הישראלי בלוס־אנג'לס.

בראיון מיוחד ל„העולם הזה" הסכים לענות על השאלות הכאות על שריות ישי:

ישראלים אמידים, מיליונרים, מוציאים כסף רב מהארץ, באים ללוס־אנג'לס וקונים בתי־פאר בשכונות היקרות

● כמה ישראלים נמצאים לדעתך בלוס־אנג'לס?

להערכתי נמצאים כאן כרבע מיליון איש. ייתכן שזה נשמע מוגזם אך אני כמעט משוכנע בכך.

● הקונסול הכללי של ישראל בלוס־אנג'לס אמר בראיון לדיוקן כי לדעתו נמצאים בלוס־אנג'לס כ־250 אלף ישראלים.

אם כך אני צודק. נמצאים כאן כ־250 אלף.

● כמה מהם הם לקוחות שלך?

אני רואה בממוצע כשבעה ישראלים ליום, לעומת זאת אני מקבל כתשעים טלפונים ליום בנושא הגירה.

● מה אתה יכול לספר לי על המהגרים הישראליים?

בשנה שעברה נתנה שגרירות ארצות־הברית בתל־אביב יותר מ־90 אלף ויזות לאזרחים ישראליים, מהן כ־5,000 לפקידי־ממשלה, 60 אלף ויזות לתיירים, 20 אלף ויזות לאנשי־עסקים, ופחות מאלף לסטודנטים. יותר ממחצית בעלי אשרות־התיירים נשארים בארצות־הברית.

● באיזה שלב הם מגיעים אל משרדך?

הם מגיעים בכל מיני שלבים. יש שמגיעים אלי עם המיזוודות, ומבקשים לסדר להם „גרין קארד" עוד לפני שיש להם חדר במלון. אחרים מגיעים תוך כדי שהייתם החוקית פה. כלומר, אם הם מקבלים אשרת שהייה לשלושה חודשים, הם מגיעים במשך שלושת החודשים, ואחדים מגיעים אלי כאשר הם נמצאים באורח בלתי־חוקי בארצות־הברית.

● מהו גילם הממוצע של המהגרים הישראליים?

גילם נע בין 40—20. לאחרונה נתקלתי בהמון בחורים צעירים המגיעים לכאן מיד אחרי הצבא. הם מספרים לי שעזבו את הארץ מכיוון שאין להם שם כל סיכוי להתקדם, מכיוון שהמדינה דואגת קודם כל לעולים־החדשים ואחר־כך להם. אלה חברה אחד־אחד, שאוהבים את הארץ אבל מחפשים את עתידם בחיים, וברור להם שבמדינת־ישראל אין להם כל סיכוי להתקדם. מגיעים גם צעירים שלא התקבלו בישראל לטכניון או לאוניברסיטה, הם מנסים את מזלם כאן, ומתקבלים לאוניברסיטאות אמריקאיות, ואז נוצרת אצלם מרירות. הם מתרגזים על־כך שבישראל נדחו ואילו באמריקה, שאינה ביתם, התקבלו.

● ממה מתקיימים כאן הצעירים בני העשרים פלוס?

מכל הבא ליד — מעבודות שיפוצים, מצבעות, ממכונאות.

● האם הם עובדים באופן־חוקי?

רובם כן, מיעוטם לא. אבל כולם עובדים. דבר אחד ייאמר לזכות הישראלים. הם לא פונים ללישכת־הסעד, ולא מבקשים חסדים. הם עובדים קשה ורובם מתפרנסים בכבוד.

● כמה עולה „גרין קארד"?

מחירי ה„גרין קארד" נעים בין 500 דולר ל־25 אלף דולר. זה תלוי במקרה. לישראלי הממוצע עולה ה„גרין קארד" 2,500 דולר. הוא מוכן לשלם סכום זה ובלבד להיות חוקי. רוב הישראלים נמצאים בלוס־אנג'לס באורח חוקי. הישראלי פוחד שישלטונות־ההגירה יתפסו אותו, יזרקו אותו מארצות־הברית, ואז אין לו סיכוי לחזור לכאן.

● אמרת קודם שהישראלים מתפרנסים ברובם ככבוד, האם אתה מכיר מקרים חריגים?

או, כמובן. הכרתי במיסגרת עבודתי הרבה מיקרים של בחורות שירדו לזונות ועבדו על שדות סאנסט. הן הגיעו לאמריקה, נשארו בלי כסף והסתבכו. לבחורה קשה מאוד למצוא עבודה בלוס־אנג'לס. בחור יכול לעבוד בשיפוצים, בחורה יכולה לעבוד כזבנית או קרנית של קהילת היורדים כאן.

● כמה זמן אתה יכול להחזיק פושע, שקיבל צו־גירוש מארצות־הברית?

באופן ממוצע אני יכול להחזיק קליאנט כזה במשך עשר שנים. יש לי קשרים בשילטונות־ההגירה, ומשיחות שלי עם אנשים חשובים מאוד שם הבנתי, שיש מרירות די גדולה כלפי המימשל הישראלי. לדברי פקידים בכירים

משכורתו של היורד הישראלי נעה בין 15 ל־20 אלף דולאר לשנה, וזהו משכורת לא רעה באמריקה

במישרד־ההגירה, השילטונות אינם מוסרים להם מידע מדוייק על אנשי המאפייה הישראלית ועל עבריינים אחרים, והם כוללים בתלונתם גם את הקונסוליה הישראלית כאן. לעומת זאת נודע לי, כי לשילטונות ההגירה האמריקאים מקורות בארץ, הבודקים כל איש לגופו. מכיוון שהשילטונות האמריקאים אינם סומכים עוד על מידע ישראלי.

אחד הטיעונים השכיחים אצל שילטונות ההגירה הוא, כי מישטרת־ישראל לא מוסרת מידע מדוייק. כמו, למשל, אם אדם מסויים ישב שנה בבית־סוהר ואחר־כך נסגר לו התיק, המישטרה מדווחת על עבר נקי ולא מזכירה את התיק. אולם מאז הרצח בבונובנצ'ר בודקים שילטונות ההגירה בישראל עצמה.

אני לא מדבר כבר על מלשינים ישראליים, החיים פה בלוס־אנג'לס, ששילטונות ההגירה משתמשים בשירותיהם. ישראלים אלה מוכנים לשתף פעולה עם השילטונות תמורת בצע כסף, או תמורת הבטחה שלא יגרשו אותם.

● היכן נמצאים ריכוזי המאפייה הישראלית?

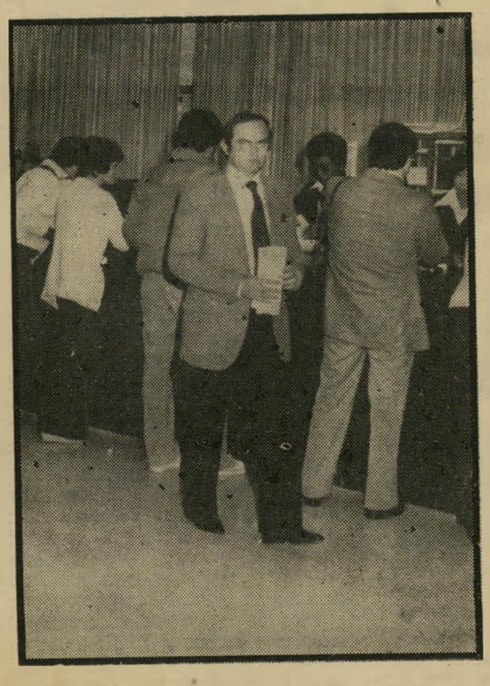
בלוס־אנג'לס, בניו־יורק, בשיקאגו ובמיאמי.

● האם השילטונות האמריקאים מתייחסים אל המאפייה הישראלית ברצינות, או שהם רואים בה אפיזודה חופפת?

אנשים חשובים מאוד במישרד ההגירה ובמישטרה אמרו לי, שהמאפייה הישראלית הספיקה לעשות כאן במשך עשרים שנה מה שהמאפייה האיטלקית עשתה במאה שנים.

● אם לשילטונות ההגירה אנשים משלהם בישראל, איך קורה שאזרח ישראלי בעל עבר פלילי מצליח לקבל ויזה לארצות־הברית?

לפעמים נותנים ויזה לאיש כזה, כדי ליצור לו מלכודת ולתפוס אותו כאן. למעשה האמריקאים רוצים לזרוק

„ישראלים מלשינים לשילטונות"

„אין יחס מיוחד לישראלים..."

כמלצרית, אך התחרות פרועה. הרבה מאוד אמריקאיות מחפשות עבודה במקצועות אלה. בקליפורניה לא משתגר עים אחרי מיבטא זר. מובן שכל בעל־עסק מכובד דורש מהעובד שלו מיספר של ביטוח סוציאלי, המקביל לביטוח־הלאומי בארץ, ואם איננו אזרח אמריקאי — גם רשיון־עבודה. לא לכל בחורה יש 2,500 דולר כדי לקבל „גרין קארד". וכימעט אין סיכוי שתקבל את הכרטיס הירוק בעמידה בתורים הארוכים ממשרד ההגירה שבדאון־טאון (המרכז המיסחרי) לוס־אנג'לס. כך קורה לא אחת שבחורה נאלצת לרדת לזנות.

● האם נוכח מבול ההגירה הישראלית שינו שילטונות ההגירה האמריקאים את יחסם הישראלים?

לשילטונות ההגירה האמריקאים אין כל יחס של

60 אלף ישראלים קיבלו בשנה שעברה אשרות תיירות לארצות־הברית. יותר ממחציתם נשארו שם

איפה ואיפה לגבי המהגר הישראלי. יש חוקים, ומי שעונה על הדרישות מקבל „גרין קארד". כאשר מגיע העניין לידי אזרחות, עורכים שילטונות ההגירה חקירה מקיפה ורק אחרי שהמועמד עונה על כל הדרישות ועובר את המיבחן הוא מקבל את האזרחות.

● כמה ישראלים קיבלו „גרין קארד" בשנה האחרונה?

סך־הכל קיבלו 3,000 ישראלים, וזה כלום לעומת מיספרם של הערבים שקיבלו 150 אלף כרטיסים ירוקים. במספר זה אני כולל סעודים, מצרים, לבנונים ופלסטינים. לנו זה נראה הרבה, כי אנחנו ארץ קטנה וכולם בארץ מכירים את כולם, אך לעומת 150 אלף ערבים, מיספר זהה של אזרחים אנגלים, 90 אלף אזרחים צרפתיים, 70 אלף איטלקים ואלפי מכסיקאים, זה שום דבר.

● עמירם, אתה יודע כאיש שפירד „גרין קארד" לאנשים שהמישטרה מייחסת להם חברות במה שמכונה „המאפיה הישראלית". מה זו המאפיה הישראלית?

המונח ה„מאפיה הישראלית" התחיל להשתרש ב־לוס־אנג'לס ב־1967, כשהישראלים התחילו לשרוף חנויות וביקשו דמי־חסות. אף אחד לא הדביק להם את הכינוי. הם פשוט הציגו את עצמם כמאפייה ישראלית.

אחר כך הם נכנסו לעיסקי־ביטוח, כלומר היו שורפים את עסקיהם או מעלימים את מכוניותיהם ודורשים כסף מהביטוח. לאס־לאט התחיל להשתרש המושג הזה. עם הרצח במלון בונובנצ'ר הגיעה לשיאה הסלידה מהמאפייה הישראלית. הדבר הזיק לשמה של ישראל והוריד את

לישראל את כל הפושעים. מאז הרצח בבונובנצ'ר יש להם תקציב־ענק כדי להילחם במאפייה הישראלית, ויש להם הוראה לעשות כל מה שהם חושבים לנכון ובלבד לבער את הנגע.

■ ■ ■

● הכה נחזור למהגרים הישראלים. לאחרונה גדל מיספרם של הילדים הישראלים בבתי־הספר של בוורלי־הילס והם הפכו קבוצה אתנית בולטת. איך אתה מסביר את זה?

אמרתי קודם שהאסון הוא שצעירים בני עשרים מגיעים לכאן. קיים עוד אסון: ישראלים אמידים, מיליונרים, מוציאים כסף רב מהארץ, באים לכאן וקונים בתי־פאר בבוורלי־הילס ובבל־איר. האשה הולכת פעמיים בשבוע ללנצ' בבוורלי־הילס, קונה בגדים ברודיאו־דרייב, נוהגת קדילאק סביל. הבעל נוהג ברולס־רויס ומשקיע כספים בארצות־הברית־של־אמריקה.

ויש עוד סוג של ישראלים המתגוררים בבוורלי־הילס. אלה הם אנשים שהיו עשירים בארץ, שהגיעו לכאן כדי להיות עוד יותר עשירים. הם הפסידו פה את כספם. כעת הם מתביישים לחזור, אבל הכתובת נשארת ב־בוורלי־הילס, כדי שלא יהיו בושות. אנשים כאלה רוצים לחזור. הממשלה בארץ צריכה לתת את דעתה על כך, ולעודד אותם לחזור.

● ומה בנוגע לאותם שברחו ממס־ההכנסה בארץ?

יש לי הרבה קליאנטים, שמעמדם כאן מבוסס מאוד. יש להם בתים, בריכות־שחייה, מכוניות־פאר, אך הם גרים כאן וחיים בארץ. הם מאזינים יום־יום לרדיו הישראלי ישראל אקספרס. הם רואים פעם בשבוע את הטלוויזיה הישראלית. הם קונים עיתונים מהארץ ב־פרפקס. האשה נוסעת עם הילדים פעמיים בשנה לארץ. והם מתים לחזור, אבל לא יכולים. כי ברגע שכף רגלם בפרפקס. האמריקאים קוראים לזה Jewish Free Way („אוטוסטראדה יהודית"). בפרפקס הם הולכים למי ומי לשולה ואסתר, ופוגשים ישראלים כמותם.

בוואלי גרות מישפחות עם ילדים. ההורים פוגשים ישראלים. הילדים מתערים יותר. הם לומדים אנגלית בבית־הספר, שוכחים את העברית ומתביישים במיבטא הישראלי של ההורים ובמוצאם הישראלי.

הישראלי אינו מאושר כאן. הוא מתגעגע לארץ אך נוח לו להיות כאן. הילד שלו מתבייש במוצאו

הם יודעים שאמריקה זה לא ישראל. מבחינה חברתית הם חיים כמו בארץ — אחד בתוך השני. מבחינה כלכלית הם חיים כמו באמריקה — בנוחיות מירבית. הם מתרגלים לנוחיות וקשה להם לחזור. יש להם בעייה. הפרטיות פה עצומה. אף אחד לא מכיר את השני. אתה יכול לגור שנים בבית ולא לדעת מי גר דלת לידך. מבחינה אחת הישראלי אוהב את זה. זהו שינוי מרענן לעומת הארץ. מצד שני הוא שונא את זה, ואינו מוכן לקבל את הזרות הזו שבין האנשים כאן. יחד עם זאת לאט לאט הוא מסגל לעצמו מינהגים אמריקאיים ולא קופץ לחברים בלי לטלפן. בכלל, רוב הקשרים החברתיים מתנהלים דרך הטלפון. אפשר לדבר חודשים עם בן־אדם, לפני שראיתי אותו. הטלפון והמרחקים פה גורמים לריחוק, שבארץ לא רגילים אליו.

הישראלי אינו מאושר כאן. הוא מתגעגע לארץ אך נוח לו להיות כאן. הילד שלו מתבייש במוצאו. והוא, שגולד להורים פולניים, ושהתבייש במוצא שלהם כשהוא היה ילד בישראל, מבין את הילד — אך לבו נקרע.

● מהו הפיתרון?

לדעתי ממשלת־ישראל לא מתייחסת ברצינות לבעיית הירידה. בכנסת מתווכחים על שטויות. אם המצב ימשיך להיות כך, לדעתי לא יהיו אנשים בארץ. כמה חברי־כנסת יש? מאה ועשרים? אם לא יתייחסו לבעייה ברצינות, זה יהיה מיספר תושבי מדינת־ישראל בעוד כמה שנים, מאה ועשרים חברי־כנסת שיתווכחו, והאיש האחרון בלוד יכבה את האור.

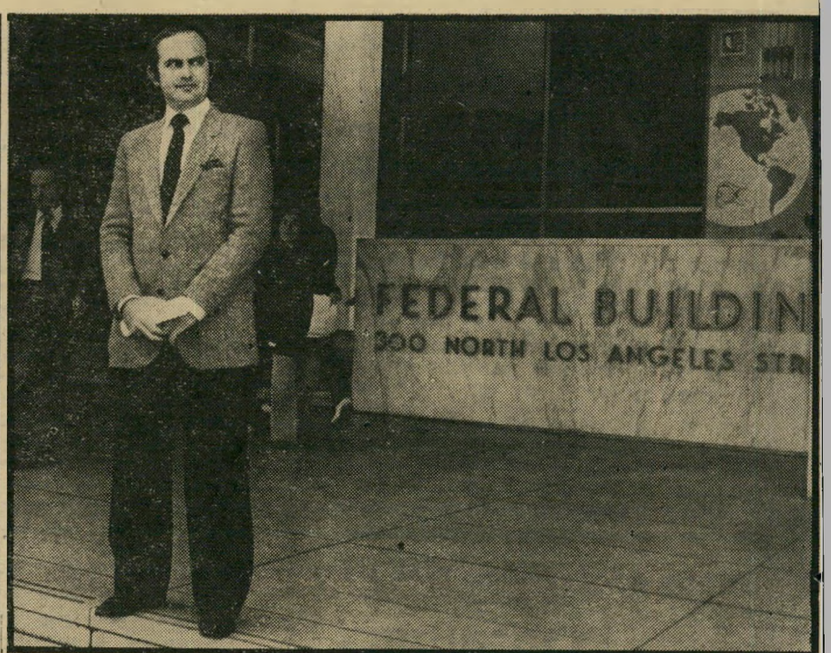
● בארץ יש שמועות, כאילו ממשלת ארצות־הברית משתפת פעולה עם ממשלת־ישראל ומעניקה פחות ויזות לישראלים.

אלה הן שמועות. כפי שאמרתי קודם, רק שלושת אלפים ישראלים ביקשו וקיבלו „גרין קארד". המיכסה היא 20 אלף לשנה. הישרלים לא מילאו אותה. כל זמן שההגירה הישראלית לכאן תיעשה באורח חוקי, ממשלת ארצות־הברית לא תנסה לעצור בעדה. וממשלת־ישראל, לדעתי, לא צריכה לחפש את הפיתרון לבעיות הירידה אצל השילטונות האמריקאיים. הפיתרון צריך לבוא מהבית.

● מהו, לדעתך, הפיתרון מהבית?

אורח־חיים חייב להשתנות. הממשלה חייבת לשנות ערכים, חוקים. אחרי ככלות הכל, כל ישראלי יודע

קליין בעבודה וליד מכוניתו: „מחיר הכרטיס הירוק נע בין 500 דולאר ל־25 אלף דולאר"

תדרוך בארץ, ייעצרו על־ידי שילטונות מס־ההכנסה. לדעתי צריך לעזור להם לחזור. אלה הם אנשים שגרפו כסף רב בזמן הקמת הביצורים של קו בר־לב. אלה הם אנשים שהיו חשודים מראש.

באמריקה אתה לא תשוד מראש. אתה נקי עד שהוכח כי אתה אשם. יודעים זאת וממורמרים על הארץ

יש הרבה מיקרים של בחורות ישראליות אשר ירדו לזנות. לבחורה קשה למצוא עבודה בלוס־אנג'לס

ובכל זאת הם רוצים לחזור. צריך לעזור להם. הם מוכנים לשלם קנסות, אך אינם רוצים לשבת בבית־סוהר.

מהי משכורתו הממוצעת של יורד ישראלי?

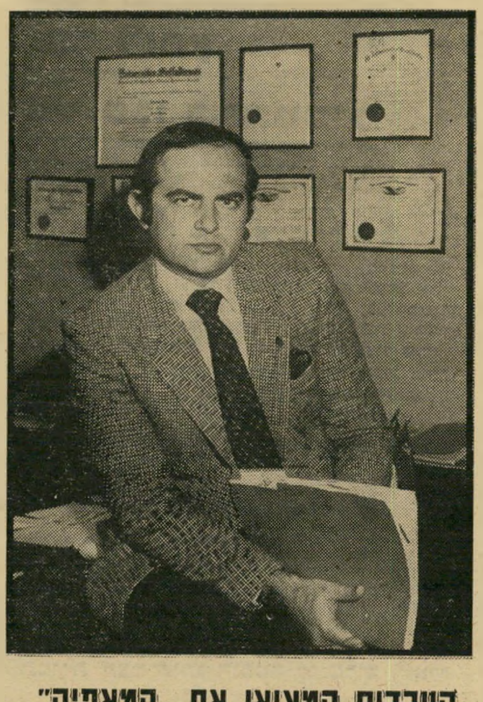
הישראלי מרוויח טוב. משכורתו נעה בין 15 אלף ל־20 אלף דולר לשנה, ובקנה מידה אמריקאי זוהי משכורת לא רעה. משכורת כזו מאפשרת לו לרכוש דירה בתשלומים, לרכוש מכונית נוחה ולבקר בארץ פעמיים בשנה.

● איך חיים פה המהגרים הישראלים מבחינה חברתית?

בקומונה. אחד בתוך השני. רובם גרים בוואלי, או שהחיים בארץ יותר טובים. הישראלי מתגעגע לארץ, מישפחות שלמות נקרעו בגלל הבעייה הזו.

● הוריך ירדו כשהיית בגיל 13. אתה ישראלי או אמריקאי?

עד שהתחלתי לעבוד עם ישראלים, הייתי אמריקאי לכל דבר. כיום אני אמריקאי־ישראלי. כואב לי הלב

3000 ישראלים קיבלו בשנה שעברה כרטיס ירוק בלוס־אנג'לס, לעומת 150 אלף ערבים

לראות את כל עשרות אלפי הישראלים, שבאים אלי, ושאני יודע שהם אבודים למדינת־ישראל. הבעייה היא שהחלום האמריקי עוד נפוץ. יש לי מישרד בישראל, ובשהותי האחרונה בארץ ראיתי יותר מ־150 איש ליום.

בכלל, כשאני מגיע לארץ אני הופך לאיש הכי פופולרי. כל אחד שואל אותי איך הוא יכול להגיע לאמריקה. אני אמנם עושה מזה כסף, אבל זה כואב מאוד. אני מעדיף לעשות את הכסף הזה על המהגרים הערביים, הצרפתיים והאיראניים, ולא על הישראליים.

היורדים המציאו את „המאפיה"

דו תשקיף

בגין הודיע:

בלי אריק

בשיחות שקיים ביום השני השבוע ראש־הממשלה, מנחם בגין, עם ראשי מיפלגות־הקואליציה, הוא הודיע להם שאריק שרון אין כל סיכוי לקבל את תיק־הביטחון. „אריק אינו עוד מועמד," הודיע בגין, „כולם מתנגדים לו, וגם אני לא תומך בו."

בורג הציב

אולטימטום

בשיחה בארבע־עיניים, שהתקיימה בין ראש־הממשלה, מנחם בגין, לבין שר־הפנים הד"ר יוסף בורג, הודיע בורג לבגין שמינוי יצחק מודעי כשר־הביטחון יגרום לכך שהמפד"ל תפרוש מהממשלה.

בהודעה זו של בורג תומכים שני שרי המפד"ל האחרים, אהרון אבו־חצירא וזבולון המר.

חומרי חבלה

מייוחדים

חקירת מעשי־ההתנקשות בשושת ראשי העיריות בגדה גילתה מימצא מפתיע: חומרי החבלה שבהם השתמשו המתנקשים נמצאים בשימושם של יחידות־צה"ל

לא יהיו

יותר קיזוזים

סיעת המערך בכנסת עומדת להחליט על הפסקת שיטת הקיזוזים עם מיפלגות הקואליציה.

בהצבעה שנערכה בכנסת בשבוע שעבר, גילו ראשי המערך שיושב־ראש הנהלת־הקואליציה, ח"כ חיים קורפו, מפר ברגע האחרון הסכם קיזוזים. הם פנו לראש־הממשלה, מנחם בגין, שהורה לקורפו, בו במקום, לקיים את ההסכמים.

חיבדק התנהגותו

של יעקובסון

נראה כי לשר־האוצר, יגאל הורביץ, לא תיוותר ברירה אלא לבדוק את התלונות שהגיעו אליו מארצות־הברית על התנהגותו של נציב־שרות־המדינה, איתן יעקובסון.

יעקובסון שב לאחרונה מסיור בנציגויות ישראל בארצות־הברית.

במיכתב־תלונה אחד, שהגיע להורביץ, נטען שבעוד שיעקובסון נסע לארצות־הברית כדי לבדוק כיצד אפשר לחסוך וליעיל בעבודת הנציגויות־הישראליות, הוא ביקש בהגיעו לוואשינגטון, לקיבל לימוזינה עם נהג.

לדברי המיכתב צעק יעקובסון על שגריר־ישראל בוואשינגטון, אפרים („אפי") עברון, בנוכחות עובדי־השגרירות על־כך שהשגריר אחר ברבע שעה לפגישה עימו.

מיכתב־תלונה נוסף הגיע מהאזוף אריה לוי, ראש־מישלחת משרד־הביטחון בניו־יורק. לדברי לוי החזיט יעקובסון שיש לקצץ 150 תקנים מ־200 התקנים של המישלחת וזאת אחרי ששהה בניו־יורק שעות ספורות בילבד.

סיוון סגן שר

ח"כ שימעון פרס סיכם עם מי שהיה מנכ"ל משרד־האוצר, עמירם סיוון, על הצבתו של סיוון במקום ריאלי ברשימת־המערך לכנסת־הבאה, ועל מינויו לתפקיד סגן־שר־האוצר.

סיוון התחיל לשבץ את המערך החדש של הפקידות־הכבירה באוצר והודיע כבר לאנשים מסויימים על מינויים בעתיד. כמו־כן הודיע כבר סיוון שברגע שהמערך יחזור לשילטון, הוא יבטל את החוזים שחתמה הממשלה עם יעקוב מרידור, ועם בניו של שר־האוצר, יגאל הורביץ.

עמית נגד לוינסון

ח"כ המערך מאיר עמית מקים לובי פנים־מיפלגתי נגד המגמה לתת ליושב־ראש מועצת־המנהלים של בנק־הפועלים, יעקוב לוינסון, את תפקיד שר־האוצר בממשלה־הבאה.

עמית טוען שמעשיו של לוינסון ב„בנק הפועלים" מוכיחים שדרכי הניחול שלו מסוכנות, ושיחסי־האנוש שלו אינם מתאימים למיסגרת חברית.

עמית עסוק עתה בחיבור מיסמך שבו גילויים על דרכי עבודתו של לוינסון.

בלובי חברים אישים שונים, ביניהם כמה מחברי ד"ש לשעבר, שחזרו למערך, כח"כ דויד („דודיק") גולומב, והאלוף (מיל') צבי („צביקה") זמיר.

הורביץ ביקש,

נאמן סירב

קרע חדש בין שר־האוצר יגאל הורביץ לבין מנכ"ל משרדו, הד"ר יעקוב נאמן.

להורביץ נודע כי נאמן עומד להפגש עם סוחר־הנשק היהודי־מכסיקאי מרכוס כץ. הוא ביקש מנאמן לוותר על פגישה זו. נאמן סרב.

נאמן שימש כעורך־דינו של מרכוס בישראל, וכמקשר בין כץ לבין צעירי־המפד"ל וגוש־אמונים. כאשר התפרסמו שערוריות הקשורות בכץ, שהביאו לכך שנשיא־המדינה ביטל את חנוכת הפרס על שמו של כץ במישכן־הנשיא, השתרכב שמו של נאמן לפרשות אלה.

נאמן עומד לצאת בשליחות הממשלה לארצות־הברית ואחר־כך לנסוע לחופשה למכסיקו שם יתארח אצל כץ.

צור לוחץ

על סגן הרמטכ"ל

מנכ"ל „כלל תעשיות", צבי („צ'ה") צור, מקיים לחץ בילתי־פוסק על סגן־הרמטכ"ל, האלוף יקותיאל („קותי") אדם, למען שינוי החלטה קודמת בדבר אי־בנויית מיפעל־המלט החדש בערד.

לאחרונה החליטה הוועדה המחוזית שלא לאשר את בניית מיפעל־המלט החדש בערד. חברת כלל ממשיכה לדרוש שינוי בהחלטה, ועומדת להגיש עליה עיירעור. לחצו של צור על אדם הוא לגבי הצבעת נציג צה"ל בוועדה־המחוזית. צור רוצה שאדם יורה לנציג צה"ל לשנות את אופן הצבעתו, ושיצביע בעד הקמת המיפעל.

הסכם

מערך - לין

ביוזמתו של ח"כ שימעון פרס, עומד המערך לחתום על הסכם עם ח"כ הליכוד, אמנון לין.

על־פי ההסכם יצטרף בקרוב לין למערך. תמורת הצטרפותו הובטח לו מקום ריאלי ברשימת המערך לכנסת, וכן הובטחה הצבתו של לין בראשות רשימת־המערך לעיריית־חיפה בבחירות הבאות.

מרציאנו מתארח

בסיעת הליכוד

סיעת הליכוד בכנסת העמידה את מישרדיה הרשות ח"כ סעדיה מרציאנו, והוא פועל עתה מתוך מישרדים אלה.

מרציאנו פרש מסיעת של"י אחרי הידברות עם ראש הקואליציה, ח"כ חרות חיים קורפו, שהבטיח לדאוג לכך שיקבל את מחצית מימון המיפלגות של של"י. כתוצאה מכך לא השתתף מרציאנו באף אחת מן ההצבעות האחרונות, שהיו חשובות לליכוד, כגון ההצבעה על חוק־ירושלים, ועל מינוי משה נסים כשר־המישפטים.

הפירסום

יעבור לאל־על

נציב־שרות־המדינה, איתן יעקובסון, ממליץ להעביר את תקציב וניהול תעמולת־התיירות של ישראל מידי מישרד־התיירות לסניפי אל־על.

ההצעה נתקלה בהתנגדות עזה במישרד־התיירות. לדיברי גורמי־תיירות לא ייתכן ש„אל־על" תפקח על תעמולת־תיירות לישראל, מאחר ש„אל־על" מתנגדת לצינור־התיירות הגדול ביותר, טיסות־השכר.

שוקן פיטר את צבי

עורך הארץ, גרשם שוקן, פיטר את הסופר הפיננסי של העיתון, מרדכי צבי.

בשיחה בין השניים, כששוקן סרב לבקשתו של צבי לקבל חופשה בת שנה ללא תשלום, התבטא צבי: „בין כה וכה המשכורת שאתה נותן לי מספיקה ל־10 ימים בחודש, וביתר חזקן אני צריך להתעסק במניות." כששוקן שמע זאת הוא הודיע לצבי שהוא מפוטר מיד. צבי היה העיתונאי שסיקר ל„הארץ" את הבורסה.

מכיוון שצבי היה גם יושב־ראש הוועד בהארץ, נבחר ועד־עיתונאים חדש ביומון. בראש הוועד החדש עומדת יהודית וינקלר וחברים בו: צבי מרום, אמנון ברזילי, יהושע גילבוע ועמוס בן־ורד.

דרוקר יבנה

במונטה־קרלו

הקבלן החיפאי זכריה דרוקר עומד לחתום על עיסקת־כניה גדולה במונטה־קרלו, הפרוייקט הגדול ביותר שנכנה אי פעם בנסיכות זו.

אם ייחתם החוזה, יבנה דרוקר במונטה־קרלו כמה אלפי יחידות־דיור.

חסיסה ברשות

לחכנון כלכלי

מינויים חדשים ברשות־לתיכנון־כלכלי מאיימים לגרום לתסיסה ברשות.

אחת מכלכלניות האוצר, רותי לוינגרג, עומדת לקבל מינוי של סגנית מנהל־הרשות, הפרופסור עוזרא סדן. מי שהיה המועמד לתפקיד, דויד („דודו") ברודט, יהיה הרכז לענייני־בינלאומיים של הרשות.

לא יפורסם ספר

על עמוס אוריון

הסופרת יעל לוטן ביטלה את החוזה שהיה לה עם ההוצאה האמריקאית מיימקלמארק (ליל־סטיוארט) לפירסום ספר על עמוס אוריון.

יעל לוטן התכוונה לתאר את קורות־חייו של אוריון, שעימו התיידדה אחרי ששוחרר מן הכלא. הספר אמור היה לשפוך אור על הסיבות לחירצחו. היא ויתרה על כוונה זו.

מזכיר הממשלה קרא באוזני הציבור החלטה שלילית - והיא נעלמה באופן מיסתורי והוחלפה בהודעה סתומה

שני הנשיאים ורעיותיהם
לזרות צרי על פצעים

כל צלמות הטלוויזיה זימזמו. המצלמות תיקתקו. העיתונאים רשמו. הרדיו הקליט.

אריה נאור, מזכיר הממשלה, שיצא מישיבת הממשלה שהסתיימה זה עתה, קרא את החלטותיה. כעבור כמה דקות שמעו מאות אלפי אזרחים את קולו.

מה החליטה הממשלה בעניין הזמנתו של נשיא מצריים, אנוור אל־סאדאת, לנשיא ישראל, יצחק נבון?

„נסיעת הנשיא טעונה אישור הממשלה," הודיע נאור.

„מה פירוש הדבר?" דחקו בו העיתונאים, „האם מאשרת הממשלה את הנסיעה או לא?"

„אני יכול רק לחזור: נסיעת הנשיא טעונה אישור הממשלה," חזר והתעקש נאור.

לכך הנוכחים, וגם למאזינים הרבים שפה פוליטית, חיה ברור כי הממשלה סירבה לאשר את נסיעתו של הנשיא.

הרדיו שידר זאת בשעה 13.00 והעיתונאים נחפזו למערכותיהם כדי לדווח על כך. הטלוויזיה הכינה את הקטע לשידור במהדורת מבט.

ואז השתנה, לפתע, הכל.

הטלפונים ציקצקו בכל המערכות. עובדי לישכת ראש־הממשלה חיפשו באופן קדחתני את העורכים והכתבים. הם הודיעו כי חלה הדבר נשאר אפוף מיסתורין. ולמרות תיקון ההודעה — המשמעות האמיתית של הודעת הממשלה — המקורית או המתוקנת, אם אכן תוקנה — נשארה אפופה במיסתורין.

האם יסע הנשיא? מתי? האם ינאם לפני מועצת־האומה המצרית? איש לא ידע השבוע את התשובות על כך בביטחון.

חכסים מחוכחם

רק דבר אחד בטוח: ההזמנה היתה צעד מתוחכם חדש של הנשיא אל־סאדאת.

אי־אפשר להאשים את אל־סאדאת כמחווה בלתי־ידידותית כלפי ממשלת־ישראל כאשר הוא מזמין את האזרח מס' 1 בישראל. עצם ההאשמה הזאת היא אבסורדית.

העובדה שנשיא ישראל הוא, במיקרה, איש־מיפלגת העבודה אינה צריכה לעניין את השילטון המצרי. מה לו ולעניינים פנימיים בישראל?

הטכסיס הוא מתוחכם. אנוור אל־סאדאת הודיע, בראיון שהעניק לאורי אבנרי, ש־הוא רוצה לבוא לישראל ולנאום שוב לפני הכנסת. בתגובה על כך הודיעו „מקורבינו" של ראש־הממשלה שהדבר לא בא בחשבון, מפני שבגין עדיין לא דיבר לפני הפרלמנט המצרי. אל־סאדאת התאפק מלהגיב, אך הוא מוכן עתה להזמין את נשיא ישראל לדבר לפני הפרלמנט.

הבא כדי להראות לסאדאת שאנחנו לא כלי־משחק בידו.

● מרדכי ציפורי: נגד הנסיעה. כאשר נשאל על־ידי ייגאל ידין מה דעתו על נסיעתו הצפוייה של עזר וייצמן למצריים, שלל ציפורי גם אותה.

על רקע זה החלט מה שהוחלט — ולפי גירסתו המקורית של נאור, לא הוחלט דבר, מילבד האיזכור שהנסיעה טעונה אישור הממשלה — איזכור שהוא מיותר לגמרי, שהרי החוק הוא חד־משמעי וידוע היטב לנשיא.

נראה כי מנחם בגין הבין כי החלטה שלילית כזאת לא תתקבל על־ידי הציבור הישראלי, ושתעורר סערה. בפיקחותו הרגילה, ניסח החלטה אחרת, המאשרת את הנסיעה.

למראית־עין, זוהי החלטה חד־משמעית. הנסיעה אושרה, והשאר הושאר בידי לנשיא.

אך למעשה אין חדבר כך.

עוד באותו יום נרמז לעיתונאים כי הנסיעה תצא לפועל רק „אחרי החגים" — כלומר, רק אחרי מחצית חודש אוקטובר. איש אינו יודע מה אמר ראש־הממשלה לנשיא בטלפון, כאשר הודיע לו על ההחלטה, אך ברור כי הנשיא התבקש לדחות את הנסיעה למועד שבגין ימצא אותו כנכון.

קרוב לוודאי שמועד זה יהיה אחרי הבחירות לנשיאות בארצות־הברית.

התירוץ לכך היה, שגם אל־סאדאת לא מסר לנבון תאריך מסויים לביקור. אך זהו תירוץ אווילי, בדרך כלל, כאשר נשיא מזמין אורח ממלכתי, אין הוא נוקב את התאריך בהזמנה. אחרי שיגור ההזמנה, נוהגים נציגי הצדדים לקבוע את הפרטים, וביניהם התאריכים. הוא הדין לגבי המטרה העיקרית של הביקור: נאום בפרלמנט. הדבר לא נאמר בהזמנה, והושאר להידברות המעשית.

גם בגירסה המתוקנת, פירושה של החלטת הממשלה הוא כי הנשיא לא ייצא לפי שעה לקאהיר

(המשך בעמוד 45)

סטירת־לחי לנשיא?

טעות מצערת. אריה נאור לא הבין את החלטת הממשלה.

אנשי ראש־הממשלה הפצירו באמצעי־התיקשורת לגנוז את הידיעה כולה. הם ביקשו שלא לחזור על דברי נאור, גם לא כדי לתקן אותם, אלא פשוט להעמיד פנים שמה שהיה — לא היה.

בצורה המוזרה והתמוהה ביותר נענו אמצעי־התיקשורת לבקשה זו. אחרי שידור אחד ברדיו, גנז קול ישראל את הידיעה, ולא חזר עליה. הקטע במהדורת מבט בטלוויזיה נגנז כולו. אף עיתון אחד לא דיווח למחרת היום על דברי נאור, ועל התיקון. העיתונאים, המדווחים על כל פיהוק וגיהוק מישיבות הממשלה, המודיעים להם, מילאו לפתע את פיהם מים.

כך זה היה מיסתורי מאוד. האם אכן טעה אריה נאור? כיצד יכול היה ביכר?? לטעות בעניין כה חשוב?

מזכיר־הממשלה הוא — בניגוד לתדמיתו הציבורי — איש אינטליגנטי מאוד, מהיר־תפיסה ופיקח. קשה להעלות על הדעת כי לא הבין מה החליטה הממשלה. אחרי־מעשה המציא הסבר בלתי־משכנע: שהעלים את ההחלטה בכוונה, כדי שהנשיא ישמע אותה ראשון.

האם שינה ראש־הממשלה את דעתו אחרי גמר הדיון? האם הכתיב החלטה אחרת מזו שנתקבלה? האם חיו לו היהורים שניים? האם חל שיבוש אחר, בלתי־מובן?

אנוור אל־סאדאת מתפאר בכך שחוא יודע בדיוק כיצד פועלת הפסיכולוגיה הישראלית, ושחוא מנצל זאת על מיתריה ומתחשב בכך מעשיו.

הוא יודע היטב את הבדלי־ההשקפות בישראל, ומנסה לעודד את בעלי ההשקפות היונניות, מבלי להרגיז את הממשלה. הוא נמנע מפרובוקציות, העלולות להוציא את מנחם בגין מכליו.

כך, למשל, אמנם קיבל את מישלחת מפ"ם והבטיח לשגר אליה מישלחת מצרית, אך נסוג מהחלטה זו. תחילה הודיעו המצרים שמישלחת תבוא „לכל המיפלגות" בישראל, ולאחר מכן „דחו" גם את שיגור המישלחת הזאת. מיפלגתו של אל־סאדאת הזמינה רשמית מישלחת של ש"ס, ואף פירסמה זאת בעיתוני מצריים, אך ברגע האחרון „דחתה" את המועד, אחרי שקיבלה רמז חד־משמעי מצד ממשלת־ישראל שתהיה זאת התגרות בבגין.

גם המישלחת הגדולה של מיפלגת־העבודה למצריים, שעליה דובר רבות, לא יצאה, לפי שעה.

אך שונה לגמרי המצב לגבי הזמנת נשיא־המדינה. אל־סאדאת חייב לגבון מזמן הזמנה כזאת, כנשיא אל נשיא. מבחינת הפרוטוקול, נשיא־ישראל שווה לנשיא־מצריים, אף כי סמכויותיו של הנשיא המצרי דומות יותר לסמכויות ראש־הממשלה בישראל.

כן, אבל לא

התגובה הראשונה של אנשי־בגין היתה שלילית, ואף נזעמת. היא היתה קטגונית, כמו אחרי הודעת אל־סאדאת על רצונו לבוא בשנית לכנסת. שרים ורראשי־מיפלגת השמיעו פומבית התנגדות לנסיעת הנשיא.

החחלטת הממשלה יש חשיבות מכרעת, כי סעיף 18 של „חוק יסוד: נשיא־המדינה" קובע: „לא ייצא נשיא־המדינה את גבולות המדינה אלא על דעת הממשלה."

כאשר התכנסה הממשלה לדון השבוע בסוגיה זו, לא טרחו השרים להסתיר את התנגדותם.

● ייגאל הורביץ: על נבון לטוון לקאהיר רק אחרי שבגין ינאם בפרלמנט המצרי.

● משה נסים: נגד.

● חיים לנדאו: נגד.

● יוסף בורג: יש ספק לגבי כדאיות הנסיעה, וכדאי לדחות את ההחלטה לשבוע

התיכוניסטית שזכתה בציון של 100 במא

מלכה מ

החמישיה המסיימת

הן מימין ירדנה צרור, הנערה הספורטיבית, שלי ברלינסקי, מלכת־המים, קורין נגן, החביבה, דגנית נחום, סגנית שנייה ואורלי חן, סגנית ראשונה. כולן בשמלות ערב.

הקהל הוא השופט

בהפסקה שמו את תלושי־הבחירה בקלפיות, שהוצבו בפואייה של **היכל־התרבות. בתמו־נה למטה:** ספירת הקולות. בין השופטים: יצחק פרושיינובסקי, מירי זכרוני, דוד בבלי, אפרים אבני וטובה ישעיה. **עומדים:** זאב קיס, דניה דותן, ישראל ברוך ודוד חיימוביץ.

ברגע שהמועמדות עלו על הבמה, היה ברור לכל כי למרות שכולן יפות וצעירות, מועמדת מס׳ 3 היא הראוייה ביותר לשאת את שרביט המלכה.

הקהל, שמילא את היכל־התרבות בתל־אביב, אהב אותה ממבט ראשון. שלי ברלינסקי בת ה־16, גבוהה, דקה וחיי־כנית, צעדה בביטחון על הבמה. היא נראתה זוהרת בבגדי־ים, בשימלת־בוקר ו־אפילו בשימלת־כלולות. גם כשראיין אותה מגי פאר היו תשובותיה קצרות ולעניין.

העובדה שהיא לומדת במגמה הריאלית בבית־ספר תיכון, ושיש לה ציון של 100 כימעט בכל המיקצועות, עודדה את ה־קהל לבחור דווקא בה, כי מילבד היופי לא מזיק שיש גם תאים אפורים.

בערב בחירת מלכת־המים 1980 צעדו היופי ותשכל יד ביד. רוב המועמדות היו תלמידות־תיכון, המתכוננות להמשיך ב־לימודיהן, אך היו ביניהן גם אחדות ה־מצפות כבר לגיוסן לצה״ל, וגם מורה אחת.

על הבמה נראו כולן חייכניות ובטוחות בעצמן. אך מאחורי הקלעים שלטה ההת־

רגשות. רגעים ספורים לפני תחילת הנשף עסקו הבנות באיפור של הרגע האחרון. העזרה ההדדית ביניהן היתה מלאה.

ריטה כהן, המורה־החיילת הציעה אבקה נוצצת לכל מועמדת שחפצה בה. „אפשר לשים זאת גם על הרגליים," העירה ל־בנות.

שלי ברלינסקי, שהיתה נרגשת מאוד, עזרה לכמה מחברותיה בליטוש אחרון.

כל אחת רצתה, כמובן, לזכות בתואר הנכסף, אך כולן ניסו להעמיד פנים כאילו

חיוכים מלכותיים

מעניק
פיות

עומדות מימין הסגנית הראשונה אורלי חן, ה

מטיקה ובפיסיקה היא מלכת המים 1980

בט ראשון

מלכה לשנה אחת

היא שלי ברלינסקי הצעירה, העונדת את כתר המלוכה. שלי היתה נרגשת מאוד לפני התחרות, וכשזכתה נשמה לרווחה. בתמונה למטה, שלי עם הוריה, השחקן זאב ברלינסקי ואשתו זהבה. כאשר שאלה אמה אם המאמץ היה כדאי, השיבה שלי: „בהחלט!"

אין זה העיקר. „גם אם לא אזכה, זה לא יהיה נורא," ציינה זיוה ברקן, חובבת־הגלשנים.

אחרי שהבנות עלו ביחד על הבמה בבגדי־חוף, רואיינה כל אחת בנפרד על־ידי מני פאר.

ירדנה צרור סיפרה שהיא חובבת אופנועים כבדים. כשמני שאל אותה אם לחבר שלה יש אופנוע כזה, והיא השיבה שלא, קשה היה לו להתאפק מלשאול: „החבר שלך יודע שאין לו מה שאת אוהבת?"

עדיה מרון סיפרה למנחה שהיא לומדת לרקוד פלאמנקו, אך לא רצתה להדגים את הריקוד על הבמה.

אתי סלע סיפרה למגי שהיא אוהבת לקרוא, והסופר החביב עליה הוא הרמן הסה. „בזמן האחרון הסה הולך לא רע אצל המועמדות בתחרות הזו," השיב לה.

(המשך בעמוד 48)

בתמונה מימין למעלה: דורית ברזילי **ולמטה** זיווה ברקן בשמלות כלה.

ואלה שמות החברות שהעניקו את חסותם למיבצע בחירת מלכת־המים 80'

נשיקות, מחנות, נסיעות

עץ הזית טובה ישעיה, מנהלת מיפעל הפירסום של חברת עץ־הזית, בנשיקה היתולית עם מנחה התחרות מני פאר. טובה מלווה את תחרויות מלכת־המים במשך שנים.

ניבה שמעיה ברוך, מנהל מיפעל ניבה, מכתיר את אורלי חן כסגנית ראשונה של מלכת־המים 80. ניבה הציגה בתחרות שמלות־בוקר ושמלות־ערב, שזכו לתגובות נלהבות.

גוטקס נערת־הזוהר שרונה מרש ייצגה את חברת גוטקס, שאת בגדי־הים שלה דיגמנו המועמדות בתחרות. היא זכתה בנשיקה מזאב קיס, מנכ"ל חברת אולימפיק.

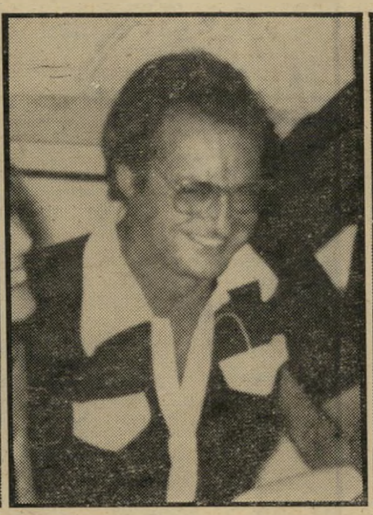
פינה קולדה וויליאם יורקו, נשיא חברת שנלי אינטרנשיונל, יצרנית המשקאות החריפים הגדולה בארצות־הברית, בא במיוחד להכתיר את המלכה.

אנווה את הגברים ייצגו בתחרות מלכת־המים שני דוגמני בית־האופנה האקסלוסיבי לגבר — אנווה. הם ליוו את הבנות במשך כל המופע.

גינדי שלמה קפלן, נציגו של חברת קבלן אברהם גינדי, מכתיר את דגנית נחום. גינדי העניק למלכה הנחה של 150 אלף ל"י בקניית דירה.

וולה אפי אבני, מנהל סניף וולה בתל־אביב, היה פעיל מאוד בחבר השופטים. תכשירי וולה תרמו רבות לשערן חיפה והמטופח של הבנות.

אמבר איזי וורסנו, מהנהלת רשת סלוני אמבר, המטפלים בכלה מכף רגל ועד ראש, מעניק נשיקה לסגנית השנייה דגנית נחום.

אופיר טורס דויד חיימוביץ מהנ"ל טורס, החברה שתארח את הבנות בטיול הגדול ליוון, מעניק את החזמנה לטיול למתחרה סילביה בן־שושן.

אולימפיק זאב קיס, ותיק משתתפי תחרויות מלכת־המים, מעניק את כרטיס־הטיסה לטיול ביוון לדורית ברזילי. כל הבנות הציגו בתחרות את אופנת נעלי מרנו.

הדר שמואל אינדוצקי, מנכ"ל מצמות הדר, מעניק לאתי סלע את מצלמת הפוקט המשוכללת ויויטאר. כל הבנות קיבלו את סנדלי נמרוד הכובשים את חופי ישראל ואירופה.

עמיתור משה טלמון, מנכ"ל חברת עמיתור, שבאוטובוסים המרווחים והממוזגים שלה הגיעו המועמדות לנשפים בכל הארץ, מכתיר את ירדנה צור כנערה הספורטיבית.

(המשך מעמוד 41)

— וכאיצטלה של „הן" הוחלט על „לאו".

ערבית במועצת האומה

כי חשיבות נסיעתו של נבון למצריים היא דווקא בשעה זו.

יתכן כי אנוור אל־סאדאת התכוון לכך בפירוש, וכי הביקור משתלב בתפיסתו לגבי מהלך היחסים בין שתי המדינות.

אחרי קבלת חוק־ירושלים הרה־האסון החליט אל־סאדאת להפסיק את שיחות־האוטונומיה, שהתרוקנו מזמן מכל תוכן. תחת להמשיך בהצגה המבישה, המחבלת במעמדו בעולם הערבי, הפסיק אותה ו־השיג יתרון מסויים ביחסים הפנים־ערביים.

אל־סאדאת יודע כי עד לבחירות האמריקאיות אין לו לקוות לכך עזרה אמריקאית. לחיפך: כל מהלך שיתקיים לפני הבחירות יאלץ ג'ימי קארטר להיענות לכל דרישות ישראל.

לכן החליט אל־סאדאת להפסיק את השיחות, ולדרוש פגישה משולשת, בהשתתפות הנשיא האמריקאי החדש — קארטר או רגן — אחרי הבחירות.

מבחינה מצרית, זוהי תפיסה נבונה. ישראל אינה יכולה להתנגד לכך, כפי שהזכיר גם בגין בישיבת הממשלה, מפני שדווקא ישראל התנגדה להצמדת יחסי ישראל־מצריים למשא־ומתן על האוטונומיה — אותו „לינקייג'" שישראל התנגדה לו מכל וכל.

ייתכן כי קארטר היה רוצה במהלך כלשהו לפני הבחירות, שיגחיל לו הישג כלשהו, ויהיה גם ריק־מתוכן ככל שיהיה. אולם אל־סאדאת סירב להעמיד את עצמו לרשות טכסיס זול כזה — מה גם שלא הובטחה לו תמורה ממשית.

כך נוצר חלל ריק של כמה חודשים — והנשיא המצרי היה רוצה למלא אותו בפעילות כלשהי.

משום־כך קיבל באפריל באופן ספונטאני את רעיונו של אבנרי, לבוא שוב לכנסת ולנאום לפניה. ולכן הוא מציע עתה את ביקורו של נבון במצריים.

מבחינה ישראלית, אי־נסיעתו של הנשיא מיד היא החמצת הזדמנות, ששום תירוץ אינו יכול לכפר עליה. גם אם היתה לאל־סאדאת כוונה כלשהי לדקור את בגין, התגובה של ממשלת־בגין היא אווילית וקטנונית. האינטרס של המדינה חשוב הרבה יותר מאשר מישחקי־יוקרה בין ראש־הממשלה והנשיא.

(דוברו האישי הבלתי־רישמי של אל־סאדאת, אניס מנצור, השתדל השבוע להכחיש כל כוונה של דקירה. הוא טילפן לעיתונאים בארץ, אמר להם כי בישראל מפריזים בחשיבות העניין.)

נכון שפופולריותו של מנחם בגין במצריים ירדה אל מתחת לקו־האפס. המאמרים והקאריקטורות בעיתוני מצריים מבטאים את דעתה האמיתית של האינטלי־גנציה הקאהירית, ולא היה צורך בהדרכה מגבוה כדי להביא לפירסומם (אם כי השילטון יכול היה, בוודאי למנוע אותם, אילו רצה בכך מאוד).

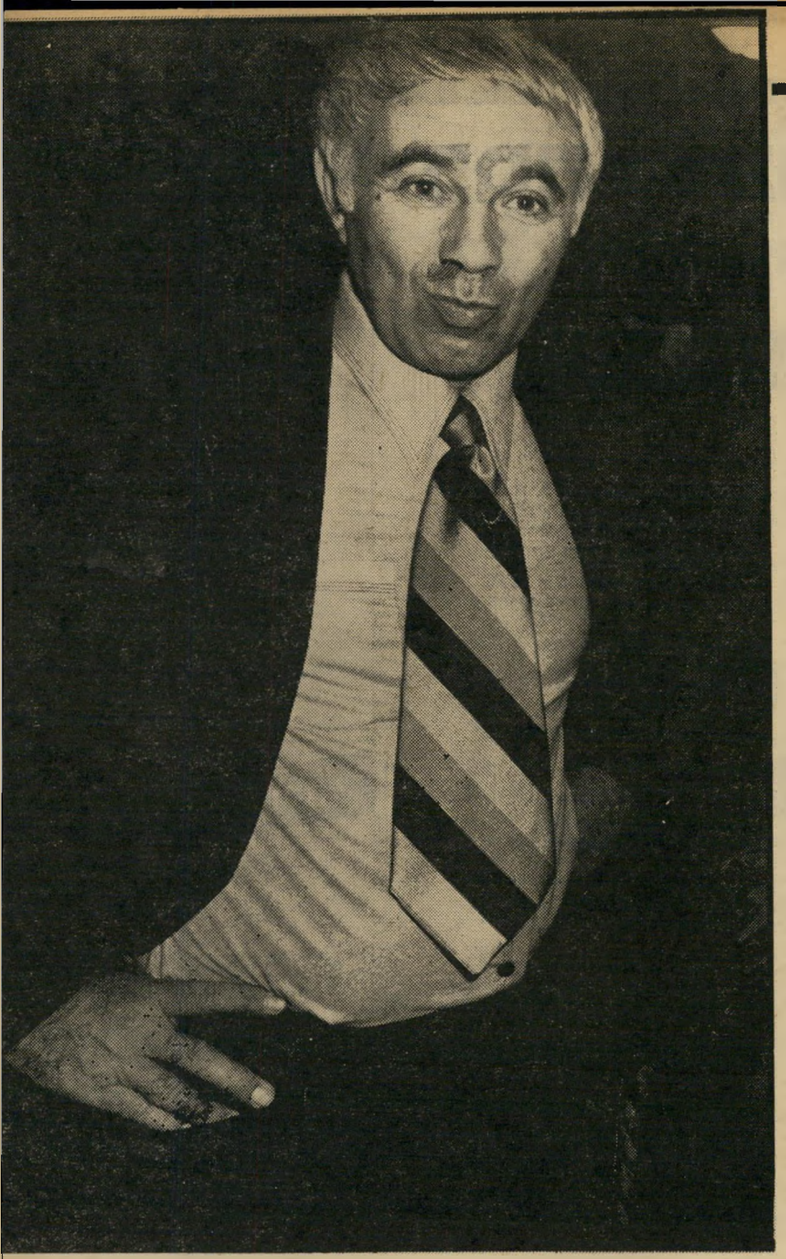
הופעתה של אישיות ישראלית בכירה, סימפאטית ומקובלת, כקאהיר בשעה זו יכולה להביא תועלת עצומה, כדי למנוע את ההתדרדרות ביחסים בין שתי המדינות, ובעיקר בין שני העמים.

יצחק נבון דובר ערבית — דבר שהוא יתרון עצום במצריים. הוא יכול להופיע בטלוויזיה המצרית ובמועצת־העם המצרית, ולעשות נפשות לישראל. הוא בוודאי לא יחלוק במצריים על מדיניות הממשלה — כפי שאינו עושה גם בארץ — אך עצם סיגנונו המתון, הופעתו השקולה ודיבורו הערבי יכולים לזרות צרי על פצעים.

גם נבון יכול לשגות. בבאר־שבע נאם נבון באוזני אל־סאדאת נאום שכלל פסוק, אשר גרם לאי־הבנה. אך בנסיעה אשר תתוכנן כראוי יכול נבון להביא תועלת רבה דווקא בשעה זו. הופעת אופירה נבון לידו תגביר את הרושם החיובי.

ביקור כזה יכול לשפר במידה ניכרת את האווירה בין שני העמים, כהכנה למהלך המדיני הבא — אחרי הבחירות לנשיאות בארצות־הברית.

מגמת הממשלה למנוע ביקור זה עתה — לפחות בתקופה שבה הוא יכול לחיות מועיל ביותר — מוכיחה כי בממשלת בגין גובר עתה האינטרס המיסגתי חצר על כל שיקול אחר.

★ אוקטובר 78 - סוחר הסמים חאג' כחיל נפצע

★ מארס 79 - ראש מועצת אור־יהודה ניצל מפיצוץ במכוניתו

★ דצמבר 79 - בעל „רהיטי מרס", דוד שולמן נהרג מפיצוץ במכוניתו

★ מארס 80 - רגלין של יואב סינה נקטעו

★ יולי 80 - רגלה של חנה מיזרחי רוסקה בהתפוצצות. בתה נפצעה

★ אוגוסט 80 - העבריין משה דושי נהרג

★ אוגוסט 80 - אסתר רז נהרגה בהתפוצצות.

ניצב משה טיומקין

המפקד המפוצץ

שימה זו היא חלקית בילבד. מופיעים בה שבעה מיקרים מפורסמים של פיצוצי מכוניות בתל־אביב. כמו ביתר המיקרים, גם כאן, לא הצליחה המישטרה למצוא את מטמיני חומרי־הנפץ, וחקירותיה נמצאות במבוי־סתום.

התמונה של בעל־מכונית, הפותח את דלת מכוניתו בחשש, אחרי שבדק את תחתיתה, כשהוא מחפש ליבנת־חבלה או חוטי־חשמל, הפכה בחודשים האחרונים לתמונה שכיחה ביותר בתל־אביב. עברייני־מיפו, אנשי־עסקים מתל־אביב, שופטים, עורכי־דין פליליים, ואפילו ראש־עיריית תל־אביב עצמו, שלמה („צ'צ'") להט, עשו להם חוק ברזל: הם אינם נכנסים למכונית מבלי שיערכו בה בדיקה חיצונית.

כמה עשרות פיצוצים על רקע פלילי נעשו בחודשים האחרונים. כמה מהם לא הגיעו אפילו לידיעת הציבור. כשמתגלה מיטען־חבלה במכונית של עבריין, או מי שידוע כמקורב לחוגי העבריינים, ואינו מתפוצץ, לא ששה המישטרה לדווח על־כך לאמצעי־התיקשורת.

תל־אביב הפכה להיות עיר שמסוכן להתגורר בה, מסוכן לעבור ברחובותיה, מסוכן לעשות בה עסקים, ואף מסוכן לנסות ולשמור בה על חוק וסדר.

לאיש במישטרה ובעיריית תל־אביב אין כל ספק היום שהשוטר מיספר אחד של העיר, ניצב משה טיומקין, נכשל בצורה חמורה. מישטרת־תל־אביב פשטה־את־הרגל בכל הנוגע למניעת הפשע בעיר.

מצב זה הביא את ראש־עיריית תל־אביב לצעד חריג ביותר במערכת היחסים בין עיריות למיפקדות־מישטרה. תוך עקיפתם של טיומקין, ושל מפכ"ל המישטרה, רב־ניצב הרצל שפיר, פנה צ'צ' אל השר הממונה על המישטרה, הד"ר יוסף בורג. למעשה דרש צ'צ' במיברקו השבוע אל בורג, להכניס את המישטרה לתל־אביב.

לכל מחזו במישטרת־ישראל יש בעיות משלו. המחזו הדרומי מתמודד בהצלחה גדולה בנושאי (פעילות־חבלנית־עויינת) ומצליח לשמור, פחות או יותר, על רחובות הערים הגדולות שבמחזו, ירושלים ובאר־שבע. המחזו־הצפוני מתפקד כהלכה. ממדי הפשיעה בצפון הארץ פחתו בשנתיים האחרונות. הצלחה מיוחדת נרשמה בעיקר בחיפה. מפקד המישטרה בעיר, תת־ניצב אברהם („תורג'י") תורגמן, הצליח להטיל אימה על פושעי חיפה, ולהבריח אותם מהעיר. אך נראה שתורגמן הצליח להטיל אימה גם על קציני מטהו. כמה מהם, בראשותו של ניצב־משנה אברהם צמרת המפורסם, מרדו נגד תורגמן, קיבלו באופן מעורר תמיהה גיבוי ממפכ"ל המישטרה, וגרמו לשיתוק כמעט מוחלט של המרחב בשבועות האחרונים.

במחזו תל־אביב אין כמעט פעילות חבלנית עויינת, וגם אין מרד של קציניים נגד המפקד. מישטרת תל־אביב היא פשוט מישטרה גרועה עם פיקוד גרוע, למרות שמהבחינה התקציבית־היחסית, מושקעים בה יותר תקציבים מאשר בכל מישטרה אחרת.

קצינים במחזו תולים את האשם במפקד המחזו משה טיומקין. „הוא פשוט אינו מפקד, ולא מצליח לייעל את המערכת." הסביר אחד מהם השבוע. „טיומקין אינו יודע לפזר סמכויות, אוהב מדי את אמצעי־התיקשורת, ושוקל כל מהלך או פעולה על פי קנה־מידה לא־ענייני: כיצד זה יופיע בעיתונים, וכיצד זה יקדם את מעמדו האישי במישטרה."

עוד לפני פרשת חטיפת אורון ירדן, פרשה בה התגלתה מישטרת תל־אביב במערומיה, היו שמועות על החלפתו הקרובה של טיומקין. בשיחה שנערכה בין טיומקין לבין המפכ"ל, אחרי גילוי גופת הילד, הוחלט שטיומקין ימשיך לכהן בתפקידו עוד שנה תמימה, כדי שהחלפתו אחרי פרשת החטיפה, לא תראה כהדחה.

שפיר יודע שמפקד מחוז תל־אביב אינו טוב, ושהמחוז אינו מתפקד. בפורומים סגורים, כמו בישיבת ועדת־הכנסת לענייני מישטרה (ראה עמודים 55—54), לא מהסס שפיר להצביע על מה שהוא קורא „טעויות של טיומקין." אולם שפיר נאמן להבטחה שלו לטיומקין, גם אם הדבר בא על חשבונם של תושבי תל־אביב, שאותם לא מעניינת מערכת היחסים בין המפכ"ל לניצב. אותם מעניין רק להיות בטוחים שהם יגיעו בשלום לביתם, וכי במכוניותיהם לא תהיינה פצצות.

מישטרה תל־אביב זקוקה לניתוח עמוק ולפיקוד חדש. עד שזה יקרה, ימשיכו הפצצות להתפוצץ בתל־אביב, ומטמיני־הם לא יתגלו.

כמה לדעתך עולים רהיטי דניש שבמודעה זו ?

וכמה הם יעלו בזמן הקרוב...

במסגרת מבצע מכירות חד־פעמי לפריטי רהוט בודדים תוכל לרכוש את הריהוט המופיע במודעה זאת במחירים מיוחדים ממש.

הצעה זו בתוקף למלאי הקיים ועד תאריך 9.9.80

לבחירתך שלוש אפשרויות תשלומים:

- 8% הנחה על מזומן.
- 3 תשלומים ללא ריבית.
- 6 תשלומים עם ריבית.

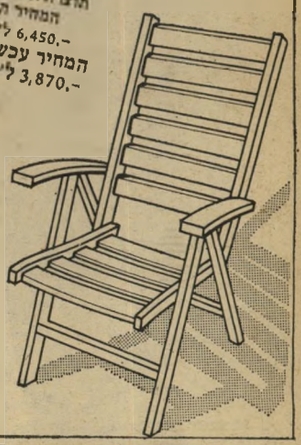
3% הנחה נוספת על רכישה בשיטת שלם וקח.

המחירים כוללים מע"מ.

דניש DANISH

כמה זה עולה ?

כורסאת גן - עם משענת גבוהה ונגידת, מתקפלת. עשויה עץ צבוע כלבן. תוצרת אישלית.
המחיר היה 6,450.- ל"י.
המחיר עכשיו 3,870.- ל"י.

כמה זה עולה ?

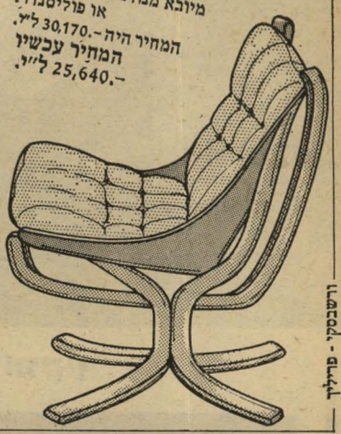
המזויר היה - 23,120.- ל"י.
המזויר עכשיו 16,180.- ל"י.

שולחן אוכל דגם 644 - בקוטר 1.10 מ' עם הגדלה ל־1.60 מ'. ניתן להשיג בטיק, אלון, פוליסנדר או שחור. (המחיר לטיק).

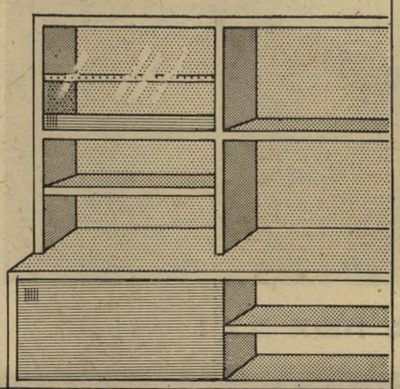
כמה זה עולה ?

כורסאת טלביזיה - FALCON משוך ומשענת עור, רגלים וידיות עץ, מיובא מנורבגיה, בעץ טבעי או פוליסנדר.
המחיר היה - 30,170.- ל"י.
המחיר עכשיו 25,640.- ל"י.

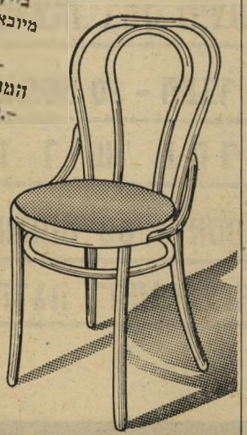
כמה זה עולה ?

מונון דגם 3M, במידות 2.35×1.60 מ' עם שתי דלתות הזזה מעץ ושתי דלתות הזזה מזכוכית.
המחיר היה - 41,880.- ל"י.
המחיר עכשיו 33,500.- ל"י.

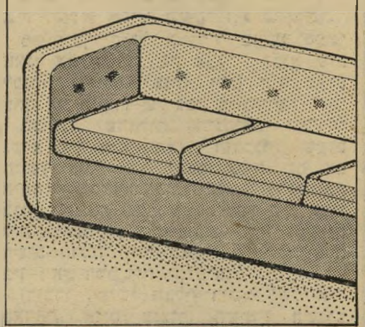
כמה זה עולה ?

דכסא הקלאסי - דגם 18, עשוי עץ, ווומושב מקש קלוע. בעץ טבעי, בייץ־חום ושחור.
מיובא מאיטליה.
המחיר היה 5,540.- ל"י
המזויר עכשיו 4,430.- ל"י

כמה זה עולה ?

מערכת ישיבה מתוצרת שבדיה. הכוללת ספה תלת־מושבית, דו־מושבית וכורסא. נתת במידות ועם בד ריפוד חזק ומרשים.
המחיר היה 169,900.- ל"י.
המחיר עכשיו 96,000.- ל"י.

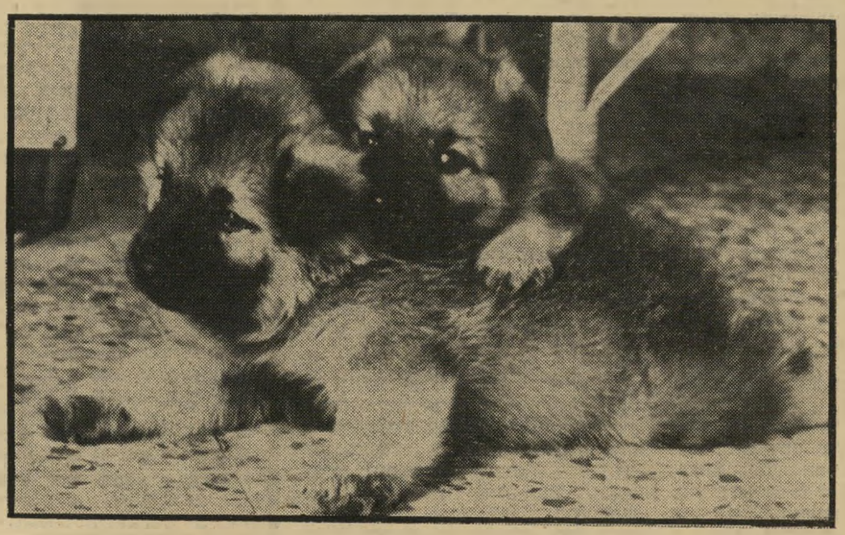
רמת־גן, דרך ז'בוטינסקי 104 ירושלים, רח' הסורג, מול בנק ישראל חיפה, אחוזה, רח' חורב 53 באר־שבע, רח' החלוץ 124.

למכירה

גורי אלקהונד נורווגי

הכלב המשפחתי האידיאלי לתערובות ולשמירה

טלפון: 03-470135

נכדה של אחד ממנהיגי המדינה וקרובתו של מנהיג אחר היו בין שש חיילות חיב"ה שנדונו למאסר בעוון עישון סמים במיחקן צבאי ובדירה פרטית

„חצילנה האוזניים של כל איש בישראל..."

אט אט החלו לזלוג הדמעות. תחילה, דמעות על פרצופים קפואים. אחר־כך החלו הגניחות ובעקבותיהן הבכי הממשי, ללא כל בושה, קורע לב.

בבית־המישפט הצבאי המחוזי בבית־הירוק ביפו ישבו שש חיילות־חיב"ה צעירות על ספסל־הנאשמים. אב בית־הדין סיים את קריאת פסק־הדין שבו נקבע שכולן נשלחות לכלא. אך נראה שלא רק מורא כלא־הנשים הצבאי, כלא 400, הרתיע את שש הצעירות שגעו בבכי. הן נעלבו בעיקר מדיברי השופטים עליהן.

לשקול את מקום שירותה, אחרי השיחרור, כדי שלא תמשיך לפגוע במישמעת ובמוסר.

„היא ניצלה את הדירה שנתנו לה הוריה כדי לערוך חינגות סמים, במשך תקופה ארוכה," קבעו השופטים.

נאשמת אחרת, גם היא מאותה היחידה, יעל *, נדונה לחמישה חודשי מאסר, מתוכם רק שניים בפועל. „חיילות חיב"ה," אמרו השופטים הצבאיים בפסק־דינם, „הן חלק עילית בבנות הצבא. הרבה חיבה היינו רוצים להרעיף על בנות חיב"ה אלה,

מראה לייף השער

באמצע החודש שעבר עלתה מצ"ח (מישטרה־צבאית־חוקרת) על עיקבותיהם של סוחרי־סמים ירושלמיים, שעל־פי מידע מוקדם, שהגיע אליה, מכרו סמים לחיילים — ובעיקר לחיילות — המשרתים ב־ירושלים.

מעקב ממושך גילה כי המידע הסודי שהגיע למצ"ח היה נכון. סוחרי־סמים זעירים בירושלים התחברו עם בנות חיב"ה, המשרתות בירושלים ובגשר אלנבי, התיידדו איתן, מכרו להן חשיש, מריחואנה וגם סמים אחרים, ואף שיחדו אותן להשפיע על חברים וחברות שלהן, חיילים ומשוחררי צבא, להשתתף אף הם במסיבות הסמים.

המישטרה־הצבאית הטילה מעקב על ה־חיילת דינה * שהיא בת למישפחה ידועה בישראל. סבה היה מנהיג ציוני ומתרים גדול. הוריה העניקו לה מכל טוב, בין היתר, דירה משלה בשכונת רחביה ב־ירושלים.

היא שירתה בגשר אלנבי. תפקידה היה לבדוק ולפשפש בבגדיהן ובצרורותיהן של נשים ערביות שעברו מישראל ואליה. על־פי דבריה בעת המישפט היא הכירה בגשר אלנבי „טיפוסים שליליים שאחר־כך באו אלי לירושלים." היא לא פירטה אם טיפוסים שליליים אלה היו ערבים או יהודים, אך המישטרה־הצבאית יודעת שהם היו יהודים.

מסיבות־סמים

דינה הואשמה במישפט ב־15 סעיפי אישום שונים, כולם מתייחסים לעישון ושימוש בסמים. במהלך המישפט התגלה כי היא נהגה להזמין לדירתה חיילות, חיילים ואזרחים למסיבות־סמים, ואף להשפיע עליהם לרכוש סמים נוספים אצל חברים שלה, סוחרי־סמים.

אולם מה שהרגיז יותר מכל את השופטים, וקודם לכן את חוקרי המישטרה־הצבאית, היה הגילוי שהיא עישנה סמים בעת תפקידה בגשר אלנבי. „זו בושה," אמר אחד העדים, „שחיילת, שמייצגת את המדינה בפני הערבים, מסתובבת לה מסטולית בזמן העבודה." מפקדיה חשדו בה שהיא מעשנת סמים בזמן העבודה, אך לא העזו להעיר לה על־כך. הם לא האמינו שנכדתו של המנהיג תעשן סמים.

דינה קיבלה את העונש החמור ביותר מכל חיילות חיב"ה. היא נדונה ל־10 חודשי מאסר, מתוכם חצי שנה בפועל, וכן הורדה מדרגת סמל לדרגת טוראי. השופטים המליצו לפני שילטונות הצבא

* השם בדוי. השם האמיתי שמור במערכת.

העוסקות במילחמה קשה, מסוכנת ורבת־חשיבות לביטחונם ולשלומם של אזרחי ישראל. אבל בנות אלה לא הגיעו לסם באקראי, אלא מתוך היכרות עם גורמים שסיפקו אותו, ומתוך מחשבה־תחילה השיגו אותו והשתמשו בו."

הוריה של אחת החיילות שנדונו בבית־המישפט מחו נגד פסק־הדין הקשה. „זה הכל באשמת העבודה שלהן בגשר," הם הסבירו. „הבת שלנו נמצאה במתח נפשי גבוה, בגלל המגע עם 700 נשים ערביות כל יום. אין להן תחבורה סדירה מהגשר ואליו, כל זה יצר מתחים וגרם להן לעשן סמים."

אולם המפקדת של החיילות, סגן ניצה, אינה מבינה את הקשר בין תנאי העבודה לבין החשיש: „התנאים בגשר אומנם קשים. חם מאוד, למרות שיש מזגנים. זה לא נעים לבקש מאשה מבוגרת להתפשט, ולעבור על הגוף שלה עם מגלה מתכות, אבל מה הקשר בין זה לבין עישון סמים?"

ניצה גם מוחה נגד נסיונן של הבנות לקשור את הסמים בעבודה: „את ה־הרגלים לעישון סמים הן הביאו מבית־הספר התיכון. אלה הן בנות־טובים קלאסיות, שהיה להן הכל בבית, שההורים קנו אצלן ,שקט תעשייתי' בכסף, ומרוב שיעמום הן הגיעו לסמים. דינה, למשל, עישנה סמים עוד הרבה מאוד חברים סוחרי־סמים עוד לפני שלבשה מדים."

חיילות וחינגות

ד"ר ראה שפגן ניצה צודקת. העדויות שהועלו לפני בית־הדין ביפו, העלו אורח־חיים שאינו הולם חיילות, בנות־טובים. אך עונשי־המאסר הקלים שהוטלו על שש החיילות — מחודשיים מאסר ועד ששה חודשים — מעידים על כך שבצה"ל אין מתרגשים כל־כך מעישון־סמים.

על פי העדויות, וגם מהכרעת־הדין, ברור לגמרי שדינה אירגנה „חינגות של סמים" בבית שנתנו לה הוריה. בחינגות האלה אמנם לא השתתפו רק לובשי־מדים, והיו בהם גם אזרחים, אך במרבית המיקרים עישנו בהן מריחואנה וסמים אחרים חיילות המשרתות עם דינה ביחידת־חיב"ה במחוז ירושלים, וחיילים המשרתים במחוז.

קל היה להאשים את דינה, לטעון שהיא הסיתה את יתר החיילות והחיילים לעשן איתה, והכניסה אותם לראשונה בסוד הסם. אולם כל מי שמצוי בבעיית־הסמים בצה"ל, ובעיקר בקרב החיילות, יודע שאין הדבר כך. קשה למצוא חיילת שלא עישנה, שאינה מכירה מעשני־סמים עוד מתקופת טרום־הגיוס שלה, ודינה לא היתה צריכה לערוך היכרות בין החבורות שלה, ששירתו בגשר־אלנבי, ובין הסמים.

אולם בית־הדין הצבאי התליט לתת לדינה עונש חמור יותר מאשר ליתר, משום שהיא וחבר שלה היו המקשרים בין סוחרי־הסמים לבין החיילות האחרות, ודינה אף עודדה את החיילות לרכוש מדי פעם אצבע של חשיש.

להכחיש מיד

צה"ל לא למד עדיין איך להתייחס לבעיית הסמים. עד לפני שנים מעטות הכחישו שילטונות הצבא שקיימת בכלל בעיה כזו. כל מיקרה של חיילים, שנתפסו בעישון סמים בבסיס שלהם, הורכש מיד, וכאשר אי־אפשר היה להכחיש עוד — נטען שזה מיקרה חריג.

אחר כך התברר כי עישון־הסמים בצבא הוא מגפה של ממש, הפוגעת בכושר הקרבי של החיילים.

צה"ל אמנם פקח מאז את עיניו, והוציא את ראשו מהחול, אך למרות שכבר היה ברור שה־

„הרבה חיבה היינו רוצים להרעיף על בנות חיב"ה..."

* השם בדוי. השם האמיתי שמור במערכת.

(המשך מעמוד 47)

בעיה קיימת לא נגקטים צעדים משמעותיים לביעורה.

בעייה כלל צה"לית

פ רשת חיילות הטמים בגשר עוררה סערה רבה, משום שהיא נוגעת לכל אם בישראל שיש לה בת חיילת, או בת העומדת להתגייס.

בעיה זו ידועה היטב לשילטונות הצבא, ולמיפקדת קצינת־ח"ן־ראשית, אלוף־מישנה דליה רז. רז מכהנת בתפקידה יותר משלוש שנים, ונראה כי היא תהייה קצינת־ח"ן־ראשית שכיהנה במשך התקופה הארוכה ביותר בצה"ל. מדי פעם הועלה בעבר נושא הסמים בישיבות שקיימו רז עם פקודותיה. אחת מקצינות הח"ן הפיקודיות ערה במיוחד לעניין הסמים בקרב החיילות, והיא דואגת להעלות את הנושא כמעט בכל שיחה שלה עם רז.

חיילת חיב"ה מפנה־ראשה
בושה בחיל

אולם נראה כי קצינת־ח"ן־הראשית אינה מייחסת לנושא את החשיבות והחומרה הראויים לו. רז מגעה עד כה דיון רציני במילחמה בסמים בקרב החיילות. בשיחות עם קצינות היא הביעה כמה פעמים את דעתה בנושא. „זו בעייה כלל צה"לית, אם זו אכן בעייה," טענה „ואם מישהו צריך לטפל בה, זה מפקדת קרפ"ך (קצין־רפואה־ראשי) או המישטרה־הצבאית. חוץ מזה, הבנות לא נפגשות עם הסמים ב־צה"ל, הן יכולות ללמד אותנו על סמים עוד כשהן בגימנסיה," אמרה רז, ועוררה את צחוקן של המפקדות האחרות ששמעו אותה.

הנסיונות להניע את רז לפתוח במיתקפת הסברה נגד הסמים, או לדאוג לכך שקצינות־השיפוט יטילו עונשים כבדים על צעירות במדים הנתפסות כשברשותן סמים, עלו עד כה בתוהו. לדידה של רז בעיית הסמים אינה בעייה כלל במה שנוגע לחיילות צה"ל.

לזכותו של קצין המישטרה־הצבאית הראשי לשעבר, תת־אלוף ברוך ארבל, יש לציין, שלפחות בתחילת דרכו הוא ניסה להילחם בנגע הסמים בצה"ל. הקצין־הבכיר שהוחשד לאחרונה בקשריב חברתיים ויותר־מחברתיים עם אנשים שונים, הידועים בקשריהם עם עולם הסמים, התחיל, כאשר קיבל את מינוי הקמצ"ר, במערכה נגד מעשני־הסמים בצה"ל, ובעיקר נגד ה„פושרים", החיילים המוכרים סמים לחיילים אחרים.

המישטרה־הצבאית־החוקרת שלחה חוקרים מוסווים ליחידות שונות בצה"ל, בעיקר בפיקוד־הדרום ובמטכ"ל בתל־אביב, כדי לנסות ולהתחקות אחרמעשני הסמים והסוחרים. אחרי כמה הצלחות בחשיפות וגילויים, שקיבלו כותרות בעיתונים, וכמה מישפטים, שבהם קיבלו סוחרי־סמים לובשי־מדים עונשים קלים יחסית, יצאה ככל הנראה הרוח ממפרשי הקמצ"ר, והתנופה הגדולה נבלמה. מעשני וספקי הסמים ממשיכים לחגוג בצבא.

אין יותר קולנוע

ג ילה היא חיילת חיב"ה המשרתת תל־אביב. גילה, כמו מרבית החיילות האחרות שהוצבו בחיב"ה, נלחמה במשך שבועות וחודשים אחרי גיוסה כדי לקבל העברה לחיל אחר. המתגייסות אינן אוהבות את חיב"ה, חיל המהווה נטע זר בצה"ל.

למרות שהן לבושות במדי־צבא, נמצאות חיילות חיב"ה בתפקידי שיטור כמעט רגילים, מכינות קפה לשוטרים בתחנות־מישטרה, ועוזרות לפקידות־השוטרות.

לא עושות כלום

מ יקומן של מיפקדות חיב"ה הוא בתחנות־המישטרה ברחבי הארץ, ולמרות שיש לכל יחידת חיילות מפקדת,

קצינת־חן רז
מה חשוב ממה?

קצינת צה"ל, המפקדים הישירים שלהם הם סמלי מישטרה או קציני מישטרה.

„אנחנו עושות ככל הנראה עבודה חשובה," סיפרה השבוע גילה „אם כי לנו זה לא נראה. אני יושבת כל היום ליד הפתח בתחנת־הרכבת בתל־אביב, ולא עושה כלום חוץ מלשוחח עם חיילת חיב"ה אחרת המוצבת איתי. לפעמים, כשאנחנו מבחינות בערבי, והשיחה בינינו לא כל־כך מעניינת, אנחנו ניגשות אליו, מבקשות את תעודת־הזהות שלו, ורושמות את פרטיו בטופס מיוחד. המפקדות שלנו טוענות כי מספיק שנגלה רק פעם אחת במשך השרות ערבי שניסה להטמין חומרי־חבלה, כדי שכל השיעמום הזה שלנו לא יהיה לשווא. יכול להיות שהן צודקות, אבל יש לי חברות חיילות, המשרתות ביחידות רגילות של הצבא, שעושות הרבה יותר ממני.

גם בתל־אביב מעשנים

"ע כשיו, בנוסף לבושה הרגילה להיות בחיב"ה, והשיעמום הגדול, יש גם את העניין של הבנות בירושלים. אני לא מאשימה אותן. גם בתל־אביב מעשנות חיילות חשיש, ולא רק חיילות. אני רק חושבת שהן היו צריכות להיות עם יותר טאקט, ולא לעשן חשיש דווקא במקום שבו הן משרתות. עכשיו נדמה לכל מי שאני פוגשת שאצבע חשיש זה חלק מהפק"ל של כל חיילת חיב"ה. כאן בתחנת־הרכבת שאלו אותי כבר כמה פעמים מאז שהפרשה פורסמה: 'את רוצה שאחטה?' בהתחלה התרגזתי, אבל עכשיו אני כבר רגילה להומור הזה.

„זה רק גרם לי להוריד את תג השרוול שלי כשאני גומרת את התפקיד, אפילו אם אני עדיין לא מגיעה הביתה. אני לא רוצה שכל אחד ברחוב ידע שאני שייכת לחיב"ה, למרות שאני בטוחה שיש הבדל עצום בין החברות שלי שמשרתות כאן, בתל־אביב, לבין הבנות מירושלים משרתות על הגשר."

נראה, שעכשיו, לאחר שלפחות בסלנג הצה"לי הסך הכל חיב"ה לשם נילוזה לסמים, תתעורר גם קצינת־ח"ן־הראשית לפעולה. עתה תתחיל מיפקדתה במיתקפת־הסברה בקרב החיילות נגד הסמים, ומפקדות־קצינות תשלחנה ליחידות השונות, גם כדי לחרים את המוראל שניסגע, וגם כדי לשכנע שסמים לא רק מביאים למישפטים ולכלא אלא גם לנזק חמור.

שתי חיילות חיב"ה בתחנת־הרכבת בתל־אביב
תל־אביב שונה מירושלים

צאות חיילות חיב"ה תחת פיקוד מיבצעי של המישטרה. התפקיד הקלאסי שלהן, על־פי הן היו מוכרות בציבור, חיטוט בתיקי מבקרות־התקלנוע, כבר אינו קיים. מזה חודשים מיספר אין יותר בדיקות ביטחוניות של אנשי הג"א וחיילות חיב"ה בפתחי בתי־הקולנוע, ובמלאכה עוסקים סדרנים קשישים.

אך לחיילות חיב"ה נותרו תפקידים אחרים. הן ממשיכות לשוטט בתחנות האוטובוסים המרכזיות ובתחנות הרכבת של הערים הגדולות, נשלחות למקומות שבהן נמצא קהל רב, ומתלוות למישטרה בזמן ארועים. ביתר הזמן עסוקות חיילות

מלכה ממבט ראשון

(המשך מעמוד 43)

ריסה כהן סיפרה שהיא מלמדת בצה"ל חיילים הזקוקים להשכלה בסיסית. „עם מורה כמוך, אני מוכן להיות תלמיד!" התנדב המנחה.

דורית ברזילי סיפרה שהיא רוצה להיות חובשת בצה"ל. „אני חולה, עזרי לי," התחנן מני.

עדי שריטר הסבירה שנותנים לסוס בעיטה קלה ברגל כדי שיזדהר. „הרגימי עלי, תני לי מכה קטנה בצלעות!" ביקש המנחה. עדי נענתה, ומני קפץ לגובה. כששאל אותה איך רוכב ח"כ חיים בר־לב, השיבה: „כמו שהוא מדבר!"

על מישפט פיתגורס שאל מני את שלי ברלינסקי. „שמעתי שהוא יצא זכאי," השיבה לו. אך כששאל שאלות מאתמטיות יותר רציניות, הפליאה בתשובותיה. היא זכתה ב־100 גם במיקצוע זה.

אחרי סידרה של חמישה נשפים ברחבי הארץ, הצליחו הבנות להתיידד. „אין בי־

שדר* גיבעדי וסגנית נחום
חוויה נפלאה

נינו שום קינאה. אנחנו מפרגנות אחת לשניה," אמרה אורלי חן.

אך כל אחת רצתה בכתר הנוצץ. היה ברור לכולן שרק אחת תיבחר, אך אם היה מתח, קינאה או תיסכול, הן הצליחו להסתיר זאת באלגנטיות.

„זו חווייה נפלאה בשבילי, אני מוכנה לחזור על הכל מהתחלה!" טענה קורין גנן, ילידת צרפת. היא גם לימדה את מני איך אומרים בצרפתית „אתה מוצא חן בעיני."

מני התעניין אם יש לכל אחת חבר. כשדגנית נחום השיבה שאין לה חבר, הודיע לה מני שימצא אחד בקהל. „הוא צריך להיות יפה?" שאל אותה. „כן," השיבה. „אתה יצאת!" הודיע למתנדב מני.

אחרי שהן עלו על הבמה בשמלות־בוקר וערב, ואחרי־כך בשמלות־כלה, גבר המתח באולם.

הקהל היה שותף פעיל בערב זה. המועמדות שמצאו חן בעיניו זכו במחיאות־כפיים רמות כשצעדו על הבמה, ובהפסקה זכו בפיתקי־ההצבעה, שהיו צמודים לכרטיסי הכניסה.

המתח גבר כאשר מני עלה על הבמה והכריז על חמש הזוכות הסופיות.

אחרי שכל אחת מן הזוכות עלתה על הבמה והוכתרה בכתר המלכותי, בירכו אותה שאר המשתתפות מאחורי הקלעים.

„כמה שאני מתרגש, כאילו בעצמי הייתי מועמד!" קרא השחקן זאב ברלינסקי, אביה של שלי המלכה, שפרץ אל הבמה בגמר הטכס. „אני רק מקווה שכל התמונות שצילמתי הצליחו," הודיע לאשתו, זהבה.

לבנות עדיין מצפה טיול ביוון בעונת־החגים. למרביתן זו תהיה הזדמנות ראשונה לבקר בהון־לארץ.

* שכיהן כחבר ועדת־הקלפי שפקחה על הבחירה.

רחל מרחלת על כל העולם

מהפכה מוחלטת

אי־אפשר היום לפתוח עיתון בלי להב־חין בתמונתו של **ניר בן־יהושע**, אחד הדוגמנים המצליחים ביותר מבין המס־תובבים בתל־אביב. מלבד היותו דוגמן מצליח, הבחור הוא אחד הגברים הנאים שהכרתי אי־פעם.

ניר, בן ה־25, מצליח להסב תשומת־לב בכל מקום שאליו הוא מגיע. הוא אמנם הגיע לתל־אביב מהמושב באר־יעקב, אך במהירות רבה השתלב בחיי העיר וה־בוהמה.

שמתי עליו עין כבר מזמן, כשראיתי אותו רוקד ומבלה בכל המקומות הידו־עים. למזלי, לא ראיתי אותו עם חתיכות, לא מפני שהוא אינו מושך אותן, חלילה. להיפך, היתה לי תמיד הרגשה שהן אינן מעניינות אותו באופן מיוחד.

לכן הופתעתי מאוד כשהודיע לי שהת־אהב מעל לראשו בנערה צעירה. הסקרנות אכלה אותי. הייתי מוכרחה לראות מי זו החתיכה, שזכתה בגבר הכי יפה בעיר הזאת.

קוראים לה **מארי גסמן**, והיא בת 17 וחצי. מארי לומדת מישחק, והופיעה בתיאטרון הקומה השלישית ביפו בכמה הצגות, בהשפעתה הברוכה התחיל ניר לטפח חלומות על מישחק, והשנה גרשם לבית־הספר למישחק של **ניסן נתיב**.

מארי גסמן וניר בן־יחושע
לגלות את הנשים

הדוגמנית המזדנבת

חלי גודנברג היא לא סתם דוגמנית. הרבה מאנשי האופנה בארץ, והיא ביני־הם, בטוחים שהיא הדוגמנית הטובה ביו־תר בארץ. אבל חלי היא גם שחקנית מבוקשת. היא היתה הנערה היותר־מופקרת בהלהקה, אחר כך שיחקה בדיזנגוף 99, וכיכבה בתפקיד הראשי בסרט הפחדנים, ועוד היד נטויה.

שלום חנוך הוא לא סתם זמר. חנוך הוא כבר כמה שנים אליל בנות הטיפש־העשרה, העוקבות אחריו לכל מקום, באות כימעט לכל הופעה שלו, מעריצות את הנוקשות והפנים הסובלות, ומכירות בעל־פה כל נעימה שלו.

חלי אף פעם לא היתה נשואה. היא מתגוררת עם הוריה בבית קטן ונחמד בשכונה התל־אביבית רמת־החייל. היה לה פעם רומן עם **ישראלי מצוי** אחד, אך תוצאותיו של הרומן היו פנס בעין, וכמה סימנים כחולים במקומות אחרים בהיסטריה שזה רומן גדול, העומד להפוך לרומן מטורף עלאמת. חלי, הרגילה כל־כך שמחזרים ימתינו לה ליד המסלול עד שהיא תסיים את התצוגה, ושיקחו אותה הביתה, הפכה לפתע לממתינה. היא עוקבת אחרי כל הופעה של שלום חנוך, ממתינה בשקט רב עד שהוא יתן את ההדרן האחרון שלו, סוקרת את כל המזדנ־בות והמעריצות המצווחות, ואחר־כך חוגגת את ניצחונה על ההמון, כששלום בא אליה לשולחן, מתיישב לידה, מחבק ומנ־שק אותה. אחר־כך הם נעלמים ביחד

חלי גודנברג
להמתין —

שלום חנוך
— באמצע הדרך

בגוף, וחלי שוכנעה בכוח להפסיק את הרומן המשתולל.

על הרומנים של שלום חנוך אני מד־ווחת לכם בכל פעם, אם כי האשה הדומיננטית בחייו היתה ללא־ספק מפי־קת סירט־הטלוויזיה **ליהי עפרון־חנוך**. שלום וליהי כבר לא כל־כך נשו־אים היום, אם כי לזכותם ייאמר שהם נשארו ידידים טובים.

שני העלומות היפים האלה נפגשו לא מכבר, וכל הציפורים שלי מצייצות כימעט אל תוך הלילה. האהבה הפכה את חלי למזדנבת ישראלית אמיתית.

ומי שלא מאמין לי מוזמן לבוא כימעט מדי־ערב למועדון אמצע הדרך, בגני־התערוכה בתל־אביב, שם מופיע שלום חנוך, ולראות את האהבה בהתהוותה.

איינשטיין בחדר־השנה

הוא אמנם ביישן ומתחבא אל הכלים, אך בכל־זאת הצלחתי למצוא אותו באיזו פינה חשוכה, כשהוא מחבק את חברתו הנוכחית. אני מתכוונת לשחקן הצעיר **מאיר סוויסה**, שהיה כוכב בכמה סר־טים, כמו הלהקה, דיזנגוף 99, והפחדנים. הוא אפילו זכה השבוע בתואר שחקן־השנה בעיר־הנוער.

סוויסה היה נשוי בעבר לטלי הצעירה, בת־קיבוץ, ובתה של השחקנית **רחל רביד**. אך נישואין אלה לא החזיקו מעמד זמן רב, והשניים נפרדו בידידות.

בשנה האחרונה הוא מתגורר עם אהו־בתו החדשה, **זיטה אבצוג**. היא לומדת לקראת תואר שני במתימטיקה, וכדי להת־פרנס מלמדת מתימטיקה. השניים מנהלים אורח־חיים שקט ביותר.

בדירתם המשותפת מעטרת תמונתו של **אלברט איינשטיין** את חדר־השינה. זיטה פשוט מעריצה את הגאון היהודי. כאשר השניים יוצאים בערבים למקומות־בילוי גועשים, הם מעדיפים לשבת בפינה בשקט.

זיטה אבצוג ומאיר סוויסה
לא רוצה להזיע

„אני לא אוהב להזיע, לכן אני לא רוקד," הוא מסביר.

על התגובה הזו עוד לא מדבר. זה קצת מפחיד אותו, כרגע. אך כמו שאני מכירה אותו, הוא לא מאותם המחליפים חתיכה בכל הזדמנות. לכן יש לי חששות כבדים שזיטה עוד תהיה גברת סוויסה מיספר 2.

הם לא כותבים שירים

כשאני רואה זוג צעיר, הנמצא בת־חילתו של רומן, אני תמיד מחזיקה להם אצבעות, ומקווה שהרומן יוביל לקשר ארוך או למשהו כזה.

זה קרה לי גם כשפגשתי את צלם מעריב, **שייע סגל**, שהפך בינתיים ל־כתב. לפני שנים ספורות התגרש שייע מאישתו, **תחיה**, ברעש גדול. היא פשוט התאהבה בשותף שלו אז, הצלם **חנניה חרמן** ולא רק סתם התאהבה בו, אלא ברגע שהתגרשה משייע, התחתנה עם הרמן.

„מכיוון שחיתנתי כבר את תחיה, ומכיוון שהיא עומדת ללדת לחנניה ילד, אני פנוי לרומנים. יצאתי עם 80 חתיכות. בערך, בתקופת רווקותי העליזה," סיפר לי השו־בב הגבוה והמתולתל.

„אך בין חתיכה לחתיכה היה לי עם **עופרה** רומן שנמשך שלוש שנים, שהס־תיים לפני כחודשיים.

„לפני כמה ימים הכרתי את הזמרת **עירית בוקא**, ומאז אנחנו יוצאים. אני מאוד מקווה שזה יהיה רומן ארוך. היא פשוט על־הכיפק."

עירית, לעומת זאת, טענה: „למה מצלמים אותי עם מישהו שאין לי קשר איתו? למה לא כותבים על השירים שאני שרה, ועל השירים שאני כותבת ומלחינה בעצמי?"

עירית בת ה־25, גם היא גרושה, פנויה וחתיכה. כבר ראיתי אותה עם שייע בכמה הזדמנויות, והרומן בין השניים מתפתח ממש מול עיני. אז עכשיו אתם יודעים למה אני מחזיקה להם אצבעות.

שייה סגל ועירית בוקא
כן או לא?

נימרוד מורד במצלמות התנועה

מנפץ־מצלמה טנר
רגע של זעם

המדינה כולה התגלגלה מצחוק. הגורם לכך היה רוכב אופנוע, שנעצר על־ידי המישטרה בחשד שניפץ מצלמת־מישטרה, המיועדת לתפוס רכבים העוברים באור־אדום.

הדיירים בצומת הרחובות פינקס־וייצמן בתל־אביב, הופרעו משנתם בשעה 2 אחר־חצות, ביום השלישי בשבוע שעבר, לקול רעש מהלומות. לתדהמתם גילו צעיר המוסק בניפוץ המצלמה האוטומטית, המוצבת בצומת, סמוך לרמזור. הם הזעיקו את המישטרה. ניידת שפיטרלה באיזור, מיהרה למקום ועצרה את הצעיר.

למרבה פליאתם של השוטרים לא עמד הצעיר לפניהם אדם הנראה כביריון אלים. עד מהרה הסתבר להם כי הצעיר שהסתער על המצלמה בחמת־זעם, לא היה אלא נימרוד טנר, מוסיקאי ובמאי ידוע. עובדה זו הגבירה עוד יותר את התעלומה.

השוטרים מצאו אצל נימרוד פטיש. הוא הודה מיד כי השתמש בו לצורך שבירת המצלמה. אולם למעשה לא נשברה המצלמה כלל. נמרוד הצליח לנפץ רק את הזכוכית החיצונית, המגינה על המצלמה. המצלמה עצמה נשארה שלמה, בתוך תיבה שבה היא מותקנת.

כשהובא נמרוד אל תחנת מישטרת מרחב הירקון, ברחוב דיזנגוף, התקהלו כל השוטרים כדי לראות את האיש שביצע את המעשה יוצא־הדופן. בדיקה מהירה העלתה, שלנמרוד אין כל עבר פלילי. „אתה נראה אדם הגון," התפלאו השוטרים. „איך עשיתה דבר כזה?" בינם לבין עצמם התבדחו השוטרים, כי נמרוד הוציא לפועל חלום פרוע של נהגים רבים. אולם למרות הצד המצחיק שבדבר, המישטרה לא הקלה ראש. נמרוד הושאר במעצר, עד שהובל, למחרת היום, לשופט המעצרים התורן. הוא שוחרר בערבות ועתה הוא צפוי למישפט פלילי.

נמרוד טנר בן ה־32, מתפרנס בנוסף למיקצועו גם ממדגיה הנמצאת ברחוב נגבה 44 ברמת־גן. יחד עם אשתו, אילנה, הוא מתגורר בדירה הנמצאת בקירבת המעדניה. לבני הזוג אין ילדים. נמרוד מביים עתה הצגת־ילדים, במיסגרת חוג לדרמה של עיריית תל־אביב, המתקיים בבית־ברבור בשכונת נווה־שלם.

באוזני השוטרים טען נמרוד, כי כלל לא חצה בקטנוע שלו את הרמזור באור אדום. לטענתו, צולם לשווא, לכן עשה את אשר עשה.

השבוע נאות נמרוד לשחזר להעולם הזה את אשר אירע ולהסביר את פשר המעשה.

סיפר נמרוד טנר:

נסעתי בשעה 2 בלילה בקטנוע הוספה שלי ברחוב פינקס בתל־אביב. כשהגעתי לצומת של רחוב וייצמן הרמזור התחלף לאור אדום. הספקתי כבר לעבור קצת את קו העצירה, אבל עצרתי מיד במקום. מאחורי עצרה מכונית אחת. תוך כדי עצירה שמתי לב להבזק אור. הבטתי לאחור וראיתי את מצלמת המישטרה.

זה הרגיז אותי מאוד. לא עברתי באור אדום. רק עצרתי מעט מעבר לקו העצירה. למרות זאת המצלמה צילמה אותי. למעשה לא הייתי בטוח שאני צולמתי. חשבתי שיכול להיות שלתמונה נכנסה המכונית שהיתה מאחורי. אבל היא לא עברה את קו העצירה. לכן הסקתי שזה הייתי אני שצולמתי.

לא ידעתי בדיוק מה לעשות. כשהתחלף האור לירוק נסעתי משם. אבל אחרי כמה עשרות מטרים עצרתי והסתובבתי. עשיתי עוד סיבוב אחד או שניים באיזור, וכשראיתי שאין אף אחד עצרתי ליד המצלמה.

בזמן האחרון האגזוז בווספה שלי לא תקין. הוא משתחרר מדי פעם. בגלל זה אני סובב איתי פטיש. כשהאגזוז משתחרר אני מחזק אותו בעזרת הפטיש. הוצאתי את הפטיש וניגשתי למצלמה. טיפסתי קצת על העמוד שעליו היא מותקנת, ואז נתתי כמה מכות בפטיש. שמתי־לב ששברתי רק את הזכוכית החיצונית. במצלמה עצמה לא פגעתי. אחרי כן באה המישטרה ועצרה אותי.

אני לא יודע למה עשיתי את זה. גם השוטרים התפלאו מאוד כשראו אותי. לא רק שאין לי שום עבר פלילי, אלא שאני אף פעם לא פגעתי בזבוב. אני בכלל לא אלים. זה היה פשוט רגע של חולשה. באותו היום היו לי הרבה צרות. שום דבר לא הלך לי. פשוט היה לי יום שחור. הפסדתי גם הרבה כספים. כל זה ביחד השפיע עלי. ואז, כשזה קרה עם המצלמה, פעלתי פשוט מתוך רוגז. אני מאוד מצטער שזה קרה.

כל העניין הזה לגמרי לא מתאים לאופי שלי. אני לא מסוגל להסביר את זה. זה פשוט קרה, וזהו. אני גם לא יודע אם רציתי לשבור באמת את המצלמה או שרק רציתי לגרום נזק, לאות־מחאה. מה שבטוח זה שיותר אני לא אעשה את זה.

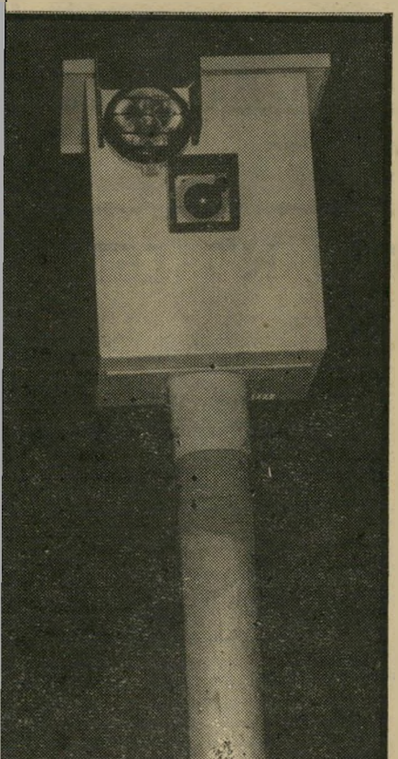
עד כאן סיפורו של נמרוד טנר.

מה שנמרוד לא ידע הוא שהמצלמה האוטומטית מצלמת בכל פעם שהרמזור מתחלף לאדום. מבחינה זאת לא היתה לעובדה שחצה את קו העצירה כל משמעות. בצמתים רבים מוצבים עמודים ועליהם תיבות עבור מצלמות המישטרה. אולם מפאת מחירן הגבוה של המצלמות, וההוצאות הגבוהות של הפעלתן, יש למישטרה רק מיספר מצומצם של מצלמות. הן מועברות לפי תור לתיבות ההפעלה.

למצלמות אלה אין עין אלקטרונית או אמצעי אחר כדי לחוש מתי רכב חוצה את הצומת באור אדום. לכן הן מצלמות בכל פעם שהאור מתחלף לאדום. בכל פעם כזאת מצלמת המצלמה שתי תמונות. פעם היא מצלמת את קו העצירה ופעם את באור אדום גוררת אחריה מישפט והעונש חמור הרבה יותר.

נמרוד טנר ידוע גם כמלחין מצליח. הוא הלחין את השיר אב לילדתו אומר, שהושר על־ידי הזמרת רוחמה בפסטיבל הילדים האחרון. שיר ידוע אחר שלו הוא אבא שלי, שאותו שרה יפה ירקוני.

נמרוד הופתע להיווכח כי מעשהו התקבל בהומור על־ידי הציבור. „אני לא מבין למה זה מצחיק," אמר. „אותי זה בכלל לא מצחיק."

המצלמה המותקפת ברח' פינקס
חלום של נהגים

האיש ששבר בהתקפה של זעם את מצלמת־התנועה שצילמה אותו באור האדום הוא מוסיקאי ובמאי ידוע

איך הופכים עשרת אלפים ל״י למליון ל״י

איספו חשבוניות בסך 10,000 ל״י ושילחו במעטפה סגורה להגרלת חשבונית הפרס

הגרלת המליון

א. פרס ראשון בסכום של 1,000,000 ל״י אם המעטפה מכילה חשבוניות שהוצאו על שרותים* בסכום של 10,000 ל״י לפחות ו–500,000 ל״י אם המעטפה מכילה חשבוניות אחרות.
ב. חמישה פרסים בסכום של 100,000 ל״י כל אחד.
ג. חמש מאות פרסים של 10,000 ל״י כל אחד.

הגרלת הביניים

א. פרס ראשון בסכום של 250,000 ל״י אם המעטפה מכילה חשבוניות שהוצאו על שרותים בסכום של 10,000 ל״י לפחות ובסכום של 100,000 ל״י אם המעטפה מכילה חשבוניות אחרות.
ב. עשרים וחמישה פרסים בסכום של 10,000 ל״י כל אחד.
ג. חמש מאות פרסים בסכום 2,000 ל״י כל אחד.

*המונח ״שרותים״ משמעו כמוגדר בחוק מע״מ ״כל עשיה בתמורה למען הזולת שאיננה מכר״. שירות נחשב בפשטות כל מה שאיננו מכירת סחורות. לדוגמא: תיקונים המבוצעים בבית כגון אינסטלציה, מים וחשמל; שירותים אישיים כגון תיספורת, טיפול קוסמטי, אוכל, הארחה, ריפוי וכד׳; תיקוני רכב כולל החלפת חלקים הכלולים בחשבונית; הובלת מטענים; הסעה במונית.

איך להשתתף בהגרלה

בקשו חשבונית בכל קניה. כאשר אספתם חשבוניות שסך כל סכומי הקניה הרשומים בהן אינו נמוך מ–10,000 ל״י, הכניסו למעטפה, רשמו את שמכם, כתובתכם ומספר תעודת הזהות ושלחו אל: ת.ד. 3900 ירושלים. כל מעטפה שתגיע בחודש הראשון תשתתף בהגרלת הביניים ובהגרלת המיליון. מעטפה שתגיע אחרי הגרלת הביניים משתתפת רק בהגרלת המיליון.

איזו חשבונית משתתפת בהגרלה

חשבונית, קבלה ותלוש קופה רושמת מקוריים; עליהם יהיו מודפסים שם וכתובת המוכר, מספר עוסק רשום במע״מ ומספר סידורי רץ. החשבוניות שישתתפו יהיו מ–1.2.80.

איזו חשבונית לא תשתתף בהגרלה

חשבוניות משרדי הממשלה, רשויות מקומיות, מוסדות ללא כוונת רווח (מלכ״ר), בנקים, חברות ביטוח, קופות חולים, כרטיסי טיסה והפלגה, כרטיס נסיעה באוטובוס וברכבת, רכישת רכב או שכירתו, רכישת דלק בתחנות דלק, חשבונות חשמל, מים, טלפון, חשבוניות מסירים בחו״ל, העתקים וצילומים של חשבוניות או קבלות.

חשבונית הפרס

ת.ד. 3900 ירושלים

מי שמוכר בלי חשבונית עושה חיים על חשבוני

משרד האוצר/אגף המכס והבלו

שכת הפרסום הממשלתית

לתלמידתי

שלי ברלינסקי

לזכייתך בתואר

מלכת המים 80׳

בהצלחה

מברכת מורתך לטיפוח חן ודוגמנות

לאה פלטשר

אבן גבירול 50, ת״א, טל. 267682

שיטות לגילוי העתיד

1. קלפים עם הסברים בעברית —200 ל״י.
3. שיטה מצרית קדמונית באמצעות קוביות דומינו —200 ל״י.
3. שיטה צוענית באמצעות קלפים רגילים —100 ל״י.
4. שיטת גרעיני התירס (צורנית) —250 ל״י.

תוך שלושה ימים מקבלת התשלום תשלח אליך הסחורה בדואר רשום.

גל־אור, ת״ד 37612, ת״א

הופיע!

ספרו החדש של גבי רוזנבאום

מגרות

שבוע של התאבדות

להשיג בחנויות הספרים המובחרות

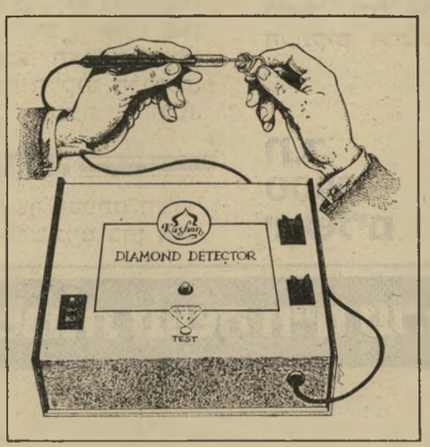
הפצה ראשית: בית־העלים

אזהרה: יהלומים מזויפים

קראת בודאי בעתונות על היהלומים המזויפים שהתגלו לאחרונה בחנויות התכשיטים ובמלטשות.
הזיופים הינם מושלמים כל־כך, עד שאפילו צורפים מנוסים ביותר נפלו קרבן לתרמית ונאלצו לפנות למשטרה. מי יודע כמה נשים בישראל עונדות ברוב תמימותן יהלומים מזויפים שעלו להן עשרות ומאות ואלפי ל"י!

כיצד להבדיל בין יהלום אמיתי ויהלום מזויף?

היהלומים המזויפים הינם מתוצרת נרית־המועצות והם זהים לחלוטין מבחינה אופטית ליהלומים אמיתיים. לכן אין הצורף יכול להבחין בהם באמצעים שבידיו. רק מכשיר האלקטרוני המשוכלל המופיע בצילום יכול לגלות בבדיקה מיידית אם היהלום הינו אמיתי או מזוייף, וגם בדיקה זו מוגבלת ליהלומים שגודלם מעל 10 נקודות.
מכשירים אלה מצויים היום אך ורק במחלקות התכשיטים ברשתות הגדולות והאמינות: שקם המשביר־לצרכן, כל־בו שלום והבורסה לתכשיטים.

יהלומים קטנים מ־10 נקודות אינם ניתנים לבדיקה באמצעות המכשיר האלקטרוני אלא רק באמצעות מעבדה משוכללת העומדת אף היא לרשות לקוחות שקם, המשביר לצרכן, כל־בו שלום והבורסה לתכשיטים.
כשמדובר ביהלום אינך יכולה להרשות לעצמך לעשות טעות. אם ברצונך להיות בטוחה לחלוטין שהיהלום שאת רוכשת הוא יהלום אמיתי הקפידי לרכוש אותו במקום בו ניתן לבדוק אותו לנגד עיניך באמצעות מכשיר אלקטרוני או מעבדה משוכללת.

בדיקה חינם לכל תכשיט שברשותך

הבדיקה תינתן כשרות לציבור, במחלקות התכשיטים ב:

הבורסה לתכשיטים רחוב ריינס 6 ת"א | שמוסף כל־בו | שקם | המשביר לצרכן

צילום: דוגית

אתה והלירה

מאת יגאל לביב

הבורסה: התחקור ועדת ניירות־הערך חשדות להתעשרות אישית של מנהלי קרנות נאמנות?

כמה חברי הבורסה־לניירות־ערך בתל־אביב שוקלים פנייה להנהלת הבורסה או לוועדה המיוחדת שהוקמה על־ידי רשות־ניירות־הערך לבדיקת פעילות קרנות־הנאמנות הבנקאיות בבורסה.

עילת התלונה: חשדות כי לפחות אחד ממנהלי קרנות־הנאמנות של בנק גדול ניצל את מעמדו להתעשרות אישית בצורה חסרת־תקדים. הדוברים מנו כמה מניות, ששעריהן עלו בצורה מסחררת מסוף שנת 1979, כמו „פטרוכימיים", „חיפה כימיקלים", „דובק", „אפריקה", „ארגמן". שערי מניות אלה עלו במאות אחוזים בחודשים ספורים, תודות לרכישות מסיביות של קרנות הבנק הגדול שנוהלו על־ידי אותו המנהל. הדוברים הצביעו על רצף של פקודות־רכישה של חבילות גדולות של מניות אלה, זמן קצר לפני כניסת הקרנות והעלאת שעריהן, כאשר הפקודות בכל המיקרים באו מקבוצות זהות של משקיעים פרטיים. החשדות הן כי המשקיעים ידעו על פקודות־הקנייה העתידיות של הקרנות, ובקנייה נוקדמת הרוויחו יותר מ־80 מיליון לירות בחצי שנה רק ברכישת ומכירת מניות אלה.

המישנה־למנכ"ל הבורסה בתל־אביב, נתן שילה, מסר כי הבורסה טרם קיבלה כל תלונה בעניין זה.

תרגיל־ההתעשרות הזה הוא פיתוח של טכניקת העלאת־השערים, שהתחילו בה דויד טופר ומיקי אלבין, שרכשו מניות בזול, העלו את שעריהן ומכרון ברווח. הללו הסתפקו ברווחים קטנים של כמה עשרות אחוזים, ועשו רק כמה מיליונים. התרגיל הנוכחי נעשה בכמויות אדירות של כספים, ולכן הרווחים הם בעשרות מיליונים, ללא כל סיכון. כמות הכסף שקרנות הבנק הגדול יכולות להזרים, הן כימעט בלתי־מוגבלות.

מנהל־הקרנות עלה לאחרונה במעמדו בבנק, בהצליחו בניהול אחת הקרנות שהרוויחה מהשקעות בבורסה. גם עתה הוא יכול להצביע על כך שההשקעות הספקולטיביות שלו במניות־הבורסה גרמו לרווחים לקרנות שהוא מנהל, שכן יועצי הבנק שלו גוררים את ציבור־המשקיעים ללכת בעיקבותיהם, ולרכוש את המניות אחרי שהקרנות קנו אותן. כך משלם ציבור־המשקיעים את מחיר תרגיל ההתעשרות של בודדים.

האוניברסיטה שילמה את המכס על מכוניתו הפרטית של דיניץ

האוניברסיטה העברית בירושלים שילמה את המכס ומס־הקנייה על מכוניתו הפרטית של שימחה דיניץ, סגן־נשיא האוניברסיטה. הסכום היה יותר מ־700 אלף לירות. המיקרה התגלה בחקירה של מבקר־האוניברסיטה, שהופסקה.

שימחה דיניץ ייבא לאחרונה מכונית המיוחד, לשלם עבורו, כמענק מיוחד, את המיסים על המכונית.

כאשר הגיעה תלונה על המיקרה ל־מבקר־האוניברסיטה, הוא התחיל לבדוק את העניין, אולם קיבל הוראה להפסיק את החקירה מייד.

שימחה דיניץ התחיל לכהן כסגן־נשיא

שמחה דיניץ בחברת דוגמניות
חיים טובים

„קרייזלר" מפוארת מאמריקה, תוך ניצול זכותו לייבוא אישי. כאשר התברר לו כי עליו לשלם את מסי־הייבוא, בסכום של 700 אלף לירות, ביקש את עזרת האוניברסיטה. זו החליטה, לאור מעמדו האוניברסיטה מפוארת מאמריקה, תוך ניצול זכותו לייבוא אישי. כאשר התברר לו כי עליו לשלם את מסי־הייבוא, בסכום של 700 אלף לירות, ביקש את עזרת האוניברסיטה. זו החליטה, לאור מעמדו ריר־ישראל בארצות־הברית. משכורתו, ב־תפקיד החדש, היא 130 אלף לירות נטו לחודש.

„בנק לאומי" ניו־יורק מחלק מתנות

„בנק לאומי" בניו־יורק פירסם בשבוע שעבר מודעה על עמוד שלם ב„ניו־יורק טיימס", ובה הצטרף לבנקים האמריקאיים הנותנים מתנות יקרות־ערך לכל המביא אליהם מפקידים חדשים. הבנק מציע למפקידים את הריבית המכסימלית שהחוק מאפשר לתת.

הבנק מקדיש עתה את כוחותיו ל־ספיגת 13 הסניפים שרכש מ„בנקר טראסט" האמריקאי. בסוף 1979 היו מיליארד דולר. עיקר הגידול בפיקדונות ובפעילות העסקית בא מסניפי הבנק מחוץ לאמריקה, בעיקר באיי־קאימאן ודרום ומרכז אמריקה. הגידול בפעילות במקומות אלה היה 42%, לעומת גידול ממוצע של כלל עסקי הבנק, שהיה רק 14.4%.

בעוד ש„בנק לאומי" באמריקה ממשיך להשקיע מאמצים בהקמת רשת בנקאית קימעונאית, תוך הגדלת מיספר הסניפים

מחצית המודעה של „בנק" בניו־יורק
500 דולר

בסניפים אלה פיקדונות בסך 150 מיליון דולר. ביתר 11 הסניפים הוותיקים של הבנק היו בסוף 1979 1.35 מיליארד דולר כפיקדונות. הסכום הכללי של הפיקדונות בבנק, על כל סניפיו, גדל בשנת 1979 ב־18.7%, והגיע כימעט ל־1.5

והתבססות על הציבור הרחב, החליט „בנק הפועלים" בארצות־הברית להתרכז בעיקר בשיטה הסיטונאית, תוך הירתעות מפיקדונות עובר־שוב רגילים. הבנק נקט לאחרונה כמה צעדים להקטנת מעורבותו בפיקדונות־קהל רגילים, תוך הגבלות־אשראי חמורות ללקוחות אלה. הכוונה היא להתרכז בעיקר בעסקים ובלקוחות גדולים, כדוגמת „בנק דיסקונט" ו־„המיזרחי".

כדי לחזק את הפעילות במרכז ובדרום אמריקה, שבהם חזקים במיוחד קבוצות „דיסקונט" ו„לאומי", הוקם לאחרונה מינהל אזורי מיוחד למקומות אלה, ש־בסיסו במיאמי. כמנהל־האיזור נקבע **אפריים יוכטמן**, שניהל עד כה את איזור תל־אביב של „בנק הפועלים".

מסקנות ראשונות של דו"ח מקנזי: ל„אל־על" אין מערך מכירות

צוות־הבדיקה של חברת „מקנזי", ה־בודק את תיפקוד „אל־על", הגיש השבוע את מסקנותיו לגבי מערך־המכירות של החברה.

המסקנה המיידית היא כי ל„אל־על" אין מערך־מכירות כלל, ועליה להקימו מחדש. הסקר מצא כי ב„אל־על" 70% מהנוסעים הם נוסעים חוזרים, ורק 30% נוסעים חדשים, בעוד שבחברות־התעופה הבריאות והגדולות בעולם היחס הוא הפוך. הדו"ח קובע כי אם לא תגיע „אל־על" ל־70% נוסעים חדשים בקרב כלל נוסעיה, היא תידון לכיליון.

הנהלת „אל־על" החלה כבר בצעדים המתחייבים מן הסקר, ונראה כי יהיה עליה להחליף את כל נציגיה המיסחריים באירופה ובארצות־הברית, המשועבדים לתפיסות ישנות, ושאינם פועלים אקטיבית להשגת נוסעים. הדו"ח קובע כי השגיאה הבסיסית של „אל־על" היא התבססותה על סוכני־נסיעות, שיזרימו לה נוסעים, תחת לפנות ישירות לקבוצות־נוסעים. הדו"ח מצא כי „אל־על" הגיעה עד כה רק ל־3% מפוטנציאל־הנוסעים היהודי בעולם, ולא עשתה דבר כדי להגיע אל הנוסע הלא־יהודי.

סקר שעשתה „אל־על" לאחרונה על התלונות שהגיעו אליה, הראה כי מרבית התלונות הן בטיסות המנוהלות על־ידי מיספר מצומצם של שניים־שלושה מנהלי־טיסות. בדעת החברה לפעול נגדם, ולחו־רידם לתפקיד זוטר.

בשתי טיסות שטסתי לאחרונה ב־מטוסי 747 של „אל־על" ראיתי כיצד טיב השירות לנוסע תלוי במנהלי־הטיסה. בטיסה 016 מלונדון לניו־יורק, ב־11 בחודש, הועברו לטיסה 120 נוסעים של חברת „טי־וו־איי" שטיסתם בוטלה, וביניהם צוות־אוויר של חברת „איס־טארן" האמריקאית. נוסעי „טי־וו־איי", שמעולם לא טסו ב„אל־על" ושלא העלו על דעתם לטוס בה, היו מלאי התפעלות מן השירות שקיבלו. צוות־האוויר של „איסטארן" אף הוא שיבח את השירות, והביע הערכה רבה, בעיקר ליעילות ה־עבודה. מנהלי־הטיסה, ובעיקר הכלכל בקידמת המטוס, הקפידו שהנוסעים יקבלו תשומת־לב מלאה, והקפדתם גרמה לשירות המעולה.

לעומת־זאת, בטיסת „אל־על" 316 מלונדון לתל־אביב, ב־14 בחודש, היה השירות בחלק הקדמי של המטוס מתחת לכל ביקורת. הדיילים ומנהל־הטיסה ישבו במשך מרבית הזמן ושוחחו, ולא ניתן היה להשיגם. הם גם לא מילאו הוראת־קבע של בדיקת הנוסעים — חגירת חגורות־הבטיחות לפני הנחיתה. מנהל־הטיסה גם התיר לנוסעים לעבור לאיזור המועדף של טיסות־עסקים ב־קידמת המטוס.

מקורות ב„אל־על" מסרו כי החברה תנסה עתה לשים דגש על מניעת העברתם של נוסעים לאיזור המועדף, על־ידי התקנת מחיצה ניידת, שתאפשר להקטינו אם לא יהיו בה די נוסעים בתעריף מלא. כיום, כאשר אין מקום במקומות הרגי־לים, מושיבים באיזור המועדף עובדי־חברה, הטסים רק על בסיס מקום פנוי.

דרכי אדם

„אנחנו לא צריכים כסף"

האם שיקרה העדה בעדותה הראשונה או בארבע שבאו אחריה?

„אני רואה שריטה על פניך, את בחורה צעירה וחבל לי עליך, האם מישהו ניסה להשפיע עליך בקשר לעדות של היום?" התובע, סברין (עוזי) שראטר, הוא שועל ותיק ומנוסה. הצעירה השחרחורת והמתולתלת שעמדה על דוכן־העדים נבוכה, ושרוטה לא היתה יריב ראוי לו.

עיניה של הקטינה, בת ה־17, שוטטו הלוך ושוב על־פני השופטים והתובע, ורק לפעמים נעצרו על פניו של משה יתום, הנאשם ברצח. משה יתום הוא החבר של שולה (שם בדוי כי היא קטינה). היא אוהבת אותו, ורוצה להתחתן איתו. לכן באה לבית־המישפט לספר לשופטים: חנה אבנור, משה טלגם ועקיבא אריה הגין, שבלילה מסויים בחודש אפריל הלך משה לישון איתה כרגיל, והתעורר לידה כרגיל, ולכן לא יכול היה לבצע את המעשה המיוחס לו בכתב־האישום.

„היינו בערב אצל חברה, משה לא עובד. אנחנו לא צריכים כסף, כשאנחנו אוכלים אז זה אצל ההורים. באנו הביתה בערך בחצות, ורבנו בגלל חילוקי־דעות על המשך החיים המשותפים שלנו. למשה היה ריח לא טוב מהפה, והוא נרדם עם הבגדים. אני קראתי קצת, ואחר־כך גם אני נרדמתי. בבוקר כשקמתי משה עדיין ישן לידי. השעה היתה 11.30 או 12 כאשר התעוררתי."

„אז מדוע סיפרת במישטרה ש־התעוררת בשעה שתיים בלילה, ולא ראית את משה לידך, ובערך בשעה שבע בבוקר קמת וראית אותו מגיע?" שאל התובע.

„שיקרתי במישטרה". „אני שיקרתי במישטרה, הכל המצאתי מהראש שלי. הם בילבלו אותי, שיגעו אותי, אני לא מבינה בדברים כאלה, הם עשו לי פסיכולוגיה, ורציתי ללכת הביתה. חלק מהדברים שמעתי מהשוטרים שחקרו אותי. היו אולי עשרים שוטרים בחדר, את השעות שתיים ושבע סתם המצאתי מהראש שלי. זיהיתי את הג'ינס, את החולצה, ואת הגרביים והנעליים של משה, שנמצאו בשדה העזוב, אינני יודעת איך הגיעו לשם. אולי היתה פריצה בבית שלנו באותו לילה. נגנבו הרבה דברים. מתי נגנבו? אינני יודעת, אולי בתקופה שהייתי במעצר. בלילה של המקרה לא נעלמו דברים, אולי לא היתה פריצה.

„כן אני גם זיהיתי את מכונית האאודי הלבנה. כי השוטרים אמרו לי שזוהי המכונית העומדת במיגרש־החניה של המישטרה, ראיתי אותה מבעד לחלון, ולכן זיהיתי אותה."

התובע מראה לעדה כי היא סירבה על מכונית האאודי הלבנה ב־17 באפריל, בעוד שהמכונית נתגלתה על־ידי המישטרה רק ב־20 לחודש, אחרי שהנאשם מסר את מקום־הימצאה.

„אז זה בגלל שאני יודעת איזה רכב משה אוהב. אני יודעת שהוא אוהב אאודי".

„את גם יודעת איזה צבע הוא אוהב?" לחץ התובע, והעדה לא השיבה.

משה, חברה לחיים של הקטינה, נאשם בכך שבלילה שבין 15 ה־

(המשך בעמוד 62)

פירסום ראשון של פרוטוקול ועדת־המישנה של הכנסת שגבתה עדות ממפכ"ל המישטרה

המישטרה בסדר - ההערות אשמה

הרצל שפיר: ראשית, הערה אחת בקשר לעיתונות. אני חושב שהעיתונות היתה מצויינת בשלוהימים הראשונים, כאשר היא התבקשה לא לפרסם, למרות שהיה לה מידע.

ב חודש שעבר התקיים בי־דיון הציבורי הראשון בקחי פרשת חטיפתו ורצי־חתו של הילד אורון ירדן. מפכ"ל המישטרה, רב־ניצב הרצל שפיר, מזוזה בשר־הפנים, הד"ר יוסף בורג, ו־שני קצינים מהמטה הארצי, הופיע כפני ועדת־מישנה לי־עניני מישטרה של ועדת־הפנים של הכנסת.

את הישיבה ניהל ח"כ שלמה הילל מהמערך, וכי־דיון השתתפו חברי־הכנסת משה עמאר ויהודה חשאי מהמערך, דב שיינפקי ו־אהוד אולמרט מהליכוד, מר־דכי וירשובסקי מש"ס ובן־ציון רובין ופינחס שיינמן מהמפד"ל. בדיון הצטיירה בצורה ברורה הדרך שבה נקט המפכ"ל: המישטרה חולק על הצורך מלתת לה שבחים על התקופה הזאת. אני חושב שהיא מצדה לא בסדר. אני חושב שהיא מצדה דברים, גם מהאצבע וגם מהשטח. יש חילוקי־דעות האם הטיפול של המישטרה בעיתונות היה טוב ואני מסכים שבנקודה הזאת אנחנו צריכים ללמוד.

יכול להיות שהוא לא היה מספיק טוב, ויש לזה כל מיני גורמים, כולל בעיות אישיות. ניסו להגן על המישפחה. זה לא מצאחן בעיני העיתונאים. המישפחה בכל זאת מודה למישטרה על ההגנה שניתנה לה.

לא הייתי אומר שמישטרת־ישראל הוליכה שולל, אבל מישטרת־ישראל לא ששה לתת נתונים ומידע גם כאשר היה לה. אני חושב שזה לגיטימי. בסך־הכל יש למישטרה מטרה מסויימת — לשחרר את הנחטף ולתפוס את העברין. זה בקשר לעיתונות.

בקשר לדברים שניתן ללמוד, ואין — בהערכת המצב ובהחלטות עקרוניות, אני חושב שהמישטרה לא עשתה מישגה. מישטרת־ישראל נהגה נכון. יחד עם זה, ברובד הראשון, בחטיפה פרופר אמר את זה: מישטרת־ישראל לא היתה ערוכה בראיה העקרונית ובמתודיקה איך לטפל בבעיה כזאת, בבעיה ארצית, שבה אתה צריך להפעיל הרבה כוחות ואמצעים. למרות שמישטרת־ישראל עשתה את הדברים הנכונים, היא עשתה את זה, לענ־יות דעתי, ביותר מדי אמצעים וריכזו מאמץ עודף.

דבר נוסף הם האמצעים. זה לא סוד, בכמה דברים חסרה מישטרת־ישראל אמצעים, שהם אופיניים דווקא למעשי־חטיפה. היא חסרה סוג אמצעים שזה אופייני לסוג כזה של פעולה. האמצעים האלה הם אמצעים שיכולים להיות מתוחכמים. אמצעים לאיתור, לעיקוב, הנגחנים כבר בעולם הגדול. הם עולים הרבה כסף, ולפי הערכתי הם חסרים.

יוסף בורג: יש בצה"ל?

הרצל שפיר: יש בצה"ל, יש בחלק מהמקומות שהם לא צה"ל, כמו שירותי־הביטחון והמוסד. אלה לא דברים שבשמים.

בקשר ללמידת העניין, כבר ב־יום הששי ב־13 בחודש, עשתה מישטרת־ישראל קד"ם, קבוצת דיון מיבצעית, מיוחדת, להפקת הלקחים, את הקד"ם עשינו בשבוע הראשון, ללא קשר עם התוצאות. לקחנו את כל מפקדי המחוזות והתחילו לעבוד. יותר מכך, ב־15 בחודש עבד צוות של המישטרה הארצית במקביל וליד הצוות של מישטרת תל־אביב. בפעם הראשונה בתולדות המדינה שהופעל מחשב המישטרה על תוכנית לאי־סוף נתונים, שהשתלבה בעבודה הזאת והתחילה לתת תוצרת. לולא העבודה הזאת, היה קשה מאוד, לקראת הסוף, לדלות נתונים.

אני רוצה שתדעו דבר נוסף. היו עוד שני אינדיקטורים, שלוא היה האיש נתפס בבנק, היינו עולים עליו, אם כי קצת יותר מאוחר. האחד: טביעות אצבעות; השני: עניין הקולות. גם פה היינו באלמינציה של מיספר דברים.

כדי לנקות את השולחן מכל מיני דברים, כי לי הם קצת כאבו, אומר: היתה קבוצה ראשונה של חקירה שקראנו לה קבוצה א', והיו האשמות מתחת לישולחן ש־אנחנו החזקנו אותן גם אחרי שידענו שאין מה לעשות איתן. אין לזה בסיס. יותר מכך, כמו שקורה בחיים, המציאות היא סיפור נפלא התחבר יחד.

הקלסתרון היה עד כדי כך טוב שהאיש הכיר את עצמו בקלסתרון, התייצב בבאר־שבע ואמר: אני יודע שאתם מחפשים אותי, וזה נכון, חיפשו אותו.

הוא הציג אליבי מאוד משונה ולקח הרבה מאוד זמן לסתור את האליבי. איני יודע אם אתם בקיאים במשמעות הדבר: לסתור אליבי של עשרה ימים. זאת עבודת־נמלים ללכת לבדוק איפה היה האיש ולחקור את אלה שהוא היה אצלם. זאת היתה עבודת־נמלים. עד שהיא לא נגמרה, לא ידענו שהאיש הזה איננו קשור לעניין.

היום אנחנו יודעים שכנראה הוא עשה „מכה", לא כזאת רצינית, והיתה לו בעיה איך לשחק עם האליבי האמיתי.

האם קיום כל האמצעים היה מקל עלינו באותו ערב? יתכן שזה היה מקל הרבה מאוד. אני רוצה שתדעו עוד דבר. אני בדקתי הרבה מאוד פעולות דומות, שנעשו במקומות שונים, כמו אצל האמריקאים וכדו'. צריך להבין את הנקודה של ערב הביצוע. אתה חייב לצאת מתוך הנחה שאתה צריך לעשות את זה מבלי שתתגלה. אנחנו דנים עם איש שהקלף העיקרי להמשיך בשלב הזה, עשוי להיות הקלף שלו. דבר נוסף: לא תמיד האיש עצמו מופיע במקום. לפעמים זה מישהו אחר. לפעמים זה איש תמים. לפעמים זה ילד. לדוגמה: המקרה שדיבר על חטיפה עדה לתיכנון של ילד בן 5, בן של הזונה, אשר מראים לו את התמונה של אורון והוא אומר: „זה רוני". כל זה כשלעצמו, כשאתה מקבל מידע על אדם שמתכונן לעשות „מכה" רצינית בסדר־גודל של שני מיליון לירות בסביון, לאחר מכן אדם שמתאים בדיוק לקלסתרון, אחרי זה אדם, במקרה זה זונה, שמהיתה כבדר, המיבצע הגדול ביותר בתולדותיה הציבור, חרף העובדה שהילד נרצח. מי שאשם בכזיון — אם היה כזה — הם אותם גורמים מחוץ למישטרה, בעיקר העיתונות.

„העיתונות נהגה לא בסדר. אני חושב שהיא מצצה דברים - גם מהאצבע וגם מהשטח"

שלמה הילל: אתה מתכוון לפני פירסום העניין?

הרצל שפיר: כן. לאחר מכן יש חילוקי־דעות מה היה תפקידה האמיתי של העיתונות. אני קצת ספרת על היותה עדה לתיכנון של חטיפה ויש עד לסיפור של ילד בן 5, בן של הזונה, אשר מראים לו את התמונה של אורון והוא אומר: „זה רוני". כל זה

באשקלון ב־1977 היה מקרה כזה. האיש היה רחוק מהמכונית הוא שלח ערבי תמים ואמר לו: תיגש לשם ותביא את הכסף. האיש טעה במקרה בין בתי־השימוש ולא מצא שום דבר.

יש לנו את החומר מחיץ־לארץ, במיוחד מארצות־הברית. אנחנו מנתחים אותו. אנחנו מכינים מידל מיוחד לנושא הזה. בתקופה הקרובה נערוך השתלמויות איך לפעול במקרה כזה בעתיד. אנחנו רוצים באחד החודשים הקרובים, לעשות תרגיל פתע לאחד המרחבים ולתרגל אותו במודל הזה.

הרצל שפיר: אלה שני דברים שונים. צריך להבחין בין טעות טכנית לבין טעות אנושית של אדם שלא רצה לומר דבר שקר. לנו לא היתה בעיה להשיג שני מיליון לירות מהמישפחה. הבעיה היתה של נוחות — לתת מהר את הכסף כדי לטפל במקרה. מאחר והכנו את הכסף, כאשר מר טיומקין נשאל מי מסר את הכסף הוא רצה להיות דובר אמת ואמר: הכסף הזה נמסר על־ידי המישטרה.

משה עמאר: למה הוא היה צריך להגיד את זה?

„מישטרת־ישראל נהגה נכון, אך עשתה זאת ביותר מדי אמצעים ובמאמץ עודף"

הרצל שפיר: הוא אמר שהוא טעה באמירה הזאת. הוא לא התכוון לומר שהכסף מסומן.

פינחס שינמן: זה שיבש?

הרצל שפיר: מבחינה מישטרתית זה לא שיבש שום דבר.

שלמה הלל: התכוונתי לגבי הביקורת ולגבי שאלות. מבחינה זאת אני חושב שהעיתונות נהגה באיפוק מסויים.

הרצל שפיר: אני חושב שבכמה מקרים היא היתה לא־אחראית. היא היתה בומבסטית. יכול להיות שיש כאן חילוקי־דעות ענייניים בגישה.

צר לנו שהילד מת. בסך־הכל מבחינה מישפטית זאת פעולה שהמישטרה פתרה אותה ותלמד את הלקחים. כפי שאמרתי — יש מה ללמוד. יש הרבה דברים שאנחנו רוצים להשלים. אנחנו עובדים על זה במלוא המרץ. אני רוצה לומר שהמקרה הוא יחסית פשוט. הוא היה מסובך לאנשים שעסקו בו. אבל לא מעבר לזה. התהליך המישטרתי רגיל ופשוט, ופתרו אותו, לדעתי, בעודף מאמצים. עם מודל משובח יותר אפשר היה לעשות את זה בפחות מימץ.

משה עמאר: אני אשתדל לא להיות חכם לאחר מעשה ולהגיד למה לא נעשו פעולות כאלה וכאלה. לא זאת הכוונה שלי. אין בכוונתי לפגוע במישטרה, כי זאת מישטרת־ישראל ואין לנו מישטרה אחרת. ברור שהתגלתה מסירות ראויה לשבח של המישטרה.

אבל כן יש חשש וכן יש תמיהות. היה המקרה של כביש החוף. דנו בנושא הזה והסקנו מסקנות, שהמישטרה לא פעלה כשורה, כפי שהיא היתה צריכה לפעול. לא משום שהמישטרה לא רצתה לפעול. אדרבא, היא גילתה מסירות. השאלה שמתעוררת אצל כל אחד מאיתנו היא האם המישטרה בנויה ומאורגנת לתופעות חריגות?

יוסף בורג: לי לא ברור שנפסקה הלכה, שהמישטרה לא היתה בסדר.

משה עמאר: אם תקרא את הפרוטוקול תראה שהסיכום של הדיון היה כזה. מבחינה עובדתית אנחנו מצאנו אז הרבה ליקויים. הדברים האלה נאמרו כאן, ולא נתנו להם פירסום.

אומר שר־הפנים: כל הכוחות היו מגוייסים מעבר ליכולתה של המישטרה. אני חושב שזה אחד הליקויים. בשביל אירוע כזה לא צריכים כל הכוחות להיות מגוייסים. צריכה להיות יחידה אחת, שהיא תהיה מגוייסת. צריך להיות גוף אחד במישטרה, שהוא יהיה פעיל. לדעתי, כל שוטר נוסף — גורע. מבחינה מישטרתית מקצוענות, אחד הליקויים הוא שכל המישטרה עמדה על הרגלי־מדוע אי־אפשר להביא משירות־הביטחון כמה אנשים, אם הם אנשים שמיומנים באותם אמצעים טכניים, והם היו משתלבים ונכנסים לפעולה. כך אפשר היה להשתמש באותם אמצעים.

הרצל שפיר: בהקשר למה אתה אומר את זה?

משה עמאר: בהקשר לחבית.

שלמה הלל: אתה מתכוון לתקופה של לפני־מסירת־הכסף או לאחר מכן?

משה עמאר: מזמן שפעלו עד לזמן מסירת הכסף. בטלוויזיה שאלו: למה לא הביאו כלבים. המפכ"ל ענה: הכלב היה יכול לנשוך ילד שהוא שליח חמים אשר בא לקחת את הכסף. זאת אחת התשובות. יכול להיות שהיה צריך להכניס כלב, יכול להיות שהיה צריך לעשות את הפעולה הזאת אחרת. כאשר האבא נסע, עבר את החבית וחזר בחזרה, היתה אפשרות להתארגן לפעולה כלשהי. ישבו שני אנשים במכונית ומכשירי־הקשר לא פעלו. אלה הם ליקויים שלא מוכרחים להיות. אבל לא אלה הקובעים. זה רק מוכיח שבכל פעולה שנעשתה היה ליקוי. הליקוי לא נבע מתוך אי־רצון, אלא מתוך חוסר יכולת, מתוך חוסר אירגון מלכתחילה.

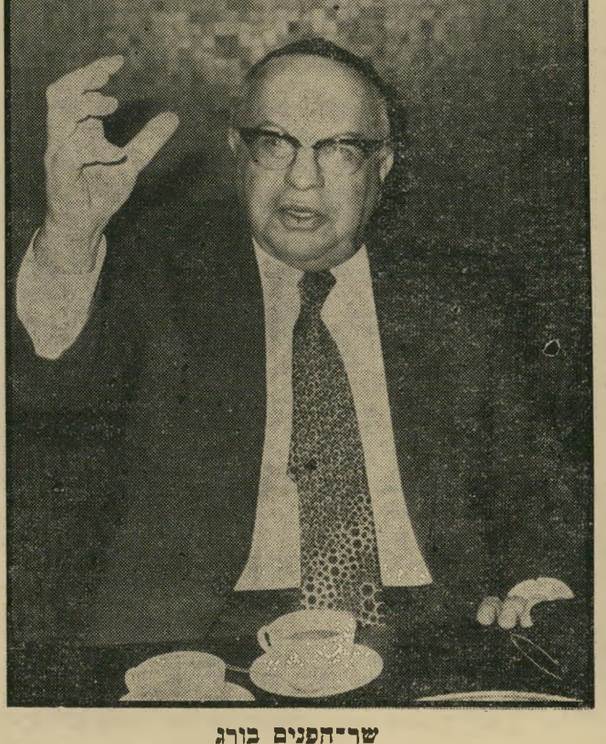
דב שיינסקי: אני חושב שהמישטרה עשתה שגיאות מהרגע הראשון. למשל, היתה שאלה אם לתת פירסום לדבר הזה. למיטב ידיעתי, אם החוטף היה עובר בסביון לפני שפורסם על החטיפה, הוא היה יודע שהמישטרה יודעת, כי סביון היתה מלאה במכוניות מישטרה. את זה שמעתי מהשכנים שגרים בסביבה.

שמעתי על דבר כזה, ואני לא מדבר על כלים מתוחכמים, על אבקה, שאם היו מאבקים את השקית הרי הכלב מסוגל להריח אבקה כזאת במרחק של קילומטר אחד. ואם מדובר כבר על כלבים ועל יצירת קשר, מעניין לשמוע מה קרה עם המכשיר.

אני רוצה להוסיף עוד דבר בקשר לכלבים. לפי מיטב ידיעתי, אם היה שם כלב־תקיפה עם זמם על הפה, והמישטרה היתה במרחק של שני בתים מהמקום הזה, היו מוצאים את החוטף באותו הערב. שמעתי שהכלב הראשון הגיע ב־שעה 4.30 בבוקר, וכל הזמן נשמעו קריאות במכשיר הקשר של המשטרה: „איפה הכלב?" אותו דבר בקשר לגשש. לא היה גשש.

הורי אורון ירדן
„האם המישטרה ערוכה לתופעות חריגות?"

שר־הפנים בורג
„שום לימוד לא יכול לתת הצלחה"

„לא נזמין את האף־ב"יא" או הסקוטלאנד־יארד. תנו לנו את ההזדמנות"

חיפשו גשש, ואז אחד ממישמר־הגבול ירד ואמר: „אני הגשש". זאת־אומרת, הגשש היה במקרה.

האם אתה עומד מאחרי מה שאמר מר טיומקין בקשר לפצצת־תאורה, שזה מסוכן? יש בזה סתירה. לפני ארבעה חודשים נפל מטוס קל לים. זמן קצר אחרי זה כל רמת־אביב היתה מוארת. שמעתי שכמאה פצצות־תאורה נפלו ברמת־אביב.

יש פגם בכך שהקול של החוטף שוחרר באיחור של שבעה ימים, וכן שהרשימות לבנקים נמסרו יום אחד לפני שהתגלה הכסף.

מרדכי וירשובסקי: כל אחד אמנם רואה בדבר אחר את הפיספוס של המישטרה. אני לא מומחה. אני חושב שזה עניין של מומחיות. אם אומר ח"כ רובין: כאן פיספסה המישטרה והמפכ"ל יאמר: כאן לא פיספסנו, אין לי דבר סוף.

אני חושב שטוב ייעשה אם העניין הזה יעמוד במיבחן מקצוענות, מחוץ למישטרה, כדי שלא תשאלנה שאלות ותמיהות.

שלמה הלל: לזכותו של שר־הפנים ייאמר, ביום שנתגלה החוטף, אמר שר־הפנים ברדיו שהוא שוקל אפשרות למנות ועדה.

אני אומר בגלוי, כאשר ידעתי שהילד נרצח, נשמתי לרווחה שהילד מת לפני שנעשתה עיסקת החליפין. הייתי רוצה שהמישטרה תעשה שיחזור של העניין הזה, מתוך הנחה מה היה אלמלא הילד היה מת באותו הזמן: אם היה שותף שהיה מחזיק את הילד במקום כלשהו והוא שומע ברדיו: נתנו כסף מסומן; האם היה צריך כלב או לא. כל זה על סמך הנחה שנתאמתה, שהילד לא היה בחיים. לי לא ברור מה היה הסצנריו, אם היה שותף לחוטף, ואילו הילד לא היה מת באותו זמן. השיקולים היו נכונים מתוך הנחה בסיסית, שבמידה ונעשתה פעולה הילד לא היה בחיים.

משה עמאר: גם השאלה המישפטית היא שאלה קשה. אני חושב שאם המישטרה ערוכה לתופעות חריגות, אז כן, אבל אם לא, אז לא.

יוסף בורג: על כמה דברים שאתה קורא אותם דוברות, המפכ"ל יענה.

אני רוצה להעיר כמה הערות בקיצור. מישטרת־ישראל לא יכולה להיות אובייקט של ויכוח ציבורי בעניינים האלה. המפכ"ל אמר שהוא הקים שני צוותות שילמדו את הלקחים. אני מציע, קודם כל ניתן להם ללמוד את הלקחים. אחרי שיהיו הלקחים נדבר על העניין. אני חושב שבשלב זה אנחנו יכולים לסמוך על מה שילמדו במישטרה. זה הוגן כלפי המישטרה, שאנחנו נותנים לה ללמוד את הלקחים בעצמה.

קולנוע

סרטים

היוזמה העיראקית

אחת התוצאות של מסע הנשיא אל־סא־דאת לירושלים, שהביכו את המצרים, היה החרם שהטילו שאר ארצות ערב על סרטי הקולנוע שלהם. קשה לומר שהשערים ננעלו לחלוטין, שהרי בסופו של דבר מצ־ריים היתה ועודנה מפיקת הסרטים העיק־רית והחשובה ביותר בכל ארצות ערב. בלא סרטיה קשה להפעיל בתי־קולנוע ב־מיזרח התיכון. אבל, בכל זאת, החרם מור־גש — הן מבחינה כלכלית, הן מבחינה מוסרית. בעיקר עודד החרם ארצות ער־ביות אחרות, העושות היום מאמץ עליון לפתח תעשיית־סרטים משלהן, שתוכל לת־פוס את מקום המצרים. הכוונה לאו דווקא למוצטפה עקד הלובי, המפנה את האפו־סים המונעיים שלו (מוחמד, עומר מוכ־תר) העולים עשרות מיליוני דולרים, לקהל המערבי יותר מאשר לקהל הערבי, אלא דווקא לארצות קרובות יותר. לדוגמה: עיראק.

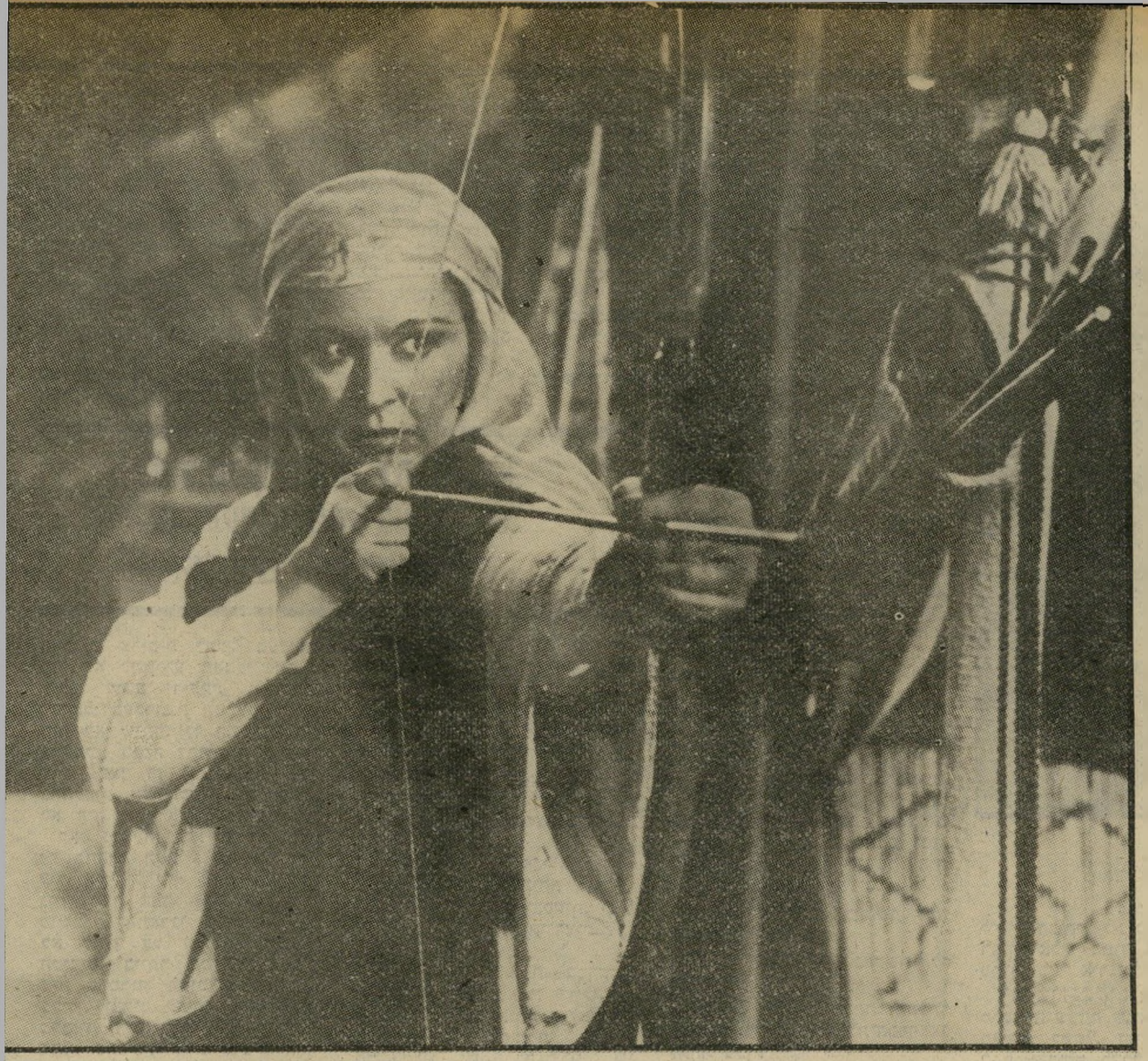
איחוד הערבים. אפילו חסידיו המוש־בעים ביותר של הקולנוע הערבי החדש, פרקליטיו ומגיני תורותיו, לא העזו עד היום לצאת בשבחי התעשיה העיראקית. הם התקשו להחליט מה צולע שם יותר — הטכניקה או התוכן. עסוקים בקלחת הפו־ליטית שבה היו נתונים, לא התפנו העי־ראקים, עד הזמן האחרון, להקדיש תשו־מת־לב של ממש לקולנוע, והדבר ניכר היטב בסרטיהם. אלא שמזה כמה שנים, תוך כדי עליית מישקל הנפט בתקציב הלאומי ובמקביל לעליית קרנה של המ־דינה בעולם, גילו המנהיגים העיראקיים גם את הקולנוע. הם מארגנים פסטיבל סרטים בבגדד (וחשיבותה של ההשתת־פות הפלסטינית שם גדולה במיוחד). הם תומכים בהפקות מקומיות, ולאחרונה פת־חו ביוזמה העשוייה להרגיז את המצרים ולהדליק אצלם אור אדום.

סרט חדש בשם אל־קאדיסיה הופק שם בסכומי־עתק. הצוות האחראי לו ניראה כמו „איחוד העמים הערביים". הבמאי הוא מצרי, והשחקנים גלקחו מכל ארצות ערב, ממארוקו ועד למיפרץ הפרסי. נו־כחות נכבדה של מצריים במיסגרת זו יכו־לה להתפרש בשתי צורות: אולי באמת אין כיום אפשרות לעשות סרט ערבי יוק־רתי ללא מצריים, ואולי אותם המצרים שבאו לעבוד בעיראק ביטאו בדרך זו את אי־שביעות רצונם מן המתרחש במולדתם.

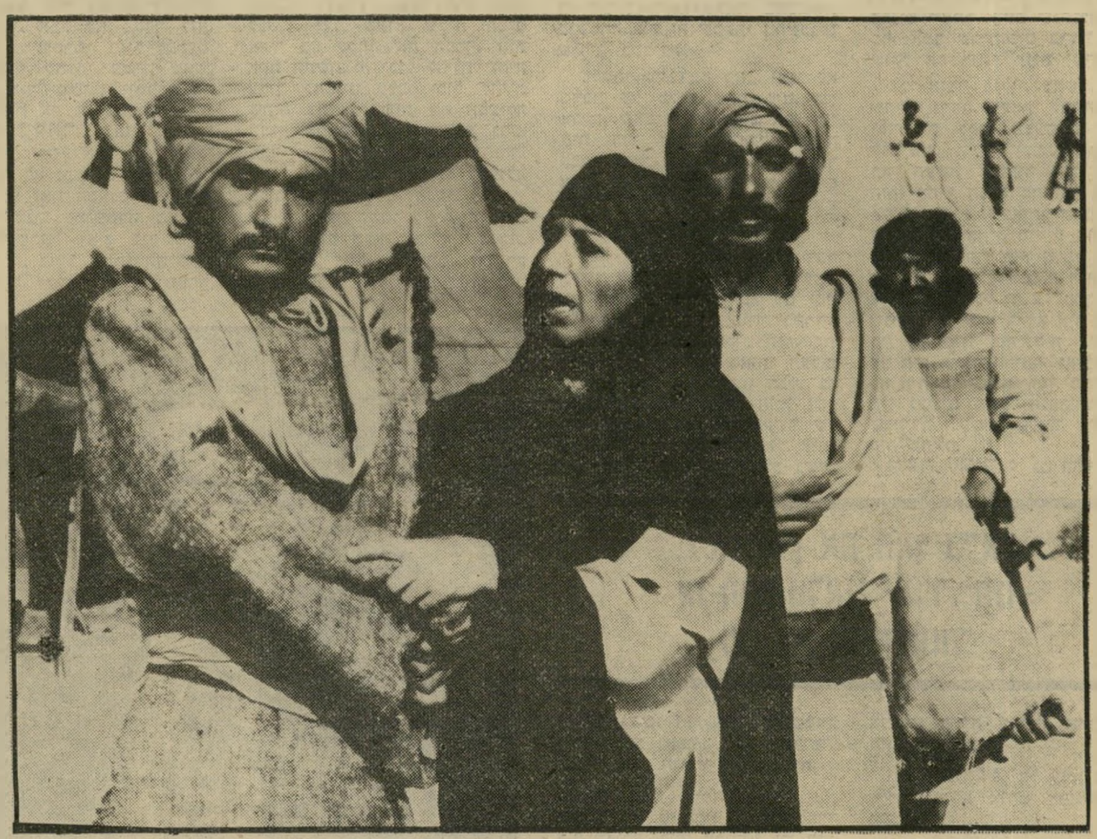
לסרט יש משמעות היסטורית רבת־חשיבות עבור עיראק. אל־קאדיסיה הוא שמו של הקרב המכריע, שבו ניצחו הער־בים המוסלמים בימים של ח'אליף עומר את חילות שושלת הססניים ששלטו בפרס, והעבירו את השילטון בארם־נהרים לידיים ערביות. אין צורך להסביר עד כמה סמ־לית העלאתו על נס של ניצחון זה, ב־ימים שבהם מערכת היחסים שבין עיראק לאיראן אינה סוגה בשושנים. אמנם הבמ־אי צלאח אבו־סייף מכחיש כל כוונה פוליטית מוקדמת ומסביר שהתכוון לעשות סרט זה עוד ב־1978, כאשר השאה ישב עדיין על כיסאו. עם זאת, קשה להניח שהמימסד העיראקי היה מעניק לסרט „תמיכה כלכלית בלתי מוגבלת", כפי שהג־דירו זאת דוברין, לולא מצאו שהנושא כה הולם את המצב העכשווי.

מחלת עור ושיגרון. הדמות הרא־שית והבולטת ביותר בסרט הוא המצביא סעד אבן אבי־וקאס, האיש שעמד בראש צבאות ערב, ואשר ניהל את המילחמה כשהוא מרותק למיטתו, בשל מחלת עור ושיגרון.

הרמזים האקטואליים אינם חסרים בס־רט. המצביא הפרסי מזמין את שליחי האויב ומפגין בפניהם את העוצמה הא־דירה של צבאו, שכלל, בין היתר, פילים,

השחקנית המצריה סעד חוסני בתפקיד שירין בסירטו של צלאח אבו־סייף „אל־קאדיסיה"
נוכחות נכבדה של מצרים

השחקן הטוניסאי עמר חלפי (משמאל) ב„אל־קאדיסיה"
במאי מצרי ושחקנים מכל אומות ערב

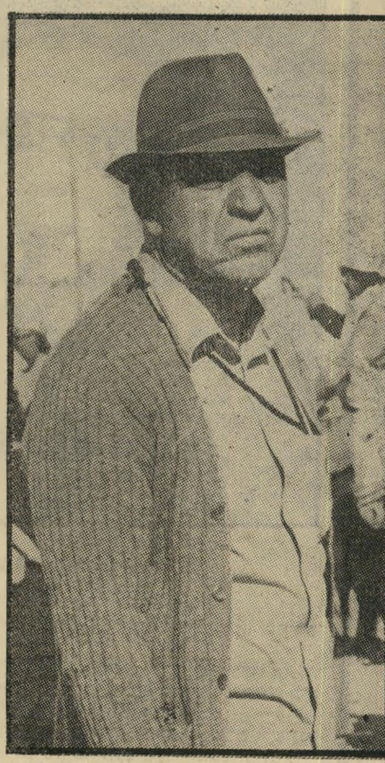

שחקנית שאדיה פלים
כל ערבי יכול לבוא

ובו בזמן מנסה להטיל דופי באמונתם הדתית ובמינהגיהם: הערבים, הקנאים לאמונתם, מנהלים מילחמת־התשה נגד אויב בעל עדיפות מבחינת הלוגיסטיקה הצבאית.

מי שיחפש הקבלה בין התיאור ההיסטורי של ההתרחשויות מלפני 1300 שנה, לבין העימות הערבי־מערבי היום, לא יתקשה למוצאו. באותה המידה אפשר לראות ביהירות ובביטחון העצמי, ועם זאת בניוון ובסיכסוכים הפנימיים בחצר המלוכה הפרסי, השתקפות השחצנות של התרבות המערבית, והריקבון הפנימי והניוון שאופיים בשיטתיות כל חלקה טובה בעולם המתועש.

במאי הסרט, צלאח אבו־סייף, הוא אחד מבמאי היוקרה של מצריים, אדם בן 65 המביים סרטים מזה 35 שנים, ולאחרונה ייצג את מצריים בכמה פסטיבלים בינלאומיים בסרטו שואב המים מת. רבים התייחסו הסרט זה כאל מלודראמה ים־

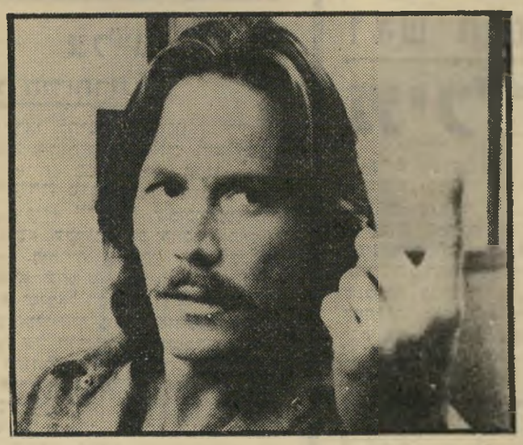
במאי צלאח אבו־סייף
פרסים בינלאומיים

תיכונית, מבלי שהבחינו במשמעות הסוציאלית הטמונה בו.

לאבו־סייף יש תיאוריה מעניינת. כאשר הוא עושה סרט היסטורי, „אינו חושב עליו כעל תיאור אירועים שהיו, אלא כדרך לטפל בבעיות אקטואליות.“ (מכאן שפרשנות מודרנית, מעודכנת לאל־קאדיסיה אינה נטולת יסוד). ואילו כאשר הוא עושה סרטים עדכניים, „אני מקפיד מאוד על כל הפרטים המתארים את התקופה.“

שחרזדה והשולטן. דעתו על העבודה בעיראק מחמיאה מאוד. „זאת מדינה שהפכה את האחדות הערבית ליסוד מדיניותה,“ טוען אבו־סייף. „כל ערבי יכול לבוא הנה, ללא ויזה וללא היתר־עבודה, ואני ניצלתי זאת כדי לשתף בסרט שחקנים מכל ארצות ערב.“ ולמי שלא תפס את הרמז, מוסיף הבמאי: „אין ספק שנושא הסרט מכיל מרכיבים הנוגעים למצבו הנוכחי של העולם הערבי.“

אם כי אינו נמנה על התומכים הגילויים של המדיניות המצרית החדשה, נחשב אבו־סייף בדרך כלל למי שאינו עוסק בפוליטיקה, ויש הזוקפים זאת לחובתו. הוא בראש וראשונה איש קולנוע, במאי המתאר את מלאכתו כך: „במאי הוא מישהו המספר אירוע הנוגע לו אישית, ועושה זאת בדרך המובנת לרוב מאזיניו וצופיו. הוא מספר שצריך להיות משוכנע וחדור בהכרת הסיפור שלו. אני משווה אותו לשחרזדה המספרת סיפורים לשולטאן שחריאר. אם הסיפורים שלה רעים, עשוי השולטאן לכרות את ראשה. גורל דומה צפוי לבמאי־קולנוע. אם הצופה אינו מתעניין בסיפור שלו, הוא מסתלק, וזה הדבר הגרוע ביותר שעשוי לקרות. זהו פסק־דין מוות לסרט.“

אולימפיאדה פרטית בכלא

האיש שרץ על חייו (אסתר, תל־אביב, ארצות־הברית) — זהו סרט טלוויזיה טיפוסי. סיפור קטן וקצת לא סביר.

אל המסך הגדול הגיע הסרט בעיקר משום שהתפקיד הראשי בו ניתן לפיטר שטראוס, שהפך לדמות פופולארית ביותר מאז שעולם ומלואו קורא לו רודי ג'ורדאש.

שטראוס מגלם כאן אסיר שניזדון למאסר־עולם על רצח אביו. הוא אינו מתכחש לאשמה, אינו מנסה להימלט ואינו מארגן כנופיות בכלא. מבחינה זאת, חורג הסרט מן השיגרה: מה ששטראוס (או מורפי, כפי שקוראים לו בסיפור) עושה, הוא התמכרות מטורפת לריצה. האחראי לשיקום האסירים מבחין בכושר הפיסי הבלתי־רגיל של הבחור, ומאמן אתלטיקה מעולה קובע שאכן יש לו נתונים מתאימים כדי לייצג את ארצות־הברית באולימפיאדה... אבל את הסוף אסור לגלות.

מורפי מתאים בכל לגיבור האמריקאי הקלאסי: שתקן, אינדיווידואליסט, משוכנע שעשה את מה שמוכרח היה לעשות, ומוכן לשלם על כך את המחיר. מסתייג מן הכנופיות, המתארגנות בכלא לפי הצבע (לבנים, שחורים ו־לאטינו־אמריקאים), אבל אינו חושש ליטול יוזמה כאשר הידיד האחד שלו בכלא נפגע.

הסרט כולו צולם בכלא פולסום, אחד המוסדות היותר

פיטר שטראוס: על מיתר אחד

מפורסמים מסוגו בארצות־הברית. מכאן האמינות הרבה שיש באתר. אמינות פחותה יש בתיאור היחסים שבכלא. מצד אחד אלימות קיצונית, ומצד שני כמעט־אבירות — המובסים מקבלים את הדין באיפוק מופלג. דבר דומה אפשר לומר גם על מערכת היחסים שמחוץ לכלא: יוזמות נקטלות בעודן באיבן, בלי שום מאמץ להביאן לידי מימוש.

ניצחונו של איש פעלולים

החור השחור (חן, תל־אביב, ארצות־הברית) — אין זה סרט מדע־בידיוני במלוא מובן המילה, למרות שמו ותיפאורותיו העתידניות. כמו „מילחמת הכוכבים“ או „סופרמן“, זהו בסך־הכל סיפור הרפתקות נוסף, המשתמש במדע כדי לרכוש כלי־נשק וחיילים חדשים, ולאו דווקא כדי לפתח ולתאר את עולם המחר שהמדע שינה את אורח החיים שלו.

בתור שכזה מצוייד המוצר היקר הזה של אולפני ואלט דיסני בכל הצעצועים החיוניים. החל מרובוט עגלגל ומתחכם בשם וינסנט, המתחרה ישירות בארטו־דיטו של ג'ורג' לוקאס, ועד לספינת־חלל אדירת־ממדים, „סיינוס“, שהיא צריכה להפליא את הצופה יותר מ„דיסקוברי“ של קובריק. אבל אם במקרה הראשון התחרות היא מתקבלת על הדעת, ווינסנט יהיה אחד הזכרונות הנעימים ביותר של הצופים, הרי במקרה השני נדמה כאילו „סיינוס“ עוצבה בידי אמנים שהעדיפו להעניק דרור לדמיון הרומנטי שלהם, עד כדי הכללת גן־פורח וצומח, תחת שימוש בנתונים המדעיים של היום, שיש בהם רמזים לעולם של מחר.

שאלות מדעיות רבות בסרט נותרות ללא פתרון — החל מן השאלה היסודית על מהות החור השחור וכלה בשאלות פשוטות יותר כמו, למשל, אפשרות הקיום בתוך ואקום מוחלט. ואשר לסיפור, הוא מחזיר את הצופה

רובוטים ואנשים — השאלה ללא תשובה

אל עימות רומנטי אחר: השאיפה המדעית לדעת עוד ועוד, מבלי להתחשב במחיר, מול האמונה בערך העליון של חיי האדם. זהו, בקיצור, מה שמפריד בין קבוצת טיסי־החלל הנקלעת לספינת „סיינוס“ לבין הקברניט המטורף שלה.

מלודראמה לפרי אסור

פעמיים אשה (פאר, תל־אביב, הולנד) — אילו היה נושא הסרט הזה אהבה בין גבר לאשה, ומלבד זאת היו כל שאר פרטי העלילה נותרים בעינם, אפשר היה להגדיר אותו, ללא חשש, כמלודראמה שדופה, שטחית וחסרת־מעוף. העובדה שהמדובר בסיפור־אהבה בין שתי נשים אינה משנה את ההגדרה, אבל מוסיפה לתוצאה הסופית מין טעם־לוואי של פרי־אסור, העשוי לחוות מקור משיכה לצופים מסויימים.

מעשה באוצרת של מוסיאון לאיקונין באמסטרדם, גרושתו העקרה של מבקר תיאטרון ובתו של סופר ידוע, המתאהבת בנערה צעירה ממנה בהרבה, ומזמינה אותה לחיות בדירתה. כבר מן הנודש של הנתונים היסודיים אפשר לנחש באיזה סוג של סרט המדובר, והמשך מאשר את הניחוש.

יש בסרט שבועות של אהבה־לנצח, בגידות, קינאה, משברים נפשיים, מישפחה נהרסת, פשע אלים. וכל זאת במישחק זמנים — הסרט מתחיל (גם אם אין מבחינים בכך ברגע הראשון) בסוף הסיפור, חוזר להתחלתו, קופץ שוב לסוף, וכן הלאה.

אם ביבי אנדרסון מצליחה בכמה רגעים לחשוף נשמה מעונה באמת, הרי שבמרבית הזמן היא נראית נבוכה למדי מן הנדרש ממנה. אך בכל מקרה, זוהי השחקנית הבולטת בסרט. שאר השחקנים מבוויימים בצורה מסורבלת מאוד. הורי הנערה הצעירה (סופי דומא) עושים רושם עמום

ביבי אנדרסון: נשמה מעונה ונבוכה

במיוחד, והבאנאליות של הדיאלוגים מעידה שעושה הסרט, ג'ורג' שלוצר אינו אמון על מלאכת הדראמה.

ומה הפלא? שלוצר התמחה בעבר דווקא בסרטי־תעודה. הוא עשה, בין היתר, סרט־תיעודי על הבעיה הפלסטינית. ואם סרטו העלילתי הקודם, „ז'ואו“, היה יוצא־דופן, הרי זה בעיקר בגין הערכים התיעודיים שלו. הוא מרגיש יותר בנוח בג'ונגל מאשר בניצה.

עידכון

צל"ג

השעה המיותרת

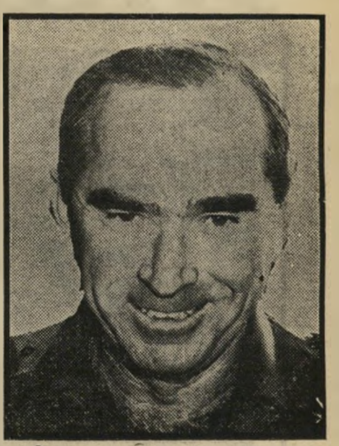
פעם קראו לתוכנית השעה השלישית. אחרי כמה פיחותים וגילגולים היא הפכה השעה השניה. ביום השני (11.8) עשו המפיק **יהודה קורן** והמגיש/מנחה **מי־כאל** („מיקי") **דק** כל שביכולתם כדי להפוך נושא עקרוני של החברה הישראלית — הירידה מהארץ — לבדיחה תפלה. אלא שהשעה השניה אינה השעה השלישית, ומיכאל דק אינו **ירמיהו יובל**.

הנהלת הטלוויזיה גילתה מודעות מיידית לכישלונה של תוכנית זו, ומסתבר כי יש בכוונת ההנהלה להחליף את מיכאל דק במגיש אחר לתוכנית. יחד עם זאת, אין ספק שכישלונו של המפיק אינו גופל מכישלונו של המגיש. החלטת מגיש בילבד לא יהיה בכוחה להפוך את התוכניות ב־עתיד לראויות לשידור.

מאחרי המסך

התפש הגדול

יציאתו של עורך מבט, **יעקב אחי־מאיר**, לחופשה שנתית, הביאה את מנהל מחלקת־החדשות, **חיים יבין**, למלא את

רמטכ"ל איתן
חיסכון

מישרת מ"מ העורך. אחימאיר מבלה את חופשתו בזיכרון־יעקוב.

עם שובו של אחימאיר מחופשתו, עומד חיים יבין לצאת לחופשה. את מקומו של יבין כמנהל מחלקת־החדשות ימלא יעקוב אחימאיר.

האגרה של רפול

כאשר התחיל הרמטכ"ל, רב־אלוף **רפ־אל איתן**, לבדוק סעיפי־מישנה שונים בתקציב־צה"ל, הוא גילה כי תשדירי־השירות של יחידות צה"ל שונות בטל־וויזיה הישראלית עולות למערכת־הבי־טחון לפי התעריך של 40 אלף ל"י ל־תשדיר (המחיר עשוי לעלות בחודש הבא ל־60 אלף ל"י).

תגובתו המיידית של הרמטכ"ל היתה להפסיק את הקרנת תשדירי־שירות של יחידות צה"ל בטלוויזיה. לדבריו, הטלוויזיה היא של עם ישראל וצה"ל של עם ישראל, ועל הטלוויזיה להקרין בחינם את התשדירים של צה"ל.

קושאר ותככי

הוועד המנהל

כניסתו של נספח־המיסחר של ישראל בשגרירות בלונדון, ובעבר ראש הדסק הכלכלי בטלוויזיה, **אברהם** („כושי") **קושניר** למירוץ של רשימת־המועמדים למישרת מנהל מחלקת־החדשות, שהמיכרז עליה עומד להתפרסם בקרוב, היא תוצאה של תכסים בין קבוצות בוועד־המנהל של רשות־השידור.

מסתבר כי מאחרי כניסתו של קושניר למירוץ ניצבים כמה מחברי הוועד, ה־מייצגים את האגף הימני שלו. אלה הפ־צירו בנספח שייכנס למירוץ, והם גם עושים את ה„לוביאינג' עבורו.

מיבצע קמבודיה

וילדי ישראל

ההצלחה חסרת־התקדים של מיבצע ה־התרמה הטלוויזיוני למען פליטי קמבודיה עורר את קינאת אירגוני־העזרה השונים לילדים בישראל, החל במי"א ואי"ן וכלה בילד החריג. מרבית האירגונים פנו לטלוויזיה בבקשה שזו תערוך למענם מג־בית דומה.

דיון בנושא שנערך בוועד־המנהל של רשות־השידור, הוביל למסקנה שיש לערוך ערב, כדוגמת ערב ההתרמה למען פליטי קמבודיה, שבו ייוצגו כל האירגונים ה־מתרימים לסיוע לילדי־ישראל. מחלקת־השידורים בעברית עוסקת בימים אלה ב־אירגון ערב זה, שיימשך אל תוך ה־לילה, ויביא סירטונים ומופעי־בידור של אמני ישראל בהתנדבות למען ילדי ישראל.

הפרד ומשול

שיטה ידועה במשא־ומתן בין עובדים ומעבידים, שכירים ועצמאים, היא שיטת ההפרד־ומשול. כאשר החלה שביתת ה־סטרינגרים, חברי איגוד הבמאים, ואירגון אמני ישראל (אמ"י) נדמה היה שיהיה ב־כוחם להכניע את ההנהלת רשות־השידור.

סמנכ"ל רשות־השידור לענייני מינהל, **שלמה עבאדי**, היה מודע לעיקרון מג־חה זה והצליח, תוך שבוע ימים, לתמרן את הסטרינגרים (צלמים, מקליטים ותאו־רנים) להסדר נפרד עם נציגי רשות־השידור. משא־ומתן זה הביא לזירוז ה־משא־ומתן עם נציגי אירגון אמני ישראל, שמיהרו להגיע להסדר דומה עם נציגי רשות־השידור.

הנפגעים היו אנשי איגוד־הבמאים, אשר

נספח קושניר
לוביאינג באגף הימני

טרם הגיעו להסדר עם נציגי הרשות. אך בודדו בקרן זווית. בשלב זה מכנים ה־במאים את הסטרינגרים ואת האמנים כ־„סקאבים" (מפירי־שביתה), בעוד נציגי ה־סטרינגרים קובלים, שהם לא התחתנו עם הבמאים, וכי שיטות־המאבק של הבמאים לא נראו להם מן ההתחלה.

יחד עם זאת אין ספק שכישלון מאבקם של הבמאים לא יהיה בכוחו לקדם את הטלוויזיה הישראלית, או לשמור על הי־שגים שכבר הושגו בעבר. גם שיטת ה־הפרד־ומשול של עבאדי לא הועילה, ב־סיכום הכולל, לרשות־השידור.

ירון רוצה לבטל

את המליאה

פרופסור ראובן ירון פתח בימים אלה בסידרת מגעים עם גורמים שונים ברשות־השידור, בעיתונות ובמישרד־החינוך, במט־רה לשנות את חוק רשות השידור ואת כל הנוגע לקיומה ולאופן פעולתה של מליאת רשות־השידור, שהיא הגוף הרחב וה־ממונה, מעל לוועד המנהל של הרשות.

טענת פרופסור ירון היא כי מליאת רשות־השידור היא מסורבלת, ואינה מסוגלת לתפקד. ירון מציע להרחיב את הוועד־המנהל לכדי עשרה חברים, תחת שיבעה החברים כיום. לטענת ירון, ועד מנהל בן עשרה חברים יצליח לשלוט במתרחש ברשות־השידור, ביתר יעילות מוועד־מנהל בן שיבעה חברים, והוא יהיה משוחרר מכובד הביקורת של מליאת רשות־השידור.

„ההישג הנפלא ביותר, הוא עצם ההישרדות שלנו" סמן אלישע שביגלמן,

ראש הדסק־הכלכלי, בישיבה של אנשי מחלקת החדשות

מילחמת ההתשה בחדשות

ביום השישי (8.8) נערכה ישיבה מקיפה של אנשי מחלקת־החדשות בטלוויזיה. היתה זאת ישיבה יוצאת־דופן בסיגנונה בדברים שנאמרו בה.

מנהל מחלקת החדשות, **חיים יבין**, התריע על הלחצים החיצוניים והתנאים הקשים שיוצרים חוגי הניהול של רשות־השידור בדרכה של מחלקת־החדשות. יבין פירט גם את הנזקים שנגרמו כתוצאה משביתת הסטרינגרים, שסגעו ברמתה של המחלקה. כגורם שלישי לתהליך הפגיעה במחלקת־החדשות ציין יבין את הקיץ, ואת הרפיון שזה הביא בכנפיו על המחלקה.

יעל חן, עורכת השבוע — יומן אירועים, טענה כי הדבר החמור ביותר אצל עובדי מחלקת־החדשות הוא המצב של „ההפנמה". עובדי החדשות מפנימים את הביקורות, המוטחות מזה תקופה ארוכה במחלקה מבחוץ. כדוגמה הביאה חן את סיפור הכתבה שהכין **אורי גורדשטיין** לרגלי יובל ההתיישבות בחבל־לכיש, שבמרכזה עמדה ריבקה גובר. הביקורת מעכה את הכתבה.

עמדה דומה הביא עורך־החדשות **ישראל סגל**, שטען כי אסור על הכתבים להשלות את עצמם, ועליהם להעלות על סדר־היום דברים אשר כלי־תיקשורת אחרים מטפלים בהם. הטל־וויזיה אינה יכולה לפעול בחלל אחר. אך גם לדעת סגל יש תהליך של הצמתה וחנק בעבודתם העיתונאית של כתבי־הטלוויזיה.

ראש־הדסק־הכלכלי, **אלישע שפיגלמן**, טען כי ההישג הנפלא ביותר, שהשיגו באחרונה כתבי־החדשות של הטלוויזיה, הוא עצם הישרדותם, ובכך שהמתנכלים להם טרם הצליחו למחוק אותם. עמדה דומה הביא הכתב־הצבאי של הטלוויזיה, **עמירם ניר**, שהמחיש מצב זה בכך שקיים, לדבריו, מצב בתולדות המילחמה הקלאסית, כאשר שני הצדדים היריבים מתישים זה את זה. אז המטרה היא אחת: להיצמד לקרקע. ולדברי ניר, זהו המצב שבו נתונים כיום כתבי־הטלוויזיה.

עורך מבט שני, **שימעון טסלר**, הציע להתעלם מכל הגור־מים המדכאים שהוזכרו, להפסיק את „עבודת־האלילים לדיכאון",

עורכת חן
להתמודד עם הכושר

עורך טסלר
להפנים את הביקורת

ולהתאמץ, להפשיל שרוולים, להתמודד עם כושר־דיווח, כגדרש מכתבי־טלוויזיה.

עורך מבט, **יעקב אחימאיר**, שהיה אחד ממסכמי הדיון, קבע שהדבר הבטוח ביותר שעל כתבי־הטלוויזיה לעשות הוא להקפיד על עבודה עיתונאית בסוחה ונקייה.

אין ספק שדיון זה, שנערך במחלקת־החדשות, גרם לשינוס מותניים במחלקה. העלאת הנושאים, הקביעות הנוקבות וגילוי־הלב סיהרו לא במעט את האווירה העכורה שפשתה במחלקה. דברים ברוח זאת אמר חיים יבין בדברי־הסיכום שלו, כאשר קבע שגילוי־הלב ויכולת הביקורת העצמית מעידים על החיוניות של המחלקה. סיכם יבין: „אני מאמין שאף אחד, מבחוץ או מבפנים, לא יצליח לקעקע את רוח מחלקת־החדשות."

אדמון

קח אתך צלילים מושלמים לכל מקום.
קח אתך אחד מהניידים של "סניו".

אינך חייב להישאר בבית בכדי לשמוע את הלהיטים שאתה אוהב באיכות מעולה. תוכל להנות מהם ולשמוע כל צליל—בכל מקום.
הניידים של "סניו",
כל אחד מהם יעניק לך חוויה מוסיקלית מיוחדת במינה—בלי כל יחס לגודלו.
מה עושה את מקלטי הרדיו הניידים של "סניו" למיוחדים כל כך? הרי טרנזיסטור הוא בסך הכל טרנזיסטור...
הענין הוא שב"סניו" הסך הכל הוא הרבה מאד. כשאתה קונה מקלט רדיו נייד של "סניו", אתה רוכש מוצר מתקדם מיצרן אלקטרוניקה המייצר אלפי פריטים מתוחכמים המקדימים את זמנם. מאחורי כל טרנזיסטור של "סניו" עומדות 30 שנות נסיון של מפעלי ענק המייצרים מוצרי עילית הנמכרים ביותר מ־134 ארצות. ב"סניו" מקדישים תשומת לב גדולה גם לטרנזיסטור הקטן ביותר. כך למשל תוכל לקלוט גלים בינוניים וארוכים ושידורי FM בעזרת אנטנה טלסקופית משוכללת; חלק מהניידים של "סניו" תוכל לחבר לזרם החשמל או למצבר מכוניתך; הם גם מאפשרים לך שליטה בגווני הצליל של ה"בס" וה"טרבל". יש ביניהם כאלה עם כפתור LOUDNESS ושליטה אוטומטית בתדרים. בכולם רמקולים משובחים המפיקים עבורך צליל עשיר ומלא.
כשאתה הולך לקנות מקלט רדיו נייד, זכור כי הניידים של "סניו" יציבים מאד כשמדובר באיכות ואמינות צליל.

אמינות זה SANYO

RP 6160 A
רדיו—נייד FM/MW
סוללות או חשמל

SANYO

היבואנים: ס.ט.ס. אלקטרוניקה בינלאומית בע"מ ת.ד. 2579, ירושלים טל. 245283(02)
מכירות: תל—אביב: רח' החשמונאים 91, טל. 210068—(03)269858 • חיפה: שד' ההסתדרות, מפרץ ת. טל. 725681—(04)740495 • ירושלים: רח' לונץ 10, טל. 224829(02).

אולמות תצוגה:

רהיטי ברג
ישקב כרת ובניו

תל־אביב, רח' מטלון 11, בן יהודה 108
חיפה, שד' ההסתדרות (500 מ' מהצ'ק פוסט)
באר־שבע, רח' ההסתדרות 90
רעננה, אזור התעשיה.
ניו־יורק,
שד' לקסינגטון 200, טל. 267 0806

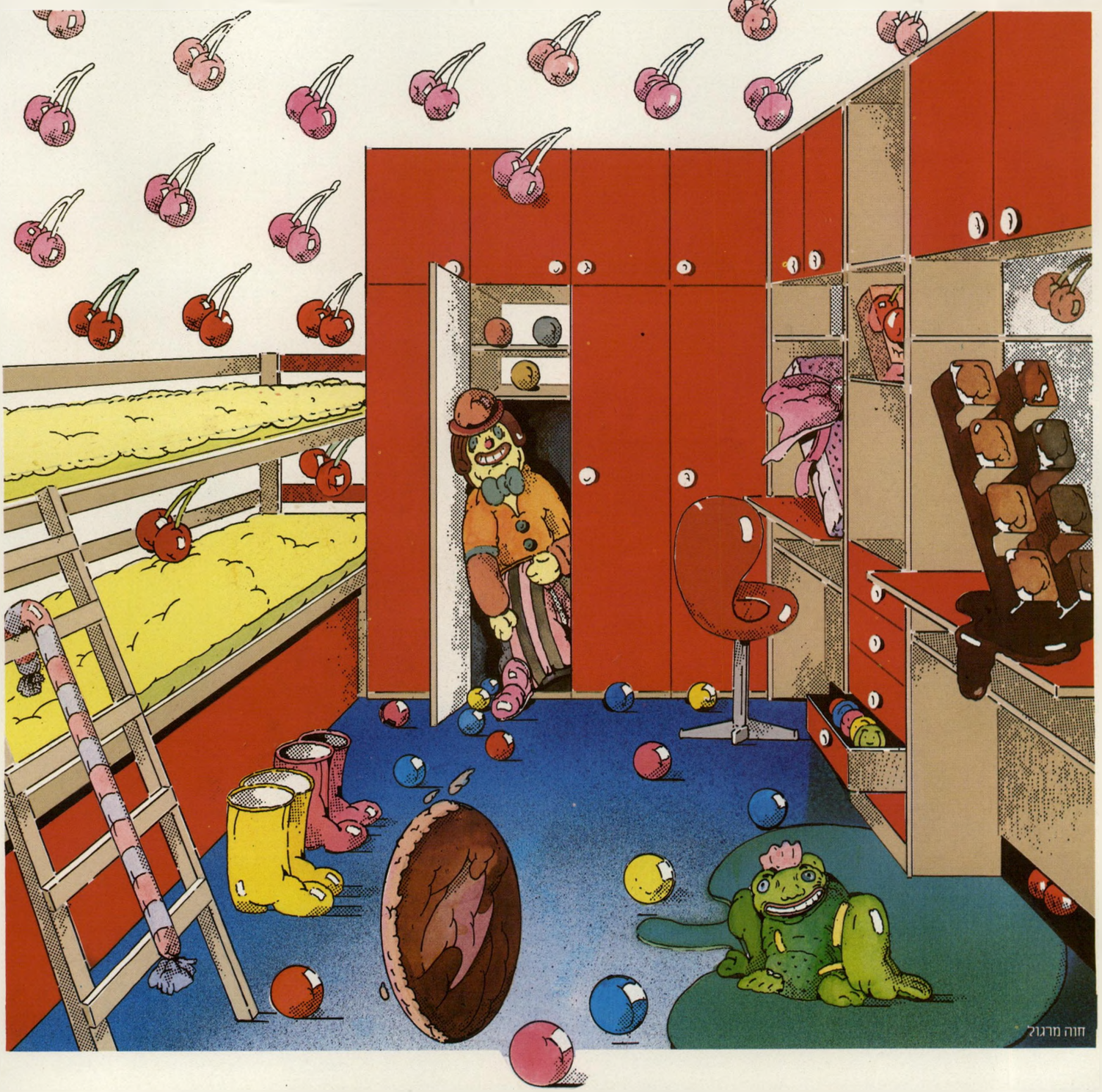
תל־אביב
"זרובבסקי", הרצל 37
ירושלים
"אפריון", שלומציון המלכה 9
"בורנשטיין", יפו 72—91
חיפה
"קמחי", הנביאים 15
"אדם ומעונו", יפו 24
הרצליה
"רהיטי נתן", סוקולוב 67

הרצליה ב'
"פורמה בע"מ",
הכושלים, אזור התעשיה
רמת־גן
"גלעד", קריניצי 59
"יפו", שד' ירושלים 46
נתניה
"רהיטי רודה", פינסקר 20
רחובות
"אלון", אחד העם 22

ראשון לציון
"עמי ותמי",
רוטשילד 43, ירושלים 14
הוד השרון
"האחים", דרך השרון 94
בני ברק
"ויזל", ר' עקיבא 16
פתח־תקוה
"התינוק", הברון הירש 28
"פינת הילד", מוהליבר 4

יהוד
"ישי", רחוב מנדרני, צבי ישי 10
קרית־גת
"כל בו לילד", מרכז חדש 14
דימונה
"נעורים", בנין אגד
ערד
"סגנון", מרכז מסחרי
אילת
"הוכמן", מדין 2

נהריה
"ברק", הרצל 79
עכו
"רהיטי ישראל", ככר פרחי
עפולה
"סלון העמק", ככר העצמאות
נצרת עילית
"ביבי מרקט", מרכז מסחרי חדש
צפת
"צמרת", ירושלים 131
טבריה
"רהיטי פאר", קובי נפתלי ככר רסקו

מי החביא ממתקים בארונות שלנו?

בילדותם ישנו השניים באותה מיטה. האחד היה בלשן, השני סופר. תוך כדי עבודתם בספריה הממלכתית, החלו מלקטים את אגדות העם. במשך שנים נדדו מעיר לעיר ומכפר לכפר ורשמו בדייקנות מעשיות וסיפורים מפי איכרים, ישישים, סבתות ואמהות. שמם הפך שם נרדף של אגדות ילדים.

רמזים מאגדותיהם הידועות, מופיעים בחדר "נעורים" שלפניכם והם יובילו אתכם לזיהוי שמם.

אם גיליתם את התשובה, מלאו את התלוש, שלחוהו אלינו ותשתתפו בהגרלה דו שבועית בה יוגרל משחק אגדות מקורי (100 זוכים). כן ישתתפו בהגרלה כל הקונים רהיט מרהיטי ברג.

לכבוד רהיטי ברג
ת.ד. 5104 ת"א.
עבור "משחק אגדות".
את הממתקים בארונות שלנו החביאו
.....
שמי.....
כתובתי..... טל'.....

ומי יזכה בחדר ילדים חינם?

בכל חודש תיערכנה 3 הגרלות בין קוני רהיטי ברג על החזרת סכום הקניה:

- שתי הגרלות בחודש בין קוני רהיט/ים בודד/ים מסכום של 5,000 ל"י— 29.999 ל"י.
- הגרלה חודשית בין קוני חדר ילדים שלם או רהיט/ים מסכום של 30,000 ל"י ומעלה.

(המחירים וסכום הקניה שיוחזר לא כוללים מ.ע.מ.).פרטים ותלושי השתתפות במבצע, בחנויות.

רהיטי ברג—אחת מאגדות הילדות

יום רביעי

20. 8

● **נשים קטנות (5.30).** פרק נוסף בעיבוד לטלוויזיה, שנעשה מסיפרה של לואיזה מיי אלקוט. פרק זה מתנות מתאר את בני משפחת־מארש והסובבים אותם, הנתקפים ב־נדיבות ורוחב־לב. הכל מצי־עים הכל לכולם.

● **חידושים והמצאות (6.54).** התוכנית הערב תוק־דש לקידוחים במעמקי־ים, בעזרת סיור־מודרך על דוברת־קידוח ענקית בקנדה, שממנה נעשים קידוחים ניסיוניים ל־העלות אוצרות־טבע שונים, ו־בעיקר נפט וגאז. הסרט מתאר גם את התמודדות הקודחים ב־בעיות זיהום סביבתי של הים, המגע בין אנשי רפסודת־הענק לבין היבשה, ומידע שונה בד־בר הצייד, המשמש את קודחי הזהב השחור.

● **ניקולאס ניקלבי (8.03, שידור בצבע).** פרק שלישי בסידרה, שהופקה על־פי הרומן הנהדר של צ'ארלס דיקנס, שאף הוא פורסם בראי־שונה, בהמשכים. בפרק זה עוזבים ניקולאס ניקלבי ומייק את לונדון, יוצאים לדרום אנגליה, שם הם מתחילים לע־בוד עם להקת־תיאטרון. ניקו־לאס מגן על אחותו.

● **חבורת המרגנית (10.05).** סרט קולנוע נודע, במהלכו מביים הבמאי הצרפתי הנודע, דאן פייאר מוקי את קלוד ריש, מישל סרו ופרנסים בלאנש בקומדיה מטרפת. ה־סרט מציג את סיפורה של קבוצת בעלים, המאמצת רעיון גאוני להפגת שיממון נישו־איהם. חברי־הקבוצה מנסים ל־ארגן מעין תוכנית של החכר־והשאל לנשותיהם.

יום חמישי

21. 8

● **קרוסדה (5.30).** תוכנית סוף־הקיץ של קרו־סלה.

● **ילדים בעולם (6.00, שידור בצבע).** בתוכנית ה־סעם, צלילה במימי האי־קיי־מאן, השוכן בים הקאריבי, וכן הגשמת חלומו של ילד מרו־קאי להשיג את כלי־הפריטה.

● **חיים עלי אדמות (9.30).** הראשון מתוך 13 סידרת סיריי־התעודה, המבי־אים סיפור דרמטי על העולם, ועל התפתחות יצורי הבריאה. הפרקים מתארים את עלייתם ונפילתם של גזעים שונים, את מלחמת־הקיום בטבע, ואת ה־ניצחון של יכולת הסתגלות־האדם על הסביבה החדשה וה־עויינת. חיים עלי אדמות צו־לם במשך תקופה ארוכה ביו־תר ממאה אתרי־צילום, ביו־תר משלושים מדינות. את ה־סידרה מגיש איש־הטלוויזיה הבריטי, דיוויד אטנבורו. ה־פרק הראשון בסידרה מציג את ראשית התפתחות החיים בטבע.

● **מדוע לא ביקשו את אוונס (10.25).** פרק שני בעיבוד לטלוויזיה, שנעשה מסיפור־מתח בשם זה, מפרי־עטה של מחברת המות־חנים, אגאתה כריסטי.

● **מוס"ף (11.15).** ירחון לסופרים ולפרופסורים בהפקת אפרים סטן.

יום שישי

22. 8

● **אמיר (3.00).** פרק תשיעי בסידרה הנודעת.

● **עודת חמידו (6.02).** סרט סורי נוסף, המתאר את סיפורו של מבריח־יהלומים מועד, הנמלט מן המישטרה בשיטות מתוחכמות מאוד. היא נקלע לבית, שבו הוא מוצא מיקלט ואהבה. בחורה שמאו־רסת לאחר, מתאהבת בו עד מעבר לאוזניה. אלא שעד־מהרה מגלה הבחורה כי אהבה זו מסוכנת מדי עבורה, והיא נוטשת את מבריח־היהלומים, כשהמישטרה מסיימת את ה־מעקב והמירדף בעקבותיו.

● **שעה טובה עם מני פאר יאורחיו (9.20).** תוכנית־הבידור הפופולארית, שבה מצליח מני פאר, להגיע לאחוז הצפייה הגבוה ביותר של הטלוויזיה־הישראלית. מ־פיק־התוכנית הוא אהרון גולדפינגר.

● **אנה קארנינה (10.20, שידור בצבע).** פרק שני בעיבוד לטלוויזיה, שנעשה על־פי סיפורו של ל. נ. **טולסטוי**, בכיכובה של ג'קולה פריג'ט בתפקיד אנה קארנינה.

● **עכר ולא נשכח (11.15).** פרק נוסף בסידרת־המתח בה מככב ג'ק קלוגמן בתפקידו של קווינסי הפתלוג.

שבת

23. 8

● **פזמוני הזהב 1979 (8.00).** תוכנית־בידור רב־לאומית, אשר מארחיה גלן קמפבל ודיאון וורוויק מארחים זמרים המגישים את להיטי־הזהב של שנת 1979. בין ה־אורחים: פליטווד מק, ניקו־לאט לרסון, ריטה קולידג', מק־סים נייטינגל, איימי סטיוארט וג'ורג' בנסון.

● **איש ושמו סום (10.15, שידור בצבע).** סרט קולנוע נודע בכיכובו של ריצ'ארד הארים. לצידו מופיעה ג'ודי אנדרסון. סרט זה הוא עיבוד קולנועי של סיפור מהחיים, בו נפל לורד בריטי בשבי האינדיאנים, וה־פך להיות אחד מהם. האריס,

פייג'ט: אנה קארנינה
יום שישי, שעה 10.20

משחק את תפקיד הלורד ה־אינדיאני.

יום ראשון

24. 8

● **כפתור ופרח (5.30).** מגזין לבני־הנעורים.

● **עוד לחיט (8.00).** הפעם תוקדש התוכנית הדו־שבועית למצעד־הפיזמונים ה־לועזי. הבמאי: דן בירון.

● **השכנים החדשים של מישפחת בנקר (8.30).** באפיזודה זו, ממשיכים ג'ין סטפלטון וקארול אוקונור, לס־פר את עלילותיהם של בני מישפחת־בנקר, שהפכו כבר לסמל מעמדי, בארצות־הברית.

● **בסימן שאלה — הקאמפוס בצל המילחמה (10.00).** ראה: לקראת־שי־דור.

● **שיחה בשניים (10.50).** יעל דיין, שריאיינה לפני כמה שבועות את טייס חיל־האוויר, איל אחיקר, הו־פכת למרואיינת, כשהמראיינת היא הכתבת דליה קרפל.

● **בוערות (11.15).** אפי־זודה מס' 62 נפתחת כאשר ברט תר אחר שיאים, אותם ניתן לשבור טרם מותו הצפי־

אטנבורו: חיים עלי אדמות
יום חמישי, שעה 9.30

דני מתעלה הפעם אפילו על ברט ברעיונותיו. מרי מרגישה שמשהו אינו כשורה עם בע־לה, אך אינה מצליחה להוציא מברט תשובה הגיונית, למעט העוויות. בינתיים מגסה אחוי־תה של מרי, ג'סיקה, למצ'א מיפלט מבעלה בזרועותיו של מאהבה־לשעבר, הבלש דונא־היו. היא מפתיעה אותו דווקא בליל־כלולותיו. מביתו של דו־נאהיו ג'מלטת ג'סיקה לבית מישפחת־קמפבל, שם היא מת־נה את צרותיה בפני אחותה מרי. בבית־קמפבל מוצאת ג'סיקה את אחותה וזאת רוז, אמה של פולי, מקוננות על הרומן הנרקם בין ילדיהם. בינתיים, בבית טייט, מפתיע דאסט את חברתו, יוניס, כא־שר היא שבה מאוחר מפגישה עם מאהבה, וזאת לאחר שהוא עקב אחריהם בכל העיר.

יום שני

25. 8

● **שמונה וחצי (8.30).** מגזין לענייני ריקוד ותיאטרון בהנחיית חיים קינן.

● **הצדעה לברטולד ברכט ולקורט וייל (9.30).** סרט טלוויזיה של הבי.בי.סי. שהוא בבחינת הצ־דעה לשני האמנים המעולים, ברכט וויל. הסרט זכה בח־שוב שבפרסי הטלוויזיה באי־רופה, בפרס איטליה, והיא מע־לה שתי יצירות מופת, הרא־שונה מהגוני הקטנה, הנחשבת ליצירת־מופת, ואבן דרך ב־תיאטרון העולמי. הסרט משח־זר את הביצוע המקורי של ההצגה, כפי שנערך ב־1927, המתאר את העיר כהגוני — יצירת דמיונו של ברכט. ה־יצירה השניה בסרט היא סוף־טוב (האפי־אנד) שהיא קומד־יית־גנגסטרים עם שירים.

● **חברתו של פריבי (10.50).** פרק נוסף בסידרה הארט ואשתו, בכיכובם של רוברט ואגנר, סטפני פאוורס ו**הגם המסור** מכס, הלא הוא השחקן, לאיונל סטנדר.

יום שלישי

26. 8

● **נשים קטנות (5.30).** פרק נוסף בסידרה, המעובדת על־פי סיפרה של לואיזה מי אלקוט. הדודה מארש מגלה כי נותרה בה רוח צעי־רה, והיא מוצאת אהבה משלה, כשהיא מנסה להצר את צעדיה של ג'ו, ואת יחסיה עם פרופסור בר. אלא שהדודה מארש נו־פלת למישכב, עד שמעורבו־תה באהבתם של שני בני־הזוג, פותחת פלאים, כאשר סבו של לורי, מר לורנס, שהוא אדם עשיר, מקסים ו־בעל־תרבות מתחיל להרעיף עליה תשומת־לב.

● **תשע בריבוע (8.00).** השעשוען במתכונתו הרגילה, כשבין הבלי המשתתפים ניתן לעקוב אחר חיקוייו של ההק־יין טוביה צפיר.

לקראת שידור

שנחון המלחמה העולמית

הסידרה בסימן שאלה — הקאמפוס בצל המילחמה (באנגלית: The last convertible) מחליפה בימי ראשון את אבינון וגנב. הסידרה החדשה מבוססת על רב־מכר, שהיה יותר מ־26 שבועות בראש הרשימה בארצות־הברית. הסידרה מתארת את אווירת שנות ה־40, באמריקה, תוך שהיא מספרת על גברים ועל נשים — שמצאו עצמם בעיצומה של ההרפתקה הגדולה, ששינתה את כל חייהם: מילחמת־העולם־השנייה. זה סיפורם של חמישה אנשי הרווארד והנשים שהם אהבו, ובעיקר, מכונית הקונברטבל, שהפכה לסמל נעוריהם הרומנטיים. עלילת הסידרה מתארת את התבגרותם בימים האפלים של המילחמה העולמית, את התפכחותם מהאשליות, ונאמנותם הבלתי־מעורערת לחלומות

אלברט, שאי, בוקסלייטנר, נורי, זקינג: סימן שאלה
יום ראשון (24.8) שעה 10.00

האבודים שלהם, במהלך עשרות השנים שבאו בעיקבות המילחמה־העולמית.

בן החברה הגבוהה ראס קאריר (פרי קינג) רון דלרימפל השאפתן (אדוארד אלברט), ג'ורג' וירדון (ברוס בוקסלייטנר) הלומד בזכות מילגה, טרי גריגן (ג'והן שאי) שהוא ממוצא אירי, וז'אן דה בארה (מייקל נורי) שהוא פליט מילחמה מצרפת, מתחילים ללמוד בהארווארד בספטמבר 1940. עליצות הנעורים שלהם מתבטאת בהנאה הרבה שהם שואבים ממכונית־הספאר הפתוחה מדגם פאקרד השייכת לז'אן, ומכונה הקיסרית. כריס פאריס (דבורה ראפין) תלמידת ראדקליף, משמשת מוקד למא־בקים שביניהם. בשנתם השנייה במיכללה, מתעברת כריס, ושו־מרת־אמונים לראס, וזאת למרות תחבולותיה של קיי האדון (שרון גלאס) לחטוף אותו ממנה. במשך שישה שבועות יתקו גיבורי הסידרה את צופי הטלוויזיה, בעלילה המתרחשת במשך המילחמה, ואחריה.

במדינה

(המשך מעמוד 54)

16 לחודש אפריל השנה, פרץ ל־מוסך ניר בתל־אביב. הוא ניסה לגנוב את הכספת, ולשם־כך הרים אותה על שני מגבהים שמצא ב־מוסך, וקרב אותה לחלון. הוא התכוון לזרוק אותה מבעד לחלון כש־לפתע הופרע על־ידי שומר־המים־על.

לדברי כתב־האישום ירה משה באקדח ברטה שהיה ברשותו לע־בר השומר, איסמעיל רבאח (65), פגע בו והרגו. אחר כך נטל את תעודת־הזהות של הערבי, תושב עזה, והסתלק מהמקום במכונית אאודי לבנה גנובה.

שוטרת סמוייה. בעדותה ה־ראשונה במישטרה, סיפרה חברתו שולה, כי כל הלילה ישן משה לצידה, ולא עזבה. אולם בעדותה השנייה סיפרה, כי התעוררה בש־

תובע שראטר
„חבל על בחורה יפה"

עה שתיים, והרגישה שמשה איננו. בערך בשעה שבע בבוקר שמעה אותו חוזר הביתה. על עדות זו חזרה גם בפני עצירה אחרת ש־היתה איתה בתאה, והשיחה הוקל־טה, כיוון שהצעירה לא היתה אלא שוטרת.

„מדוע סיפרת לשוטרת שמשה יצא בלילה?" התעניין שראטר. „אני ידעתי שהיא שוטרת, וסתם סיפרתי לה סיפורים. אמרו לי ש־אם יש בתא שתי עצירות אז סימן שמקליטים. אמרו לי את זה מז־מן, בסביבה שאני גרה יש אנשים לא כל־כך טובים, והם יודעים."

„מדוע חזרת על גירסה זו גם בפני חוקרת־הנוער, וגם בפני ה־שוטר חמו?"

„הם הפחידו אותי שאם לא אספר את האמת אז יעשו לי עונש, לא אמרו איזה עונש, ואני פחד־תי. פעם ראשונה שיש לי עניין עם המישטרה, ולא ידעתי מה לע־שות, רציתי ללכת הביתה, אז המצאתי להם סיפור מהראש שלי."

„דווקא כאשר ביקשו ממך לספר את האמת סיפרת שקר?" שאל שראטר, „את אוהבת את משה, ורוצה להתחתן איתו, אז למה הע־ללת עליו עלילה כזו?"

„מה אני אשמה, אם אני חברה שלו אני צריכה לסבול?" אמרה הנערה.

שראטר הגיש לבית־המישפט את עדותה במישטרה, וביקש להכריז עליה כעדה עוינת, ולעצרה לחקי־רה בגלל העדויות הסותרות שמס־רה. בית־המישפט אמנם הכריז עליה כעל עדה־עוינת, ושולה

(המשך בעמוד 68)

בואו
"לשכוח את העולם"
ב־5 ימי נופש ובידור
מטרפים בכפר הנופש
אשקלון

★ מטבח צרפתי עם יין חינם
★ בריכת שחיה
★ משחקי חברה ותוכניות
★ חוף ים פרטי
★ ריקודים ובדרן כל ערב
★ מגרשי ספורט
★ מועדון לילה

מחזור 4.9-31.8 - המחיר: 6720 ל"י לאדם, 8.9-4.9 - כולל סוף שבוע המחיר: 7280 ל"י לאדם,
המחירים כוללים מ.ע.מ.

הזמנת מקומות:
● כפר הנופש אשקלון, טל. 051-24195/6
במשרדי הסתדור:
● תל־אביב, רח' בן־יהודה 32, טל. 03-299281
● ירושלים, רח' קינג ג'ורג 25 טל. 02-224171/2
● חיפה, רח' נורדאו 141, טל. 04-640313, 664686

ת"א: (פתוח רצוף 0900-1900)
גורדון 28, טל. 222042 . בלילה - מזכירה אלקטרונית
אבן גבירול 140, טל. 450359 (פתוח רצוף 0900-1900)
חולון: כוקולוב 86 טל. 892305
ירושלים: המלך ג'ורג' 23 טל. 228258
רמת־גן: ביאליק 56 טל. 731773
ראשל"צ: רוטשילד 37 טל. 997965
רמלה: שד' הרצל 72 טל. 054/25294

אברהם גינדי

יעניק למלכת המים 80'

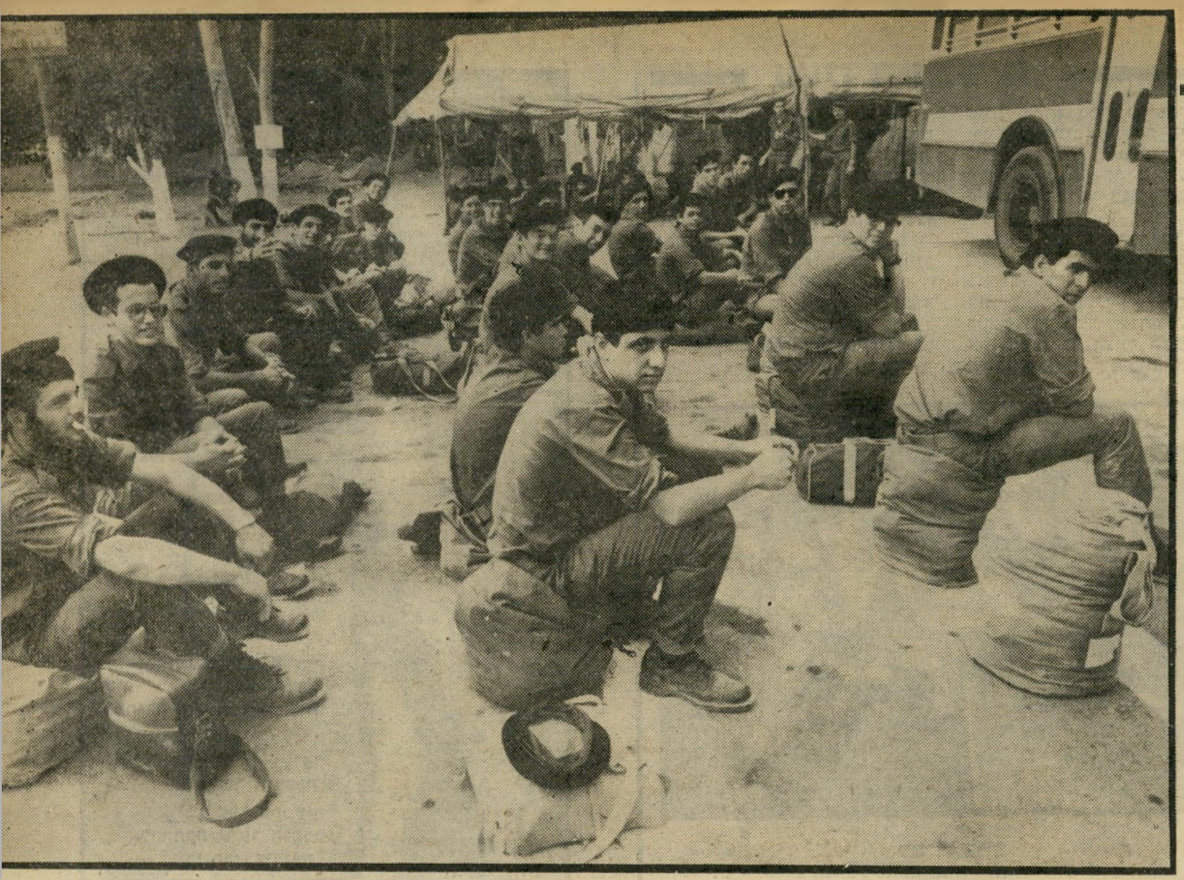
הנחה של

100,000 ל"י

לקניית דירה באחד מהבניינים שהוא בונה בראשון־לציון, פתח־תיקווה, רחובות, רמת־השרון ותל־אביב.

אברהם גינדי בונה דירות שאנשים אוהבים

צה"ל בשנות ה־80

כתבה שנייה בסידרה:

מה קורה בבסיס־קלי־טה־ומיון?

כיצד מבלים החיילים את הימים הראשונים שלהם בצה"ל

שוק העבדים

אזרח יצחק („איציק") גרינפלד, ביום הראשון בבסיס פנין, לפני תהליך הגיוס הממשיל, שנמשך עבורו שלושה ימים.

חייל איציק לאחר החיזול, עם המדים החדשים, ללא תגי זיהוי. את הבגדים האזרחים שאיתם בא, הכ־ניס לשק הזפצים האישיים, בין שאר הציוד הצבאי שקיבל.

ט ירון יצחק („איציק") גרינפלד אינו מבין מדוע מטלטלים אותו משך ארבעה ימים בבסיס־הקליטה־והמיון של צה"ל (בקו"ם). „לי לא איכפת לאן יש־לחו אותי בצבא. אני לא רוצה להתנדב לשום מקום, אבל אלך לאן שיגידו לי."

אבל למפקדי בקו"ם לא איכפת מה שאיציק רוצה. משך ארבעה ימים בילה איציק בשבוע שעבר בבסיס הגדול, הנמ־צא בתל־השומר כשהוא ערוך את ההי־כרות הראשונה שלו עם צה"ל.

כל מגוייס מגיע, ביום הראשון שלו לצבא, לבקו"ם. המגוייסים מתייצבים ב־לישכת־הגיוס־המרכזית (העולם הזה 2241) ומשם מובלים לבסיס־הצבאי. למרביתם, אלה המתייצבים בתל־השומר, הטיול כולו לוקח שתי דקות. המרחק בין מרכז־הגיוס הגדול של צה"ל בתל־השומר לבין ה־בסיס עצמו הוא כ־3 קילומטרים, ואת אלה עושים המגוייסים החדשים באוטו־בוסים המומנים במיוחד לשם כך.

כאן נכנסים החיילים החדשים לעולם החדש שלהם, עולם שהיה מרכז־חייהם ב־משך שלוש השנים הבאות. „אנחנו מנ־סים שלא להיות נוקשים מדי, במעבר בין החיים־האזרחיים לבין החיים הצבאיים," מסביר רב־סרן ק., ראש־ענף־הגיוס ב־בקו"ם, אולם לא כך חושבים המפ־כ"פים שלו. החיילים מתקבלים על־ידי מרבית מפקדיהם הזוטרים בפקודות נוק־שות, איומים מוסווים וסוג של טיר־טורים המיוחדים לבקו"ם. הצוות הקבוע בבקו"ם הוא של חיילים בעלי כושר־קרבי־לקוי, שלא נלקחו ליחידות־קרביות והוצבו לשרת על־יד הבית. כל חברי הצוות בבקו"ם מתגוררים בסביבות תל־אביב ונוסעים מדי יום הביתה, מלבד תורנים.

ג'ובניקים ומישקפי־טייסים

ל צוות בבקו"ם יש שני סימני היכר. בחגורתם הם נושאים נרתיק, אך לא של אקדח, אלא של מישקפי רייבאן של טייסים. הסימן השני הוא הכריך או שקית השתיה. לאן שלא פונים בבקו"ם, רואים חיילים האוכלים ושותים. כמובן שהנקיון בבסיס מושפע אף הוא מהאכי־לה הרבה. בכל מקום אפשר להבחין ב־שקיות־משקה ריקות או בניירות המוטלים על הריצפה. כשביקר בשבוע שעבר ה־רמטכ"ל, רב־אלוף רפאל („רפול") איתן, בבקו"ם, ראו אותו מלוויו, כמה פעמים, כשהוא מתכופף, מרים ליכלוך מהריצפה ומטיל אותו לפח האשפה הקרוב.

נוקשותם של המפקדים הזוטרים ב־בקו"ם כבר הפכה לשם דבר. יתכן אמנם שהם הרבה פחות נוקשים ממפקדים ב־יחידות־השדה, אך, ככל הנראה, איש לא טרח להסביר להם, שהם מפקדים של חיילים שעדיין לא יודעים לרכוס את הנעליים הגבוהות ולחבוש את הכומתה. חיילי־היום־הראשון, או כפי שהם מכו־נים „בשר טרי", המבולבלים עדיין, הגר־גשים והעייפים מליל ההוללות של היום האחרון לפני הגיוס, נתקלים בנוקשות של מם־כ"פים, הנהנים ממעמדם.

איציק גרינפלד, תושב גבעתיים, הת־גייס ביום החמישי של השבוע שעבר. ערב קודם לכן הלך איציק עם חבר שלו לסרט בתל־אביב. „עשינו כיף," מספר איציק „וחגגנו את היום האחרון לאן־רחות. היום אני מצטער שלפני כמה חו־דשים גמרתי עם החברה שלי. אין לי למי לכתוב מיכתבים. אולי אני בכל זאת אכ־תוב לה ונבקש שנחזור."

את איציק לא ליווה איש למרכז הגיוס. „אבא שלי לא אוהב צבא. היו לו שתי תאונות בצבא ומאז הוא נעשה עצבני. אני חושב שבגלל זה אני גם לא רוצה להתגדב. אני לא רוצה להיפצע בצבא."

כשהגיעו איציק וחבריו באוטובוס ל־בקו"ם, הם הורדו ממנו ברחבה שבפיתחה ניצב שלט גדול „מרכז פינויים." המת־

(המשך בעמוד 64)

(המשך מעמוד 63)

גייסים החדשים, עדיין לבושי האזרחית, הורדו מהאוטובוס ונצטוו לשבת על החול בשלשות. כעבור חצי שעה הם נקראו, שוב בשלשות, אל תוך צריף מחניק, שבו התיישבו לראות שני סרטים, שניהם על מה שצפוי להם בעתיד הקרוב, על שלבי הגיוס והמיון.

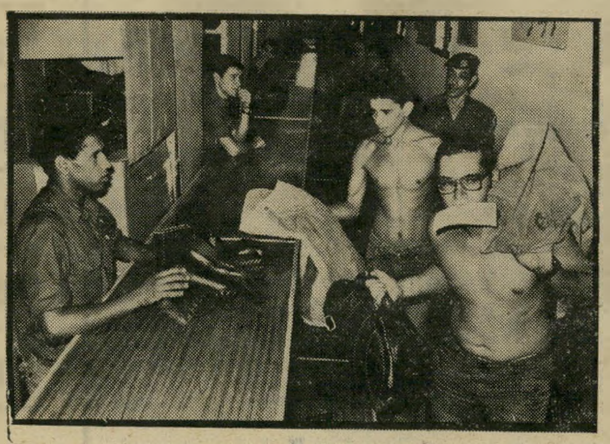
מפקדו החדש של בקו"ם הוא חסיד נלהב של סרטים. שלושה עד ארבעה סרטונים מוקרנים בפני כל חייל, משך ימי שהותו בבקו"ם, וכולם מסבירים לו מה עליו לעשות בשלושת הימים הקרובים. בדרך כלל זוכה החייל לצפות בעוד שני סרטים עלילתיים בעת שהותו בבסיס. בשעות אחר־הצהריים והערב, כשאין מה לעשות עם החיילים, הם מובלים לראות סרט.

כשמסתיים הסרט, מתחיל תהליך הגיוס. בניין־ארוך, בו פיתוחים פנימיים שנוצרו על־ידי מחצות, כולל בתוכו את כל שלבי הגיוס. באשנב הראשון מקבלים את המיספר האישי, מיספר זה הופך למיספר הזהות של החייל משך שלוש השנים שבהן הוא מגוייס וכן למשך כל השנים בהן הוא חייב במילואים.

התחנה הבאה היא רופא־השיניים. כל חייל עובר בדיקת שיניים, ככל הנראה בדיקה היכולה לתפוס מקום כבוד בספר השיאים של גינס. רופא־מילואים מתבונן בפיו של החייל משך שתי שניות וקובע אם שיניו בריאות או לוקות במחלות. אחרי הגל הראשון של הנבדקים לא יכול הרופא שלא להביע התפעלותו מעצמו בפני החיילת־האסיסטנטית שלו ואמר לה: „נו איך אני, עובד מהר לא?"

החיילים ממשיכים לעבור דרך הצלם, המצלם שניים שניים במצלמה מיושנת שתוצאות צילומיו יכולים לבייש אפילו את „פוטו־רצח" המפורסם. אחר־כך באים בדיקה מחודשת של הפרטים האישיים שהוא מסר בלישכת־הגיוס, זריקת חיסונים, הדודות של הוועד למען החייל הנותנות לחייל שי, והשלם, הנותן לו מיפרעה על־חשבון משכורתו בגובה של 1,200 לירות.

בשלב הבא מקבל החייל החדש, שעתה הוא כבר בתחתונים או בגדי־ים, אחרי שהיצטווה להוריד את בגדיו, פקקי אוזניים, עובר הסבר קצר כיצד להשתמש במסיכת אב"כ ואת כל הציוד הצבאי שלו: חליפות מדים, שמיכות, תחתונים, קיטבג שלו בחדרי איפסון גדולים, מייד כשהוא מקבל אותו ועד לרגע שבו הוא עוזב את בקו"ם. על־ידי כך הקטינו במידה רבה את הגניבות.

קבלת ציוד
למנוע גניבות

מבקו"ם ללהקה צבאית

אחרי שמסתיים הגיוס, ואיציק וחבריו כבר לובשים את מדי הטירון, ללא כל סמלים, או תגים, ואפילו ללא תג־כובע, הם מובלים שוב בשלשות, לחדר־האוכל הענק של בקו"ם. סיפר השבוע משה, מי שהשתחרר מבקו"ם לפני ימים ספורים: „אחת החוויות הנוראות בבקו"ם היא חדר־האוכל. האוכל הוא מתחת לכל ביקורת, ככה זה נראה לנו, האוכלים. אבל יתכן שזה לא אשמת המקום והאווירה. מאות חיילים הממהרים

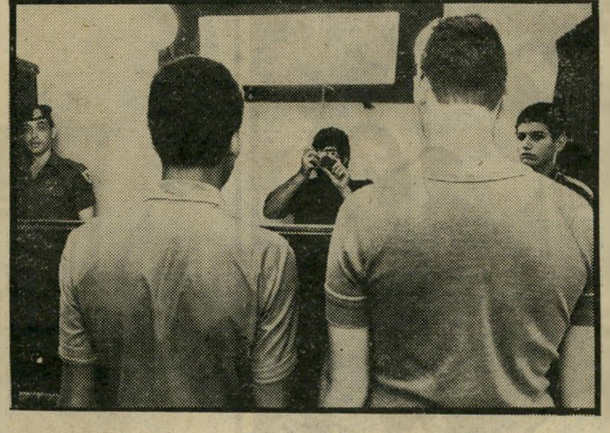
המ"כ בפעולה
ללמוד הכל מההתחלה

לגמור את הארוחה, משום שהם יודעים שמחכים בחוץ עוד מאות חיילים. רעש, מהומה, ריח־כבד של זיעה, וכל המזון בתוך אותה צלחת. גם אם היו מגישים שם סטייק־פילה עם פיטריות, יכול להיות שהאוכל היה נראה בלתי אכיל במצב כזה."

אחרי האוכל, מתחיל שוק־העבדים הגדול. המגוייסים מובלים אל רחבה גדולה אחרת, שם מנסים נציגי החילות השונים לשכנע אותם להצטרף דווקא אליהם. אוהלים גדולים מאכלסים בתוכם חדרי־הרצאות ואולמות תצוגה מאולתרים. כל חיל והאוהל שלו.

את ההרצאה הראשונה מקבלים החיילים באוהל של חיל־השיריון. כמה תמונות ענק של שריונרים יפים, גבריים ומרוצים מעצמם, כמה קסדות של טנקיסטים, כלים השייכים לטנק והרצאה ממנה אפשר להבין, כי השריון הוא מרכז צה"ל. עוד לא הספיקו הטירונים להשתכנע שבלי השריון אי־אפשר לחיות והם מובלים לתצוגה של גולני שם מסבירים להם שגולני הוא בעצם עמוד־השידרה של צה"ל. הנדסה־קרבית וחיל־התותחנים אינם מוותרים אף הם על החיזור אחרי החייל. התותחנים גם נידבקו במחלה הכללית של בקו"ם ומציגים גם הם סירטון.

ה"יחנים, חיל־הים וחיל־האוויר אינו משתתפים ביריד הגדול. להם יש, לפי תוך הבסיס עצמו, מרכזים שלהם, אליהם מובאים אלה שכבר החליטו להתנדב לאחד מחיל־

פוטו רצח
זהות חדשה

„בי"
המרכז
לפעילות גופנית יוצרת
„סטודיו - B"
ארלוזורוב 80, ת"א — 237026
החלה ההרשמה לשנת 80/81

נוחול ג'אז
בהדרכת: שלמה רוזמרין, טוביה טישלר, אורית גולד

התעמלות/ תנועה
שיפור היציבה, מודעות גופנית, ואיכות התנועה.
בהדרכת: אבי פאנק, שלומית קסל

נוחול אירובי
התעמלות עם מוסיקה לשיפור הכושר הגופני והגמישות
בהדרכת: אבי פאנק

ועוד חוגים:
יוגה, מחול מודרני, פנטומימה, ריתמיקה טאי צ'י
ארלוזורוב 80, ת"א — 237026

לות אלה, לשיכנוע האחרון. המר־כזים של הצנחנים, שיטת הקומנ־דו־הימי וחיל־האוויר משוכללים הרבה יותר.

סיפר משה: „כל היריד הזה ה־א שום דבר. אף חייל, לפחות מאותם שהיו איתי, לא שוכנע על־ידי ה־הרצאות המשעממות והתצוגות ה־דלות. מי שבא מהבית עם רעיון מבוקש, היכן הוא רוצה לשרת, לא זז ממנו. האחרים או שלא ידעו איפה הם רוצים לשרת עד סוף השירות בבקו״ם או שהושפעו מה־סיפורים של החברה בבסיס.״

באותו ערב מובלים החיילים ל־טקס ההצטרפות לצה״ל הנערך מחוץ לבסיס, ליד אנדרטה לזכר חיילי צה״ל תושבי קרית־אונו ש־נפלו במילחמה. כתובת־אש, „ברוכים הבאים לצה״ל״, נאום סטנדר־טי של המפקד, קריאה דרמטית של שירים על־ידי חיילות ושירה בלוויית גיטרה של רוחמה גלעד.

רוחמה היא פקידה בבקו״ם ש־נזכרה שיש לה בבית גיטרה. רו־חמה התנדבה לשיר מדי ערב בפני החיילים החדשים כאשר יש גיוסים. „למרות שזה גורל ממ־את הערבים החופשיים, ולמרות שאחרי ערב כזה, אני באה למח־רת לעבודה עם עיניים אדומות, אני נהנית לעשות את זה.״ מסבי־רה רוחמה. „אני אוהבת לראות את אותי כמי שניגנה ושרה יום קודם לכן.״ הטירונים שיכנעו את רו־חמה שהיא זמרת והיא הגישה כבר בקשה לעזוב את בקו״ם ולע־בור ללהקה־צבאית.

כל מתגייס המגיע לבקו״ם מת־בקש לציין באיזה חיל או יחידה ברצונו לשרת. יש כאלה המתנד־בים ליחידות ההתנדבות. הם ע־ב־רים את המיבדקים והבדיקות ה־רפואיות המיוחדות לאותה יחידה ואם הם עוברים אותם בהצלחה, הם מנודבים. בוגרי בתי־הספר־המיקצועיים גם הם מכוונים ישי־רות ליחידות־המקצועיות, בעיקר של חיל־החימוש.

עצות

★ לבשר הטרי

לגבי היתר, משתדל צה״ל ל־היענות לרצון המתגייס. ה־מתגייס מתבקש לציין על גבי טו־פס לאיזה חיל או יחידה הוא רוצה ללכת. עליו לציין שלוש יחי־דות ולכתוב את סדר העדיפויות שלו. לדברי רב־סרן ק. במרבית המיקרים מסכים צה״ל עם אחת משלושת האלטרנטיבות בהם בוחר החייל. במיקרים בהם לא מתקבלת אף אחת משלושת הבקשות, וב־מקרים בהם שינה החייל את דע־תו, בעת שהותו בבקו״ם, יש קצין־אינפורמציה מיוחד אליו יכול ה־חייל לגשת ולערער על הקביעה.

פקודה־בדרנית רוחמה
על חשבון החברים

האווירה בבקו״ם אינה מן המשופרות. קשה שלא להב־חין בפחד או בחשש של החיילים החדשים מפני מפקדיהם. זאת למ־רות שהמדיניות של מפקדי בקו״ם היא שלא להגיש תלונות נגד חיי־לים חדשים הנמצאים בבסיס. גם אם חייל מסתלק לכמה שעות וחוזר אחר־כך ליחידה, לא מגישים נגדו תלונה אלא מזהירים אותו. אם הוא מסתלק בפעם השנייה, מזהירים אותו בפעם השנייה. רק במקרים חריגים של עבירה שאי־אפשר לעבור עליה לסדר היום, כמו תקיפה אלימה, מעמידים את ה־חייל לדין. גם אז ההוראה היא שלא להכניס אותו לכלא אלא להס־תפק בנזיפה או במאסר־על־תנאי.

הורים מנסים להסתנן לתוך ה־בסיס, לבקר את הבן שלהם, ממנו נפרדו רק יום קודם לכן.

גם החברים, אותם המשרתים כבר בצה״ל באים לער־דד את רוח „הבשר הטרי״ ולהציע למתגייסים החדשים הצעות: מה להגיד למי כדי להיות מוצב ליחי־דה זו או אחרת.

שוק העבדים של בקו״ם הוא מה־שווקים הגדולים בארץ. נציגי ה־חילות מתחרים על נפשו של ה־מתגייס, ומנסים בכל האמצעים למשוך אותו אליהם. הדבר בולט במיוחד במחזור הגיוס של חודש אוגוסט, הנחשב למחזור הטוב ב־יותר בצבא, מחזור בוגרי התיכון.

קחו לכם שבוע על כוכב אחר

קוס־גן הערן של איי יוון

7 ימים ולילות
של חופשה שלא מן העולם הזה
כולל טיסות ישירות הלוך ושוב ואירוח בבתי מלון
$ 333
החל מ־$ 333 ועד $ 450

לאור הביקוש הרב
הוספנו טיסה עוד טיסה כל שבוע

לעצום את העינים ולחלום על חופשה שלא מן העולם הזה. לראות את החולות הלבנים ואת ים הבדולח הנושק להם... לעבור בין מקדשים עתיקים והרי געש מלאי מסתורין. לטייל בין טברנות ירוקות, לסעוד ארוחות נפלאות... לצאת לציד עופות בנופים פראיים ...
פקחו את העיניים. אתם באי קוס

טיסת אקספרס שבוע ״נטו״ של הנאה.
חברת דיזנהויז ארגנה עבורכם טיסות ישירות לגן העדן של קוס.
כך תוכלו להנות משבוע ימים נטו של בילוי מרתק, בבתי מלון מעולים עם בריכות שחיה, מגרשי טניס ובידור ערב ערב (בהתאם לסוג המלון שתבחרו).
חופי רחצה מקסימים.

הרשמו מיד.
דיזנהויז בע״מ

משרד ראשי: רח׳ בן־יהודה 21, טל׳ – 652140.
סניפים: רח׳ בן־יהודה 33, טל׳ – 652676.
רמת־גן, בנין בורסת
היהלומים, טל׳ – 266222.

ארקיע
קוי תעופה בישראל בע״מ
Israel inland airlines ltd.

ובכל משרדי הנסיעות.

2 טיסות ישירות בכל שבוע
בכל יום ג׳ טיסה בבקר וטיסה אחה״צ

קוס - גן הערן של איי יוון - KOS

לכל המאוכזבים שלא השיגו מקומות בשורה משמחת: דיזנהויז וארקיע
הכפילו את מספר הטיסות. מעכשיו 2 טיסות לאי קוס בכל שבוע

לא לגברים! לא לגברים! לא לגברים! לא

בישולים

הסוד המדעי המדוייק של ברביקיו

בחום הזה, זה הסיפור הכי קצר, וזה מזכיר לי משהו.

ביקרתי, לא־תשוב־אי־פה, בערב ברבקיו. בשבילי השם הזה מקפל ניחוחות צלויים, דשא רענן, אוויר פתוח וקיץ קסום. וכמו לארוז את כל הכיפים האלה יחד, זו גם שימחה אדירה, שאין זו עבודה שלי. זה אחד הבישולים הנדירים היוצאים מהכלל, שגם קינג קונג השוביניסט מתעקש לבצע ביל־עדית. לצלות בשרים פרימיטיביים, ולחלקם לעם רעב — זה גברי כמו נבוט של איש המערות, זה זכרי כמו צייד ממוטות, וזה גם יוצא בדרך כלל בדיוק כזה. בשר קשוח, חזק ועמיד. זו סטאטיסטיקה איומה, לא אמינה, אבל אצלי, במסביב של העיניים, מתוך כל עשר צליניי־בשר כאלה, אחד־עשרה מפק־ששים. מי שלא מכיר בישול בתוך הבית, מבין בשר מתוך

בשרים
ואין לא לרצוח בברביקיו

הנסיון, אין שום סיבה שזה יצליח לו בחוץ, לכבוד שזה גברי. אבל נחזור לברביקיו ההוא הוא.

הכל היה שם מעולה. המארחים החמים עם לב גדול כמו בית, החברה שהיתה בכימיה הנכונה, הסלטים והבשרים הכי טובים ויקרים שניתן להשיג, ורק בסוף השרשרת הזו עמד חמור קטן, רוצח והורג עם דבקות במטרה את הסטייקים שליד המיתקן. היה זה איש מקצועי, ששולם לו מיטב הכסף, אשר שיחרר את המארח לשמוח חופשי עם אורחיו.

„זה מידיום." היה מכריז בלי בושה, מניף אל־על סוליה ארוכה קשה ומפוחמת, ומנחית אותה על הצלחת, כשפילסוליה המעוצבים לנצח, הנוקשים כמפית מעומלנת, משמיעים איוושה יבשה.

מה יש לך להגיד על זה, שאלתי בהזדמנות את צביקה, אלוף הבשרים מכפר־שמריהו, האחד והיחיד שאין שני לו. דווקא היה לו מה להגיד. מה אומר, דברי אלוהים חיים. הילכות צליה מוצלחות מאלה אין למצוא בכל העולם. לכל מיסטר טרזן, שמשחק בגריל, הרי סידרת הפסנטים הסופיים והמוחלטים להצ־לחת העסק.

זה מתחיל בחול ים נקי. חמישה סנטימטרים, לכל אורך המיתקן, לפזר חולים. על זה שלושה סנטימטרים גובה גחלים, ופה אתם מבינים שלא משתמשים בגחלים מזן בוג־ג'ונס ענק, ואם כן, מפוררים אותם, כדי שבכל מיקרה יהיה מרחק של חמישה סנטימטר בין הגחלים ובין הרשת. תחילה הגחלים גדו־לים, ועם הבעירה הם קטנים. ובכן הכוונה אם כך היא לחמישה סנטימטר, מרחק במצב בוער. עד כאן מובן.

כעת מדליקים את הסידור הזה עם שפיכת ספירט לאנינים, ונפט לחסכנים. ופה פסנט ביניים קולוסלי — לחם בכמות של שתי פרוסות וחצי למשל, מונח על קצה הרשת, בפינה, סוחב את כל סירחון הנפט, שואב אותו אליו ולא מחזיר אף פעם. נותנים לעסק לבעור־לבעור־לבעור, עד שהפחמים הופכים לבנים מרוב צרות, וקימחיים כאלה. עם פיסת קרטון של אריזות, שלא מעיזים להתחיל בלעדיו, גורפים את כל הגחלים לצד ימין של המיתקן, כך, שבחצי מיתקן מרוכזים הגחלים הלוהטות, ובחצי השני נותר החול הלוהט, ששומר על חומו כבר באופן עצמאי, בלי שום עזרה מאף גורם, למשך שעתיים.

משמנים את הרשת בעזרת גוש שומן חזיר טפו טפו, תקוע על מזלג ארוך, שמבשם בניחוח מאוד מייוחד את החיים לפושטים, או חצי בצל מסריח טוב, תקוע על המזלג הדו־שיני הזה, כנ"ל. מניחים את הסטייקים על הגריל, בצד של הפחמים הכבר־לבנים (ולא רגע לפני שהם כאלה !), מלבים את האש עם ניפנוף קרטון נמרץ, או הצבת ונטילטור בסטייל, בזווית מאוררת נכונה.

אני יודעת שעכשיו חייו של המאסטרו לא יהיו חיים בלי ונטילטור 5 מהלכים על רגל אצילית, אבל שיתאפק. בקיצר, צורבים את הסטייק מצד אחד, ואיך שמשחים מעט, הופכים אותו לצד השני, שישתזף כנ"ל. פעולה זו מקרישה את חל־בוני הבשר בשיכבתם החיצונית הדקה, אוטמת את נקבוביות הסטייק, מונעת בריחת מיצים המונית מתוכו, ומשמרת לו את כל העסיסיות בבפנים.

כשהסטייק אטום, מושחם מעט, מעבירים אותו בעזרת מל־קחי־העבודה (חס וחלילה לא לדקור אותו עם מזלג, אם לא רוצים לפתוח למיצים שלו יציאות לשעת חרום.) לחציו השני של המיתקן, להמשך הבישול והצליה האיטית והמעודנת, מעל מיש־טח החול הלוהט.

צאו וראו כעת כמה יתרונות לשיטה הזו. בצורה זו ניתן להכין כמות גדולה של סטייקים, שתהיה מוכנה בבת אחת. שנית, ניתן כך לבקר באופן מדוייק את מידת הצליה. מי שאוהב מידיום רייר, יקבל מידיום רייר, ומי שאוהב סטייק חרא — מה לעשות, יש גם חובבים לזה — יקבל סטייק חרא, אבל כמו שכתוב בספר. לא חרוך מבחוץ, וגא מבפנים. הצליה האיטית תמנע זאת. שלישית, וזה אמור בעיקר לגבי קבאבים והמ־בורגרים שמטפטפים שומן מסאונה הכי קצרה. כשהם נוטפים את שומנם על מישטח החול אחרי הצריבה הראשונית, אין הם מדליקים את האש בלהבות ארוכות, שמשחימות פינות יותר מדי, והופכות את הבשר למר.

רביעית, על מישטח החול הלוהט ניתן לעבוד ביתר קלות. האש לא צורבת בידיים. כשגומרים את האורגיה, פשוט שופכים על זה דלי מים. חבל לתת לגחלים להישרף ולהתכלות עד תום, שלא לדבר מה זה לחכות להם עד שהם עושים זאת. הגחלים והחול מתייבשים לחלוטין אחרי יומיים. את כל האפר הנותר לערבב עם החול. ככל שגרגרי החול מעורבים ועטופים ביותר אפר, הבשר מתקבל ארומטי יותר.

זהו זה. עכשיו אתם יודעים.

דיאטה

כל השאלות הנודניקיות על השיטה פצצה אחרונה

כארי בסוגר מסתובבת הבטן של „מה תותחים מיל. ומרזה, ומרזה, ומרזה. אחראי לאופנסיבה הסופר־הגיונית הזו, הוא דווקא המנתח הפנימי, ד"ר ריפין מאילת, שחידש נעורי שיטת הרזיה אמריקאית שנחה ב־קירור, ולא בא לה גואל.

אם עד היום השתייכתם לציבור ה־שליימזל, אשר בתום שלושת ימי דיאטה, כל מה שאיבדתם היו שלושים יום, בא קינג ריפין מאילת, בשיטת הרזיה שהיא פשוט דבר אחר, ואינה מאפשרת שלא להפסיד במישקל, אלא אם כן משתדלים באופן מיוחד.

העסק הזה פשוט יעיל. הרעיון בא ל־דוקטור בלי שום קשר לאמריקה, כאשר שם־לב לעובדה, שבכל שבר־לסת־מקובע־בחזרה, אחת מתוצאות הלוואי של הטיפול היא נשירת קילוגרמים על ימין ועל שמאל, בגלל שיטת האכילה המגבילה. ישב וחשב: למה רק לפופאי'ס — ולא ישר לשמנים?

הקיצר, היות ולא גבה שום תשלום מהפציינטים, והשיטה עבדה להפליא, יצא שמו לתהילה בכל ק"ק אילת, כשהמוני שמנים־לשעבר מריעים לו בידיים דקיקות. זה היה לפני המון זמן. לפני כולם. מה עושה הד"ר? הוא פשוט נועל את השיניים. נעילה אחת מימין, נעילה אחת משמאל, ולהתראות בתור חצי, בעוד חודש.

אמנם, אפשר להשאר בתל־אביב, ולנ־עול את הקסטנייטות גם כאן. אבל כאן עושים את זה „מדעי". קודם כל, שיהיה סדר בשכונה. לוקחים עשרת אלפים לירות. אחר כך עושים איזו הרדמה קלה ומקו־מית, שהלקוח ירגיש טוב, ולא יחשוד איך ניקנקו לו את הכסף בלי להחזיר סחורה. הרדמה זה תמיד מיספר חזק. מצל־צל כמו ניתוח, ונותן מיטריית־כיסוי מר־שימה ללפחות תשע מתוך העשר אלף. אחר־כך סוגרים כל שן לחוד, עם סגר משלה, שלא תריב עם השכנים. מבחינת הלסת ומצב השיניים, זה דווקא הגיוני, אבל מבחינת הפובליית חנק, זה קצת הרמטי מדי.

אחר כך בא דיאטיקן מוסמך, דופק עם פטיש על הברך, מקיש קצת על הגב, צורך פטיש על הברך, מקיש קצת על הגב, צורד באבטיח, וחושב קשות על דיאגנוזה. „לך הביתה", הוא אומר, „אל תאכל! צ'אלוס!"

ואז הולך האיש הביתה, מפיץ בדרך זקנים נשים וטף מבוהלים, ולא אוכל. הוא רק מוצץ. קש שתיה פשוט הופך מקור חייו. דרכו הוא מערה לבטן את כל טוב הארץ וויטמיינה, מעורבלים עד דק בתוך הבלנדר. ירקות ופירות, לבן וגבינות, מרק עוברות עוד כמה תחנות, אך לכושית אין מנוח.

„אל תכעס עלי," פונה אליו הסבתא שוב, „אבל אני לא יכולה יותר. תגיד לי בבקשה בבקשה מה רוחב המותניים שלך — פליז!"

החיה המרהיבה משפילה עיניים לגאוותה, ובאדיבות עונה: „שלושים אינצ'ים."

„מיי גודנס!!! ג'יזוס קרייסט! שלו־שים אינצ'ים! או בוי!!! איזה פרופור־ציות! הייתי יכולה למות!!!"

שלוש תחנות היא מגידה ראשה הסב מצד אל צד, כלא מאמינה. לפתע היא מתעוררת, כנזכרת במשהו.

„אנא איש צעיר," היא פונה אליו שוב. „אנא, אל תכעס. אני כבר יורדת בתחנה הבאה, ומחר אולי ארד מן העולם. אתה גבוה כל כך, יפהפה כל כך, בחיים של: לא ראיתי דבר שכזה, ועיני הזקנות ראו

פטנטים

שינה נהדרת למרות החום הכבד

חם לכם? האוויר שוכב עליכם במסה כבדה, חמה, לא זזה, ומחליט לחנוק אותכם נפש? אין לכם מזגן, או יותר גרוע, יש לכם, והוא קורע באוזניים? אתם בכל זאת מתים לישון? חברתי, אשת־העסקים שרה, אחת האשפיות הנדירות בלדעת איך בן־אדם יפגן את החיים, תרמה לי את הפטנט הפרטי שלה, שעובד, אגב, כמו פלא. אז ככה. הולכים לאמבטיה, ומרטיבים מגבת גדולה (כזו של ים) בהרבה חרבה מים. סוחטים לא יותר מדי, מתפשטים לחלוטין, ומתכסים בה ככה, במצב סחוט ולח מאוד. בתענוגים מחליקים קטיפתי לשינה, כשכל הגוף מצונן באופן עדין מהמים שמתנדפים לאיטם. זו חוויה חלומית.

לעשות זאת עם סדין, לא כדאי, כי הוא תיכף מתייבש. אם אין מגבת ענקית רכה כזו, אפשר אולי לעשות זאת עם שמיכת פיקה, אבל זה לא כזה מוצלח ורך. ואגב, עקרת־הבית, אל תתעמרי בבני־ביתך. לא לעשות חשבון למצעים המתרטבים מעט. בחום כזה המוח מתייבש, אז אלה לא?

כיוונים

אברהם קצורין, הלא הוא קצ'לה ה־מפורסם, סיפר לי זאת:

באוטובוס לניו־אורלינס נוסע כושי מרהיב. יושבת כושית גוצה, מביטה בו בהערצת־אמת. בולעת אותו בעיניה, מת־פעלת בלב כמה תחנות, ובסוף תופסת אומץ.

„אקסקיוז מי," היא פונה אליו, „אל תכעס עלי, אבל אני מוכרחה מוכרחה לשאול מה רוחב הכתפיים שלך, פליז!"

מסתכל עליה הכושי מלמעלה למטה, וחושב שהכי בקיצור זה יהיה פשוט לענות לה.

„מאה אינצ'ים," הוא אומר.

„ג'יזוס!!!" היא נאנקת. „מאה אינ־צ'ים!"

עוף דיאטטי, בשר מבושל, הכל מכל בכל. להוציא דברים עם סוכר, דברים עם אל־כוהול, ודברים עטירי־שומן ופחממות. קצת, יעני, זה בסדר.

שאלתי תכלס, אם השיטה הזו עזרת.

הד"ר אמר שהשיטה הזו היא אמצעי־עזר יוצא־מן־הכלל יעיל, למי שבאמת יש מוטיבציה לרזות, אבל קשה לו, כי הוא מכניס לפה דברים בלי להרגיש. היו כבר גולמים ששאבו מילק־שייק וטחינה, וחומוס דליל, ולא הבינו למה לא מרזים. למרות שאי־אפשר לפתוח את הפה, צריך לחשוב מה שופכים בפנים. מאכלים עטירי־קלורי־יות, „משמינים" בלשון העם, אינם הופכים ללא כאלה על־ידי דילול בלבד.

אם כל כך טוב, אז למה לא טוב? שאלתי.

לעסק הזה קמים הרבה מתנג־דים.

דווקא ענו לי. שמרנות שמרנות, דעות קדומות, ושוב שמרנות. רק לסת שבורה זו סיבה חשובה מספיק בכדי להצדיק חיבור שיניים ללא תנאי, ושומן לא?

שאלתי אם כל אחד יכול לנעול לחברו את הפה, בכדי לחסוך אלפי לירות.

טוב. אז בשיטה פרימיטיבית, אם להת־עלם מכל מיני היבטים רפואיים, טכנית כל אחד יכול לבצע את העסק, אחרי שהוא רואה איך עושים זאת פעם אחת.

גו, גו, דחקתי, איך עושים זאת פעם אחת.

בעזרת איזה פלייר של חובבי צורפות, או משהו כזה, מלפפים מין לאסו, שלא ילחץ מדי, סביב „צוואר" שן עליונה, בחוט נירוסטה לאו דווקא הכי דקיק, שלא יחתוך בחניכיים. ליפוף סביב עצמו כזה, כמו שנראית שזירת החוטים בתוך חבל רגיל. מלפפים כנ"ל בצוואר שן תחתונה, שפחות או יותר מקבילה לזו מהלסת העליונה. חוזרים על הפעולה בשן העליונה והתח־תונה, בצד השני של הפה. (לרוב השן שבאה אחרי הניב, והמקבילה לה תחתית.

שמנצ'יק
עם עתיד

אלה שיניים חזקות, והמיקום פחות מפריע). סוגרים את הפה במעט ישיבה זקופה, חוש־פים שיניים מבלי לפתוח את הפה, ואז, כל שני „זנבות" כאלה שנשארים מהליפוף למעלה ומהליפוף למטה, מלפפים איזה שני סיבוכים יחד, ו„משכיבים". חוזרים על ה־פעולה הזו בדיוק בצד השני.

התעניינתי אם לא מפריעים הברולים האלה בפה.

אה, ענה הד"ר, זה לא נורא. אם מאוד מציק, מדביקים שם איזה מסטיק קטן, וזה פותר את העסק.

והשיטה האלגנטית?

אותה מבצע כל רופא־שיניים, מנתח פה ולסת. אפשר למצוא בדפי זהב. סביב כל שן תוקעים מין קליפס נירוסטה מעוצב מדוייק למטרה זו, בעל שתי זרועות ש־מחבקות את השטן, וכל קליפס כזה, עליון ותחתון, מחברים עם גומיה קטנטנה מיו־חדת, שנכנסת לוו קטן ושטוח, המעוצב בתוך הקליפס הזה.

למה נועלים בתל־אביב את כל השיניים, בירתי.

לא צריך, וגם מיותר לנעול את כל השיניים. שהרי זו לא לסת שבורה שצריך לקבע הרמטית. מספיק לסגור שתי נעילות, וזה גם יותר בטיחותי.

זה לא הורס את השיניים?

אלא אם כן לאדם נטיה לחרוק מתוך שינה. שום ניסיון כזה לא מצאנו. תלוי איך נועלים, תלוי מי נועל.

למי אסור להשתמש בשיטה זו?

לחולי אסטמה, למשתעלים, או לסובלים מאחת ממחלות דרכי־הנשימה, לנשים ב־הריון ולסובלים מבעיות השמנה על רקע תיפקוד לקוי של בלוטות.

חשבת איזה אסון יכול לקרוא אם מישהו מקיא פתאום באמצע התקופה?

כן, קיא זו בעיה. אבל יש לזה תקנה. לא עורכים את העסק בזמן הריון, מודעים לבלוע בליעות עדינות. לא משתכרים, לא אוכלים הרבה בבת אחת. אפילו זה רסק של משהו, לא חושבים על דובים לב־נים, אבל לעומת זאת חושבים גם חושבים כמה פעמים בעצם הקאת בשנה האחרונה. אין שום סיבה להתחיל פתאום להקיא לכבוד העסק הזה, אם לא היה זה אחד מההרגלים של קודם. ומי שנוטע קשה, שלא יסע חודש לאף מקום. זה לא קורבן גדול.

עד איזה תופעות לוואי מתלו־נים?

בדרך כלל, אם בן־אדם ממשיך בפעילות רגילה, ולא נח ימים ראשונים, מתאוננים על חולשה. שלושה ארבעה ימים ראשו־נים טוענים שכואב הראש, שהידיים רוע־דות, אבל אחרי ארבעה ימים חוזרים להיות טייגר. אלה תוצאות לוואי של תפריט שוגה. בכל דיאטה זה ככה, נכון? אלא שאת זו פשוט קצת קשה להפסיק עם המשבר ה־פסיכולוגי הראשון. אז עד שהולכים ל־רופא, שיפתח את הסוגר, יש זמן להימלך.

ומה עוד?

מתלוננים על ריח־פה לא נעים, אבל זה הרע במיעוטו, כי אי־אפשר לפתוח את הפה בכדי באמת להרגיש כמה לא נעים, אבל פותרים את זה על־ידי ציחצוח כ־מיטב היכולת מבחוץ, ושטיפות עם מי פה. תיקון סתימות לפני הנעילה גם הוא יכול להועיל הרבה. אבל הכי בטיחותי לפתוח פעם בשבוע את העסק (כשזה עם גומיות זה קל לחלוטין) ולצחצח ולנקות עם חוט דנטלי, מישחה ומיברשת, ניקוי הגון.

כשסוגרים עם קליפס וגומיות, ומוכרחים לפתוח את הפה, הרי שתי נעילות כאלה לא מפריעות במאמץ גדול לעשות זאת.

ומה עוד?

לפעמים החניכיים מדממות מעט במקו־מות הנגיעה של המתכת, אבל זה עובר מהר.

ומה עוד?

כאשר מוציאים את הנעילה, יש מתלונ־נים ש„אי אפשר להזיז את הלסת בנוחיות". הלסת קפואה איזה שלושה ימים, ואז זה חולף.

כמה זמן צריך לכבת נעוזים ככה?

תלוי בהרכב הדיאטה, הרכב הקלוריות שלה, והמצב ההתחלתי של עודף המישקל. ברור שלהוריד יותר קילוגרמים, עם מיש־טר קלוריות פחות חמור, אורך יותר זמן. כללית, שלושה שבועות עד חודש הוא זמן נעילה ממוצע. אבל ישנם אנשים נעולים גם שלושה חודשים, עם הפסקה שבועית לציחצוח הגון, והם שמחים, מב־סוטים, ורזים מיום ליום.

חוץ מאשר באילת, איפה אפשר לבצע זאת?

בבי־נתון, ואצל כל רופא־שיניים, מנתח פה ולסת. צריך לעבור מיבדקי־גוף שיג־רתיים, ביקורת רפואית באמצע התקופה, וזה יופי.

קיבלת גם תלונות בגלל העסק הזה?

בטח. כשמדברים אן־פס זה בסדר, אבל בטלפון לא מבינים חצי מילה של איש נעול. זהו זה. כמה נעילות כאלה, ואיש המלתעות של ג'ימס בונד מחוייר לעומת־כם.

הרבה. לפני שארד, רק עוד שאלה אחת, ולא אטריד אותך יותר."

„תשאלי סבתא, תשאלי," הוא אומר במאור פנים.

„מה אורך הווט־שוד־איי־קול־איט־שלך?" שמע אותה שואלת בלהיטות.

„ארבעה אינצ'ים סבתא," הוא עונה. „ארבעה אינצ'ים."

„מה?!" מתפלצת הזקנה בהתרגשות, „כזה כושי ענק, ורק ארבעה אינצ'ים?!" הכושי האדיב לא מאבד את שלוותו: „מהריצפה מ'אם, מהריצפה."

בריאות

קנו להם עגלות! קנו להם!

לא למורה אחד ולא לשניים צריך ליפול הראש, בגלל הילקוטים הענקים שהם מבקשים לסחוב. בכיתות הנמוכות זה עוד בסדר. אחר־כך זה מחמיר. אפשר לחשוב שמלמדים אותם כל כך הרבה חוכמה ודעת, כפי שזה אמור להיות, לפי התותחים שהם צריכים לגרור. ספר תורה וספר היסטוריה, דפדפת עברית ויצירה של לשון, מחברות מחוברות ויומן תלמיד, תיק התעמלות ותיק הנדסה. ספר אנגלית ומשהו לאכול. ואחר־כך שים אותם אצל האורטופד, תחנוק אותם שנים עם גומאווירים בצוואר, כי

איך הוכים ילבית־הספר
בלי נזקים לגב

למורים המיסכנים אין שום אלטרנטיבה ללמד. ואם חושבים אתם שנשיאה על גב, עם רצועות עבות, פותרת את העסק, אז נייאט! אומר הדוקטור, נייאט מוחלט! הגב מתקער בקשת איומה פנימה, וזה נזק, ממש נזק.

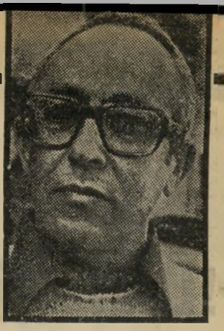
אני זוכרת, בלי נוסטלגיה, את הסיפור הזה. כל יום לגרור לבית־הספר חגור־פילים נורא. העור של הילקוט היה הופך שקוף מרוב קריעה. בקיצה הייתי מסתכלת ב„פושעים" של בית־הספר, שסימלם המסחרי הבלתי מעורער, היה ילקוט רזה רזה, קל כמו ציפור, אשר בקרקעיתו היתה המורה הרוחחת מוצאת מחברת אחת מסמורטטת, בכלל לא של אותו היום, והרבה ג'ולים המתפזרים בחדווה — כשהפכה אותו ראשו על פיו, לשפוך את תוכנו הדליל, כדי לראות איפה שיעורי־הבית.

הייתי תלמידה טובה, בלי להשקיע, כיוון שידעתי את סוד הקיום. ידעתי שאת ההחלטות שלי צריך לעשות לבד. התיק שלי קפא במצב נפוח, גם כשהיה ריק. תחילה לא הייתי מביאה ספר אחד, אחר־כך, עם ההצלחה המסחררת, הורדתי עוד מהמיכסה, והשיטה עבדה כל כך חזק, עד שהתחלתי לקוז גם את המחברות. הייתי אחת ארוכה, יושבת סוף ניצחית, והאימפריה הנוחה שבניתי לי שם, במיקום המשובח, היתה שמה בכיס הקטן כל נוחיות של איש מאפיה בכיר בכלא, את התשובות הייתי מקריאה בקול צלול, ישר מתוך הראש, עם הבעה של צדקנות שבעה — ביצעתי את המוטל. המחברת האחת והיחידה שסחבתי היתה בסדר בשבילי לכל המקצועות.

יום אחד הקאריירה המסחררת נגמרה לי כשהרציתי בהתלהבות, תשובה רהוטה וארוכה. „זה מצויין!" שמעתי את המורה מתפעלת בשיא הטבעיות, וממשיכה, לזוועתי: „ילדים! אני רוצה שתשמעו את זה עוד הפעם! זה מצויין!" כמה שאני שונאת עד היום להיזכר בהמשך! אז עוד לא ידעתי שלגנב אסור להתבלט.

אבל כיום יש פתרון נהדר למכה הזו. קנו להם מיתקן קטן כמו זה של מיזוודות. זה כסף שחוסך המון בריאות. אפשר לקפל אותו בזמן הלימודים לתוך התיק, כיוון שהוא קטן ונכנס, כתריס מפני גניבות. זה עולה רק כ־450 לירות, ובהופש הגדול זה טוב למיזוודות.

את המדף הקטן השני, שעולה כאשר פותחים את העסק, דוחפים אל בין שני המקבילים של הידית, וכך העסק מתייצב חזק ונשאר עומד. זה מאוד מאוד מומלץ! תצילו את הילדו'דס.

יעקב שרת / איש ממאדים

משיח בן-דויד

שימעו של אהרון דוידי, לוחם ומחנך, ואם נחזור אל המקורות סייפא וספרא, יצא זה מכבר למרחוק. אני משער שדעותיו הניציות, הלאומניות, ידועות לרבים וטובים.

ואף על פי כן, כאשר תורתו מתפרסמת שחור־על־גבי־לבן ובמובלט בשבועון לאנשים צעירים („קריאת ביניים", שבועון „מעריב", 11.8.80), מתעוררים בך גלי־מוח מן התדר ההיגבי.

אקדים ואשאל: מה טעם להתווכח עם אדם בעל דעות מוצקות, מחושבות מתחילתן ועד סופן? ואשיב מייד: אין טעם!

אז מדוע אני עושה זאת ומדוע הכל עושים זאת? האם כדי לשכנע את עצמם? לשרוק בלילה ולהתאזר לקול השריקה? לשם פורקן? לצורך תירגול שיכלי? אני מרשה לעצמי לומר, שכל הגורמים הללו פועלים גם יחד, זה פחות וזה יותר — לפחות אצלי — אבל יש עוד סיבה שאין לזלזל בה, והיא האמונה בהגיון, ההנחה כי יש ערך מצטבר לטיעון הגיוני, שלעולם אינך יודע מתי הוא יהפוך, כמאמר מורנו קרל, מכמות לאיכות ויתן אותותיו אולי לא בשיכלו של יריב רעיוני מושבע, אבל בשיכלו של אדם בעל „ראש פתוח", שאם כי הוא חושב עכשיו אחרת, אחרת לגמרי, אפשר מאוד שמנקר בראשו הירהור שמא, בכל זאת, יש פירכת במיבנה הרעיוני שלו — איש כזה, ביום מן הימים, מתוך התפתחות עצמית או בלחץ נסיבות, עשוי לזכות ב„ירידת תבלול" מעינו, ואז מי יודע, אפשר מאוד שגם לדברים שאתה כותב, והוא אולי קרא אי־אז בתור במיספרה, יהיה חלק כלשהו בהתחוללות זאת.

יש ביטוי עברי יפה: „נסתתרה ביניתי". כלומר היה היתה בינה, אך פתע גזה ונעלמה (למשל, פרס־את־רבין ו„חוק גאולת ירושלים"). אבל אם זה אפשר, אפשר גם ההיפך. בעטי הדל אני מנסה איפוא „ללמד בינה" — כלום אפשר ללמד ב י נ ה? כנראה אפשר, מפני שהעברית טוענת כך בפירוש.

ובכן יושב לו אהרון דוידי אי־שם ברמת הגולן ומרביץ תורה לבני ישראל, וגם עיתונאי זכור לטוב השכים לפיתחו, ורשם מפיו דברים אחדים. אסתפק פה בשתי מובאות ואנסה לטפל בהן כיכולתי.

● „היהודים שאינני מכבד הם היהודים שאינם עקשנים, זאת אומרת אלה שאינם מוכנים להקריב את עצמם כדי שעם ישראל יוכל להתקיים לעד. — — — יהודי עקשן מאמין, כי קיום עם ישראל הוא הערך העליון וכל היתר נזגר מערך זה. — — — אנחנו צריכים ליצור אצל הילדים כבר מגיל צעיר הרגשת הזדהות עם עם ישראל, עם גיבוריו ועם גיבוריו הלאומיים, ולהת־מיד בחינוך זה גם בגיל ההתבגרות ובחברה הבוגרת."

● „רבים שואלים: אבל למה שאנחנו נשב כאן ולא הערבי? הם אומרים: הרי גם הערבים ישבו פה לאחרונה?! והרי גם האינדיאנים ישבו בארצות־הברית, ובכל זאת גירשו אותם וחיסלו אותם האמריקאים, וזאת מבלי שהיתה להם (לאמריקאים) זכות היסטורית על ארצות־הברית, והרוסים שכבשו את סיביר והרסו את המיבנה החברתי והתרבותי של העמים היושבים שם... ואנחנו, שיושבים פה עם הזכות ההיסטורית שלנו — אין לנו זכות כזאת?"

נתחיל ב„עקשנות" המבורכת של המחנך אהרון דוידי. האם עקשנות היא ערך חיובי מוחלט? ברור שלא. כאשר הבן של דוידי יתעקש לקפוץ מהגג עם מצנח בצורת שימשיה, ואמא דוידי תצעק לאבא דוידי: „תראה מה הקטן הזה עושה!" אז המחנך שלנו לא יתווכח זמן רב עם העקשן הקטן, ובוודאי לא יניח לו להוכיח, שהעקשנות שלו משתלמת. עקשנות, כמו תכונות אחרות, יכולה איפוא להיות חיובית ושלילית, ולכן אי־אפשר שלא להניח, כי אפשר מאוד שמבחינה היסטורית (איך אומר העיתונאי הדגול: לא נותר לנו אלא להאמין ולראות מה יהיה) העקשנות המסויימת שמטיף לה עכשיו אהרון דוידי תיראה במבט לאחור לעבר ימינו אלה בדיוק כמעשה הדמיוני שבדיתי פה על ילדו.

אבל אנו יודעים היטב למה מכוון דוידי כשהוא מדבר בזכות ה„עקשנות". הוא מכוון לאי־פשרנות עם הערבים עד ל„שינוי עמדות וערכים מצידם" (ולרבות העמדה המשונה הנורסת, למשל, שרמת הגולן היא כיברת־ארץ השייכת לפי כל חוק ונוהג למדינה הקרויה סוריה, כלומר, ששדודה היא מסוריה ומצויה בידי מדינה אחרת — ישראל — שאין לה שום זכות עליה (ומעולם לא טענה לזכות עליה). ומאחר שהערבים טרם שינו עמדות וערכים, אנו זקוקים ליהודים עקשנים, שמוכנים להקריב את עצמם על מיזבח מניעת החזרת ארץ שדודה לבעליה (הסימפטיים או לא־סימפטיים — לכך אין שום שייכות לענייננו. גזלן סימפטי הוא גזלן; נגזל לא סימפטי הוא נגזל — החוק אינו תרגיל באסתטיקה). אהרון דוידי יודע היטב, שאותם בעלים לא ויתרו ולא יוותרו על מה שהם חושבים כי הוא רכושם. על כן הוא צריך ליהודים עקשנים, מקריבי עצמם, מפני שברי לו שלפנינו סידרת מילחמות, ובעניין זה התהגיון שלו ברזל. אני רק שואל — בהתעלמי משיקולים של צדק לגבי זכות הבעלות על השטח — מניין הביטחון הזה, שלדידו לא מדובר בעקשנות של ילד גחמני, שמצא מציאה וממאן להיפרד ממנה, אפילו היא שייכת לאחר? ומניין הביטחון, שאם כולנו נהיה חכמים, כלומר עקשנים, כלומר יהודים טובים, דווקא העקשנות הגחמנית שלנו תנצח — האם הגיבורים העקשנים מסוג צדקיהו בן־כנענה ושימעון בר־גיורא ושימעון בר־כוזיבא, שאני משער כי הם הם „הגיבורים הלאומיים" שאהרון דוידי מתאמץ שילדי טיפוחיו יזדהו עימם בלב ונפש, לא הוליכו את עמנו כל אחד לשואה בשעתה? (א־פרופו, שמעתי אימרה על יהודי יקר, שמטעמי אבירות השמורים עימדי לא אנקוב בשמו, שכתב יותר מספר אחד והירצה יותר מהרצאה אחת על השואה: "There is no business like Shoa business!").

כאן יכול אהרון דוידי לבוא ולומר לי: חכם שלי, הנה, אותם גיבורים עקשנים שהקריבו את עצמם על מיזבח הקיום הלאומי אומנם נהרגו, הם ואלפי לוחמיהם, והעם גלה שוב ושוב, אבל הנה אתה יושב לך פה ומתפרנס ממורשתם! אל תדרוש במופלא ממך — כל דור חייב להקריב את שלו — ואתה שייך לדור הזה!

זו טענה טובה מאוד, ואי־אפשר להשיב עליה בימינו, מפני שקודם כל, אין לנו מעבדה היסטורית שבה נוכל לבדוק מה היה אילו אותם עקשנים לא היו משתלטים בימיהם על מדיניות העם, ושנית, כאמור, לא נותר לנו אלא להמתין כמה עשרות או מאות בשנים עד שנדע את התשובה לגבי ימינו אלה. אלא מה? יש דבר שנקרא הערכת־מצב. הערכת־מצב אחת אומרת: כל העולם נגדנו, ויהיה נגדנו אפילו ניסוג עד „הקו הירוק", אז לא נזזו אף שעל, ונילחם, ונילחם, ונילחם, ויהיה מה שיהיה (נוסח הגיבורים העקשנים הנ"ל); והערכת־מצב אחרת אומרת: אם המצב שלנו כל כך אי־אי־אי, אז בואו נעשה חושבים, ונחפש לנו בעלי־ברית, ונשתדל להרוויח זמן כדי להתבצר (ולהתבצר לא רק צבאית, אלא גם, ואולי בעיקר, כלכלית, מוסרית), ואז לא נצטרך להתעקש על הקרבת חיים (כלומר מוות), אלא על החיים ללא הקרבה.

אגב, זו גם התשובה שלי לשאלה הבאה של דוידי, שאני כבר שומע אותה: רגע אחד, אם אתה מוותר היום על רמת־הגולן, מדוע לא תוותר גם על עכו ויפו — ותל־אביב — הלא גם לגביהם טוענים הערבים שיש להם זכות? על שאלת־המחץ הזאת אני אומר: הבעיה באמת אינה פשוטה, אבל אם נסכים כולנו שלא נפתור אותה לאורך זמן במילחמות ולו בשל הסיבה הפשוטה שיש הרבה יותר ערבים מיהודים (ומה גם שמישאלת מי־יתן־כל־עם־ישראל־עקשנים אינה אלא מישאלה), מה המסקנה? לבודד ולהתבודד — או לכפש בעלי־ברית ולעודד מגמות שלום בתוך העולם הערבי (על זה יגיד דוידי: חכם שלי, אינך יודע שמגמות השלום הערביות, ככל שישנן, הן כזב ומזימה? ואני אשיב: אפילו כך, יש לשלום הגיון קיום משלו, וראוי לטפחו נוכח הסיכוי שהוא יתבסס)?

ועכשיו הבה ניגש אל האינדיאנים והשבטים הסיביריים, שהושמדו אלה על־ידי החלוצים האמריקאים, ואלה על־ידי הקו־זאקים הרוסים — ואין פוצה פה ומצפצף. אני מתפלא על לוחם דגול ומחנך משכיל, שלא זו בלבד מערב זמנים היסטוריים בלי אבחנה, אלא שוכח או משכיח מחיניכיו איזה פערים עצומים בכוח־אדם (בראש ובראשונה), בכלי־מילחמה, בתיחכום, במורכבות היחסים האזוריים והבינלאומיים, בעוצמת כלי־התיקשורת, ועוד ועוד, יש בין ימי חיסול האינדיאנים והיאקוטים, ובין ימי מישאלת חיסול הערבים (באותן שיטות?).

לבוא היום, באוגוסט 1980, ולהטיף לאינדיאניזציה של מדי־ניות החוץ והביטחון של עם ישראל? זו כבר לא עקשנות. זו איוולת מדהימה, סנוורים מחרידים, שחץ היסטורי.

ואני נגעתי בריפרוף רק בשתי נקודות ב„דברים אל איש צעיר" של משיח בן דוידי מרמת־הגולן.

איך עלתה העקומה

ועשיתי על מינוי הגה־הי־וקינה / כי היה מישרד־החוץ למשל ושנינה:

„איך הפישפש עלה למעלה?" שר המשורר,
ולהשיב עדיין איש לא קם והתעורר,
על כן יוסיף, יצחק: „כיצד טיפסה העקומה?" —
מגיא חרמון עד וושינגטון זו נחת רוחמה!

תיפסו את הגנב!

כל העניין הזה עם דודו הלוי וראש שב"כ נראה בעיני כל כך מגוחך, עד שלא ראוי כמעט לכתוב עליו. אבל מה, כולם עושים את זה, ואני לא אשתין גם כן על העץ!

ובכן, מגוחך למה? אני משוכנע כה עמוקות שקוטעי רגליהם של ח'לאף ושבעה היו ע ר ב י ם, וכה נחרצות שאו־טו־טו הם יתגלו, עד שכבר עכשיו מצטייר לנגד עיני תסריט הביזון סביב הכוכב דודו הלוי, שכיתת רגליו למדינות הים כדי לדבר סרה בגוש־אמונים ובמתנחלי בית־אל, ועד־מעט־קט יוצג לא רק קבל ישראל אלא קבל עולם ומלואו, כבונה מיגדלים בחולות בסיני, שרלטן פוטיומקיניאני כליל ריק השלמות.

ואם עונש נלעג שכזה ממתין מעבר ליממה הקרובה לאותו דודו הלוי, מה טעם להחריד מרבצו את מכבש החוק הישראלי? הניחו לו, למלשין הנתעב הזה, אשר עשה יד אחת עם שונאי ישראל להכפיש יהודים כה מסורים בישראל, כי ירקב בקלון כזבו אשר הפיח בוושינגטון, ולמה תתלכלכו בכליאת חדל־אישים זה באיזה כלא ישראלי מופתי, למען ישנן משם כתבות אימים על הסוהר השחור!

או שמא את אזרחותו הישראלית תסירו מנו? שוטים שכמותכם! שבעה במסעות הריפוי והתעמולה מזה, וחלוי במסע חיפוש אחר מיקלט מדיני מזה — הישג נפלא שכזה להסברה הישראלית יקשה להעלות בדעת!

צחוק צחוק, כנאמר באותה בדיחה ידועה שלא זה המקום הנאות לסיימה, אבל בינתיים שימו נא לב, שתיסמונת „חברה במצור" מאפיינת אותנו יותר ויותר. בין במודע בין שלא במודע, בין במתכוון ובין בהיסח־הדעת, משתגל הישראלי יותר ויותר לאווירת „עליהום" נגד „בוגדים" למיניהם. הדיבורים של שלילת אזרחות אינם אלא תו אחד במנגינה הלאומנית הגואה ומחרישה את חירחורי הגסיסה של מהלך השלום ואת קולות השפיות.

בצניעותי כי רבה אודה, כי דודו הלוי לא נועץ בי כלל לפני שפירסם ללא צורך — אם גם ללא נזק, לדעתי — את שם ראש השב"כ — ואם יקרנו המקרה יחדיו אגלה לו את הסוד הזה. אבל מה שמעניין אותי הוא הפרץ הלאומני שהוא הפריץ ממחבו־איו אצלנו. אנחנו עוד נרגיש בו, ואני גם יודע החל מאיזה תאריך — תאריך הבחירות שלנו, שישחרר את בלמי הפאשיזם.

במדינה

(המשך מעמוד 62)

החלה מוחה בחשאי את דמעותיה, כשעל פניה הבעה של השלמה עם הגורל. אבל השופטים סירבו לעצ־רה. „אין אנו רואים צורך במעצרה. אפשר לנהל את החקירה כאשר היא משוחררת," אמרה השופטת. שולה ירדה מדוכן־העדים, ושני צעירים גבוהי־קומה נכנסו לאולם וישבו. הם שלחו מבטי־זעם לעבר הנאשם, ופתאום החלו צועקים לו בעברית וערבית: „מנוול, יריית ב־אדם בלי נשק." שראשר ביקש מבית־המישפט לצוות על הוצאתם מן האולם, והסביר כי השניים הם בניו של המנוח, שבאו מעזה כדי לשמוע את המישפט, למרות שלא הוזמנו כעדים.

השניים יצאו מן האולם, אך המ־שיכו לזרות מבטי־זעם לעבר ה־דלת.

מישטרה

יצר ההרס

לדברי התביעה לא הסתפקו הנאשמים בגניבת מכוניות, אלא הרסו אותן כדיך

מה גורם לבחור צעיר, תושב רמת־גן, ממישפחה טובה לגנוב מכוניות, להשתמש בהן כל עוד הוא נזקק להן, ואחר־כך לנפצן לרסיסים? אם סניגור ייצג את שלמה בור, זיביא חוזות־דעת רפו־אית, אולי תתברר התעלומה.

אם נכונים דיברי כתב־האישום

תובעת אמסטרדם
מכונית ופסיכיאטר

שהוגש על־ידי התובעת, יהודית אמסטרדם, נגד שלמה מכונית רנו 4 משכונת־מונטיפיורי בתל־אביב. המכונית שייכת לרות גולדברג, ובור לא טרח לבקש את רשותה.

הוא השתמש במכונית יחד עם חבר קטין ימים אחדים, עד ש־התקלקלה. אז הכניסו השניים את המכונית לפרדס, ובעזרת מוט בר־זל ניפצו את שמשות המכונית, והוציאו את מיכסה המנוע. אחר־כך שאבו דלק מצינורית בקרבור־טור, שפכו אותו על המכונית, ו־הציתו אותה.

לדיברי התביעה סחבו השניים עוד מכונית, ימים מיספר אחר כך, בחודש פברואר השנה. הפעם גנבו מכונית מסוג הילמן, שחנתה במיגרש־החנייה של אוניברסיטת בר־אילן. את המכונית הזו לא השמידו, אולי כיוון שהדלק אזל באמצע הרחוב. על־כן השאירו את המכונית במקום עמדה ברמת־גן.

GTX

שמן מנוע חדיש – לכל מכונית.

קסטרול **GTX**-שמן מנוע המותאם לכל מכונית, ללא הבדל שנת ייצור או דגם.
קסטרול **GTX**-שמן מנוע רב דרגתי המכיל טונגסטון נוזלי —
פיתוח מיוחד ובלעדי המאריך את חיי המנוע.
קסטרול **GTX**-שומר על צמיגותו גם לאחר שימוש ממושך
ומפחית את צריכת השמן במכוניתך למינימום.

להשיג בכל תחנות התדלוק של פז ועוז.

Castrol GTX – יותר חיים למנוע.

פעמיים תפוח בכוס!

Appletiser

אפלטייזר – הסיידר בפחית הירוקה.

100% טבעי, בלי סוכר
ובלי חומרים משמרים.

מכות במישטרה

סיפורו המלא וגלוי־הלב של שוטר, שהיה יוצא־דופן בין חבריו. לא השתמש באלימות וסלד ממכות. כיצד הרגיש, מה חשב, ומה הן הצעותיו — כפי שסופרו לאילנה אלון.

כמובן שהוא מבקש להישאר בעילום־שם לבל יבולע לו. גם שמו־תיהם של שוטרים אחרים ועבריינים לא פורסמו כדי לשמור על אלמוניותו של המספר.

„אני לא יודע מדוע, אבל אני מרגיש לא טוב לספר על כל זה. יש לי בכל־זאת איזו סולידאריות עם חברי השוטרים. מה שהפליא אותי בזמן שעבדתי במישטרה זה שהשוטרים שהרביצו לא היו מיפלצות, בכלל לא. הם היו חברה טובים, וכאשר הלכו הביתה היו אבות טובים, ובעלים מסורים.

הם התנהגו כאילו המכות לנח־קרים הם חלק מהתפקיד, כמו גננת המשליטה סדר בין הילדים, וכלל לא פיתחו רגשי־אשמה בגלל זה.

להכות חשודים היה מינהג כל־כך נפוץ, שאם הייתי מונה שמות, הייתי יכול להביא לפיטוריהם של מחצית השוטרים, אבל מה זה היה עוזר? האם זוהי המטרה, הרי אנחנו רוצים מישטרה טובה. והלק מהשוטרים שהיכו הם שוט־רים טובים. אפילו אלי דדון, שי־היה שוטר טוב, מתוחכם, נהג לה־כות בחכירה.

נתקלתי בפעם הראשונה באלי־מות כלפי חשודים ימים מיספר אחרי שהתגייסתי למישטרה. עבר־תי לעבוד במישטרת מרחב־ירקון, ונצטוויתי להביא נער שנחשד בג־ניבה במכולת. הלכתי לשם ובי־קשתי מהנער שהיה כבן 17 לבוא איתי, אך הוא סירב, קילל והת־חצף. לא התרגשתי, הזמנתי ניידת וחיכיתי. כשהגיעה הניידת שאל אותי השוטר הוותיק שהיה בתוכה: „למה הוא לא בא איתך?" סיפרתי לו שהבחור התחצף וקילל אותי. אז לקח אותו השוטר הצידה, הכ־ניס לו כמה מכות טובות, ואמר לו „שתדע בפעם הבאה לבוא עם שוטר ברגע שיבקש ממך! ושלא תתחצף לשוטרים."

אני זוכר שהרהרתי אז כמה זה מוזר. אותי הדבר בכלל לא הרגיז, למרות שהקללות הופנו אלי, ואילי שוטר שלא נפגע היכה את הבחור.

זה מקובל להכות נוער. אחת הקבוצות המוכות ביותר על־ידי שוטרים הם בני ה־18—17. גם ל־ערבים נוהגים להרביץ. היחידים שאינם מוכים בתחנת־מישטרה הם עבריינים כבדים, שהשוטרים יוד־עים, כי הם קשוחים, אינם מושפ־עים ממכות, ואנשים חשובים. כל היתר מקבלים מכות, מי פחות ומי יותר.

„להכות קצת את החשוד"

ב מרחב־הירקון יש מחל־קת־חקירות א' ו־ב'. א' חוק־רת עבירות קלות, וב' חוקרת פש־עים, החל מגניבה. בלילה יורדים החוקרים של חקירות ב' ומצטר־פים אל חוקרי א' בחדר 59. זוהי בעצם דירה קטנה, הנמצאת בקו־מת־הקרקע של בניין המישטרה, מאחור. החדר הגדול אליו נכנ־סים, הוא חשוף וריק כמעט לגמ־רי. יש בו רק כמה ספסלים מעץ פשוט, ושולחן גדול העומד במר־כז החדר. מאחור נמצאות דלתות המובילות אל עוד שלושה חדרים קטנים, בהם עובדים החוקרים. כאשר הייתי במקום, ומישהו היה מתחיל להרביץ נהגתי לבקש ממנו שיעבור לאחד החדרים הקטנים, ולא יכה בנוכחותי. למרות שידע־תי שזהו מינהג מקובל, לא הצ־לחתי להסתגל למכות.

אחד התיקים בהם חקרתי נלקח ממני על־ידי חוקר אחר, הוא הת־חיל מכה את החשוד, וראיתיו מר־ביץ לו שתי סטירות מצלצלות. אז יצאתי מהחדר. כעבור שנה נקרא־תי לבית־המישפט. סניגורו של ה־איש, ביקש להוכיח, כי מרשו הו־כה, וההודאה נסחטה ממנו במכות.

עליתי על דוכן־העדים ברגשית מעורבים. אבל הסניגור שאל אותי רק שאלה אחת: „האם אתה הכית את הנאשם?" על־כך יכולתי לע־נות בלב־שלם שלא עשיתי זאת: והוא לא הוסיף לשאול. ירדתי מעל דוכן־העדים ונשארתי מתור־הר, זו שאלה של מצפון, האם הייתי צריך להתנגד ולהעיד, כי למרות שאני עצמי לא הייתי, ראיתי כי האיש הוכה? אמרתי אחר־כך לסניגור שהוא לא שאל מספיק, אבל הוא לא הבין. האיש הורשע על־סמך הודאתו, ונשלח לחצי שנה מאסר.

יש כמה סיבות עיקריות למכות. הרבה שוטרים מתייחסים למכות כחלק מאמצעי־השיכנוע, שיובילו להשגת תוצאות בחקירה. כדי לג־לות מייד מי היו שותפיו של ה־חשוד, או למצוא סחורה שהוסתרה. לכן הם מרגישים הצדקה מוחלטת להכות קצת את החשוד.

הסיבה השנייה היא כבוד־המיש־טרה. אני זוכר עוד מיקרה עם נער שלא היה חשוד כלל, הוא פשוט התבקש לעלות לניידת כדי להיחקר בעד, אבל כיוון שסירב חטף מכות רצח. במיקרה אחר חיפשו השוטרים לילה שלם אדם שגנב בשוק־הסיטונאי. האיש הצ־ליח להסתתר במשאית שעות רבות, כאשר מצאוהו השוטרים הרגישו כאילו שיטה בהם, לכן הכוהו מכות רצח.

לפעמים יש לכך רקע אישי. שוטר אחד שעבד איתי הלך לבית־חולים ביל־נסון כדי לעבור בדיקות רפואיות. הוא לבש בג־דים־אזרחיים, וחברתו היתה עימו. ליד בית־החולים הסתבך בקטטה עם חבורת־ביריונים שקראה לו: „בן־זונה". הוא הזמין ניידת, ותפס חלק מהחבורה. כל הילדים הללו הוכו כי התחצפו לשוטר. כעבור ימים אחדים הובאו שני נערים ל־תחנה, ופתאום התנפל עליהם ה־שוטר בשצף קצף, והיכה אותם מכות נמרצות. לא הבנתי מה קרה, חשבתי שהם נאשמים ברצח או בחבלה ולכן הוא מכה, אבל היא סיפר לי שהם שניים מאוהבי חבו־רה שקיללה אותו ליד בית־החולים.

במיקרה כזה למכות יש גם הכ־לית של עניינה מיידית. השוטר חו־שב שאם יגיש תלונה על העלבת־שוטר, העניין יתגלגל בבתי־מיש־פט חודשים ארוכים, ולבסוף יטיל השופט עונש של קנס על הנא־שם, שיהיה חסר־השפעה לגביו. בעוד שמכות הניתנות על־המקום הרבה יותר אפקטיביות.

קבוצה אחרת המוכה כמעט ב־אופן שיטתי: הערבים. כל ערבי שנעצר חושף מכות. בייחוד שונ־אים השוטרים את הסרסורים ה־ערבים. יש סרסור אחד ביפו, ערבי יפה־תואר ולבוש היטב השנוא על השוטרים, כיוון שהוא מחזיק זו־נות יהודיות. אין כמעט דרך „להל־ביש תיק" על סרסור. הזונות לא מתלוננות, וגם אם הן מתלוננות הן חוזרות בהן מייד. לכן נהגו אנשי המישטרה לתפוס אותו בכל פעם שראוהו, בחשד כי גנב את שרשרת־הזהב שעל חזהו והטבעת שעל אצבעו.

הסרסור הזה סיפר לי פעם ב־חיוך, שהוא הסביר כבר לארבעים שוטרים שונים היכן קנה את ה־טבעת והשרשרת, אבל הם ממשי־כים לעצור אותו ומשתמשים ב־אותה עילה.

סיבה נוספת למכות היא רוח־הצוות. יש צוותות מסויימים ש־אצלם המכות הן שיגרה, וכל שוטר חדש שמוצב עם צוות כזה לומד מהם. כדי להיות אחד מהחבר־ה הוא מתנהג כמו השוטרים האח־רים.

השוטרים משתדלים שלא יישא־רו סימנים על המוכה. משתדלים להכותו מכות יבשות במקומות ש־לא ישאירו סימנים. לא מכים ב־עיניים מחשש שיגרמו פנסים, ולא מכים בפה כדי לא להשאיר סימ־נים בשפה. בדרך־כלל משתמשים במכשיר־הקשר, ומכים בו בראש־שו של העציר. לפעמים משתמ־שים בקת־האקדח, ולרוב בידיים. לפעמים כובלים את העציר באזי־קים ומושכים בהם בחזקה, זה מכ־איב מאוד, ואפשר לתרץ את ה־פצעים בכך שהעציר התנגד לכבלי־לתו.

„לשחק כדורגל"

ב מיקרה אחד ראיתי כיצד דחפו את ראשו של נחקר ל־פח־הזבל בחצר־התחנה, החזיקו את ראשו בתוך הזבל עד שידבר.

אם נשארים בכל־זאת סימנים על גופו של החשוד, מחזיקים אותו במעצר 48 שעות. זוהי הת־קופה שמותר להחזיק אדם במע־צר בלי להביאו בפני שופט. 48 השעות הללו הן המתנה של ה־מישטרה. במשך זמן זה מגלידים פצעים, ומתאחות סריטות. ואז משחררים את האיש.

לפעמים בשעות־הלילה נוהגים לקחת נחקרים לשפת־הים. קור־אים לזה בסלנג „לשחק כדורגל". ושם בחולות ראשון־לציון או תל־אביב מגלגלים את הנחקר בחול, ובועטים בגופו ובראשו. שאלתי כמה פעמים מדוע צריך לצאת ל־חולות כאשר אפשר להכות בתחנה כמה שרוצים, ואף־פעם לא קיבלתי על־כך תשובה מספקת. כנראה ש־זה חלק מההווי.

יש תחרות סמויה בין מחלקות שונות במישטרה מי קשוח יותר. המדור־המרכזי בתל־אביב היה ידוע מאז ומתמיד כמי שנוהג ב־אלימות. אולם מחלק חקירות ב' במרחב־ירקון היה מתגאה שלידו המדור־המרכזי הוא גדנ"ע.

יש שוטר אחד בירקון, בעל גוף אדיר, הוא נוהג לתפוס את החשו־דים לטפל בהם טיפול נמרץ, ואז הוא אומר: „אני השוטר... אתה תזכור אותי מעכשיו, וכאן באיזור לא תעשה יותר דברים כאלה."

שוטרים מעוניינים לנקות את האיזור שהם מופקדים עליו. לכן לפעמים לוקח על עצמו שוטר את תפקיד המגרש ואז הוא מתנהג באלימות.

„שקרים איומים"

לי מרות כך המכות שמקבלים חשודים, נפתחים רק מעט מאוד תיקים ירוקים. (תלונות נגד שוטרים). המישטרה החוקרת את עצמה אינה מעוניינת לעשות פירסומת לנוהג זה. ולכן, כל תיק שלא מעורב בו אזרח נסגר בש־קט. כל תירוץ של שוטר, אפילו הוא טיפשי ובלתי־מתקבל על־הד־עת, מזכה אותו במישפט. שהרי גם הקניינה הפותחת תיקים כאלה השתתפה בעצמה בחקירות. והיא יודעת איך דברים מתנהלים.

גם כאשר יש תעודה־רפואית, ה־מוכיחה, כי נגרמו חבלות חמורות, ונשארו סימנים גופניים המעידים על אלימות, טוען השוטר בדרך־כלל כי העציר ניסה לברוח או חבט את ראשו בקיר, וכך נפגע.

לפעמים בבית־המישפט, יושב לו העבריין על ספסל־הנאשמים, ועל דוכן־העדים עומד שוטר המעיד בשבועה, ומספר שקרים איומים. הנאשם יודע, כי השוטר משקר, איזה צורה יש לצדק אז? השופ־טים בכלל נמצאים באולימפוס, הם לא מכירים את המציאות, ורחוקים ממנה מרחק שנות־אור.

כל מה שהייתי רוצה להשיג על־ידי סיפורי זה הוא שהמישטרה לא תחקור את עצמה, שימונה גוף נפ־רד שיספל בתלונות על אלימות שוטרים. כך שאפשר יהיה לבחון זאת בצורה אובייקטיבית. אז אולי יזהרו השוטרים קצת יותר. הם לא ירצו לסכן את עתידם בגלל כמה מכות לאיזה עבריין קטן.

אילנה אלון

"הוא הצמיח אותי לשחות אבל פינה קולדה, מאז אני לא עוצרת אותי. (את המשקה...)"

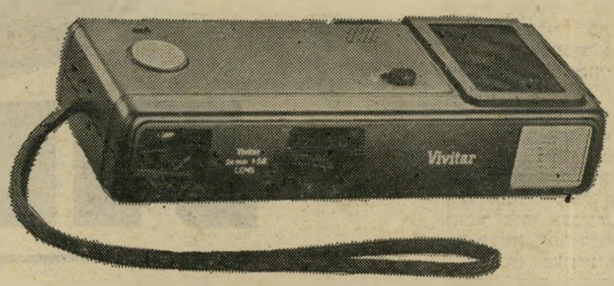

לפינה קולדה אמיתית לא צריך להוסיף כלום... רק למזוג ולשתות.

פינה קולדה

המשקה שעושה חיים מעניינים...

יבואנים ומפיצים בלעדיים בישראל: י.ד. עסקים בע"מ. ת"א טל. 832236

כל המתמודדות על תואר

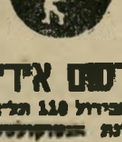
מלכת המים '80

תזכנה במצלמת הפוקט

Vivitar.

קבלת מודעות לכל העיתונים במחירי המערכת

טלפון 227117, 772118

בידרמן אידאל

אבן גבירול 110 תל־אביב (פינת ...)

תן טרמפ לחייל

אופיר טורס

שלם גפלא בהישגיך.

החברה מיספר 1 לטיולים מאורגנים וחופשות נופש, תערוך ככל המועמדות הסופיות בתחרות

מלכת המים '80

סיורים נפלאים לדקפי, לקייפ-סוניון, אתונה על כל אוצרותיה ושייט לאיים הסירוניים. את הבנות ילוו מדריכי **אופיר טורס** המנוסים, המכירים את כל אפשרויות הבילוי ביוון.

חברת **אופיר טורס** תארח את המועמדות במלון „טיטניה" המפואר באתונה, הממוקם במרחק קצר מכל אתרי התיירות.

הורוסקופ

(המשך מעמוד 6)

הקפדנות, הדייקנות, והנטייה לאסוף פרטים, מושכת רבים מהם לעסוק במדע־המדוייק. הם אוהבים מלאכת־כפיים, ומוכשרים עבודה מדוייקת, לכן עוסקים ב־מכניקה עדינה, או מלאכות־יד הדורשות סבלנות אין־סופית.

שטחי ההתעניינות של בתולה בדרך־כלל בתחומי האקטואליה, הם מעודכנים, ויכולים לנתח מצ־בים חברתיים ופוליטיים בצורה ריאליסטית. הם אינם בעלי־חלו־מות, רצונותיהם מבוססים על הישגיהם. הם חסכניים מאוד, ויודעים בדיוק כמה כסף יש להם בארנק, כל הוצאותיהם על־פי־רוב מתוכננות.

מרקורי מסמל קומוניקציה, לכן רבים מהם עוסקים בהוראה וב־תקשורת. כמורים הם מסודרים ומתוכננים יותר מן התאומים (הנשלט גם הוא על־ידי אותו הרכב) הם אחראיים מאוד כלפי התלמידים. כעיתונאים הם ע־ק־ביים, יש להם אורך־נשימה, ורצון להשקיע ולעבוד. אך פעמים הם

מני פאר
חסכניים מאוד

ביקורתיים, ציניים, ועוקצניים יתר על המידה. בארץ, עיתונאים, קרייני־רדיו ואנשי־טלוויזיה הם: סילבי קשת, ירון לונדון, מני פאר, רון בר־טור, שלומית גור, יצחק איתן, צבי סלטון וחיים יבין.

לבתולות נטייה לדאגנות, דאג־נות זו פוגעת בקיבה ובמעיים, שכן בתולה שולט על מערכת־העיכול בכלל, ועל המעיים בפרט. לכן לבני־בתולה נטייה לכיב־ה־קיבה, או לפחות לכאבי בטן, שסיבתם מתח ודאגה יתירה. הם נוטים לצימחונות וטיבעונות, כיון שדרך־חיים זו נראית להם כ־בריאה יותר. הם תמיד עסוקים, וקשה להם לשבת זמן רב במקום אחד. הם אוהבים לסייע לזולת, ביחוד אם הזולת במצב של חול־שה, אך הם עצמם עצמאיים מאוד ואינם אוהבים טובות. חשוב להם להיות מסוגלים לשרת את עצמם כל ימיהם. בין הנשים והגברים ילידי בתולה, ישנו מצד אחד ה־טיפוס הסבלני, המתחשב והמק־ריב הרבה מרצונותיו, ומצד שני הטיפוס הקנטרני, והמקפיד (נוד־ניק), לפעמים שתי התופעות קיי־מות באדם אחד. המישפט „אתם רואים שצדקתי. הרי ידעתי זאת מראש", מושמע בפי אדם זה ל־עיתים־קרובות, לא נעים להודות, אך בדרך־כלל הוא באמת צודק.

הופעתם — פנים דקות, עיניים עירניות, תמימות וצלולות, לעי־תים מבט־אירוני, קומתם על־פי־רוב ממוצעת. הם מתלבשים ב־אלגנטיות, או לפעמים בפשטות אלגנטית. לנשים יש נטייה להו־סיף כל מיני פריטים ללבוש, כגון: כפתורים, סיכות, סרטים ומל־מלות. הן לבושות בטוב־טעם, ובהתאמת צבעים מיוחדת ומענ־יינת.

באהבה הם מופנמים, צנועים וביישנים. לא קל להם ליטול את היוזמה, אפילו כאשר הם מתא־הבים בכל ליבם, הם מעדיפים לצפות שהצד שכנגד יוכיח להם בבירור שהוא אכן מעוניין. הקשר האינטלקטואלי חשוב להם לפ־עמים יותר מהמגע הגופני. פע־מים הם מרגיזים ומעצבנים את

ירון לונדון
נטייה לדאגות

צבי סלטון
מסודרים ומתוכננים

בני זוגם בכוונה תחילה, במגמה לעוררם לתגובה קיצונית, שתוכיח להם שאהבתם עמוקה.

כחורים הם הוגנים, דאגנים, וביקורתיים מדי. האמהות בנות בתולה, כל הזמן מנקות ומסד־רות, ולעיתים מכניסות אוירה של עצבנות. הן מחנכות את היל־דים לסדר־יום קבוע ולשיגרה, ועומדות על־כך שהילדים לא יזל־זלו בחבות המוטלות עליהם. למרות־זאת הן מעניקות חום רב, רגישות למצבם הנפשי של ילדיהן, אפשרית. פעמים הן מקריבות את עצמן למען הילדים, ובכך מבי־אות יותר נזק מאשר תועלת.

השנתיים האחרונות לא היו קלות לרוב בני מזל בתולה, חלקם עברו שינויים חשובים. התקופה הקשה מגיעה לקיצה, ולקראת אוקטובר הם יחושו הקלה, שיח־רור ושימחת־חיים.

נוער

מכות על הבמה

התלמידים הציגו מיץ־קבוצתי, ואילו מנהל בית־הספר כימעט פוטר

כל תלמידי הכיתה קפצו ממקומותיהם, והחלו להשתולל לנגד עיני המורה. תוך כמה שניות הפכו כל הכיסאות גל־חורבות של קרשים ומקלות. כשסיימו לשבור את הכיסאות ונרגעו, שאל המורה בפחד בולט: „למה שברתם את הכיסאות?" איש לא ענה. המורה, ששאב אומץ מהמבוכה שהשתררה בחדר, שאל שוב ביתר תקיפות את אותה השאלה, תוך שהוא פונה אישית אל תלמידים שונים בכיתה. התלמידים גימגמו. איש מהם לא ידע מדוע הצטרף אל ההשתוללות הכללית.

זה קרה בשבוע שעבר על בימת המועדון הפתוח בעיר־הנוער שב־גני־התערוכה בתל־אביב. במיסגרת התוכנית מול פני הנוער, ש־אותה הינחה יצחק רועה, המוכר מהימים שבהם הגיש את מהדורת כימעט חצות בטלוויזיה, העלו תל־מידי בית־הספר המיקצועי ליידי דיזיוזים בתל־אביב מחזמר על נו־שא האלימות בקרב התלמידים.

ההצגה הועלתה לראשונה ב־פתחה, נרמז למנהל בית־הספר שאם הוא מעוניין להמשיך בתפ־קידו, עדיף שישתיק את הפרשה ויוריד את ההצגה.

דור מסוכן. המחזאי שוקי וג־נר, שכתב ובים את ההצגה, מש־מש מנהל החוג־לדרמה בליידי דיזיוזים מזה כמה שנים. „עבדתי על ההצגה במשך שנה שלמה," סיפר. „היא נועדה להביע את מה שמתרחש בליבו של הנוער כיום. זהו מחזה אקטואלי, שמבוסס על מיקרים שקרו במציאות ושפורסמו בעיתונות.

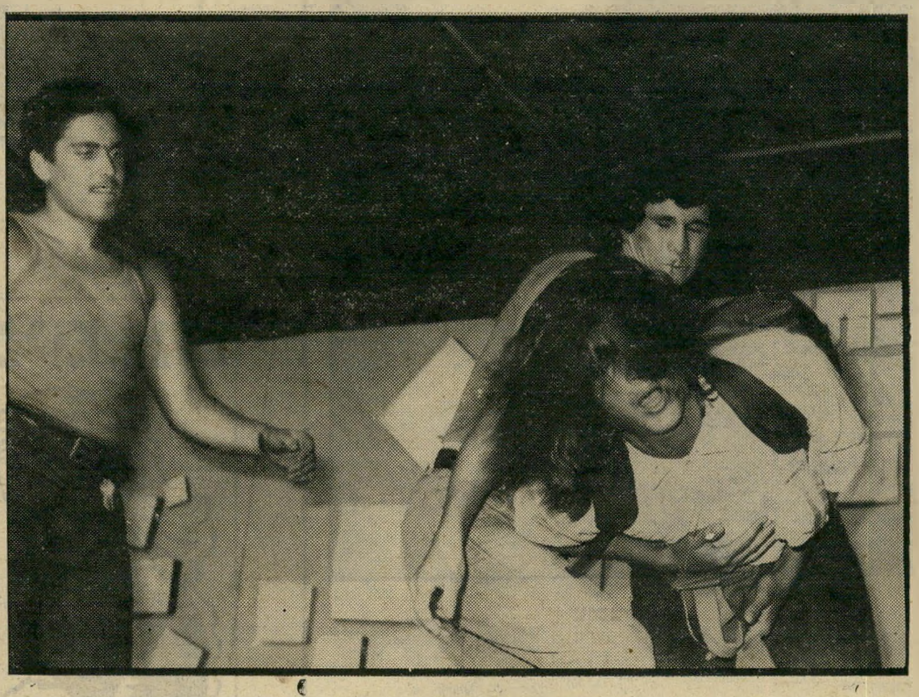
„המחזה מתקיף את שיכבת ה־שמנת של תל־אביב, שמגדלת דור מסוכן, הבועט במוסכמות בצורה לא נכונה. מכאן ברור מדוע הוא עורר התנגדות כה עזה."

בעיר־הנוער העלו התלמידים קטעים נבחרים מתוך ההצגה. אח־רי הסצינה של שבירת הכיסאות,

(המשך בעמוד 74)

תלמידי „ליידי דיזיוזים"
„נא" לכל העולם

שחקני תיאטרון הנוער
אלימות בבית־הספר

דף - שלום

החל מגיליון מס' 11 (ספטמבר) של „מידע" יתפרסם „דף־שלום" (מדור פרסומי) אשר יציג את השקפת עולמו המדינית והחברתית של מחנה השלום הישראלי על כל מרכיביו. הדיווח יכלול מידע על המחנה, אישיו ופעולותיו בארץ ובארה"ב.

המדור הינו עצמאי וממומן ע"י
סטודנטים ישראליים ואמריקאים

חתום על מידע העתון לאלה שרוצים לדעת יותר.

גזור ושמור

מידע

העתון שלנו בארה"ב

בגליונו החדש של מידע (מס' 10)

- מפצחי הגרעינים — עיראק, לוב, ישראל.
- הסכם השלום — חתימה ללא כיסוי?!
- צ'ארלי ביטון — איש השכונות.
- אקדמאים ישראליים — לאן?
- שרשיו של עם — בית התפוצות.
- סקירת ארועי החודש / קטעי עתונות.
- לילות אמריקה / על אנשים וארועים.
- דף תרבות — ספרות /שירה / אמנות.
- שפה אחרת — מדור באנגלית.

— — ועוד מבחר כתבות ומדורים — —

עורך ומו"ל: **רוני צפריר** (215) 649—5038

לכבוד „מידע"
"Maida", P.O.Box 833 Havertown Pa. 19083
ברצוני לחתום על „מידע". מצ"ב המחאה/מזומן ע"ס 10 דולאר מנוי שנתי.
שם משפחה ..... שם פרטי .....
כתובת ..... מיקוד .....
גזור — ושלח

ממתיק טבעי בשם **קסיליטול** משמש ליצור גומי לעיסה שהוצג בת"א ביום בריאות השן ב־17.7.80. חברת **ממתקי אטלס** בירושלים מייצרת גומי לעיסה זה הממותק ע"י **קסיליטול** בלבד ללא תוספת של ממתיק אחר.

לקסיליטול לא רק שאין לו השפעה שלילית על השיניים אלא יש לו אפילו השפעה חיובית. בניסוי שנערך בפינלנד הוברר שחלה ירידה משמעותית ביותר במקרי עששת שיניים אצל אנשים שלעסו גומי לעיסה הממותק על־ידי **קסיליטול** בלבד.

לממתיק זה באשר הוא טבעי — אין תופעות לוואי שיכול להיות בממתיקים מלאכותיים כגון סכרין וצקלומט.

בשל יוקר הפקתו מהצמחים — מחירו גבוה מגומי לעיסה רגיל — אך יחסית למחירי טיפול השיניים הוא עדיין זול לאין ערוך שלא לדבר על חסכון בכאב שיניים הכרוך בממתקים המכילים סוכר רגיל.

"סלע"
רשיון 197
42 51 51
ללקוחות ללא הוצאת הכלים

התאמני בביתך!

האימון בהדרכה אישית לנשים, גברים ונוער

לקבלת פרטים מלאים כתוב עוד היום וציין כתובתך:

צ'יקו רוז
ת.ד. 11117 תל־אביב
מיקוד 61 110

בהמשך למבצע יום השן
מבצע תן לילד ממתק בריא לשיניים
„קסיליגם" — גומי לעיסה ללא סוכר
מכיל קסיליטול במקום סוכר לאור המלצת משרד הבריאות כ ש ר
להשיג בכל בתי מרקחת ובתי טבע
לרגל המבצע — **הפצה ישירה לצרכן**
צנצנת 200 יחידות ב־—.130 ל"י כולל מ.ע.מ. ודמי משלוח
המחיר בתוקף עד 31.12.80

מוחתקי אטלס בע"מ

איזור התעשיה עטרות, טל. 853695
ת.ד. 27065, ירושלים

תן טרמפ לחייל

במדינה

מישפט

רמזי כסף

האשה הישינה, כי היא חיכתה במכונית כאשר בעלה פרץ לבתי־כנסת

נסים תעיזי הסתכסך עם אשתו. היחסים ביניהם הידרדרו עד ל־הליכי גרושין. ואם בזה לא היה די, הלכה האשה, וסיפרה למישטרה שבתקופה שיחסיה עם בעלה היו עדיין תקינים, היו לו עיסוקים משונים. לפעמים היה לוקח אותה בלילה במכונית, עוצר ליד בתי־כנסת, יורד, ונכנס לבית־הכנסת דרך חלון צדדי.

אחרי מיספר פעמים הבינה ה־אשה שבעלה אינו הולך בלילה לבית־הכנסת כדי להתפלל. היו לו מטרות חומריות יותר. הוא היה חוזר למכונית כשבידיו אוצרות זהב וכסף שנטל מארון־הקודש. היו שם רימוני־כסף המקשטים סיפרי־תורה, כלי־כסף לבשמים, ־אצבעות כסף ארוכות כדי לקרוא בתורה, כמו אלה של פסוקי־של־יום.

רימוני־כסף. המישטרה ער־כה חיפוש ליד ביתו של תעיזי, ובפרדס לא רחוק משם גילתה את רימוני־הכסף ושאר כלי־הקודש. תעיזי נעצר בחודש יוני בעיקבות מידע זה ל־12 יום. אחר־כך שוחרר כיוון שטרם הוגש כתב־אישום. ת־ברר כי הוא חולה סכרת ומצבו קשה.

בחודש אוגוסט החל גל חדש

(המשך מעמוד 73)

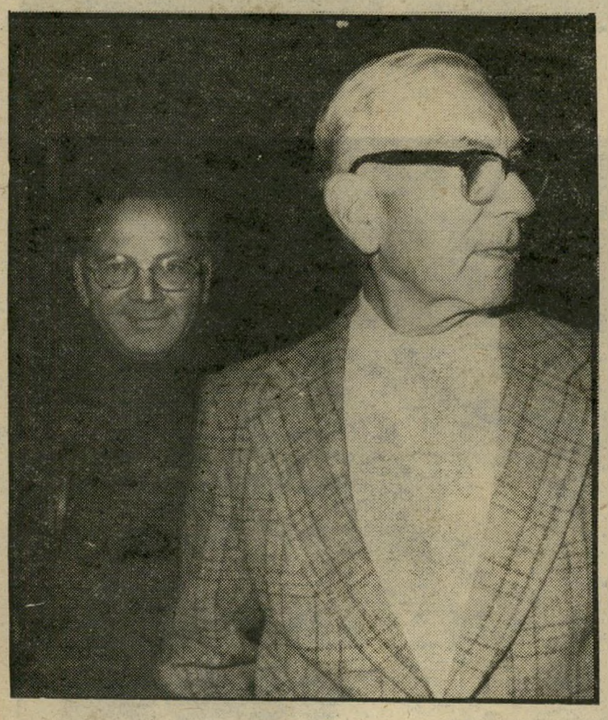
העלו קטע הנקרא „דברו של הש־רת". בקטע זה מופיע מונולוג של שרת בבית־ספר, המטיח ביקורת בנוער של היום. תוך כדי דבריו הוא נגרר בעצמו לציטוט נלהב ומדוייק של ידיעות מהעיתון על מיקרי אלימות. נראה שגם השרת נפגע בנגע האלימות. בין הקט־עים שולבו שירים המבטאים את רגשות התיסכול, והיציאה נגד כל העולם של בני־הנוער.

בהפסקה נערך ויכוח בהנחייתו של יצחק רועה. השתתפו בו ה־מורה לסיפרות בבית־הספר ליי־די דייויס, מרדכי מילר, שהתנגד להצגה, אמו של תלמיד המשתתף בהצגה, שהגנה עליה, הבמאי שוקי וגנר וכמה מהתלמידים. המורה נשאר איתן בדעתו שההצגה אינה מבטאת נכונה את הלך־הרוח בק־רב הנוער, היא נוטה להגזים, ונב־נת מסנסציה, אך דעתו היתה דעת מיעוט.

מעשה אירמות. לסיום הוע־לו שני קטעים נוספים. באחד מהם נראה תלמיד מוכה באכזריות על־ידי ביריונים צעירים. בהמשך נר־אה המישפט שנערך לאחד הבי־יונים, כשבמהלכו שם השופט ללעג דווקא את הנער המוכה. רמז להש־פלה העוברת על קורבן מעשה אלימות בבואו להעיד בבית־המיש־פט. בסיום המישפט מרשיע השו־פט את הנאשם, אך משחרר אותו משום היותו קטין.

הקטע האחרון מראה מישפחה שבה ההורים מתעניינים רק בעצ־מם, ומזניחים את בנם. כאשר הבן מיתמרד נגד ההתעלמות ממנו, ה־הורים מייחסים זאת, בחוסר־הב־נה, לתופעות נפשיות אצל בנם. תחת לנסות להתקרב אליו ולהבי־נו, הם נרתעים ממנו ואפילו מג־לים סימני פחד מיוצא־חלציהם.

בסיום ההצגה נראה שהיא לא חידשה דבר, משום שתופעת ה־אלימות בקרב הנוער ידועה מזמן על ממדיה ותופעותיה. אולם היא אולי גילתה כמה מהסיבות והעי־וותים בחברה, שדחפו את הנוער למצב זה. וגם זאת אולי רק למי שמוכן לקבל על עצמו גם ביקורת.

שופט כהן
אקט חינוכי למישטרה

של גניבות מבתי־כנסת באיזור־השרון. המישטרה לא התמהמהה, ועצרה מייד את תעיזי. כאשר הו־בא לבית־המישפט בנתניה, חקר סניגורו, סמי יונה, את איש המיש־טרה, והתברר לו שאין בידי ה־מישטרה כל ראיות חדשות נוסף על אלה שהיו בידה ביוני. וכי ה־מעצר החדש בא רק בעיקבות ה־פריצות החדשות, אבל ללא חומר ראיות חדש. שופט־השלום החליט בכל־זאת לעצור את תעיזי לעשרה ימים.

סמי יונה עירער על החלטת שו־פט־השלום, והעניין הובא בפני

את שוב מלאה?
נפיחות? עצירות?
תה ביקוניס לעיכול טבעי: נמס היחידי בישראל - עלים וטבליות.
מיוצר מצמחים.
תה בקוניס Bekunis
חזרה לעיכול טבעי

להשיג בבתי המרקחת בלבד
אישור משרד הבריאות 11146-929-00Z

הכלים שלך אוהבים את
LANA
ספוג המתכת המושלם
• אינו מחליד ואינו מתפורר
• רך ונעים למגע ואינו פוגע בכלים
• חזק ועמיד
נסי פעם אחת וגם את תאהבי את
LANA
להשיג ברשתות השיווק ובחנויות ברחבי הארץ
היצרן: צמפל בע"מ טל. 03-908279 פ"ת

נשיא בית־המישפט־המחוזי בתל־אביב, בנימין כהן, הידוע בדעו־תיו הליברא־ליות. כאשר שמע, כי בידי המישטרה אין כל מידע נוסף על זה שהיה בידה ביוני, וכי גם על העבירות שנחקרו ביוני טרם הוגש כתב־אישום עד היום, קיבל את בקשתו של הסניגור, והחליט לשחרר את החשוד ללא ערובה כלל.

„היה זה אקט חינוכי למישט־רה" אמר, ולא שת לבו גם לחומר שהוגש לו על־ידי המישטרה כמי־דע חסוי, אשר לדבריה התגלה אח־רי המעצר, „לא היה מקום למעצר מלכתחילה" קבע השופט, ולכן שוחרר החשוד.

הבטחה לאדמו"ר

האם הפר הנאשם את הבטחתו לאדמו"ר מגור, וגם תקף שוטר?

גבר גבה־קומה, חבוש כובע שחור, מגודל זקן ופיאות אינו דמות רגילה בבית־מישפט פלילי. יצחק צוויגנבוים, או איצ'לה הג־דול, כפי שהוא מכונה בבני־ברק, לא נראה נרגש במיוחד על ספסל־הנאשמים.

התובעת, שולמית אמיר, סיפרה בבית־המישפט, כי כאשר פרצו חמישה אנשי־מישטרה לביתו של החסיד מבני־ברק, גילו שם ממש בנק פרטי. 10 אנשים מכובדים, שבכיסיהם נמצאו סכומי כסף גדו־לים, חיכו לתורם להתקבל אצל איצ'לה, ובתוך הדירה נמצאו סכו־מי־עתק במטבע־חוץ וזהב.

רבבות דולרים במזומנים, ב־שיקים ובהמחאות־נוסעים. אלפי פרנקים שווייצים ומרקים גרמ־ניים. חצי קילוגרם זהב במטילים, פזוז זהב מכסיקניים, קרונות זהב אוסטריים, ועוד כספים שונים נתגלו אצל החסיד.

לדברי כתב־האישום, כאשר פר־צו השוטרים לבית, ובידם צו־חי־פוש, סירב איצ'לה לתת להם לח־פש, הוא התנגד בכוח, ואף תקף את אחד השוטרים.

איצ'לה נעצר לחקירה. הוגש נגדו כתב־אישום בעבירות מטבע ותקיפת שוטרים. התביעה ביקשה מהשופט, חיים שטיינברג, לעצור אותו עד תום ההליכים המישפטיים. עבירות מטבע אינן בורך־כלל עבירות המצדיקות מעצר כזה, וכדי לשכנע את בית־המישפט, כי הפ־עם יש צורך במעצר, סיפרה ה־תובעת לבית־המישפט על עברו ה־מכובד של איצ'לה.

אופי פגום. מזה שנים עוקבת המישטרה אחר עסקיו המסועפים במטבע־חוץ, ומנסה לשכנעו לפ־רוש מהמיקצוע. כמה פעמים נעצר ונשפט, בתחילה לקנסות ומאסר־רים על־תנאי, וכאשר גם אלה לא עזרו, הוטל עליו לבסוף עונש של מאסר־בפועל. אולם נשיא־המדי־נה הקודם, המיר בצו־חנייה את עונש המאסר של איצ'לה במאסר־על־תנאי. ועונש זה עדיין תלוי על ראשו כחרב.

אבל הדבר שהרתיח ביותר את הנאשם היה הסיפור שסיפרה ה־תובעת לבית־המישפט, על הפרת הבטחה לאדמו"ר מגור. איצ'לה, לדברי התביעה, הבטיח לרבו כי יפסיק את העיסוק במטבע־חוץ, אבל גם הבטחה זו, החמורה לאיש דתי פי שבעה מחוקי המדינה, הפר הנאשם.

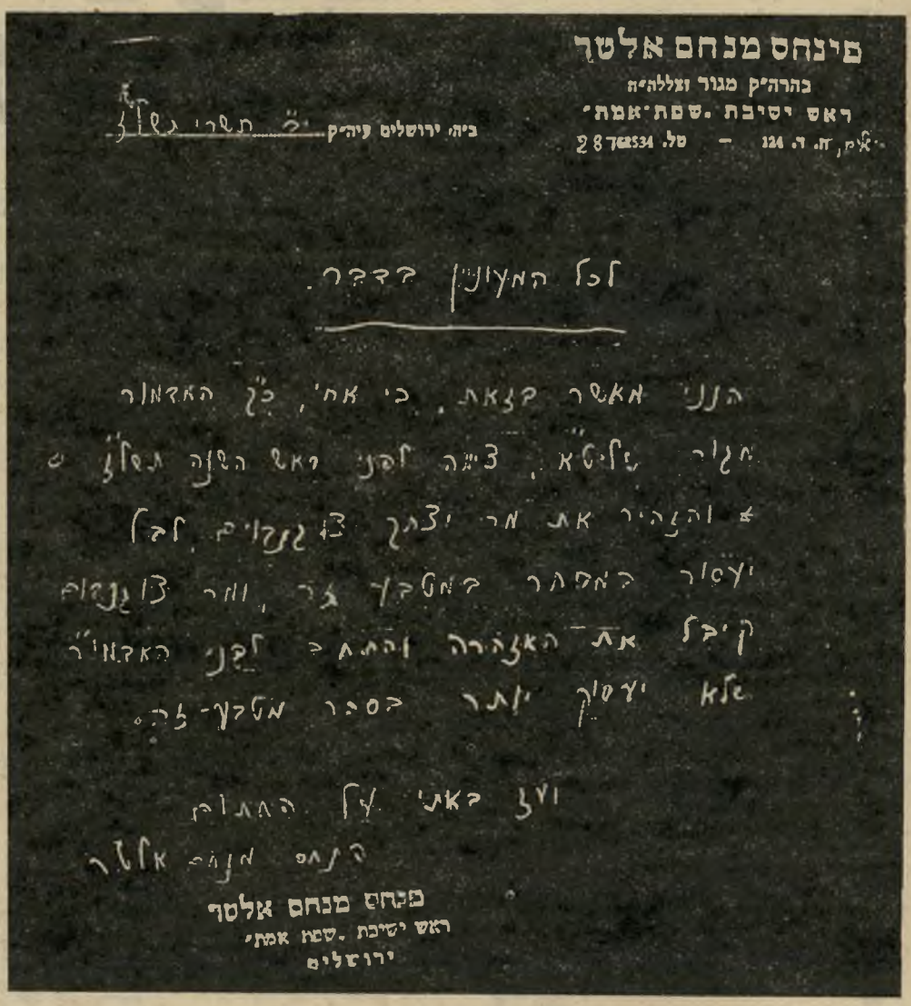
את הפרת ההבטחה לרב הכחיש איצ'לה בכל תוקף, לדבריו מעולם לא הבטיח זאת לרבו.

אבל בית־המישפט השתכנע, אדם שהוא עבריין החוזר על מע־שיו, אשר הפר הבטחות לנשיא־המדינה ולרבו, הוא אדם בעל אי־פי פגום, ללא חוש־מוסרי, ויש לעצרו עד תום ההליכים, קבע השופט שטיינברג.

סניגורו של החסיד, פנחס שבו־לת, ערער על החלטת המעצר. ואמנם אחרי שבית־המישפט שמע את הערר ולמד את נסיבותיו ה־אישיות של איצ'לה, נעתר לו, ו־ציווה על שחרורו בערבות. בתנאי שיתגורר בחיפה, ויימנע מלבקר בממלכתו הקודמת, בני־ברק.

גלות חיפה. כאן התחיל ה־סניגור לפרוס את ההחלטה בשי־טת הסלמי. בתחילה ביקש החסיד לשוב ליומיים לבני־ברק בשל אי־רוע מישפחתי. בית־המישפט נע־תר לו. אחר־כך ביקש הארכת שהייתו בבני־ברק בשל אחת מ־מחלותיו המרובות. כך חזר על בקשותיו מפעם לפעם, עד אשר השבוע פנה הסניגור שוב לבית־המישפט, והסביר, כי מאחר ש־מרשו נמצא כמעט כל הזמן ממילא בבני־ברק, הוא מבקש, כי בית־המישפט יחזירו מגלות חיפה, ו־יתיר לו לשוב לצמיתות לעירו.

שוב עלו נימוקי בריאות של הגבר בן ה־64, שעבר מחנות־ריכוז בזמן השואה, סופר על דב־אונות התוקפים אותו כאשר הוא רחוק מבני מישפחתו, ובית־המיש־פט נעתר גם הפעם. עד מישפטו, יוכל איצ'לה להתגורר בביתו ב־בני־ברק. אבל אסור יהיה לו לבקר בבתיהם של אחרים. הוא יו־כל כמובן ללכת לבית־הכנסת, לב־קר במיקווה ולקבל טיפול אצל רופאיו. אי־אפשר יהיה גם למנוע מבקרים מביתו שלו, אבל ללכת לבקר אחרים לא יוכל האיש.

המיכתב של אחי האדמו"ר מגור
ההוראה של הרבי

בריזה
מוסיקפה
הרברט סמואל 80 טל 656992
בלוז, פולק, ג'ז, רוק
פתוח כל יום כולל יום א' משעה 21.00

רשיון נהיגה
קורסים למתחילים ומתקדמים
בשחור לבן וצבע
קמרה אובסקורה
שלמה המלך 58, ת"א
טל. 234162
2400 שקל
בי"ס לנהיגה „גבע"
טל. 253230

שרות תיקונים למכונות הכביסה
03-772041
גאלה וזינגר
מבצע מיוחד: שיפוץ מכונות כביסה – בתשלומים!
„חנש" רח' עזריאל 56 רמת גן
רישמו מספר זה בפנקס הטלפונים שלך

יש מתנת חג
המשאירה טעם טוב בפה:
מזוודת שי של עסיס!

הפעם אתה יכול להעניק מתנת־חג מיוחדת ושונה.
מתנה עם טעם, שעושה חג שמח באמת: מזוודת שי עסיסית מלאה כל טוב.
לבחירתך מגוון מוצרים נפלאים של "עסיס" ו"ארדי": ריבות, מעדנים, סלטים, מיצים טבעיים וממותקים, לפתנים, שימורים, דבש, סירופ שוקולד ועוד. תוכל להרכיב את הצירוף המתאים לטעמך וגם להוסיף משקאות כרצונך.
פנה אלינו עוד היום והבטח לעצמך כמות מספקת של מזוודות שי מלאות טעם.

שתי אפשרויות לדוגמא:

700.- ל"י + מ.ע.מ.

1. קופסת שוקודי
2. סירופ שוקולד
3. צנצנת דבש
4. בקבוק מיץ פטל ממותק
5. בקבוץ מיץ אננס ממותק
6. צנצנת מעדן פובידל
7. קופסת מילק שייק
8. צנצנת סלט פיקלילי
9. ליפתן מילון
10. קופסת טונה

600.- ל"י + מ.ע.מ.

1. קופסת ג'לי
2. 2 קופסאות פודינג
3. קופסת שוקודי
4. קופסת מילק שייק
5. בקבוק קטשופ
6. בקבוק מיץ ממותק תפוזים
7. צנצנת מעדן תות שדה
8. בקבוק מיץ ממותק פטל
9. קופסת ליפתן מילון
10. קופסת סלט טונה
11. קופסת טונה

לפרטים נוספים פנה ל"עסיס", טל. 053-39191/2/3;03-612241

כי עסיס זה עסיס

אדמון

כתבה שניה בסידרה: הכושים העברים

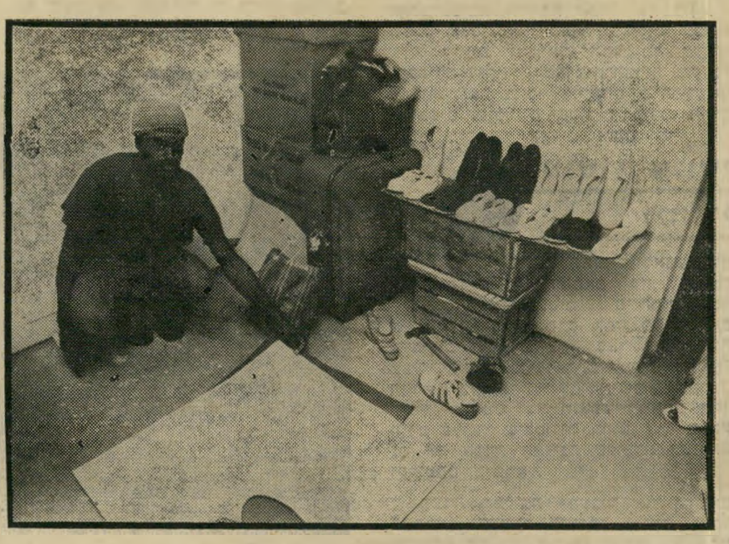
פנו לעזרת אמין והשמיצו את המדינה, אך הוועדה החל"טה לתת להם אזרחות

„להטביע אותם בים!"

„יש להעלות את כל הכושים ה־עבריים על ספינה ולהטביעה בלב ים!" דברים אלה מופיעים בדין־וחשבון של הוועדה לבדיקת בעיית הכושים ה־עבריים. אולם הם אינם נכללים בין המ־לצות הוועדה הדנות בדרכי הטיפול בכת זו. הדברים מצוטטים על־ידי הוועדה מפי אדם המוגדר כ„איש־ציבור נכבד מדי־מונה". הוועדה מגלה כי אותו איש־ציבור הביע דעה זו בפניה. „אמת, היתה זו התבטאות יחידה וחריגה, אך גם כך אסור שתישמע אצלנו," קבעה הוועדה. היא הזהירה גם מפני „דברי השמצה משולליי־יסוד כלפי כושים עבריים, שיש לרבות דעת־הקהל העולמית, דבר שאינו שכיח ביותר בארץ.

את היוזמה להקמת הוועדה העלה ראש־עיריית דימונה, חבר־הכנסת ז'אק אמיר, אשר בעירו נמצא המרכז הגדול ביותר בארץ של הכושים העבריים. בראש הוועדה עמד יושב־ראש ועדת־חוקה חוק־ומישפט של הכנסת, ח"כ דויד גלאס מהמפד"ל. חבריה האחרים היו אריה מאיר, צבי ציקלר וזאב קצנלבוגן. הדו"ח שחיברו מבוסס על פגישות עם גורמים רבים ו־מגוונים, ביניהם ראשי הכת עצמם, ועל חומר עיוני מקיף. אל הדו"ח צורפו נס־פחים, שחלקם חסוי.

קשיי פרנסה

אחד הכושים העבריים עוסק בהכנת נעלי־בד. מכיוון ששירות התעסוקה אינו מכיר בהם, מתפרנסים בני הכת מתעשיה זעירה שפיתחו וממקורות אחרים. הוועדה המליצה להקים להם ישוב.

אחוות גזעים

ילדים שחורים ולבנים משחקים יחד בדימונה. הוועדה התריעה על הצפיפות הנוראה במישכנות הכושים הגורמת לעירעור היחסים עם שכניהם. אולם מצב זה השפיע פחות על הילדים.

היו"ר

בראש הוועדה עמד יו־שב־ראש ועדת־החוקה־חוק־ומישפט של הכנסת, ח"כ דויד גלאס.

להם צליל מדברי הבלע של אנטי־שמים כלפי יהודים בגולה."

נחיתות ואפלייה

הדו"ח של הוועדה, שהוגש לפני חוד־שיים, היווה הפתעה מכמה בחינות. מאז מינה שר־הפנים, הד"ר יוסף בורג, את הוועדה ב־4 באוגוסט 1978, וביקש ממנה לסיים את עבודתה בתוך חודשיים, כמעט נשכח דבר קיומה. אולם יותר מהמועד המאוחר של פירסום הדו"ח, הפ־תיעו תוכנם של הדברים והמלצותיה של הוועדה. הסתבר כי היא עשתה עבודה יסודית, בחנה את הבעיה מכל צדדיה, לרבות הצדדים הנוגעים בדבר, ובדקה את הנתונים הקיימים.

להלן קטעים נבחרים מהדו"ח החסוי של הוועדה המתפרסמים כאן לראשונה:

● **יהדותם של הכושים העב־ריים:** שאלת יהדותם של הכושים העב־ריים תשובה לענייננו, שכן בני הכת תבעו שמדינת־ישראל תכיר בהם כיהודים לכל דבר, ותחיל עליהם את חוק־השבות, על כל המשתמע מקביעה כזו לגבי מעמדם בארץ.

בסוף 1972 הגישה קבוצה של שמונה כושים עבריים, שהוצא נגדם צו־גירוש מהארץ, עתירה לבית־המישפט העליון, ש־בה ביקשו להעניק להם אשרות־עולה לפי חוק־השבות. חוק זה קובע, כידוע, בעקבות התיקון שהוכנס בו ב־1970, ש„יהודי" לעניין חוק־השבות הוא „מי שנולד לאם יהודיה או שנתגייר והוא אינו בן דת אחרת".

בית־המישפט דחה מכל וכל את טענת יהדותם של בני הכת. בפסק־הדין נקבע חד־משמעית, שהעותרים אינם עומדים בתנאים הנדרשים, דהיינו: שאמם היא יהודיה, או שנתגיירו, ושאלה היא גם אם אינם בני דת אחרת מאשר הדת היהודית. מסקנות הוועדה בנושא זה אינה, איפוא, חזרה על קביעות נחרצות אלו.

● **האידיאולוגיה:** הרקע להיווצ־רותה של כת הכושים העבריים הוא משבר זהות וחיפושי־דרך בקרב הקהילה השחורה בארצות־הברית, שהלכו וגברו בתחילת ה־מאה הנוכחית. נוכח מצבם הכלכלי ה־קשה, נחיתותם החברתית והתרבותית, ו־האפליות הגזעיות שהיו מנת חלקם, ביקשו רבים מהם מיפלט בחיקן של תנועות וכיתות דתיות למיניהן.

גולים שנמכרו לעבדות

הכושים העבריים טוענים שהם היהודים האמיתיים, בהיותם מתייחסים ישירות לאבות האומה. לדבריהם, הם צאצאי עשרת השבטים האבודים, העברים הקדמונים, שעקב חטאם נגזר עליהם לגלות מארץ־ישראל ולנדוד לאפריקה־המערבית, משם נחטפו ונמכרו לעבדים בשווקי אמרי־קה. לדעתם, העם היהודי כפי שהוא קיים כיום, מוצאו מעמים אירופים שונים. (אכן לעיתים מרשמעת על־ידי מנהיגי הכת גירסה שונה, שלפיה בני העם היהודי הם

(המשך מעמוד 77)

צאצאיו של שבט יהודה, כפי שמעיד עליהם שמם.)

● **מיכנה הכת:** כת הכושים ה־עבריים מונהגת פירמלית על־ידי 12 „נסי־כים", כמניין שבטי־ישראל. באופן מעשי מונה ההנהגה כיום עשרה איש. הנשיא הוא בן־עמי ישראל (לשעבר בן קרטר). הרושם שיכול להיווצר כלפי חוץ, כאילו מנוהלת הכת באופן קולקטיבי, על־ידי מועצת הנסיכים, הוא מטעה. בן־עמי קרטר הוא המנהיג הכל יכול ועל־פיו ורק על־כיו ייעשק כל דבר, קטן וגדול. הוועדה נוכחה בכך במהלך ביקוריה במיצפה־רמון וערד, וכן בפגישותיה עם ראשי הכת בדימונה ובירושלים.

● **המישמעת הפנימית:** המיש־מעת הפנימית בקרב הכת חזקה ביותר, וכשמתעוררים חיכוכים וחילוקי־דעות הרי הם מובאים בפני בית־דין פנימי ואינם מופנים בשום מיקרה לשילטונות החוק של המדינה. מתוך רצון לשמור על פרו־פיל נמוך, לא לספק אמתלות לשילטונות לגרשם מהארץ, נוהגת מנהיגות הכת להרחיק מתוכה אנשים שהתנגשו עם ה־חוק. בעדותו בפני הוועדה ציין סגן־ניצב פליקס סכן, איש מטה המחוז הדרומי של מישטרת ישראל, כי הפשיעה בקרב הכת פחותה מאשר בקרב היהודים.

הוועדה נתקלה במהלך עבודתה במאות כושים עבריים: אנשים, נשים וילדים. הרושם הכללי שהם השאירו, היה של אנשים בריאים, השמחים בחלקם. השמו־עות על התעמרות ומישטר אימים הנהוגים בתוך העדה אין להם, כנראה, על מה לסמוך.

הכוהנים והמנורה

כוהני הכושים לבושים בגלימות לבנות ועטורי טליתות. אחד מהם מחזיק בידו את מנורת שיבעת הקנים, המשמשת בטכסיהם הדתיים. בדו"ח הוועדה כתוב, כי „הכושים העבריים טוענים שהם היהודים האמיתיים. לדבריהם הם צאצאי עשרת השבטים האבודים, שעברו שנים של גלות, נדודים ועבדות.

תוך כדי עדויות בפני הועדה ומפגישה בכתב ובעל פה לרשויות שונות ניתן להתרשם על תופעות אלו שהן כשלעצמן חמורות מאד. אפשר להבין את מצוקתם של התושבים היהודים אך קשה להצדיק, גם במצב זה, דברי הסמצה משוללי יסוד כלפי "כושים עבריים" שיש להם צליל מוכר מדברי הבלע של אנטישמים כלפי יהודים בגולה.

אנו רואים לנכון להזהיר מפני תופעה זו שמקומה לא יכירנה במדינת היהודים שרבים מתושביה הינו קרבנות אישיים של יחס מעין זה. בשום פנים אסור להשלים עם דברים שאמר לועדה איש ציבור נכבד בדימונה לפיהם "יש להעלות את כל "הכושים העבריים" על ספינה ולהטביעה בלב ים". אמת, היתה זו התבטאות יחידה וחריגה, אך גם כך אסור שתישמע אצלנו.

„דברי בלע!"

הוועדה גינתה השמצות נגד הכושים העבריים וכינתה אותם „דברי בלע". במיוחד התריעה על „דברים שאמר איש־ציבור נכבד מדימונה, לפיהם „יש להטביע את כל הכושים העבריים".

● **תנאי־החיים של הכת בארץ:** בשל אופיה הקומוגלי של הכת, הגידול המיספרי שחל בה מחמת ריבוי טבעי והתוספות מאות אנשים, שהגיעו ארצה בשנים האחרונות בדרכים בלתי־חוקיות, ניצרה בעיית צפיפות חמורה ביותר. כיום מתגוררים למעלה מעשרים איש בדירות של 64 מ"ר ובדירות קטנות יותר של 42 מ"ר.

שליחי הנשמה כת סגורה

תופעה זו של תת־דיור, שאין לה אח ורע לא בארץ ואף לא במישכנות־עוני בארצות־הברית, היא לדעת הוועדה הגורם מס' 1 למתח הרב שנוצר בין אנשי הכת לשכניהם היהודים. אכן, לא במעט נוצרה הבעיה עקב אופיה הריכוזי של הכת, אך אין לשחרר את הרשויות המר־כזיות והמקומיות מאחריות לתופעה כזו, שמקומה לא יכירנה במדינה מתוקנת.

● **האספקט הכיטחוני:** מנהיגי הכת שוללים בחריפות את הדעה, כי יש להם כוונות עוויינות כלשהן כלפי ישראל או תושביה. לדברי בן־עמי קרטר, הם רואים עצמם כישראלים לכל־דבר, הגומ־לים למדינה טובה תחת הרעה שזו גורמת להם. לדבריו, במילחמת יום־הכיפורים הם התנדבו למשימות שונות וגם עתה הם עושים זאת. יאכן ברשות קרטר צרור מיכתבי־תודה מיחידות צה"ל, על הצטוי־בידור שערכה להקת שליחי הנשמה בפני חיילים בעת המילחמה ולאחריה, וכן על הופעות ספורטיביות וביקור של בתי־ספר במעונות הכת בדימונה.

אמת, עד כה לא נתגלה שום מיקרה של קשר עם גורם עויין מתוך כוונה לכגוע בדרך כלשהי באופן אפקטיבי ב־מדינת־ישראל, אולם עצם מציאותה של כת סגורה, מיסטית, בעלת מוטיבציה חזקה, שהאידיאולוגיה שלה מבוססת על היות הכושים העבריים אדוני הארץ האמיתיים,

„הוד מלכותו!"

הוועדה חשפה מיסמך שכתב המנהיג הרוחני של הכושים העבריים, שליח בן־יהודה, ב־31 ביולי 1978, אל „הוד מלכותו הפילד־מרשל אידי אמין", נשיאה המודח של אוגנדה.

צות־הברית, לעשות כל מאמץ לאיתור עבריינים אלה ולהכגירם לארץ מוצאם. יש, עם זאת, רגליים לסברה שהשילטונות האמריקאיים אינם ממהרים לנקוט פעולות שיחזירו אלמנטים פליליים אלה לארצם, והם מרוצים, בדיעבד, שנפטרו מעולה של צרה זו.

● **עמדה אנטי־ישראלית:** לאחר ששערי המדינה נסגרו בפניהם ואפשרויות הדיור והעבודה הצטמצמו, השתררו מתח ועוויינות בין הכושים העבריים ובין סבי־בתם. מנהיגות הכת — ובראשה בן־עמי קרטר ושליח בן־יהודה — פתחה במיתקפה תעמולתית כנגד המדינה ורשויותיה, שהל־כה והחריפה. תעמולה זו היתה מגוונת: בכלי־התיקשורת (בעיקר בעיתונות שחו־מחייבת את השילטונות לקיים עירנות ביטחונית לגבי המתרחש בכת.

● **פעילות פלילית בארצות־הברית:** בעוד הפעילות הפלילית של בני הכת בארץ היא כאמור מצומצמת, הרי קיימים חשדות כבדים ביחס לפעילות עבריינית של אנשים המשתייכים לכת ה־כושים העבריים בארצות־הברית. אלה, לפי כל הסימנים, נמלטו ארצה ומצאו מיקלט בריכוזי הכת.

תעמולה בחו"ל

הוועדה סבורה שעל מישטרת־ישראל, בשיתוף עם שילטונות החוק בארה־רה), בוועידות שקיימה הכת בארצות־הברית, ובפניות לגורמים ציבוריים שו־נים בעולם, לרבות גורמים עויינים לישי־ראל.

הדוגמה הבולטת ביותר לכך היא מיכתב של שליח בן־יהודה, המנהיג מס' 2 בהירארכיה של הכת, מה־31 ביולי 1978, אל שליטה דאז של אוגנדה, אידי אמין. במיכתב זה טוען הכותב, כי ההפרות האמיתיות של זכויות האדם בעולם הן מצד שילטונות ישראל כלפי הכושים ה־עבריים. המיכתב מסתיים בשאלה: „מתי סוף־סוף יריימו המנהיגים את קולם כנגד מעשי הזוועות בישראל, נגד הישראלים השחורים?"

● **מסקנות:** בעיית הכושים העב־ריים, כפי שהיא קיימת כיום, היא בעיקרה תוצאת מחדל מתמשך של ממשלת־ישראל במשך עשר השנים האחרונות. היא לא היתה מתעוררת כלל אילו נמנעה כניסתה לארץ של הקבוצה הראשונה הגדולה, ב־דצמבר 1969. ניתן וצריך היה לקטוע את נסיון העלייה של הכושים העבריים לארץ בעודו באיבו.

● **אלטרנטיבות לפיתרון ה־בעיה:** האלטרנטיבות הן השארת המצב הנוכחי; גירוש מן הארץ; השארת הכת בישראל.

● **המלצות:** הוועדה החליטה להמ־ליץ על השארתם של הכושים העבריים בארץ. היא הגיעה למסקנה זו לאחר שלילת האלטרנטיבה היחידה הבאה בחשבון — גירוש אנשי הכת מהארץ. גירוש עכשיו עלול לגרום לישראל, לתדמיתה בעולם ולקהילה היהודית בארצות־הברית נזק בל ישוער, וזאת בנוסף על הקשיים המעשיים והלבטים המוסריים הכרוכים בביצוע גירוש המוני כזה של אנשים, נשים ושף.

מוסרי, אנושי ויהודי

הוועדה ממליצה להעניק לאנשי־הכת מעמד חוקי, בהתאם לחוק־הכניסה לישראל. הענקת סטטוס על פי החוק תבטל את המצב הבלתי־נסבל, לפיו כל הכושים העבריים השוהים עתה בארץ הם בגדר מפירי חוק; תכניס אותם למיסגרת דיני־המדינה בתחומי מירשם־התושבים, עבודה, חינוך, בריאות וכו' ותאפשר זיהום יא־תירם על־ידי שילטונות החוק. היא תבטא גם את הכרת המדינה בעובדת ישיבתם וקליטתם בישראל.

הוועדה ממליצה להעביר את הכושים העבריים ליישוב קהילתי מיוחד. עיקר פרנסתם של בני המקום תישען על עבו־דות־חוץ, ולכן צריך ישוב כזה להיות ב־מרחק סביר ממקורות פרנסה הולמים. בא בהשבון, לדעתנו, איזור רמת־חובב, דרו־מית לבאר־שבע.

הוועדה ממליצה שמנהיגות הכת תתחייב, כתנאי־בל־יעבור, שלא לצרף לקהילה מהגי־רים נוספים מחוץ־לארץ. על־פי האמור במיכתב ששלח בן־עמי קרטר לשר־הפנים ובשיחות בעל־פה, נכונים הכושים העב־ריים להסכים לתנאי זה, אלא שהם מבק־שים שהעניין ידון מחדש בעוד כמה שנים.

בסופו של דבר, מעבר לכל השיקולים האחרים, דומה שההחלטה שנפלה, להשאיר את הכושים העבריים בישראל, להעניק להם מעמד מוכר ולהקצות להם מקום מיוחד לייישובם, היא ביסודה הכרעה מו־סרית, אנושית, יהודית, ביצועה המהיר, חרף כל הקשיים שבדרך, תהווה ציון של כבוד בתעודת־הבגרות של החברה היהודית בישראל.

יוסי היימן

נמר של עיר

הספרות האמיתית של אמריקה: הנהרות הגדולים של

היבשת ✷ התבגרותו של ענק ✷ „לגמור לסוב את היבשה לפני

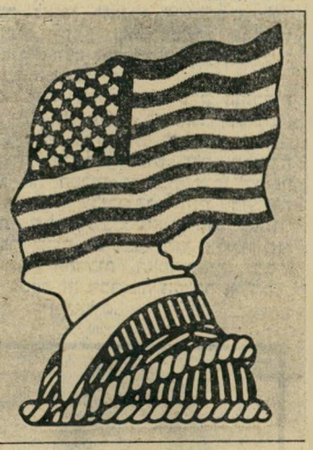
שיעזו להתגרות במים" ✷ המחלה האמריקאית במטפורה אירופית

פתיה

חלום אמריקאי

בשנים האחרונות התפתח בארץ דימוי מעוות של פני הספרות האמריקאית. מבקיאותם זה שהתנהל במשך כמה עשרות שנים בין סופרים ממוצא יהודי, המתגוררים ברובם בניו־יורק, לבין סופרים אמריקאים־דרומיים, הוליד דימוי מעוות זה של הספרות האמריקאית. בעיני הקורא הישראלי.

רצף של תרגומים מיצירותיהם של **סול בלו, ברנרד מלמוד, פיליפ רות** ואחרים, יצר תדמית בלתי־מאוזנת למעשה התרבותי של האמריקאים. תס־

דגל אמריקאי
אמריקה, אמריקה

ביכים יהודיים מדרגה שניה הזינו את תדמית האמריקאית בעיני הישראלי, תחת שיעשו זאת שיכרון המרחבים של החלום האמריקאי והעוצמה, החסרה את ורע בתרבויות המערב, שהיא המייצגת הגדילה של ספרות אמריקה במאה השערים.

בחודשים האחרונים החלה להשתנות תדמית זו של אמריקה. סידרת תרגומים, שראו אור באחרונה, תרמה לביסוס מחדש של התדמית האמריקאית במימדים אמינים. הבולטים שבין ספרים אלה הינם צחוק אפל מאת **שרווד אנדרסון**, הבט הבי־תה מלאך מאת **תומאס וולף**, בשוכבי גוועת מאת **ויליאם פוקנר** — להם יוקדש רובו של מדור זה.

הנהר

אנדרסון

ביום בהיר, תוך הכתבת מיכתב למזכירתו, נטש **שרווד אנדרסון** את מישרתו, והצטרף לקבוצת סופרים שפעלה בשיקגו. את המוניטין הגדול שלו השיג **בהיותו בן 43, כאשר פירסם את קובץ** סיפוריו ווינסבורג, אוהיו *, המתאר עיירה דימיונית במערב־התיכון של ארצות־הב־

* שרווד אנדרסון — ווינסבורג אוהיו; עברית: אהרן אמיר; הספריה לעם, הוצאת עם־עובד.

רית, שאת גלריית דמויותיה המופלאות העלה על הנייר בספר זה, בסיגנון מבריק.

גיבוריו של אנדרסון נקרעים בסתירה שבין הפרט הלכוד ביצריו, לחירות ולשיכרון המרחבים של אמריקה. גיבוריו נאבקים בעשן התעשייה האמריקאית, כאשר הטבע קורץ להם במרחקים.

ספרו השני של אנדרסון הרואה אור בעברית, 54 שנה לאחר הופעתו בארצות־הברית, הוא צחוק אפל * גיבורו, **ברוס דאדלי**, הוא בבחינת דמות אוטוביוגרפית, אלא שתחת לנטוש את המיפעל בעיירה ולהגיע אל חוג ספרותי בשיקגו, הוא נימלט מביתו ומעבודתו במערכת־עיתון, ושב אל עיירת ילדותו, לעבוד כפועל במיפעל לסרגי מכוניות.

בצחוק אפל מוליך אנדרסון את הקורא בעזרת פלאש־באקים, ובאמצעות מונולוגים־פנימיים. עולמו של הפרט, ברוס דאדלי, שופך אור על מערכות החברה האמריקאית לאחר מילחמת־העולם הראשונה. ברוס מפליג בנהר המיסיסיפי, מוצף בדימויים מתוך האקלברי פין של **מארק טווין**.

כדבריו על טווין: **„כשחזר לבקר את הנהר, לאחר שחנקו מפילות־הכרזל את עירקו ונטלו את נשמתו... היה יכול לכתוב או אפוס. יכול היה לכתוב על השיר שנהרג, הצחוק שנהרג, על אנשים שהוכלו כבני־צאן לטבח, אל תוך עידן חדש של מהירות, של בתי־חרשת, של רכבות אצות־חופזות. תחת זאת מילא את הספר בעיקר בסמאטיסטיקה, כתב הלצית עבשות...“**

בדומה ל„תלוש“ של הספרות העברית, הרי שברוס דאדלי הוא מעין תלוש של הספרות האמריקאית. הוא מקנא בידידו ספונג', שהוא פועל אשר **„חש, מועם דברים באמצעות אצבעותיו...“** דמות של יצריות בריאה, אשר משמשת כמראה לניכור, לעקרות ולשיעמום של ברוס דאדלי.

צחוק אפל הוא מיבנה ספרותי מרתק, שבו משמשים השחורים כמעין מקהלה יוונית המלווה את הדמויות הפועלות של הלבנים, על מיכלול תיסכוליהם. ברוס דאדלי לכוד בהאזנה לקולותיהם, ובעיקר לצחוקם האפל. היצריות של בן אמריקה השחור, הספונטאניות שלו, היושר המילולי, כפי שהם מתוארים בצחוק אפל, מנגחים את התרבות הלבנה באיגוף ספרותי. שעלילתו מתרחשת על גדות אותו נהר שמרק טווין תיאר בסטטיסטיקה ובהלצות, כמאמר שרווד אנדרסון. עוצמתו הלשונית של אנדרסון מצליחה להביא לסיפור הפשוט את עוצמת המרחבים האינסופיים של אמריקה.

העיירה

וולף

סופר שהקורא הישראלי טרם פגש ביצירותיו הוא **תומס וולף** שסיפרו הבט הביתה מלאך **ראה־אור בימים אלה** בתרגום לעברית **. אמנם גירסה תיאטרונית של ספר זה הועלתה בשעתו על קרשי הבמה** — מלאך האבן — **אלא** שזו נכשלה בעוצמת התיאור, פראות

* שרווד אנדרסון — צחוק אפל; עברית: אהרון אמיר; הוצאת כתר; 155 עמודים (כריכה רכה).

** תומס וולף — **הבט הביתה מלאך**; עברית: אהרון אמיר; הוצאת ספרית פועלים; 549 עמודים (כריכה רכה).

ביבו, ניזון מהמרחבים, ומעביר זמנו בהצבר של ידע, באמצעות קריאת ספרים. מגע מישפחתי מתהווה רק עם אחיו, בן, שלדעת מבקרים רבים תיאורו בידי וולף הוא מן המעולים שידעה ספרות המאה העשרים. אלא שבן הוא סריס, ונבצר ממנו לעבור את הסף בדרך להגשמת עצמו — סריס שברוח, לא בגוף. רק מותו של בן מעניק לו את החופש ואת שיכרון המרחבים האמריקאי.

הבט הביתה מלאך **הוא גם ספר בעל עוצמה אירוטית. בלשונו המחוספסת מעניק וולף מימדים יפים בפשטותם לאירוטיות, בנוסח: „היא היתה בתולה, פריכה כמו כרפס — לכו נרתע מגעת בה, מן המלל, שיכרון המרחבים והחושים של הבט הביתה מלאך.**

וולף, סופר אמריקאי שמת בגיל 38 (בשנת 1938), הפך במעט שנותיו תמרור יוצא־דופן בתרבותה האמיתית ובספרותה של אמריקה. בדומה לאנדרסון, גם כתיבתו של וולף היא כתיבה דרומית. הוא מלווה מצוקות של פרט עם בליל של שכונות־עוני, צלילי מוסיקה במילים, וגלריה של פנים וטיפוסים, שהם אמריקה. מיטב הקולנוע האמריקאי הצליח ללכוד אמריקה זו בעדשת המצלמה שלו, פה ושם, ולהעמידה כמקבילה לספרות. בהבט הביתה מלאך מציג וולף עולם קסום של עיירה ובניה, עולם שהרכבות החדשות מעניקות לו מעין ניידות ותחושת מרחבים.

הבט הביתה מלאך, בדומה לכל כתיבתו של וולף, הוא אוטוביוגרפיה כמעט מוחלטת, וגם טוטאלית. את סיפור מישפחתו הוא מעביר למישפחת גאנט, שבניה נעים בינות לאהבה ולשיגאה. העיר הוא האב, **אוליבר גאנט**, אלכוהוליסט דמוני המפסל בחנותו מלאכי־אבן, זקן שהוא בעל ריטוריקה, אותה הוא מנצל בקללות על עולם ומלואו, בעוד שאשתו מתמסרת להצבר־הון, כדי להגשים את חלום הממון של אמריקה. הבט הביתה מלאך הוא מקבילה אמריקאית לסיפור קין והבל, או יעקוב ועשיו. זוהי התמודדות בין ייצר הנוודות והפחד מרכוש של אוליבר האב, לייצר הרכושנות של האם.

בינות לשני הכוחות העצומים הללו של אמריקה — ייצור הנוודות ויצר הצבר־הממון — ניצבת דמותו של תומס וולף הצעיר: **יוג'ין גאנט.** הוא מלא רגשות ורגשנות, בוחן כל שמתרחש מס־

תומס וולף
שיכרון המרחבים האמריקאי

ספר זה הוא אחד מבסיסי המיתולוגיה התרבותית האמריקאית, ומחברו מפליג מהגדרות של פרט לניסוחים של אומה שלמה, ניסוחים כמו: **„הוא חש פתאום באריעית השמונית של האומה. רק הארץ הקיימת — הארץ האמריקאית הענקית, הנושאת על חזה גורא־ההוד עולם של רכבת שבריורית. רק הארץ קיימת — הארץ הזאת הרחבה והאיומה שאין לה רפאים שיבעתוה, תקויה היא במדבר, שבירה־למחצה וממוגרת... דמנו למר לזרום על־פי הדופק הקיסרי של אמריקה, אשר בעיבנו אותה לעולם לא נוכל לאבדה ולעולם לא נוכל לשכוח אותה...“**

ליוג'ין גאנט יש הזיות על כיבוש אירופה, אותן הוא מנווט אל הזיות מילחמת־העולם הראשונה, במילים: **„לעת האביב, אם ייטיב עמו האלוהים, אפשר שיזכה בכל הזכויות הגאות של כיניהחפירות, גז־חרדל, מוח מפוצפץ, ריאות מנוקבות, מעיים שפועים, חנק בוץ ונמק. מעל שולי הארץ שמע את שעטתן המפוארת של הרגליים, את שירן הערב והעז של החצוצרות. בחיוך ענג של אהבה לאני היקר שלו ראה עצמו עונד נשרים של קולונל על כתפיו הצעירות והמיכריות. הוא ראה עצמו בבחינת גאנט אלוף־האוויר, בן השמיים, שזקף 63 מטוסי הזנים לזכותו עד שמלאו לו תשעעשרה שנה. הוא ראה עצמו מטייל בשאנז־אליזה, שיכה קלה ונאה זורקת בשיערו מעל לצדעים, זרוע שמאלית מטיבס השעם ושעלמה צרפתית ומגרה של מרשל צרפתי לצידו. זו הפעם הראשונה שראה את הקסם ההומנטי שבאבר קטוע. הגיבורים המושלמים הנקיים־ממגם של ימי־ילדותו נראו לו עתה פחותים ווולים — יאים רק לעיטור מדעות של צווארונים ומשחת־שיניים...“**

את המאבק שבין מלאך־האבן למלאך־הרגש מסכם תומס וולף במישפט האחרון של סיפרו: **„ואף־על־פי־כן, כאשר עמד זו פעם אחרונה ליד המלאכים של מיפסת אביו, דומה היה כאילו כבר הכיכר רחוקה ואבודה; או שמא, מוטב לומר, דומה היה לאיש העומד על גיבעה מעל לעיר אשר עזב, ועם זאת אינו אומר 'העיר קרובה' אלא הוא מסב עיניו אל הרכסים הממריאים במרחק.“**

קלסיקה. גם סיפרו של שרווד אנדרסון, צחוק אפל וגם הבט הביתה מלאך תורגמו בידי **אהרון אמיר.** מתורגמן זה ניחן בכישרון מיוחד להעטות על תירגומים שהוא מוציא חדשות־לבקרים מתחת לידו, מראה כאילו המדובר בתירגומים קלאסים. האמת היא, שתירגומיו הינם בבחינת קלסיקה (קלסי + קקה). דוגמה לכך הוא נסיונו לבצע פעולים לשוניים, מבלי שהטבע העניק לו את הכישורים לכך.

נמר של נייר

(המשך מעמוד 79)

בעמוד 491 של הבט הביתה מלאך מתרגם אמיר, תוך התחכמות שלא במקומה, את המילה האנגלית "hypocrisy" ל־„צבי־עוקרטיה", ובעמוד 508, את "he takes a bath once" כ„הוא מתאמבט...".

חבל מאוד, שיצירות כמו צחוק אפל והבט הביתה מלאך אינן זוכות לעוד מעט הקפדה, בתירגום ובעריכה, היות ומדובר בנכס ספרותי ראשוני במעלה, שמתור־גמנים דוגמת אמיר עושים כל שביכולתם, שלא במתכוון, לפגום באיכויות הספרו־תיות שלהם. אלא שאמיר לא יכול הפעם לעוצמתם של אנדרסון וולף. כוחם הספ־רותי גימד את רשלנות התירגום שלו.

הניוון

פוקנר

בתשובה לשאלה במישאל־סופרים על סיבות הכתיבה, ענה חתן פרס־נובל **ויליאם פוקנר**: „**רציתי לקנות סוס, ישמעתי שאפשר להרוויח כסף מכתיבת ספרים.**" פוקנר גם עשה זאת. הוא חיבר מחזו ספרותי בדוי, בשם יוקנפאטופה, ובמחזו דמיוני זה רקם את מרבית עלי־לות ספריו. הוא שאל סיגנונות מכל הבא ליד, מהמסון, אליוט, סווינבורן, ווילד וקייטס. ספריו מלאים בהשפעות של סימבוליזם ודיקדנס, בהם חשף את תפיסתו הספרותית על דרום ארצות־הב־

ויליאם פוקנר
ספק פואמה, ספק אפוס

רית, הקהילה הדרומית וההיסטוריה שלה. יצירותיו של פוקנר הפכו את הלוקליי, הדרומי, לדבר בעל ערך קוסמופוליטי.

בדומה לסופרים אמריקאים אחרים בני דורו, פעל פוקנר, במהלך ניסיונותיו לק־נות את הסוס, כתסריטאי בהוליבוד. הוא התסריטאי של סרטים קלאסיים כהנץ מ־מאלטה ובדרכי התהילה. לצידו פעל הבמאי הנודע **הווארד הוקס**.

הנחת־יסוד ביצירות פוקנר היא ניוונו של הדרום, כתוצאה ממילחמת האזרחים. ניוון זה הוא הנושא החוזר ונישנה ביצי־רותיו. הוא גם סיפור העלילה, במישור התחתי של סיפרו בשובי גוועת, שראה או בימים אלה בתירגום לעברית *.

בשובי גוועת הוא מסע־קבורה, אותו נושאים קולות. העלילה לסידרת המונולו־גים המרכיבה את הספר היא הבטחתו של **אנס בדרן** וארבעת בניו — קאש, דארל, ג'ואל ווארדמאן — ובתו **דיואי דל, לאדי בנדרן**, אם המישפחה, לקוב־רה בג'פרסון. הבטחה זו הופכת לספק פואמה ספק אפוס רב־עוצמה, לאורך גדות המיסיסיפי, אל אחוזת־הקבר של מישפחת האם.

בשובי גוועת ערוך מיון תת־שטחי על בעיות ואורחות־החיים של הדרום האמ־ריקאי, תוך הצגת גלריה של דמויות וטי־

* ויליאם פוקנר — **בשובי גוועת**; מאנגלית: רנה ליטווין; הוצאת ספרית פועלים; 215 עמודים (כריכה רכה).

בחטף

„היהודי האחרון" ו„המכון" * פרופ' לייבוביץ עושה „חור שחור" לד"ר אגסי * איך הבסר עולה למעלה

●● העיתונאי **יורם קניוק** חיבר באחרונה ספר רב־היקף, היהודי האחרון, ובו כ־600 עמודים. למרות שהספר טרם ראה־אור, שיכנע קניוק את המכון לתירגום ספרות עברית לתרגמו לאנגלית עוד בטרם ראה אור בעברית, ולפני שזכה בביקורת כלשהי. בימים אלה עומד מכון זה לפרסם את זכרונדבריו של **יעקוב שבתאי**, שבניגוד לסיפרו של קניוק, ראה־אור בעברית. עיסקה אחרת של המכון: מסירת 200 שירים של המשורר **אורי צבי גרינברג** לתירגום לאנגלית בידי המשורר הירושל־מי המעולה **הרולד שימל**. ●● המחנך **ישראל אלירז**, במיפגש חיפאי שהוקדש לכנענים, נשא הרצאה על הכנעניות בתיאטרון הישראלי. אלא שההרצאה, בה העמיד את **אביגדור המאירי** ואחרים בני דורו כ„התיאטרון הכנעני", לא סיפקה אותו. הוא פירסם את הרצאתו במוסף לספרות של ידיעות אחרונות. **מה שמדהים הוא, שבהרצאתו/מאמרו של אלירז הנ"ל** אין מילה או חצי מילה מוקדשת לניסיון להקים תיאטרון בעל ערכים מקבילים לניסיונות כנעניים אחרים בראשית שנות החמישים — תיאטרון זירה, בו הועלו אז כמה מחזות בעלי משמעויות כנעניות. ●● מחזה כנעני מועלה בימים אלה בניו־יורק, בתיאטרון החלוקה השווה. זהו האפוס של גילגמש, כשכמה מבקרים היללו אותו ●● התמקדות עולם הקולנוע בתעלומה המדעית של החורים־השחורים, מזכירה כי בדיון רדיו שנערך לפני כחודשיים אמר ד"ר **יוסף אגסי**, מאוניברסיטת תל־אביב, כי „אם השמש היתה מעט יותר חמה הרי ש— — —" אלא שאגסי שוסע בפי הפרופסור **ישעיהו לייבוביץ**, שקבע: „אז היינו הופכים לחור שחור..." ●● גם המו"לות האמריקאית הופכת חלק מתאגידים כלכליים גדולים, אלא ששם, בארצות־הברית, החליט פאן קלאב להתמודד במגמה זו, תוך הגנה על צרכיהם של הסופרים, המתרגמים והמשוררים ●● בידיעות שפורסמו בעיתונות על האירוע תל־חי 80 נאמר כי מארגנו הוא „האוצר" **אמנון ברזז**. אוצר, כידוע, הוא התירגום העברי למונח המיקצועי „קוראטור", שהוא מעריך אמנות מטעם מוסיאון. אמנים רבים מיכתבים למדור זה בשאלה: באיזה מוסיאון קיבל מר ברזל את התואר אוצר? ●● תחת הכותרת אף אחד אינו יוצא מכאן חי ראה אור בארצות־הברית סיפורו של המשורר, הזמר ומייסד להקת הדלתות, **ג'ים מוריסון**. לספר זה צירף אחרית־דבר הסופר והמחזאי **מיקי מק־לור**, מי שחיבר את המחזה הזקן ●● שחוק על שפתיים רבות העלתה רשימה תהת הכותרת המוץ והפנינים, שעסקה בקובץ שיריו של **מנחם בן**, שיריו ואימוני שירה. מחבר הרשימה הוא המשורר הפולני/עברי **יעקוב בוסר**. הסיבה לשחוק היתה פגם אחי של **זיוי כתווי**, עורך מדור הספרות של ידיעות אחרונות, שמסר ספר שראה אור בהוצאת ירחון הספרות פרוזה לידי בוסר, העורך עיתון שהוא חיקוי לפרוזה (עיתון 1977). ●● הצלחת איגוד אמני ישראל (אמ"י) עוררה רעיונות חדשניים בקרב סופרים ומשוררים עבריים בארץ, שנתקבלו למראה התאגדותם של האמנים ומאבקם רב ההצלחה ברשות־השידור. התוצאה: סופרים ומשוררים רבים עומדים להתחיל בימים אלה במסע של התארגנות, על בסיס מקצועי, של כותבים, מחברים ומתרגמים. התארגנות זו עשוייה להביא לפירוקה של אגודת הסופרים, אשר מזה עשרות שנים אינה דואגת לצרכיהם של הכותבים, המחברים והמתרגמים בישראל. ●● ברשימה „boki schwartz" (העולם הזה, 2240) נזכר האמן „**נחום טבת**, הפועל בניו־יורק..." קביעה זו עשוייה להחשיד אותו בירידה מהארץ. אחותו, העיתונאית **שולמית טויב**, העירה לי, כי טבת שב ארצה לפני כחודש ימים, מבלי שיש בידו דרכון אמריקאי, כפי שיש בידי השוורץ ●●

סונטאג

בשנות הארבעים ובראשית החמישים כונתה **סוזאן סונטאג** בטרקליני התר־בות של ניו־יורק כ„הגברת השחורה של הספרות האמריקאית", בזכות שערה הא־רוך והשחור. מאז האפיר השיער והגב' סונטאג מטפחת ייצר התבטלות של „תר־בות האמריקאית לעומת אחותה המבו־גרת, האירופית.

לפני כמה שנים אובחנה אצל סונטאג מחלת סרטן, והיא החלימה ממנה. ובעק־בות החוויה הטראומטית שעברה היא חיברה מסה, ספק ספר, הבוחן את עולם הסרטן. אלא שסונטאג עושה את שהיא עושה בכלים של אירופה, תוך שהיא מחמיצה את המרכיב האמריקאי של מי־תוס הסרטן.

סיפרה של סונטאג המחלה כמטאפורה * ראה אור באחרונה בתירגום לעברית, ומילבד עיסוקו הרפואי, הוא גם עוסק בתשקיף פסיכולוגי, החושף את ריקנותה של הגב' סונטאג, ואת המחלה האמרי־קאית כמטאפורה אירופית. במילים אח־רות: אם אתה אמריקאי, ואין לך מה לומר לאמריקאים, הרי שאתה מתכסה באיצטלה של התרבות האירופית, כדי ש־האמריקאים יחשבו שיש לך מה לומר — מחלה שאינטלקטואלים אמריקאים רבים דבקו בה. לעתים נדמה שהמדובר במגי־פה שכמה מניגיפיה הגיעו גם לטרקליני התרבות והספרות הישראלים.

הגב' סונטאג מתפל"גת את הסרטן על מסורת התרבות והספרות של השחפת במאה הי"ט, והיא מביאה ציטטות ואמר־נות טפלות לרוב מאותה מסורת. גישתה של סונטאג לסרטן היא אלימה, וולגרית ומאוד לא מבינה את הכאב האנושי.

המחלה כמטאפורה הוא בבחינת אנתר־לוגיה לא־בהירה של ציטוטים מדברי סופ־רים והוגים שונים על מחלות ממאירות מהעבר הרחוק, ומן ההווה הסרטני של מחצית המאה העשרים. הגב' סונטאג, ב־הסבריה הרפואיים, מביאה גירסאות כמו: „**אפוליאון, יוליים ס. גראנט, היכרט א. מאפט ויוברט האמפרי, אצל כל אלה הסבירו את הסרטן כתגובה למפלה פולי־טית ולקיצוץ האמביציות שלהם. והמוות מסרטן של אלה שקשה יותר לאפיינם כמפסידים, כמו פרויד וכן ויטגנשטיין, הוסבר כעונש של חיים, שהיה בהם ויתור על האינסטינקטיבי...**"

להגחות אלה מצרפת הגב' סונטאג הנ־חות מטופשות כמו „**הסרטן, שלא כמו השחפת, נחשב בדרך כלל כמחלה לא מתאימה לאופי רומנטי...**" והסברה לכך סתום עוד יותר: „**אולי משום שריבאון לא־רומנטי תפס את מקומה של הרומנ־טיקה על המלנכוליה...**"

לא נפקד במסה זאת פרק ההוכחות ה„מדעיות" של הגב' סונטאג. ולסיכום: מרוב ציטטות וניסיונות להרשים את ה־אמריקאים בכושר הציטוט שלה, מסחירה סונטאג את הסרטן והופכת אותו למונח כמעט־אקדמי, שביכולתו להזין מחלקות לספרות של אוניברסיטאות אמריקאיות. זהו ספר שדוף, שחובר בידי אלילה תו־רנית של התרבות האמריקאית, מבלי שיהיה בספר זה דבר־מה הקשור או המז־כיר את מזון־האלים.

סוזאן סונטאג
הגברת השחורה של הספרות האמריקאית

* סוזאן סונטאג — המחלה כמטאפורה; עברית: יהודה לנדא; הוצאת עם עובד; 82 עמודים (כריכה רכה).

מאת בן עמר

ריוחי השנה
ב„טפחות עד 120"

הטבה מועדפת לחוסכי **"טפחות עד 120"** בחודש אוגוסט 1980

במסלול הפקדות חד פעמיות מגדיל בנק טפחות את שעורי המענק:

★ 15% מענק מיידי על הפקדות בסך של עד 36,000.- ל"י
★ 16% מענק מיידי על הפקדות בסך של עד 80,000.- ל"י
★ 20% מענק מיידי על הפקדות בסך של עד 700,000.- ל"י

ובנוסף הטבה מיוחדת!
1% ריבית דריבית שנתית הנושאת הצמדה.
כלכלנים חישבו ומצאו ששיעור ריבית זה שווה למענק נוסף הנושא הצמדה בשעור של 6.15%.
סה"כ מענק נושא הצמדה עד 26.15%

המענקים אושרו לתקופה מוגבלת.

האוצר מתכוון להקטין את שעורי המענק כבר בחודש הקרוב.

הזדרז להרשם והבטח לעצמך הטבות מועדפות.

טפחות עד 120 — בשיא העונה.

בנק טפחות בע"מ

על המסלול

בסיגנון לא רישמי

שביע־האופנה נפתח בשעה טובה במלון הילטון בירושלים. כאן מציגים יצרני האופנה שלנו את דגמיהם לעונת־הקיץ 1981.

חברת בגיר, הידועה בקו הקלאסי שלה באופנת חליפות הגברים והנשים, מציגה הפעם את הקו החדש שלה, המבוסס על המראה הבלתי־פורמאלי. ז׳קט ארוך יותר מבעבר, דשים צרים או ללא דשים, שניים־שלושה כפתורים, קן צר יותר של הז׳קט העשוי בדרך־כלל מבד צמר נקי או מקטיפה, או סוג מסויים של משי, הנראה כמו בד לינן, להופעה אביבית יותר.

באשר לצבעים. הנטייה היא יותר לצבעים הבהירים כמו בז׳, קרם כהה, צבע חול ולבן. לעומת זאת, הז׳קטים העשויים מקטיפה מופיעים בצבעים חדישים ביותר כגון: צבע השמפיין, צבע אפור־כסף ו־מבחר צבעי החציל. את הז׳קטים לובשים בדרך־כלל מעל מכנסיים בצבעים שונים, דבר היוצר את המראה האלגנטי הבלתי־פורמאלי. זה באשר לגברים.

הקו הנשי דוגל גם הוא בסיגנון הספורט־אלגנט. מרבית קולקציית הנשים מבוססת על ז׳קט חלק מצמר או מבד משי, ה־משמש חלק עליון לחצאית משבצות מצמר, או בצורה הפוכה, כשהז׳קט מפוספס ו־החצאית חלקה מבד צמר בוקלה או לינן. הלהיט בקולקציית־הנשים — חליפת־הרכיבה. המכנס צר כשמעל ז׳קט ארוך.

בהשראת הג׳ונגל

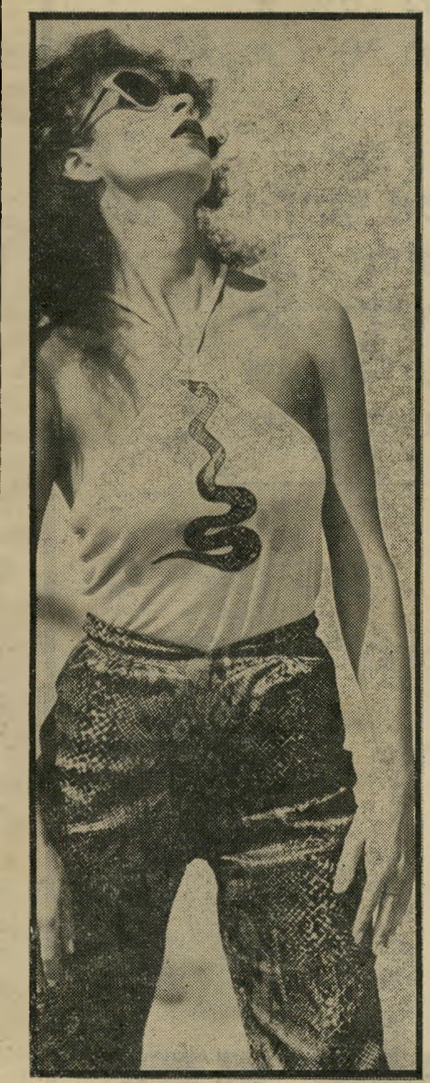
מתכננת־האופנה, רחל ברזין, המוכרת מביתי־האופנה שלה הנושא את השם ביבה, מציגה בשבוע־האופנה הנוכחי את המראה האפריקאי. מי שמזדמן לחדר־התצוגות שלה יכול לחשוב שהוא נמצא בג׳ונגל האפריקאי. בהשראת מראות הג׳ונגל יצרה ביבה בדים על הדפסים של עור נחש, על החולצות והחצאיות מופיעים הדפסים שו־נים של חיות, שכל מפגש עימן בטבע בוודאי היה גורם לך להסיר כל בגד, על־מנת לנוס מהר ובקלות.

ספארי מבד כותנה

אופנת אתא לקיץ 1981 מציגה רעיונות שיש בהם מן הרעננות, פרי דמיונו היוצר של מעצב־האופנה עודד גרא. כך אפשר לראות מערכות־ספארי מבדי כותנה, אופנה החוזרת בעונת־הקיץ הבאה בדגש חזק. הצבעים הם חול, חום, חמרה.

סריגים בקו צעיר

פנים חדשות בשבוע־האופנה היא חברת שקל. חברה זו מייצרת סריגי אקרילן ויסקוזה. בקולקציה הנוכחית אפ׳ " לראות מערכות־סריגים בנות שלושה חלקים, חצאית פליסה רחבה, סטרפלס ווסט נטול שרוולים. הצבע החזק בקולקציה הוא ה־אפור פנינה עם עיטורי זיגזג׳ט בצבעים

נחש הוא הנושא העיקרי בהדפסים הקייצים של ביבה. מכנס בהד־פס של עור דמוי נחש וחולצה חשופת כתפיים עם הדפס של נחש במרכזה.

עזים. קולקציה זו מעוצבת בידי עודד גרא.

חיות טרף מהג׳ונגל אשר באפריקה נתנו את השראתם לביבה, בדים בעלי הדפסים של עור נחש והדפסים שונים של חיות על חולצות וחצאיות.

חצאית פליסה סרוגה מבד עדין ורך, מציגה חברת שקל, שזו הופעתה הרא־שונה בשבוע האופנה. מעל החצאית חולצת סטרפלס, ווסט.

קטיפה גמישה למכנס, לגבר ולאשה הוא קו חדש של בגיר, מכנסי קטיפת הסטרץ מופיעים בשלל צבעים, משחור ועד לחציל.

מערכות ספארי אשר עוצבו על־ידי עודד גרא לאתא, עשויה מבד כותנה, ובקרפ, הן מוצגות במכנס ארוך וגם במכנסי ברמודה.

maccabee beer
maccabee
מכבי
מכבי. בירה בינלאומית.

ח' אלול תש"ם, 20.8.1980 מיספר 2242 84 עמודים המחיר: 6.5 שקלים (כולל מע"מ)

העולם הזה

השופטים קבעו: חיילות חי"ב בנות־טובים ערכו חינגות של סמים בגשר אלנבי

